

DEĊIŻJONIJIET

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2023/1683

tas-26 ta' Lulju 2022

dwar il-miżura SA.26494 2012/C (ex 2012/NN) implimentata minn Franza favur l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle u ċerti linji tal-ajru li joperaw f'dak l-ajruport

(notifikata bid-dokument C(2022) 5145)

(Il-verżjoni bil-Franciż biss hija awtentika)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu, ⁽¹⁾

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li stiednet lill-partijiet interessati jissottomettu l-kummenti tagħhom skont dawk l-artikoli ⁽²⁾, u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. PROCEDURA

- (1) Permezz ta' ittri datati t-28 ta' Lulju 2008, l-20, it-22 u t-23 ta' Settembru 2008, l-1 u l-21 ta' Ottubru 2008 u l-20 ta' Novembru 2008, ġew ipprezentati lmenti lill-Kummissjoni minn għadd ta' ċittadini dwar vantaġġi li kienu allegatament ingħataw lil-linja tal-ajru Ryanair fl-ajruport La Rochelle-Île de Ré ("l-ajruport"), u kontribuzzjonijiet finanzjarji allegatament riċevuti mill-ajruport. L-ilmenti rreferew għar-rapport dwar is-sejbiet finali tal-Qorti Reġjonali tal-Awdituri ta' Poitou-Charentes ("CRC") tat-13 ta' Mejju 2008 ("rapport tas-CRC") dwar il-ġestjoni tal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ("CCI") ta' La Rochelle.
- (2) Permezz ta' ittra datata s-17 ta' Marzu 2009, il-Kummissjoni baġtet verżjoni mhux kunfidenzjali tal-ilmenti lill-awtoritajiet Franciżi u talbithom jagħtu l-kummenti tagħhom dwar il-miżuri inkwistjoni. Din l-ittra reggħet intbaġħtet mill-Kummissjoni fil-25 ta' Mejju 2011. Permezz ta' ittra tal-20 ta' Ġunju 2011, l-awtoritajiet Franciżi talbu estensjoni tal-iskadenza għat-twegiba tagħhom sas-26 ta' Lulju 2011, li għaliha l-Kummissjoni qablet permezz ta' ittra tal-21 ta' Ġunju 2011. L-awtoritajiet Franciżi talbu estensjoni ulterjuri tal-iskadenza sas-26 ta' Awwissu 2011, li l-Kummissjoni reggħet aċċettat fl-ittra tagħha tat-28 ta' Lulju 2011. L-awtoritajiet Franciżi finalment baġhtu t-twegibiet mitluba permezz ta' ittra datata t-30 ta' Awwissu 2011.

⁽¹⁾ B'effett mill-1 ta' Diċembru 2009, l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE saru l-Artikoli 107 u 108, rispettivament, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Fis-sustanza, iż-żewġ settijiet ta' dispozizzjonijiet huma identiċi. Għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, jenhtieg li r-referenzi għall-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE jinftehm bħala referenzi għall-Artikoli 87 u 88, rispettivament, tat-Trattat tal-KE, fejn xieraq. It-TFUE introduċa wkoll ċerti bidliet fit-terminologija, bhas-sostituzzjoni ta' "Komunità" b'"Unjoni", ta' "suq komuni" b'"suq intern" u ta' "Qorti tal-Prim'Istanza" b'"Qorti Ġenerali". It-terminologija tat-TFUE tintuża matul din id-Deċiżjoni kollha.

⁽²⁾ ĠU C 130, 4.5.2012, p. 10, u ĠU C 113, 15.4.2014, p. 30.

- (3) Permezz ta' ittra tal-11 ta' April 2011, il-Kummissjoni talbet informazzjoni addizzjonali mingħand Ryanair, li wiegħbet permezz ta' ittra tat-22 ta' Lulju 2011. Il-Kummissjoni bagħtet dawn il-kummenti lil Franza għar-rimarki tagħha permezz ta' ittra tal-14 ta' Ottubru 2011. Fin-nuqqas ta' tweġiba, il-Kummissjoni bagħtet tfakkira fis-16 ta' Novembru 2011. Permezz ta' ittra tal-21 ta' Novembru 2011, l-awtoritajiet Franciżi infurmaw lill-Kummissjoni li ma xtaqux jirrispondu għall-kummenti ta' Ryanair.
- (4) Permezz ta' ittra datata t-8 ta' Frar 2012, il-Kummissjoni infurmat lil Franza bid-deċiżjoni tagħha ("id-deċiżjoni tal-ftuh") li tibda l-proċedura stabbilita fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) rigward l-ghajjnuna potenzjalment mogħtija mis-CCI lil-linji tal-ajru Ryanair, Jet2, Flybe, Aer Arann, easyJet u Buzz.
- (5) Permezz ta' ittra datata t-22 ta' Frar 2012, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Permezz ta' ittra datata t-12 ta' Marzu 2012, Franza talbet estensjoni ulterjuri tal-iskadenza sabiex jiġu mwiegħba t-talbiet għal informazzjoni addizzjonali magħmula fid-deċiżjoni tal-ftuh u fl-ittra tat-22 ta' Frar 2012. Fit-13 ta' April 2012, Franza ssottomettiet il-kummenti tagħha flimkien mal-informazzjoni u d-dokumenti mitluba mill-Kummissjoni fid-deċiżjoni tal-ftuh. Minhabba li ċerta informazzjoni kienet nieqsa, il-Kummissjoni bagħtet tfakkira lil Franza permezz ta' ittra datata d-19 ta' April 2012. L-awtoritajiet Franciżi finalment bagħtu t-tweġibiet tagħhom permezz ta' ittra datata s-27 ta' April 2012.
- (6) Fis-16 ta' April 2012, Ryanair bagħtet lill-Kummissjoni l-kummenti tagħha dwar każijiet oħrajn li fihom kienet involuta u talbet lill-Kummissjoni biex tqis il-kummenti tagħha għall-każijiet kollha ta' ghajjnuna mill-Istat li jinvolvu lil Ryanair.
- (7) Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni giet ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea ⁽³⁾ fl-4 ta' Mejju 2012. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar il-miżuri inkwistjoni fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni.
- (8) Permezz ta' ittra tas-16 ta' Lulju 2012, il-Kummissjoni reġgħet talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wiegħbet permezz ta' ittra datata s-16 ta' Awwissu 2012 (u r-rettifika tagħha, datata l-5 ta' Settembru 2012).
- (9) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand il-partijiet interessati. Is-CCI ssottomettiet il-kummenti tagħha fl-24 ta' Lulju 2012. Fl-1 ta' Ġunju 2012, is-sussidjarja ta' Ryanair, Airport Marketing Services ("AMS"), issottomettiet il-kummenti tagħha. Barra minn hekk, fl-1 ta' Ġunju 2012, fit-3 ta' Ġunju 2013, fit-3 ta' Frar 2014 u fl-10 ta' April 2015, Ryanair issottomettiet serje ta' kummenti u rapporti ta' analiżi ekonomika mhejjija minn ditta ta' konsulenza dwar l-analiżi ekonomika (Oxera).
- (10) Il-Kummissjoni rċeviet ukoll kummenti mingħand għadd ta' partijiet interessati oħrajn, inklużi entitajiet pubbliċi ⁽⁴⁾, impriżi ⁽⁵⁾, assoċjazzjonijiet ⁽⁶⁾ u individwi.
- (11) Barra minn hekk, fil-11 ta' April 2013, fit-23 ta' Diċembru 2013, fid-9 u fil-31 ta' Jannar 2014, fis-7 ta' Frar 2014, fit-28 ta' Marzu 2014, fis-27 ta' Jannar 2015, fis-7 ta' Diċembru 2015 u fl-1 ta' April 2019, Ryanair ipprezentat sett ta' kummenti ġenerali, kollha relatati ma' diversi każijiet ta' ghajjnuna mill-Istat mibdija mill-Kummissjoni u li jinvolvu lil Ryanair. Fil-15 u fid-29 ta' Settembru 2014, Ryanair issottomettiet ukoll rapporti ta' analiżi ekonomika mfassla minn Oxera relatati ma' diversi każijiet ta' ghajjnuna mill-Istat li jinvolvu lil Ryanair.

⁽³⁾ ĠU C 130, 4.5.2012, p. 10.

⁽⁴⁾ Conseillers du Commerce Extérieur [Konsulenti tal-Kummerċ Barrani] (30.5.2012), id-Dipartiment ta' Charente-Maritime (8.6.2012), Office de Tourisme de La Rochelle [l-Uffiċċju tat-Turiżmu ta' La Rochelle] (4.6.2012), Poitou-Charentes CCI (1.6.2012), Angoulême CCI (4.6.2012), Charente-Maritime Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Charente-Maritime] (1.6.2012), Communauté d'Agglomération de La Rochelle [l-Awtorità għall-Konurbazzjoni ta' La Rochelle] (4.6.2012), Royan Town Hall (29.5.2012), Vendée Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Vendée] (30.5.2012) u r-Reġjun ta' Poitou-Charentes (10.7.2012).

⁽⁵⁾ Doc Services (18.5.2012), Fontaine Pajot (21.5.2012), Le Richelieu (25.5.2012), Atlandis (26.5.2012), Le Relais du Bois (30.5.2012), Groupe Cafés Merling (31.5.2012), Grand Pavois (30.5.2012), Cuisines Villeger (23.5.2012), Irium (4.6.2012), Sogerma (29.5.2012), La Rochelle Evénements (29.5.2012).

⁽⁶⁾ Amicale Rivedoux [assoċjazzjoni tal-komunità lokali] (21.5.2012), Club Hotelier du Pays Rochelais-Ile de Ré [Assoċjazzjoni tal-Lukandiera ta' La Rochelle-Ile de Ré] (31.5.2012), Envol Vert [assoċjazzjoni ambjentali] (3.6.2012), Ile de Ré Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Ile de Ré] (1.6.2012), Association des Professionnels du Nautisme Rochelais [l-Assoċjazzjoni tal-Professjonisti tat-Tbahhir bil-qluġh ta' La Rochelle] (30.5.2012), Union Départementale des Offices du Tourisme et des Syndicats d'Initiative de Charente-Maritime (UDOTSI) [l-Assoċjazzjoni ta' Charente-Maritime ta' Uffiċċji ta' Informazzjoni Turistika] (1.6.2012), Destination La Rochelle (25.5.2012).

- (12) Permezz ta' ittri datati l-15 ta' Ġunju 2012, it-3 ta' Mejju 2013, id-9 u t-23 ta' Jannar 2014, l-4 ta' Frar 2014, it-2 ta' Lulju 2014, it-12 ta' Settembru 2014, id-19 ta' Mejju 2015, is-16 ta' Diċembru 2015 u s-17 ta' Mejju 2019, il-Kummissjoni bagħtet lil Franza l-kummenti magħmula mill-partijiet interessati. Il-Kummissjoni tat lil Franza l-opportunità li twieġeb għal dawn il-kummenti. Franza wieġbet għal dawn l-ittri fit-13 ta' Lulju 2012, fil-25 ta' Lulju 2012, fid-29 ta' Jannar 2014, fit-23 ta' Mejju 2014, fit-18 ta' Diċembru 2015 u fl-24 ta' Ġunju 2019. Fl-ittra tagħha tat-13 ta' Lulju 2012, Franza infurmat lill-Kummissjoni li hija ma kellhiex osservazzjonijiet x'tagħmel fir-rigward tal-kummenti sottomessi, minkejja r-rimarki li hija kienet diġà bagħtet b'konnessjoni mal-kawża tal-ajruport ta' Marseille Provence ⁽⁷⁾. Barra minn hekk, permezz ta' ittri tal-25 ta' Lulju 2012, id-29 ta' Jannar 2014, it-23 ta' Mejju 2014 u t-18 ta' Diċembru 2015, Franza infurmat lill-Kummissjoni li hija ma xtaqet tissottometti ebda osservazzjoni dwar il-kummenti minn partijiet terzi.
- (13) Il-Kummissjoni bagħtet ittri lil Franza u lill-partijiet terzi interessati, li kienet diġà ssottomettiet kummenti biex tinfurmahom bl-intenzjoni tagħha li tivvaluta l-kompatibbiltà tal-miżuri ta' ghajjnuna inkwistjoni mas-suq intern abbażi tal-Linji Gwida tal-UE dwar l-ghajjnuna mill-Istat lill-ajruporti u lil-linji tal-ajru ⁽⁸⁾ ("il-Linji Gwida tal-2014"). Il-Kummissjoni stiednet lil dawk li rċevew dawn l-ittri biex jikkumentaw f'dan ir-rigward, jekk jixtiequ hekk. Barra minn hekk, fil-15 ta' April 2014, gie ppubblikat avviż f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* ⁽⁹⁾ li stieden lil Franza u lill-partijiet terzi interessati jissottomettu l-kummenti tagħhom f'dan ir-rigward.
- (14) Franza ssottomettiet il-kummenti tagħha dwar il-Linji Gwida tal-2014 fid-19 ta' Marzu 2014.
- (15) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand is-CCI (il-11 ta' Ġunju 2014), Communauté d'Agglomération de La Rochelle [l-Awtorità għall-Konurbazzjoni ta' La Rochelle] (is-6 ta' Ġunju 2014), Union Départementale des Offices du Tourisme et des Syndicats d'Initiative (UDOTSI) [Assoċjazzjoni ta' Charente-Maritime ta' Uffiċċji ta' Informazzjoni Turistika] (it-13 ta' Mejju 2014), Angoulême CCI (is-7 ta' Mejju 2014), Irium Holding Group SAS (it-2 ta' Mejju 2014), Groupe Cafés Merling (it-30 ta' April 2014) u l-NGO Transport & Environnement (it-13 ta' Mejju 2014). Permezz ta' ittra datata t-2 ta' Lulju 2014, id-diversi kummenti ntbagħtu lil Franza, li ma xtaqet tagħti l-ebda tweġiba.
- (16) Permezz ta' ittra datata d-19 ta' Mejju 2015, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittri datati l-4 ta' Awwissu 2015, it-18 ta' Novembru 2015, l-4 ta' Diċembru 2015 u l-14 ta' Marzu 2016.
- (17) Permezz ta' ittra datata t-18 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittri datati l-20 ta' Diċembru 2016, il-15 ta' Frar 2017, il-11 ta' Lulju 2017 u l-20 ta' Lulju 2017.
- (18) Permezz ta' ittra datata d-29 ta' Marzu 2017, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittra datata t-18 ta' Awwissu 2017.
- (19) Permezz ta' ittra datata d-19 ta' Mejju 2017, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittri datati t-18 ta' Awwissu 2017 u l-15 ta' Novembru 2017.
- (20) Permezz ta' ittra datata t-18 ta' Awwissu 2017, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittra datata s-16 ta' April 2018.
- (21) Permezz ta' ittra datata l-5 ta' Diċembru 2017, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittra datata s-16 ta' Frar 2018.
- (22) Permezz ta' ittra datata d-9 ta' April 2019, il-Kummissjoni talbet lil Franza tipprovdi aktar informazzjoni. Franza wieġbet permezz ta' ittra datata l-21 ta' Ġunju 2019.

2. L-AJRUPORT TA' LA ROCHELLE-ÎLE DE RÉ

- (23) L-ajruport ta' La Rochelle-Île de Ré jinsab f'La Rochelle, fid-Dipartiment ta' Charente-Maritime fi Franza, 5 km fil-Majjistral ta' La Rochelle u 2 km mill-pont ta' Île de Ré. L-ajruport huwa miftuħ għat-traffiku kummerċjali nazzjonali u internazzjonali.

⁽⁷⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/1698 tal-20 ta' Frar 2014 dwar il-miżuri SA.22932 (2011/C) (ex NN 37/2007) implimentati minn Franza favur l-Ajruport ta' Marseille Provence u l-linji tal-ajru li jużaw l-ajruport (ĠU L 260, 27.9.2016, p. 1).

⁽⁸⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat lill-ajruporti u lil-linji tal-ajru (ĠU C 99, 4.4.2014, p. 3).

⁽⁹⁾ ĠU C 113, 15.4.2014, p. 30.

- (24) Fl-1936, l-Istat Franciż, il-belt ta' La Rochelle u s-CCI hadu d-deċiżjoni li jifthu ajruport. Din id-deċiżjoni kienet taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni permess skont il-Liġi tal-20 ta' Ġunju 1933 li temenda l-Liġi tad-9 ta' April 1898 dwar il-kmamar tal-kummerċ. Il-Liġi tad-9 ta' April 1898 dwar il-kmamar tal-kummerċ, kif inizjalment ifformulata, iddikjarat li "il-kmamar tal-kummerċ u tal-industrija jistgħu jiġu ddikjarati bħala detenturi ta' konċessjoni għal xoghlijiet pubbliċi jew fdati b'servizzi pubbliċi, b'mod partikolari dawk relatati mal-portijiet tal-baħar u mal-passaġġi fuq l-ilma". Il-Liġi tal-20 ta' Ġunju 1933 estendiet din id-dispożizzjoni għall-ajruporti. L-ajrudrom infetħ fl-1939.
- (25) Ir-runway prinċipali tal-ajruport hija twila 2 255 metru u wiesgħa 45 metru. Franza tistma li l-kapaċità annwali massima teoretika tal-ajruport hija ta' 700 000 passigġier.
- (26) L-ajruport huwa operat mis-CCI, li hija wkoll is-sid tal-ajruport. Il-kontijiet tal-"fergħa tal-ajruport" ("fergħa tal-ajruport" jew "Ajruport tas-CCI") huma separati minn dawk tal-fergħa ġenerali tas-CCI ("il-fergħa ġenerali tas-CCI") ⁽¹⁰⁾.
- (27) Harsa ġenerali lejn it-traffiku tal-passigġieri fl-ajruport ta' La Rochelle matul dawn l-aħħar snin tista' tinstab fi Table 3 hawn taħt. F'konformità mal-punt 15 tal-linji gwida tal-Komunità tal-2005 dwar il-finanzjament tal-ajruporti u l-ghajnuna tal-bidu lil-linji tal-ajru li jitolqu minn ajruporti reġjonali ⁽¹¹⁾ ("il-Linji Gwida tal-2005"), l-ajruport ta' La Rochelle huwa ajruport tal-kategorija D, jiġifieri "ajruport reġjonali żgħir".
- (28) Matul il-perjodu taħt investigazzjoni, l-ajruport intuża l-aktar minn linji tal-ajru bi prezzijiet irħas, jiġifieri Ryanair, Airlinair (li nġatat l-isem ġdid ta' Hop fl-2013), Flybe, easyJet, Jet2 u Buzz. Ir-rotot huma operati fuq bażi annwali jew staġunali, jew fuq bażi aktar ad hoc għal titjiriet charter. L-ajruport jintuża wkoll għal titjiriet ta' divertiment, titjiriet militari u titjiriet ta' servizz uffiċjali.
- (29) Skont Franza, ir-rotot li kienu qed joperaw matul il-perjodu kopert mill-proċedura ta' investigazzjoni formali kienu kif ġej:

Tabella 1

It-traffiku tal-ajru operat fl-ajruport ta' La Rochelle mill-2001 sal-2006

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Movimenti kummerċjali	3 414	3 114	2 891	1 850	1 949	2 714
li minnhom rotot skedati	3 200 ⁽⁴⁾	2 929	2 741	1 636	1 797	2 487
ohrajn	214	185	150	214	152	227
Movimenti ta' inġenji tal-ajru tat-turisti u tan-negozju	24 919	25 462	26 537	25 333	20 084	23 033
li minnhom inġenji tal-ajru privati li jappartjenu għal klabbs tat-titjir	12 382	10 984	12 113	11 329	6 909	8 102
inġenji tal-ajru li jappartjenu għal klabbs tat-titjir	12 537	14 478	14 424	14 004	13 175	14 931
Movimenti ta' inġenji tal-ajru militari u inġenji tal-ajru ta' servizz uffiċjali	1 890	2 179	2 285	1 616	844	1 298
Ohrajn (inkluż ix-xogħol fl-ajru)	4 063	4 516	4 458	4 633	3 696	5 629
Movimenti totali	34 286	35 271	36 171	33 432	26 573	32 674

⁽¹⁰⁾ Il-fergħa ġenerali tas-CCI hija responsabbli għall-attivitajiet l-ohrajn tas-CCI, bħar-rappreżentazzjoni tal-interessi tan-negozji fir-reġjun ta' La Rochelle. Hija tipprovdi wkoll servizzi għal dawk in-negozji, billi toffri assistenza fil-holqien, l-iżvilupp u t-trasferiment ta' negozju u tipprovdi tahrig inizjali u kontinwu.

⁽¹¹⁾ ĠU C 312, 9.12.2005, p. 1.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Traffiku tal-passiġġieri fuq rotot skedati	72 912	89 339	92 427	97 521	125 858	178 938
La Rochelle-Parigi	23 312 ⁽⁵⁾	9 132 ⁽⁶⁾	18 785			
La Rochelle-Clermont-Ferrand	20 060	23 263	22 194	5 909		
La Rochelle-Londra	25 227 ⁽⁴⁾	54 544	51 448 ⁽⁸⁾	72 092	79 373	100 168
La Rochelle-Southampton				17 335 ⁽⁹⁾	17 328	16 290
La Rochelle-Birmingham					19 286 ⁽¹¹⁾	12 229
La Rochelle-Dublin						22 357 ⁽¹²⁾
La Rochelle-Bristol						12 943 ⁽¹³⁾
La Rochelle-Lyon	4 313	2 364		2 185 ⁽¹⁰⁾	9 871	14 951
La Rochelle-Bordeaux		36 ⁽⁷⁾				
Passiġġieri kummerċjali ohrajn	3 712	2 387	1 375	2 821	1 705	1 934
li minnhom nazzjonali	2 381	740	497	1 313	367	1 067
internazzjonali	1 331	1 647	878	1 508	1 338	867
L-għadd totali ta' passiġġieri imbarkati jew żbarkati	76 681	91 854	93 802	100 404	127 563	180 888
Li minnhom passiġġieri fi tranżitu (maghduda darba biss)	57	128	31	62	0	16
Traffiku tal-merkanzija	0	0	0	0	0	0

Sors: L-awtoritajiet Franċiżi

Tnedija ta' rotot skedati:

- (4) Ir-rotta La Rochelle-Londra ġiet immedija fil-5 ta' April 2001
- (5) Ir-rotta La Rochelle-Parigi ġiet sospiza fl-1 ta' Ottubru 2001
- (6) Ir-rotta La Rochelle-Paris ġiet akkwizita minn Air Jet fil-15 ta' Lulju 2002, imbagħad minn Air Atlantique f'Mejju 2003, u sussegwentement ġiet sospiza fil-31 ta' Dicembru 2004
- (7) Ir-rotta La Rochelle-Bordeaux ġiet operata minn Air Jet mill-15 ta' Lulju sad-19 ta' Awwissu 2002
- (8) Ir-rotta La Rochelle-Londra ġiet sospiza f'April 2003 (l-akkwiżizzjoni ta' Buzz minn Ryanair)
- (9) Ir-rotta La Rochelle-Southampton ġiet immedija fl-24 ta' Ġunju 2004 minn Flybe
- (10) Ir-rotta La Rochelle-Lyon (minn Poitiers) ġiet immedija fl-14 ta' Ottubru 2004 minn Airlineair
- (11) Ir-rotta La Rochelle-Birmingham ġiet immedija fis-27 ta' Marzu 2005 minn Flybe
- (12) Ir-rotta La Rochelle-Dublin ġiet immedija fid-29 ta' April 2006 minn Ryanair
- (13) Ir-rotta La Rochelle-Bristol ġiet immedija fil-21 ta' Lulju 2006 minn easyJet

Tabella 2

It-traffiku tal-ajru operat fl-ajruport ta' La Rochelle mill-2007 sal-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Movimenti kummerċjali	3 398	3 464	2 650	2 925	3 833
li minnhom rotot skedati	3 069	3 042	2 320	2 511	3 400
ohrajn	329	422	330	414	433
Movimenti ta' inġenji tal-ajru tat-turisti u tan-negozju	21 699	22 311	21 112	20 041	19 934
li minnhom inġenji tal-ajru privati li jappartjenu għal klabbs tat-titjir	7 332	7 162	7 800	7 080	6 705
inġenji tal-ajru li jappartjenu għal klabbs tat-titjir	14 367	15 149	13 312	12 961	13 229
Movimenti ta' inġenji tal-ajru militari u inġenji tal-ajru ta' servizz uffiċjali	1 376	1 489	1 598	1 760	1 306
Ohrajn (inkluż ix-xogħol fl-ajru)	6 501	5 948	4 785	5 010	4 606
Movimenti totali	32 974	33 212	30 145	29 736	29 679
Traffiku tal-passiġġieri fuq rotot skedati	217 493	209 668	162 822	186 034	223 396
La Rochelle-Lyon	17 754	18 524	15 196	15 524	18 968
La Rochelle-Londra (Stansted)	112 257	100 312	60 348	54 773	65 966
La Rochelle-Birmingham	9 824	7 607	4 917	4 681	4 708
La Rochelle-Southampton	16 789	11 786	10 720	12 978	12 413
La Rochelle-Dublin	14 578	19 960	20 198	17 182	13 985
La Rochelle-Bristol	21 572	13 391	14 224	14 572	14 126
La Rochelle-Manchester ⁽¹⁾	5 102	6 498	2 693	3 697	2 679
La Rochelle-Londra (Gatwick) ⁽²⁾	19 617	14 289	9 158	11 799	16 707
La Rochelle-Glasgow ⁽³⁾		2 692	1 516	1 537	
La Rochelle-Edinburgh ⁽⁴⁾		8 360	6 068	3 158	4 103
La Rochelle-Leeds Bradford ⁽⁵⁾		4 434	4 152	4 404	4 875
La Rochelle-Cork ⁽⁶⁾		1 815	2 881	2 584	
La Rochelle-Brussell ⁽⁷⁾			10 546	16 320	17 140
La Rochelle-Nizza ⁽⁸⁾			205		
La Rochelle-Cork ⁽⁹⁾				10 366	10 392
La Rochelle-Oslo ⁽¹⁰⁾				12 459	13 677
La Rochelle-Porto ⁽¹¹⁾					17 167
La Rochelle-Parigi ⁽¹²⁾					6 490
Passiġġieri kummerċjali ohrajn	2 595	4 670	5 902	5 395	5 452
L-għadd totali ta' passiġġieri imbarkati jew żbarkati	220 577	215 145	168 969	191 599	229 214
Li minnhom passiġġieri fi tranżitu (maghduda darba biss)	489	807	245	170	366
Traffiku tal-merkanzija	0	0	0	0	0

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

Tnedija ta' rotot skedati:

- (1) Ir-rotta La Rochelle-Manchester giet imnedija minn Flybe fit-22 ta' Mejju 2007
 - (2) Ir-rotta La Rochelle-London Gatwick giet imnedija minn easyJet fl-14 ta' Lulju 2007
 - (3) Ir-rotta La Rochelle-Glasgow giet imnedija minn easyJet fit-3 ta' Mejju 2008
 - (4) Ir-rotta La Rochelle-Edinburgh giet imnedija minn Jet2 fis-17 ta' Mejju 2008
 - (5) Ir-rotta La Rochelle-Leeds Bradford giet imnedija minn Jet2 fl-24 ta' Mejju 2008
 - (6) Ir-rotta La Rochelle-Cork giet imnedija minn Aer Arann fl-24 ta' Mejju 2008
 - (7) Ir-rotta La Rochelle-Brussell giet imnedija minn Ryanair fil-5 ta' Ġunju 2009
 - (8) Ir-rotta La Rochelle-Nizza giet imnedija minn Airlinair fis-16 ta' Mejju 2009
 - (9) Ir-rotta La Rochelle-Cork giet imnedija minn Ryanair fl-1 ta' Ġunju 2010
 - (10) Ir-rotta La Rochelle-Oslo giet imnedija minn Ryanair fit-2 ta' April 2010
 - (11) Ir-rotta La Rochelle-Porto giet imnedija minn Ryanair fit-28 ta' Marzu 2011
 - (12) Ir-rotta La Rochelle-Parigi giet imnedija minn Airlinair fit-8 ta' April 2011
-

- (30) Table 3 ta' hawn taht turi l-ghadd totali ta' passiġġieri li jkunu deklin u herġin li użaw l-ajruport bejn l-2000 u l-2012.

Tabella 3

It-traffiku l-movimenti fl-ajruport ta' La Rochelle

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Passiġġieri fuq rotot skedati	72 912	89 339	92 427	97 521	125 858	178 938	217 493	209 668	162 822	186 034	223 493	236 736
Passiġġieri kummerċjali ohrajn	3 712	2 387	1 375	2 821	1 705	1 934	2 595	4 670	5 902	5 395	5 452	
Movimenti kummerċjali	3 414	3 114	2 891	1 850	1 949	2 714	3 398	3 464	2 650	2 925	3 833	4 184
Movimenti mhux kummerċjali	30 872	32 157	33 280	31 582	24 624	29 960	29 576	29 748	27 495	26 811	25 846	22 058
Movimenti totali	32 286	35 271	36 171	33 432	26 573	32 674	32 974	33 212	30 145	29 736	29 679	26 242
Merkanzija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sors: L-awtoritajiet Franċiżi u, għaċ-ċifri tal-2012, <http://www.aeroport.fr/view-statistiques/la-rochelle-ile-de-re> (iċ-ċifri tal-2012 ikopru t-traffiku kollu tal-passiġġieri).

3. DESKRIZZJONI TAL-MIŻURI

(31) Il-miżuri soġġetti għall-proċedura ta' investigazzjoni formali huma relatati ma':

- l-appoġġ finanzjarju mogħti lill-operatur tal-ajruport minn diversi korpi u awtoritajiet pubbliċi mill-2001 sakemm il-proċedura ta' investigazzjoni formali tnediet fit-8 ta' Frar 2012;
- id-diversi ftehimiet iffirmati mill-operatur tal-ajruport mal-linji tal-ajru mill-2001 sal-proċedura ta' investigazzjoni formali tnediet fit-8 ta' Frar 2012.

3.1 Miżuri favur l-ajruport

3.1.1. Il-finanzjament tal-operazzjonijiet

3.1.1.1. Sussidji għal kompiti b'mandat pubbliku

- (32) Bejn l-2001 u l-2011, l-awtoritajiet pubbliċi ffinanzjaw diversi kompiti b'mandat pubbliku mwettqa mill-ajruport ta' La Rochelle relatati mas-sikurezza u s-sigurtà (ara Table 4 hawn taht). Dan il-finanzjament jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-proċedura ta' investigazzjoni formali.
- (33) Skont Franza, dan il-finanzjament ikopri l-kost tal-kompiti b'mandat pubbliku, li l-implimentazzjoni tagħhom taqa' fidejn l-operaturi tal-ajruport u l-hlas tagħhom fidejn l-Istat. Il-finanzjament jaqa' taht is-sistema ġenerali għall-finanzjament ta' kompiti b'mandat pubbliku fl-ajruporti Franciżi kif stabbilit fil-liġi nazzjonali. Din is-sistema hija bbażata fuq imposta fiskali – it-taxxa tal-ajruport – u strument ta' finanzjament addizzjonali. L-isfond għal dawn l-istrumenti u r-regoli li jirregolawhom, kif ukoll il-kompiti ffinanzjati minnhom, diġà ġew deskritti f'għadd ta' deċiżjonijiet reċenti tal-Kummissjoni ⁽¹²⁾. Madankollu, il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza l-aspetti li ġejjin li jridu jiġu kkunsidrati meta jiġu eżaminati l-miżuri koperti minn din id-Deċiżjoni.
- (34) Skont il-liġi, il-kompiti tas-sikurezza u s-sigurtà tal-ajruporti huma fdati lill-operaturi tal-ajruporti ⁽¹³⁾. Huma jieħdu l-azzjoni meħtieġa skont il-liġi nazzjonali u d-dritt tal-Unjoni u jkopru l-kostijiet relatati. Imbagħad huma jiġu rimborżati permezz tat-taxxa tal-ajruport, li d-dhul minnha jiġi allokat esklussivament biex ikopri l-kost tal-kompiti ta' interess ġenerali relatati mas-sikurezza u s-sigurtà.
- (35) Il-prinċipji li jirregolaw l-operat ta' dan l-istrument ta' finanzjament u l-kategoriji ta' nfiq li jistgħu jiġu koperti huma stabbiliti fid-dettall f'żewġ testi ta' referenza ⁽¹⁴⁾. It-taxxa tal-ajruport tingabar minn entitajiet pubbliċi jew privati li joperaw ajrudromi li, fl-aħħar sena kalendarja li għaliha huma disponibbli ċifri, irreġistraw iċ-ċifri tat-traffiku (imbarkati jew żbarkati) li jaqbu l-5 000 unità tat-traffiku (unità tat-traffiku wahda = passigġier wieħed jew 100 kg ta' posta jew merkanzija).
- (36) F'konformità mal-Artikolu 1609 *quater* tal-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxa, "F'kull ajrudrom, id-dhul mit-taxxa għandu jiġi allokat għall-finanzjament ta' servizzi ta' tifi tan-nar u ta' salvataġġ, għall-prevenzjoni tal-perikli minn organiżmi selvaġġi, għall-miżuri ta' sigurtà u għall-miżuri ta' harsien tal-ambjent. Perċentwal tad-dhul mit-taxxa, stabbilit kull sena permezz ta' ordni [interministerjali], għandu jintuża biex jiffinanzja t-tagħmir awtomatiku għall-kontroll fuq il-fruntieri bl-użu ta' identifikazzjoni bijometrika installat fl-ajruporti. L-ammont tal-imposta għandu jiġi stabbilit abbażi tal-htigijiet ta' finanzjament ta' kull ajrudrom, filwaqt li jitqiesu b'mod partikolari s-servizzi pprovduti għall-konformità mar-regolamenti fis-seħh u x-xejra mistennija fiċ-ċifri tat-traffiku, fil-kostijiet u fid-dhul l-iehor tal-operatur".

⁽¹²⁾ Ara, b'mod partikolari, il-premessi minn 32 sa 43 tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/633 tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-ghajjnuna mill-Istat SA.33961 implimentata minn Franza favur il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Nîmes-Uzès-Le Vigan, Veolia Transport Aéroport de Nîmes, Ryanair Limited u Airport Marketing Services Limited (ĠU L 113, 27.4.2016, p. 32), "id-deċiżjoni tal-ajruport ta' Nîmes". Ara wkoll il-premessi minn 98 sa 108 tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1227 tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-ghajjnuna mill-Istat SA.22614 (C 53/2007) implimentata minn Franza favur il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Pau-Béarn, Ryanair, Airport Marketing Services u Transavia (ĠU L 201, 30.7.2015, p. 109), "id-deċiżjoni tal-ajruport ta' Pau".

⁽¹³⁾ L-Artikoli L.6332-3 u L.6341-2 tal-Kodiċi tat-Trasport.

⁽¹⁴⁾ L-Artikolu 1609 *quater* tal-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxa dwar it-taxxa tal-ajruport u l-Ordni Interministerjali tat-30 ta' Diċembru 2009 dwar l-arranġamenti għall-hruġ ta' dikjarazzjonijiet mill-operaturi tal-ajrudromi bl-iskop li jiġi stabbilit l-ammont tal-imposta fiskali tal-ajruport għall-passigġieri.

- (37) Ghalhekk, l-ammont tal-imposta jiġi stabbilit kull sena ghal kull ajruport individwali abbażi tal-kostijiet tas-sikurezza u tas-sigurtà li għandhom jiġu koperti. Ghal dak il-ghan, l-operaturi tal-ajrudromi jfasslu dikjarazzjoni annwali tal-kostijiet u taċ-ċifri tat-traffiku. Dawn id-dikjarazzjonijiet jintbagħtu lill-awtorità lokali tas-sikurezza tal-avjazzjoni ċivili, li tivverifikahom u tapprovahom fid-dawl tal-leġiżlazzjoni fis-seħh. L-ammont tal-imposta jiġi kkalkolat mill-Awtorità Franċiża tal-Avjazzjoni Ċivili (*Direction générale de l'aviation civile*), li twettaq verifika ulterjuri fuq iċ-ċifri ddikjarati kollha, filwaqt li jitqiesu r-riżultati kumulattivi mis-snin preċedenti. L-ammont tal-imposta mbagħad jiġi stabbilit f'ordni interministerjali ppubblikata fil-gazzetta ufficjali Franċiża.
- (38) Barra minn hekk, l-Artikolu 1609 *quater* tal-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxa jistabbilixxi li ċ-ċifri ddikjarati mill-operaturi tal-ajruporti jistgħu jkunu soġġetti għal kontrolli mill-Awtorità Franċiża tal-Avjazzjoni Ċivili.
- (39) Ir-regoli għall-ġestjoni ta' dan il-proċess kienu inizjalment stabbiliti f'Ċirkolari u, mill-2010 'il quddiem, ir-regoli applikabbli kienu daww stabbiliti fl-Ordni Interministerjali tat-30 ta' Diċembru 2009 dwar l-arranġamenti għall-ħruġ ta' dikjarazzjonijiet mill-operaturi tal-ajrudromi bl-iskop li jiġi stabbilit l-ammont tal-imposta fiskali tal-ajruport għall-passiġġieri. Ir-regoli huma applikati bl-istess mod għall-ajruporti Franċiżi kollha.
- (40) Minbarra t-taxxa tal-ajruport, l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle rċieva wkoll sussidji mill-Istat permezz tal-Fond ta' Intervent għall-Ajruporti u t-Trasport bl-Ajru ("FIATA"). Il-FIATA kien maħsub biex jissupplimenta d-dħul mit-taxxa tal-ajruport, li spiss ma jkunx biżżejjed għal ajruporti b'volumi baxxi ta' traffiku, minhabba li ma jistgħux jimponu imposta għolja wisq fuq l-utenti tagħhom. Fl-2008, l-Istat issostitwixxa l-FIATA bi hlas addizzjonali fuq it-taxxa tal-ajruport, li jwassal biex l-ammont tal-imposta jkun oghla minn dak meħtieġ biex ikopri l-kostijiet tas-sikurezza u tas-sigurtà f'ċerti ajruporti. Dan johloq surplus li jiġi distribwit mill-ġdid lill-iżgħar ajruporti sabiex jissupplimentaw id-dħul tagħhom mit-taxxa tal-ajruport.
- (41) B'referenza għall-proċedura regolatorja stabbilita hawn fuq, Franza bagħtet lill-Kummissjoni harsa ġenerali lejn is-sussidji kollha mogħtija lill-ajruport ta' La Rochelle permezz ta' riżorsi tal-Istat għal kompiti b'mandat pubbliku. Dawn is-sussidji huma stabbiliti fi Table 4 hawn taht:

Tabella 4

Kostijiet assoċjati ma' kompiti b'mandat pubbliku (sikurezza u sigurtà) u sussidji mhallsa lill-ajruport ghal dawk il-kompiti

Tip ta' sussidju (PEUR)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total
	VOLUM TAT-TRAFFIKU												
Traffiku tal-passiggieri ('il barra)	35 792	38 447	45 550	45 000	49 742	63 879	85 000	110 373	106 558	84 254	97 732	105 000	867 327
	KOSTIJET TAS-SIKUREZZA												
Servizz ta' sikurezza u tifi tan-nar tal-inġenji tal-ajru u prevenzjoni tal-perikli minn organiżmi selvaġġi	185 530	340 269	349 369	338 767	424 281	632 622	831 688	1 078 998	1 154 601	1 032 451	1 064 607	1 094 887	8 528 070
(I) Subtotal tas-sikurezza	185 530	340 269	349 369	338 767	424 281	632 622	831 688	1 078 998	1 154 601	1 032 451	1 064 607	1 094 887	8 528 070
	KOSTIJET TAS-SIGURTÀ												
ċ - Facilitajiet u apparat għall-iskrinjar tal-bagalji tal-istiva	0	26 861	82 377	100 260	66 892	70 061	81 959	139 873	153 985	115 817	133 765	162 862	1 134 712
d - Kontroll tal-aċċess għaż-żona ristretta	0	12 156	103 357	116 640	143 567	136 576	291 479	299 638	333 183	252 696	224 432	275 219	2 188 943
e - Skrinjar tal-persuni u tal-bagalji tal-kabina	26 678	88 383	242 405	292 520	224 156	212 870	278 708	514 374	561 421	408 859	461 662	584 155	3 896 191
(II) Subtotal tas-sigurtà (ċ+d+e)	26 678	127 400	428 139	509 420	434 615	419 507	652 146	953 885	1 048 589	777 372	819 859	1 022 236	7 219 856
	IL-KOSTIJET TOTALI TAS-SIKUREZZA U S-SIGURTÀ												
Kostijiet totali tas-sikurezza/sigurtà (I+II)	212 208	467 669	777 508	848 187	858 896	1 052 129	1 483 834	2 032 883	2 203 190	1 809 823	1 884 466	2 117 123	15 747 916
Spejjeż ġenerali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180 982	188 447	211 712	581 141
Imposti tas-sikurezza u s-sigurtà tal-operatur tal-ajrudrom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 526	8 556	11 082
(A) Kostijiet totali	212 208	467 669	777 508	848 187	858 896	1 052 129	1 483 834	2 032 883	2 203 190	1 990 805	2 075 439	2 337 391	16 340 139
	TAXXA TAL-AJRUPORT												
Imposta għal kull passigġier	3,81	4,57	7,62	9,50	9,50	9,50	10,00	11,00	11,00	11,00	11,50	12,00	-

Tip ta' sussidju (f'EUR)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total
Kost ghal kull passigġier	5,93	12,16	17,07	18,85	17,27	16,47	17,46	18,42	20,68	21,48	19,28	20,16	-
Imposta fuq il-merkanzija	0,60	0,60	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	-
	RIZORSI												
Dhul mit-taxxa	123 922	153 602	299 727	386 996	382 047	688 583	881 780	1 165 248	1 177 494	979 163	1 077 272	1 410 860	8 726 694
Rikavat minn hlas addizzjonali mill-2008	-	-	-	-	-	-	-	-	971 951	952 978	1 090 920	1 415 945	4 431 794
Sussidji tal-awtoritajiet lokali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizorsi ohrajn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sussidji tal-ajruporti (li qabel kienu l-FIATA)	77 749	232 332	266 000	156 509	672 904	566 717	387 664	380 024	-	-	-	-	2 739 599
(B) Rizorsi totali	287 652	503 158	644 687	543 505	1 054 951	1 255 300	1 269 444	1 545 272	2 149 446	1 932 141	2 168 191	2 826 805	21 739 249
	BILANĊ												
Bilanċ annwali ghall-kompiti b'mandat pubbliku (B-A)	75 444	35 489	- 132 821	- 304 682	196 055	203 171	- 214 390	- 487 611	- 53 745	- 58 664	489 414	- 935 430	- 1 187 770
Bilanċ kumulattiv	88 765	124 853	- 3 947	- 302 830	- 106 684	84 044	- 134 396	- 618 967	- 678 360	- 763 570	- 696 547	- 231 759	- 3 239 418
Imposti finanzjarji	599	4 021	5 799	90	- 12 443	- 4 050	3 040	- 5 648	- 26 546	- 25 729	- 24 626	- 23 799	- 110 292
Rata ta' skont	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,88 %	4,11 %	3,40 %	3,80 %	4,30 %	4,25 %	3,65 %	3,12 %	3,30 %	-
Bilanċ pluriennali ghall-kompiti b'mandat pubbliku (bilanċ kumulattiv skontat)	89 364	128 874	1 852	- 302 739	- 119 127	79 994	- 131 356	- 624 615	- 704 906	- 789 299	- 721 173	- 255 558	- 3 348 689

Sors: L-awtoritajiet Franċiżi

3.1.1.2. L-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi pprovduti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport ta' La Rochelle

- (42) Il-fergħa ġenerali tas-CCI tipprovdli servizzi li huma komuni għad-diversi ferġat tagħha, inkluża l-fergħa tal-ajruport, b'mod partikolari s-servizzi tal-kontabilità, tal-IT u tar-riżorsi umani. Table 5 ta' hawn taħt turi s-servizzi fatturati mis-CCI lill-ajruport ta' La Rochelle.

Tabella 5

Ammonti fatturati mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-fergħa tal-ajruport tagħha matul il-perjodu taħt investigazzjoni

	Amminis- trazzjoni ġenerali	Komuni- kazzjoni	HR	Kontabilità	IT	Studji/ proġetti	Kostijiet	Kontribuzz- jonijiet fatturati
2001								33 160
2002								100 000
2003								100 000
2004								100 000
2005								100 000
2006	100 000		62 000					162 000
2007	33 100	22 500	32 300	105 400	2 700	42 200	238 200	230 000
2008	34 730	23 700	51 090	109 800	2 130	92 750	314 200	314 000
2009	22 907	25 360	32 440	105 477	1 920	23 905	212 009	212 000
2010	36 411	11 489	26 420	96 502	5 274	39 499	215 595	210 000
2011	38 495	12 111	18 223	106 954	5 408	29 048	210 239	210 000
2012	36 120	25 552	12 631	102 988	5 288	29 147	211 726	210 000

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

- (43) L-awtoritajiet Franciżi ċċaraw il-punti li ġejjin fir-rigward tas-servizzi pprovduti mis-CCI lill-ajruport ta' La Rochelle.

— Il-kostijiet tal-amministrazzjoni ġenerali jkopru l-kostijiet li jappartjenu għal żewġ subservizzi, jiġifieri l-kost tas-subservizz tal-“uffiċjali eletti”, li jiġi kkalkolat skont l-għadd ta' aġendi ttrattati, u l-kost tas-servizz tad-“Direttorat Ġenerali”, li jiġi kkalkolat skont iż-żmien li d-Direttur qatta' fuq kull servizz.

— Fir-rigward tas-servizzi ta' komunikazzjoni, CCI-Airport ma għandhiex dipartiment tal-komunikazzjoni u tuża s-servizz ta' komunikazzjoni tal-fergħa ġenerali tas-CCI. Fl-aħħar tas-sena, il-kost tas-servizz ta' komunikazzjoni jiġi kkalkolat skont iż-żmien imqatta' fuq, u l-kostijiet imġarrba minn, kull servizz u attività.

— Il-kost tas-servizzi tar-riżorsi umani jiddependi fuq l-għadd ta' rċevuti tal-pagi maħruġa.

- Fir-rigward tas-servizzi ta' kontabilità, l-ghadd ta' entrati tal-kontabilità jiġi vvalutat u l-kost tas-servizz jitqassam fuq bażi ta' pro rata skont l-ghadd ta' entrati.
 - Il-kost tas-servizz tal-IT jiġi kkalkolat abbażi tad-diżaggregazzjoni tal-kostijiet ta' kull entrata tal-IT.
 - Fir-rigward tas-servizz ta' studji/proġetti, iż-żmien imqatta' fuq proġett u/jew komputu partikolari huwa l-aktar kriterju rilevanti għall-valutazzjoni tal-kost.
- (44) Barra minn hekk, l-awtoritajiet Franciżi rrimarkaw li l-ammonti fatturati bejn l-2001 u l-2005 kienu ammonti fissi. Fl-2006, giet introdotta l-ewwel kjavi ta' kontribuzzjoni u l-kjavi ta' kontribuzzjoni mbagħad ġew irfinati għall-perjodu 2007-2012. Kjavi ta' kontribuzzjoni hija mezz ta' allokazżjoni tal-kostijiet bl-użu ta' proporzjon jew percentwal fiss skont in-natura tal-kost indirett sabiex jiġi ddeterminat is-sehem li jikkorrespondi għal qasam ta' negozju (u/jew servizz) partikolari. Il-kjavi ta' kontribuzzjoni jassumu l-eżistenza ta' relazzjoni proporzjonali bejn il-kost u s-servizz ipprovdut. Il-kjavi ta' kontribuzzjoni murija fi Table 5 huma bbażati fuq sitt kriterji differenti skont is-servizz ipprovdut mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport. Il-kjavi ta' kontribuzzjoni huma bbażati fuq suppożizzjonijiet, irrISPettivament mill-qasam li fih jintużaw. B'riżultat ta' dan, f'dan il-każ, sakemm ma jkunx jista' jintwera li l-fatturi magħżula jew it-tekniki ta' kalkolu użati għall-kjavi kienu kompletament mhux realistiċi jew serjament difettużi, ma jistax jitqies li l-kjavi huma żbaljati jew sottovalutati. L-awtoritajiet Franciżi kkonfermaw li l-kriterji użati bhala l-bażi għall-kjavi ta' kontribuzzjoni huma oġġettivi u rilevanti.
- (45) Fl-aħħar nett, l-awtoritajiet Franciżi speċifikaw l-ammonti fatturati kif ukoll ix-xejriet fiċ-ċifri tat-traffiku tal-passiġġieri bejn l-2001 u l-2012.
- Mill-2001 sal-2005, ġie fatturat ammont totali ta' EUR 433 160. Matul l-istess perġodu, it-traffiku żdied, iżda ċ-ċifra annwali medja baqgħet taħt il-100 000 passiġġier.
 - Fl-2006, ġie fatturat ammont totali ta' EUR 162 000. F'dik is-sena, in-numri tal-passiġġieri tal-ajruport żdiedu b'mod sinifikanti, fejn laħqu l-180 890, jiġifieri zieda ta' 42 % fuq l-2005.
 - Mill-2007 sal-2012, ġie fatturat ammont totali ta' EUR 1 386 000. Fl-2007, in-numri tal-passiġġieri qabżu l-200 000.
- 3.1.1.3. Allegata fatturazzjoni eċċessiva tas-servizzi pprovduti mis-CCI lill-ajruport ta' Rochefort/Saint-Agnant
- (46) Mill-1 ta' Jannar 2002 sat-30 ta' Ġunju 2006, id-Direttur tal-ajruport ta' La Rochelle u segretarju għenu fil-ġestjoni u l-operat tal-ajruport ta' Rochefort/Saint-Agnant ("l-ajruport ta' Rochefort") taht ftehim tas-servizzi konkluż fi shubija mal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Rochefort ⁽¹⁵⁾. Is-CCI ta' La Rochelle ntgħażlet biex tmexxi l-ajruport ta' Rochefort fil-11 ta' Lulju 2001 wara proċedura kompetittiva ta' sejha għall-offerti.
- (47) Is-sugġett tal-ftehim tas-servizzi kien il-ġestjoni u l-operat tal-ajruport ta' Rochefort, li jkopri aspetti bħas-servizzi ta' amministrazzjoni ġenerali, is-servizzi relatati ma' xoghlijiet u l-akkwist ta' tagħmir, u s-servizzi għall-utenti.
- (48) Matul id-durata kollha tal-ftehim (2002-2006), il-kost totali tas-servizzi pprovduti kien ta' EUR 991 235 ⁽¹⁶⁾. Is-CCI ta' La Rochelle rċeviet EUR 293 264 għal dawn is-servizzi.

⁽¹⁵⁾ Dawn is-servizzi ġew ipprovduti f'konformità ma' ftehim bejn konsorzju li jinkludi s-CCI ta' Rochefort u s-CCI ta' La Rochelle, minn naha, u s-Syndicat Mixte de l'aéroport de Rochefort [l-awtorità kongunta tal-ajruport ta' Rochefort], min-naha l-oħra.

⁽¹⁶⁾ It-Tabella 21 fir-rapport tas-CRC.

3.1.1.4. Hlasijiet bil-quddiem ripagabbli mogħtija mill-fergħa ġenerali tas-CCI

Tabella 6

Dizaggregazzjoni tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli 2001-2012

(f'EUR)	
Sena	Hlasijiet bil-quddiem
2001	405 887
2002	233 872
2003	-
2004	875 355
2005	1 756 644
2006	-
2007	718 708
2008	1 419 571
2009	1 015 624
2010	131 034
2011	179 406
2012	325 098
TOTAL 2001-2012	7 061 199
Sors: L-awtoritajiet Franċiżi	

- (49) Mill-2001 sal-2012, il-fergħa ġenerali tas-CCI għamlet pagamenti ta' hlasijiet bil-quddiem ripagabbli lill-ajruport għal ammont kumulattiv totali ta' EUR 7 061 199. Dawn il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli ngħataw mingħajr ebda rekwiżit ta' redditu fuq il-kapital. Skont Franza, dan huwa self li l-ajruport huwa meħtieġ li jhallas lura. Il-hlasijiet bil-quddiem jigu rreġistrati bħala assi fil-karta bilanċjali tal-fergħa ġenerali tas-CCI u bħala obbligazzjonijiet fil-karta bilanċjali tal-ajruport, bis-CCI tuża l-partecipazzjonijiet ta' proprjetà immobbli tal-ajruport bħala kollateral biex tiggarantixxi l-irkupru tas-self.
- (50) L-awtoritajiet Franċiżi ddikjaraw li l-iskop tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli kien li l-ajruport jiġi pprovdut bil-likwidità meħtieġa biex iniedi proġetti ta' investiment relatati mal-infrastruttura, minn naha wahda, u, min-naha l-oħra, biex jibbilanċja l-baġit u, b'hekk, ikopri – temporanjament, billi dawn kienu pagamenti bil-quddiem – id-defiċit operattiv tal-ajruport.

3.1.1.5. Kontribuzzjonijiet finanzjarji mill-awtoritajiet lokali għal miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle

- (51) Is-CCI rċeviet sussidji mir-Reġjun ta' Poitou-Charentes, mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime u mill-Communauté d'Agglomération de La Rochelle bil-ghan ta' kontribuzzjoni għall-miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle. Table 7 ta' hawn taht tipprovdi harsa ġenerali lejn dawn is-sussidji varji.

Tabella 7

Kontribuzzjonijiet finanzjarji mistennija mid-diversi awtoritajiet lokali u effettivament imhallsa minnhom għall-miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle

(f'EUR)

Kontribuzzjonijiet finanzjarji mistennija	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ⁽¹⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Id-dipartiment ta' Charente-Maritime			76 225	144 500	144 500	144 500				190 000	190 000	190 000	171 000
Il-Communauté d'Agglomération de La Rochelle			76 225	144 500	144 500	144 500				190 000	190 000	190 000	171 000
Ir-reġjun ta' Poitou-Charentes			115 000	42 500	42 500								
TOTAL			267 450	331 500	331 500	289 000				380 000	380 000	380 000	342 000
Kontribuzzjonijiet finanzjarji effettivament imhallsa	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Id-dipartiment ta' Charente-Maritime			76 225	0	0	0				190 000	190 000	190 000	171 000
Il-Communauté d'Agglomération de La Rochelle			76 225	144 500	144 500	144 500				190 000	190 000	190 000	171 000
Ir-reġjun ta' Poitou-Charentes			115 000		85 000								
TOTAL			267 450	144 500	229 500	144 500				380 000	380 000	380 000	342 000

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

(1) Skont l-informazzjoni pprovduta mill-awtoritajiet Franciżi, bejn l-2007 u l-2009 ma saret l-ebda kontribuzzjoni finanzjarja għall-miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle.

- (52) Dawn il-kontribuzzjonijiet thallsu taht ftehimiet bejn is-CCI, minn naha wahda, u d-Dipartiment ta' Charente-Maritime, il-Communauté d'Agglomération de La Rochelle u r-Reġjun ta' Poitou-Charentes, min-naha l-ohra.
- (53) L-awtoritajiet Franciżi setgħu biss jipprovdu lill-Kummissjoni b'zewġ ftehimiet konklużi fl-2010, wiehed mad-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-iehor mal-Communauté d'Agglomération de La Rochelle ⁽¹⁷⁾.
- (54) Skont iż-żewġ ftehimiet mill-2010, id-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-Communauté d'Agglomération de La Rochelle impenjaw ruhhom li jiffinanzjaw parti mill-“miżuri promozzjonali li s-CCI ppjanat li tniedi u li jkunu mmirati lejn turisti barranin u, b'mod partikolari, is-swieq f'Londra, Dublin, Oslo u Brussell, billi r-rotot huma operati lejn dawk il-bliet” ⁽¹⁸⁾. Madankollu, il-ftehimiet ma jispeċifikawx it-tip ta' miżuri promozzjonali li għandhom jiġu implimentati mis-CCI jew mill-fornituri tas-servizzi. B'mod partikolari, il-ftehimiet ma jsemmux il-fatt li l-fornituri tas-servizzi se jkunu linji tal-ajru jew is-sussidjarji tagħhom.

3.1.2. *Għotjiet ta' investment*

- (55) Bejn l-2001 u l-2005, diversi awtoritajiet lokali u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) taw sussidji lill-ajruport ta' La Rochelle (“għotjiet ta' investment”) biex jiffinanzjaw diversi investimenti li jammontaw għal madwar EUR 3 miljun (ara Table 8 hawn taht):
- il-Kunsill Ġenerali ta' Charente-Maritime ta lill-ajruport allokazżjoni ta' tagħmir b'valur ta' EUR 46 000 fl-2001 u allokazżjoni b'valur ta' EUR 744 000 fl-2005;
 - il-Kunsill Reġjonali ta' Poitou-Charentes ta lill-ajruport allokazżjoni ta' tagħmir b'valur ta' EUR 744 000 fl-2005;
 - il-Communauté d'Agglomération de La Rochelle ta lill-ajruport allokazżjoni ta' tagħmir b'valur ta' EUR 967 000 fl-2005;
 - il-FEŻR ta lill-ajruport sussidju ta' EUR 485 000 fl-2005.
- (56) Dawn l-għotjiet iffinanzjaw għadd ta' investimenti, inklużi:
- il-kostruzzjoni ta' sala ġdida għat-tluq u għall-wasliet;
 - it-tishih, it-titwil u t-twessigh tar-runway;
 - it-tishih u t-twessigh tat-taxiway;
 - it-tishih u l-estensjoni tal-istands tal-inġenji tal-ajru;
 - u l-holqien ta' baċir għat-tisfija sabiex l-ajruport jingieb konformi mal-Att dwar l-Ilma.
- (57) L-awtoritajiet Franciżi ddikjaraw ukoll li l-investimenti kienu maħsuba b'mod partikolari biex jiżguraw li l-inġenji tal-ajru użati b'mod komuni mil-linji tal-ajru Ewropej (B737, A320) ikunu jistgħu joperaw b'mod sikur billi jespandu r-runway għal wisar ta' 45 metru (La Rochelle kien wiehed mill-ftit ajruporti kummerċjali b'runway b'wisar ta' 30 metru), billi jtawluha b'115-il metru lejn il-Punent (sabiex jindirizzaw parzjalment l-impatt tal-limitu spostat fuq id-distanza tal-inżul) u billi jadattaw it-taxiways u r-rampi sabiex l-inġenji tal-ajru jkunu jistgħu jiċċaqilqu b'mod sikur. Barra minn hekk, ċerti investimenti ppermettew lill-ajruport jissodisfa l-obbligi tiegħu ta' ħarsien tal-ambjent (l-Att dwar l-Ilma).
- (58) L-awtoritajiet Franciżi ddikjaraw li l-ajruport ta' La Rochelle ma rċieva l-ebda għotja biex jiffinanzja l-kostruzzjoni ta' parkeġġ tal-karozzi bi hlas fl-2006 u l-espansjoni sussegwenti tiegħu fl-2008.
- (59) Table 8 hawn taht tipprovdi harsa ġenerali lejn il-miżuri ta' investment kollha li għalihom saru għotjiet ta' investment.
- (60) Skont l-awtoritajiet Franciżi, is-sehem tal-investimenti mhux koperti minn għotjiet kien iffinanzjat mis-CCI, mis-sid u mill-operatur tal-ajruport.

⁽¹⁷⁾ Dawn il-ftehimiet intbagħtu lill-Kummissjoni fl-4 ta' Ġunju 2012.

⁽¹⁸⁾ Rimarki introduttorji fil-ftehimiet bejn is-CCI u d-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-Communauté d'Agglomération de La Rochelle, iffirmati fid-29 ta' Ġunju 2010 u fis-16 ta' Lulju 2010, rispettivament.

Tabella 8

Harsa generali lejn il-miżuri kollha li għalihom saru għotjiet ta' investiment

(f'EUR)

Natura tal-investiment	Kost totali tal-investiment (f'EUR)	Data tal-ghoti tas-sussidju	Korp pubbliku kontribwenti	Ammont ta' sussidju
Rinnovament u titjib (inkluża r-runway)	5 876 000	4.1.2001	Il-Kunsill Ġenerali	46 000
		2.12.2005	FEŻR	485 000
		29.10.2004	Il-Kunsill Ġenerali	744 000
		14.3.2005	Il-Kunsill Reġjonali	744 000
		23.3.2005	Communauté d'agglomération	967 000
TOTAL				2 986 000

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

3.2. Miżuri favur il-linji tal-ajru**3.2.1. Rimarki dwar l-imposti tal-ajruport**

- (61) Skont Franza, is-servizzi tal-ajruport kollha pprovduti mill-operatur tal-ajruport lid-diversi utenti tal-ajruport jiġu pprezzati f'konformità mal-iskala ta' imposti tiegħu għas-servizzi tal-ajruport. Kull imposta proposta tiġi ppreżentata lill-Kumitat Konsultattiv Ekonomiku ("Cocoeco") għall-opinjoni tiegħu, sabiex b'hekk l-utenti tal-ajruport ikunu jistgħu jiġu kkonsultati fir-rigward tal-imposti fis-sehħ (linji tal-ajru, unions tal-haddiema, kumpaniji li jwettqu xogħol fl-ajru, assoċjazzjonijiet). B'hekk, skont Franza, iż-żidiet fl-imposti mhux ajrunawtiċi jiġu ppreżentati lill-Cocoeco kull sena. Kull imposta li jipponi l-operatur tintbagħat ukoll lill-Prefett tad-Dipartiment qabel ma tidhol fis-sehħ, flimkien mal-opinjoni tal-Cocoeco.
- (62) Franza bagħtet lill-Kummissjoni l-iskali ta' imposti għas-servizzi tal-ajruport li kienu japplikaw mill-2001 sal-2013. Franza bagħtet ukoll lill-Kummissjoni l-opinjonijiet kollha mahruġa mill-Cocoeco bejn l-2001 u l-2013, għalkemm mhux għall-2005, minhabba li l-Cocoeco ma laqax dik is-sena.
- (63) Franza ddikjarat ukoll li l-imposta tad-dawl tar-runway tithallas mil-linji tal-ajru skont jekk japplikawx regoli tal-avjazzjoni ċivili li jirregolaw il-movimenti billejl jew waqt il-maltemp (f'każijiet bħal dawn, is-servizz tan-navigazzjoni bl-ajru huwa responsabbli biex jiddetermina jekk għandux jintuza d-dawl jew le) jew jekk il-bdot jitlob id-dawl. Skont l-awtoritajiet Franciżi, l-informazzjoni meħtieġa dwar jekk intużax dawl jew le waqt il-moviment ta' inġenju tal-ajru tiġi pprovduta mis-servizz tan-navigazzjoni bl-ajru ta' La Rochelle, sabiex b'hekk l-ammont ikun jista' jiġi fatturat mill-operatur lil-linja tal-ajru.
- (64) Franza tiddikjara li l-ajruport jirċievi l-imposti mhux ajrunawtiċi li ġejjin: (i) imposti għall-okkupazzjoni ta' proprjetà tal-Istat (parti fissa u parti varjabbli abbażi tal-fatturat iġġenerat) għall-attivitajiet li ġejjin: parkeġġi tal-karozzi, kumpaniji tal-kiri tal-karozzi, hangars tal-inġenji tal-ajru, ristoranti, hwienet, reklamar u (ii) diversi servizzi pprovduti għal tariffa.

3.2.2. Ftehimiet mal-linji tal-ajru

- (65) L-investigazzjoni tal-Kummissjoni tkopri l-ftehimiet li jirregolaw il-hlas għal servizzi pprovduti mill-ajruport għall-attivitajiet ajrunawtiċi tal-linji tal-ajru ("ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport") u l-ftehimiet li jirregolaw il-hlas għal servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni pprovduti mil-linji tal-ajru lill-ajruport ("ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni") konkluzi mis-CCI u mil-linji tal-ajru mill-2001 sakemm tnediet il-proċedura ta' investigazzjoni formali fit-8 ta' Frar 2012.

- (66) Il-Kummissjoni eżaminat il-ftehimiet dwar l-imposti tal-ajruport u/jew il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi mis-CCI u mil-linji tal-ajru li ġejjin: Ryanair/AMS, Jet2, Flybe, Aer Arann, Buzz u easyJet.

3.2.2.1. Ftehimiet iffirmati ma' Ryanair/AMS

- (67) Skont Franza, it-tabella li ġejja fiha l-ftehimiet kollha konkluzi mis-CCI ma' Ryanair u ma' AMS matul il-perjodu taht investigazzjoni:

Tabella 9

Lista ta' ftehimiet konkluzi mis-CCI u minn Ryanair/AMS

Nru	Ftehimiet	Data tal-firma	Perjodu kopert mill-ftehim
1	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	10.12.2003	1.5.2003–30.4.2006
A	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit u oħrajn)	1.12.2003	1.5.2003–31.12.2003
B	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit u oħrajn)	3.6.2004	1.1.2004–30.4.2006
C	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit)	1.4.2006	1.5.2006–31.4.2009
D	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (l-Irlanda)	1.4.2006	1.5.2006–31.4.2009
2	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport (ir-Renju Unit)	1.5.2006	1.5.2006–30.4.2009
3	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport (l-Irlanda)	1.5.2006	1.5.2006–30.4.2009
4	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	1.2.2007	1.2.2007–30.4.2009
E	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	1.6.2007	1.6.2007–30.9.2007
F	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	21.9.2007	28.10.2007–29.3.2008
G	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
H	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-Belġju)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
I	Il-ftehim Nru 3 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (l-Irlanda)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
J	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
5	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	13.1.2010	1.5.2009–30.4.2012
6	Emenda Nru 1 għall-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	1.2.2010	1.2.2010–31.3.2013
K	Il-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	25.2.2010	31.3.2010–30.3.2013
L	Emenda Nru 1 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	23.6.2010	23.6.2010–30.3.2013
7	Emenda Nru 2 għall-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	28.1.2011	28.1.2011–30.4.2012

Nru	Ftehimiet	Data tal-firma	Perjodu kopert mill-ftehim
M	Emenda Nru 2 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	11.2.2011	28.3.2011–30.3.2013
N	Emenda Nru 3 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	11.2.2011	31.3.2011–30.3.2013

(a) Il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport konkluzi mis-CCI u minn Ryanair

- (68) Kif muri fi Table 9, is-CCI u Ryanair ikkonkludew diversi ftehimiet li jistabbilixxu l-imposti tal-ajruport u l-imposti għas-servizzi fuq l-art matul il-perjodu taht investigazzjoni.
- (69) Għall-ftehimiet kollha dwar is-servizzi tal-ajruport koperti f'din it-taqsim, Franza ddikjarat li:
- ir-rati tal-imposti tal-ajruport stabbiliti fil-ftehimiet huma daww approvati mill-Cocoeco u japplikaw għal-linji tal-ajru kollha;
 - is-CCI ma tipprovdi l-ebda servizz fuq l-art għajr ir-riforniment tal-fjuwil;
 - Ryanair ma ngħatatx fattura għall-imposta tad-dawl tar-runway, minhabba li kienet topera biss titjriet matul il-jum u, għalhekk, ma kinitx tehtieg l-użu tad-dawl.
- (70) B'hekk, huwa ċar mill-iskrutinju ta' dawn il-ftehimiet li l-imposti tal-ajruport applikati għal Ryanair skont kull ftehim jikkorrespondu għall-karta tar-rata ġenerali kif approvata mill-Cocoeco.

— *Il-Ftehim 1: ftehim tal-10 ta' Diċembru 2003*

- (71) Dan l-ewwel ftehim, iffirmat fl-10 ta' Diċembru 2003 mis-CCI u minn Ryanair, li japplika b'mod retroattiv għal perjodu ta' 3 snin mill-1 ta' Mejju 2003, stabbilixxa l-ammont ta' imposti tal-ajruport applikabbli għal Ryanair. Skont il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta ta' kuljum bejn l-ajruport ta' La Rochelle u Londra Stansted u li potenzjalment tniedi rotta waħda jew diversi rotot lejn Brussell-Charleroi, Frankfurt-Hahn jew lejn kwalunkwe ajruport ieħor, diment li r-rotot inkwistjoni jkun jippermettu lil Ryanair topera barra mill-ajruport ta' La Rochelle għal mill-inqas 340 jum fis-sena f'kull sena koperta mill-ftehim.
- (72) Skont l-Artikolu 2(b) tal-Ftehim Nru 1 tal-10 ta' Diċembru 2003, Ryanair kienet mehtiega wkoll thallas imposta fuq is-servizzi fuq l-art ta' EUR [...] għal kull ingenu tal-ajru BAe 146-300, EUR [...] għal kull Boeing 737-300 u EUR [...] għal kull Boeing 737-800. Fl-ittra tagħha tat-30 ta' Awwissu 2011, Franza għall-ewwel sostniet li, għajr ir-riforniment tal-fjuwil, is-CCI "ma tipprovdi l-ebda servizz fuq l-art ieħor" u li "l-utenti jikkonkludu ftehimiet direttament ma' parti terza privata għas-servizzi fuq l-art". Fit-twegiba tagħha tat-12 ta' April 2012, Franza spjegat ukoll li s-CCI aġixxiet biss bħala intermedjarja bejn Ryanair u Atlantica, il-kumpanija tas-servizzi fuq l-art. Skont is-CCI, il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport tal-10 ta' Diċembru 2003 bejn is-CCI u Ryanair sempliciment speċifika l-ipprezzar stabbilit minn Atlantica. Franza u s-CCI jiddikjaraw li, mill-2007 'il quddiem, Ryanair ittrattat direttament ma' Atlantica. Din ir-responsabbiltà giet ittrasferita lil Atlantica skont il-ftehim dwar is-servizzi fuq l-art tal-1 ta' Frar 2007, li żamm l-imposta stabbilita fil-ftehim preċedenti fir-rigward tas-servizzi fuq l-art għall-ingeni tal-ajru Boeing 737-800 ta' Ryanair.

— *Il-Ftehim 2: ftehim tal-1 ta' Mejju 2006*

- (73) Dan il-ftehim gie konkluz mis-CCI u minn Ryanair fl-1 ta' Mejju 2006 għal perjodu ta' 3 snin. Skont il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta bejn La Rochelle u Londra Stansted li tiġġenera traffiku tal-passiġġieri ta' mill-inqas 95 000 passiġġier fis-sena.

— *Il-Ftehim 3: ftehim tal-1 ta' Mejju 2006*

- (74) Dan il-ftehim gie konkluz mis-CCI u minn Ryanair fl-1 ta' Mejju 2006 għal perjodu ta' 3 snin. Skont il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta bejn La Rochelle u Dublin li tiġġenera traffiku tal-passiġġieri ta' mill-inqas 45 000 passiġġier fis-sena.

— *Il-Ftehim 4: ftehim tal-1 ta' Frar 2007*

- (75) Dan il-ftehim issostitwixxa b'mod impliċitu l-Ftehim 2 u gie konkluż mis-CCI u minn Ryanair fl-1 ta' Frar 2007, li jiskadi fit-30 ta' April 2009. Skont il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta ta' kuljum bejn l-ajruport ta' La Rochelle u Londra Stansted u li potenzjalment tniedi rotta wahda jew diversi rotot lejn Brussell-Charleroi, Frankfurt-Hahn jew lejn kwalunkwe ajruport ieħor. Hija impenjat ruhha wkoll li topera barra mill-ajruport ta' La Rochelle għal mill-inqas 340 jum fis-sena f'kull sena koperta mill-ftehim. Mill-1 ta' Frar 2007 'il quddiem, Atlantica pprovdiet servizzi fuq l-art għal Ryanair skont il-ftehim dwar is-servizzi fuq l-art imsemmi fil-premessa 71.

— *Il-Ftehim 5: ftehim tat-13 ta' Jannar 2010*

- (76) Dan il-ftehim gie konkluż mis-CCI u minn Ryanair fit-13 ta' Jannar 2010, li japplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Mejju 2009 għal perjodu ta' 3 snin. Skont il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta ta' kuljum bejn l-ajruport ta' La Rochelle u Londra Stansted, Dublin u Brussell-Charleroi u li potenzjalment tniedi rotta wahda jew diversi rotot lejn kwalunkwe ajruport ieħor moqdi minn Ryanair.
- (77) Dan il-ftehim gie emendat darbtejn permezz taż-żewġ emendi stabbiliti hawn taht:

— *Il-Ftehim 6: emenda Nru 1 tal-1 ta' Frar 2010 għall-Ftehim 5 tat-13 ta' Jannar 2010*

- (78) Din l-emenda għall-Ftehim 5 tat-13 ta' Jannar 2010, fis-sehh sal-31 ta' Marzu 2013, stabbiliet ir-rotot li għandhom jiġu operati minn Ryanair mill-ajruport ta' La Rochelle, li jibdw fl-istaġun tas-sajf tal-2010 bit-termini li ġejjin:
- Londra Stansted: traffiku minimu ta' 53 000 passigġier (dehlin u herġin) għal kull sena shiha;
 - Dublin (fis-sajf biss): traffiku minimu ta' 17 000 passigġier (dehlin u herġin) għal kull sena shiha;
 - Brussels-Charleroi (fis-sajf biss): traffiku minimu ta' 17 000 passigġier (dehlin u herġin) għal kull sena shiha;
 - Oslo Rygge (fis-sajf shih): traffiku minimu ta' 17 000 passigġier (dehlin u herġin) għal kull sena shiha.

- (79) Din l-emenda ssupplimentat il-Ftehim 5 tat-13 ta' Jannar 2010.

— *Il-Ftehim 7: emenda Nru 2 tat-28 ta' Jannar 2011 għall-Ftehim 5 tat-13 ta' Jannar 2010*

- (80) Permezz ta' din l-emenda għall-Ftehim 5 tat-13 ta' Jannar 2010, Ryanair impenjat ruhha li topera rotta fis-sajf biss lejn Porto, li tibda fl-istaġun tas-sajf tal-2011 bi traffiku minimu tal-passigġieri ta' 17 000 passigġier (dehlin u herġin) għal kull sena shiha.

(b) Ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bejn is-CCI u Ryanair/AMS

- (81) Kif muri fi Table 9, is-CCI kkonkludiet ukoll għadd ta' ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni. Bejn l-2003 u l-2006, is-CCI kkonkludiet dawn il-ftehimiet ma' Ryanair; mill-2006 'il quddiem, dawn ġew konklużi ma' AMS, sussidjarja li hija proprjeta' shiha ta' Ryanair.

— *Il-Ftehim A: ftehim tal-1 ta' Diċembru 2003 ma' Ryanair*

- (82) Fl-1 ta' Diċembru 2003, gie konkluż ftehim bejn is-CCI u Ryanair, li japplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Mejju 2003 sal-31 ta' Diċembru 2003. Ryanair impenjat ruhha li topera rotta ta' kuljum bejn l-ajruport ta' La Rochelle u Londra Stansted mill-1 ta' Mejju 2003 u li potenzjalment tniedi rotta addizzjonali wahda jew aktar lejn Frankfurt-Hahn, Brussell-Charleroi jew lejn kwalunkwe ajruport ieħor, li jopera mill-inqas 340 jum fis-sena.
- (83) Skont dan il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li turi fuq is-sit web tagħha tliet web links għal siti web tat-turiżmu relatati mar-reġjun ta' La Rochelle, u li tniedi kampanja biex tippromwovi r-rotot tagħha lejn l-ajruport ta' La Rochelle.
- (84) Is-CCI hallset lil Ryanair is-somma ta' EUR [...]:
- EUR [...] mal-iffirmar tal-ftehim;

— EUR [...] mal-preżentazzjoni minn Ryanair ta' sommarju tal-kampanji ta' kummerċjalizzazzjoni implimentati u l-kost tagħhom, li kien mehtieg li jkun ta' mill-inqas EUR [...].

— *Il-Ftehim B: ftehim tat-3 ta' Ġunju 2004 ma' Ryanair*

- (85) Fit-3 ta' Ġunju 2004, gie konkluz ftehim bejn is-CCI u Ryanair li jkopri l-perjodu mill-1 ta' Jannar 2004 sat-30 ta' April 2006. Ryanair impenjat ruhha li topera rotta ta' kuljum bejn l-ajruport ta' La Rochelle u Londra Stansted mill-1 ta' Jannar 2004 u li potenzjalment tniedi rotta addizzjonali wahda jew aktar lejn Frankfurt-Hahn, Brussell-Charleroi jew lejn kwalunkwe ajruport iehor, li joperaw mill-inqas 340 jum fis-sena. Ryanair impenjat ruhha wkoll għal fattur ta' tagħbija ta' mill-inqas 60 % għat-titjiriet tagħha.
- (86) Skont dan il-ftehim, Ryanair impenjat ruhha li turi fuq is-sit web tagħha web links għal siti web tat-turiżmu relatati mar-reġjun ta' La Rochelle.
- (87) Is-CCI hallset lil Ryanair is-somma ta' EUR [...] fis-sena, cifra li titnaqqas jekk Ryanair ma tilhaqx il-miri tagħha marbuta mal-fattur tat-tagħbija. Dan l-ammont imbagħad jiġi kkalkolat mill-gdid abbażi tal-ghadd ta' passigġieri ttrasportati. Il-pagamenti kellhom isiru kull tliet xhur u kwalunkwe pagament żejjed jiġi paċut fis-sena ta' wara.
- (88) Il-Kummissjoni ma rċeviet l-ebda dokument li jindika l-ammont eżatt imhallas mis-CCI lil Ryanair għas-sentejn ta' wara.

— *Il-Ftehim Ċ: ftehim tal-1 ta' April 2006 konkluz ma' AMS dwar ir-Renju Unit*

- (89) Fl-1 ta' April 2006, is-CCI u AMS ikkonkludew ftehim ta' 3 snin, li daħal fis-seħh fl-1 ta' Mejju 2006. Dan il-ftehim huwa marbut mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Londra Stansted b'minimu ta' 95 000 passigġier fis-sena.
- (90) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li tipprovdi diversi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web www.ryanair.com għal somma ta' EUR [...] fis-sena, jew EUR [...] fix-xahar. Dawn kienu jinvolvu:
- l-inklużjoni ta' link għal sit web magħżul mis-CCI fuq il-paġna prinċipali bil-lingwa Ingliża www.ryanair.com ⁽¹⁹⁾ għal 56 jum, għal somma ta' EUR [...];
 - l-inklużjoni ta' erba' paragrafi ta' 150 kelma fit-taqsima "Hames affarijiet x'tagħmel" fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, għal somma ta' EUR [...];
 - l-inklużjoni ta' żewġ links għal sit web magħżul mis-CCI fil-bar tal-istatus fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, għal somma ta' EUR [...];
 - l-inklużjoni ta' link għal sit web magħżul mis-CCI fit-taqsima "Hames affarijiet x'tagħmel" fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, għal somma ta' EUR [...];
 - tintbagħat email li tippromwovi lil La Rochelle lill-abbonati għas-sit web ta' Ryanair fir-Renju Unit u fl-Irlanda, għal somma ta' EUR [...].
- (91) Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet. Is-CCI tagħmel pagamenti kull xahar għal dawn is-servizzi abbażi ta' fatturi mibghuta minn AMS.

— *Il-Ftehimiet D u E: ftehim tal-1 ta' April 2006 u l-emenda għalih tal-1 ta' Ġunju 2007 konkluzi ma' AMS dwar l-Irlanda*

- (92) Fl-1 ta' April 2006, gie konkluz il-ftehim D mis-CCI u minn AMS li jkopri perjodu ta' 3 snin u li daħal fis-seħh fl-1 ta' Mejju 2006. Dan il-ftehim huwa marbut mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Dublin b'minimu ta' 45 000 passigġier fis-sena.
- (93) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li turi fuq is-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, link għal sit web iddisinjat mis-CCI għal 212-il jum fis-sena, għal somma ta' EUR [...] fis-sena, jew EUR [...] fix-xahar. Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet. Is-CCI tagħmel pagamenti kull xahar għal dawn is-servizzi abbażi ta' fatturi mibghuta minn AMS.

⁽¹⁹⁾ It-test originali bl-Ingliż: "the www.ryanair.com English language homepage".

- (94) Il-Ftehim D ġie emendat fl-1 ta' Ġunju 2007 permezz ta' emenda (il-Ftehim E) li tagħmel bidliet fis-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għall-2007: AMS impenjat ruhha li turi fuq is-sit web ta' Ryanair link għal sit web iddisinjat mis-CCI għal 45 jum bejn Ġunju u Settembru 2007 minflok 212-il jum fis-sena, għal somma ta' EUR [...].

— *Il-Ftehim F: ftehim tal-21 ta' Settembru 2007 konkluz ma' AMS dwar ir-Renju Unit*

- (95) Fil-21 ta' Settembru 2007, is-CCI u l-Ajruport iffirmaw il-Ftehim F, li kien relatat mas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għas-sit web tar-Renju Unit ta' Ryanair. Il-ftehim F emenda l-Ftehim Ċ u għamel dispożizzjoni għal servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni minbarra dawk diġà skedati, jiġifieri li jintbagħtu hames emails promozzjonali addizzjonali matul ix-xitwa 2007/2008 lill-255 000 abbonat li jikkellmu bl-Ingliż fuq il-lista tal-posta ta' Ryanair. Il-kost ta' dawn is-servizzi addizzjonali jkun ta' EUR [...].

— *Il-Ftehim G: ftehim tas-17 ta' Settembru 2009 konkluz ma' AMS dwar ir-Renju Unit*

- (96) Fis-17 ta' Settembru 2009, is-CCI u AMS ikkonkludew ftehim ta' 3 snin, li beda japplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Jannar 2009. Dan il-ftehim huwa marbut mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Londra Stansted b'minimu ta' 53 000 passiġġier fis-sena.

- (97) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li tipprovdi diversi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal somma ta' EUR [...] fis-sena. Dawn kienu jinvolve:

— il-wiri ta' link għal sit web magħżul mis-CCI fuq il-paġna prinċipali tar-Renju Unit tas-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, għal 22 jum, għal somma ta' EUR [...];

— l-inklużjoni ta' paragrafu wiehed fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, għal somma ta' EUR [...];

— il-wiri ta' link għal sit web magħżul mis-CCI fil-bar tal-istatus fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, għal somma ta' EUR [...].

- (98) L-ammont totali għal dawn is-servizzi kien ta' EUR [...], li għalih ġie applikat skont. Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet.

— *Il-Ftehimiet H u J: ftehim tas-17 ta' Settembru 2009 u l-emenda għalih konkluzi ma' AMS dwar il-Belġju*

- (99) Fis-17 ta' Settembru 2009, is-CCI u AMS ikkonkludew ftehim ta' 3 snin, li beda japplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Jannar 2009 (il-Ftehim H). Dan il-ftehim huwa marbut mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Brussell-Charleroi b'minimu ta' 9 000 passiġġier fl-ewwel sena u 16 000 passiġġier fis-sentejn ta' wara.

- (100) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li turi fuq il-paġna prinċipali tan-Netherlands/tal-Belġju tas-sit web ta' Ryanair (www.ryanair.com) ⁽²⁰⁾ link magħżula mis-CCI għal 95 jum fl-ewwel sena u 160 jum fis-sentejn ta' wara. Il-kost ta' dawn is-servizzi kien ta' EUR [...] u EUR [...], rispettivament, bis-CCI tintalab thallas EUR [...] fl-ewwel sena u EUR [...] fis-snin sussegwenti. Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet.

- (101) Dan il-ftehim ġie emendat fl-istess jum permezz tal-Ftehim J, li permezz tiegħu AMS impenjat ruhha li turi link għas-sit web magħżul mis-CCI fuq il-paġna prinċipali tan-Netherlands/tal-Belġju tas-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, għal 10 ijiem addizzjonali fl-2009. Il-kost ta' dan is-servizz addizzjonali jkun ta' EUR [...].

— *Il-Ftehim I: ftehim tas-17 ta' Settembru 2009 ma' AMS dwar l-Irlanda*

- (102) Fis-17 ta' Settembru 2009, is-CCI u AMS ikkonkludew ftehim ieħor ta' 3 snin, li beda japplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Jannar 2009 (il-Ftehim I). Dan il-ftehim huwa marbut mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Dublin b'minimu ta' 17 000 passiġġier fis-sena.

⁽²⁰⁾ It-test originali bl-Ingliż: "the website www.ryanair.com Netherlands/Belgium homepage".

- (103) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li turi link għal sit web magħżul mis-CCI fuq il-paġna prinċipali tal-verżjoni Irlandiża tas-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, għal 200 jum. L-imposta għal dan is-servizz kienet ta' EUR [...], li għandha tiġi fatturata lis-CCI b'kost annwali ta' EUR [...]. Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet.

— *Il-Ftehim K: ftehim tal-25 ta' Frar 2010 ma' AMS*

- (104) Fil-25 ta' Frar 2010, is-CCI u AMS ikkonkludew ftehim ta' 3 snin, li daħal fis-seħh fil-31 ta' Marzu 2010 (il-Ftehim K). Dan il-ftehim issostitwixxa u kkanċella l-ftehimiet preċedenti bejn il-partijiet.

- (105) Fl-2009, ġew konklużi tliet ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li jkopru kull wiehed mis-swieq fejn kienu ppjanati miżuri promozzjonali, jiġifieri r-Renju Unit, l-Irlanda u l-Belġju. Madankollu, fl-2010, il-partijiet ikkonkludew ftehim uniku għal dawn it-tliet swieq kollha.

- (106) Dan il-ftehim huwa marbut mal-operat tar-rotot ta' Ryanair li jgħaqqdu l-ajruport ta' La Rochelle mar-Renju Unit, l-Irlanda, il-Belġju u n-Norveġja (din tal-aħhar hija rotta ġdida). Għalkemm il-ftehim ma fih l-ebda rekwiżit f'termini tan-numri ta' passigġieri jew tal-frekwenza tat-titjiriet, huwa jstabbilixxi li, fil-każ ta' tnaqqis fil-frekwenza jew il-kanċellazzjoni ta' wahda mir-rotot inkwistjoni, il-pakkett dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiġi mmodifikat kif xieraq.

- (107) Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li tipprovdi diversi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal somma ta' EUR [...] fis-sena. Dawn kienu jinvolve:

— l-inkluzjoni ta' hames paragrafi fit-taqsimha "Hames affarijiet x'tagħmel" tas-sit web ta' Ryanair;

— il-wiri ta' tliet links fuq is-sit web ta' Ryanair;

— il-wiri ta' link fuq il-paġna prinċipali tal-verżjonijiet tal-Irlanda, tan-Norveġja u tan-Netherlands tas-sit web ta' Ryanair għal 90 jum;

— il-wiri ta' link fuq il-paġna prinċipali tal-verżjoni tar-Renju Unit tas-sit web ta' Ryanair għal 50 jum.

- (108) Jistgħu jiġu miftiehma servizzi addizzjonali bejn il-partijiet.

- (109) Dan il-ftehim ġie emendat permezz tat-tliet emendi stabbiliti hawn taħt:

— *Il-Ftehim L: emenda Nru 1 għall-Ftehim K tal-25 ta' Frar 2010 dwar l-Irlanda*

- (110) L-ewwel emenda għall-Ftehim K tal-25 ta' Frar 2010 ġiet iffirmata fit-23 ta' Ġunju 2010. Din l-emenda hija marbuta mal-impenn ta' Ryanair li topera rotta bejn La Rochelle u Cork. Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li testendi għal 70 jum il-perjodu li matulu tintwera link għal sit web magħżul mis-CCI fuq is-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, għal somma ta' EUR [...].

— *Il-Ftehim M: emenda Nru 2 għall-Ftehim K tal-25 ta' Frar 2010 dwar il-Portugall*

- (111) Skont dan il-ftehim, iffirmit fil-11 ta' Frar 2011, AMS impenjat ruhha li tipprovdi diversi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal somma ta' EUR [...], li għandha tiġi fatturata b'kost annwali ta' EUR [...]. Dawn kienu jinvolve:

— il-wiri ta' link għal sit web magħżul mis-CCI fit-taqsimha "L-Ajruporti u t-Turiżmu" tal-paġna prinċipali tal-verżjoni Portugiża tas-sit web ta' Ryanair, www.ryanair.com, għal 365 jum fis-sena;

— il-preżentazzjoni ta' La Rochelle (test, immaġni u link magħżula mis-CCI) fuq il-paġna prinċipali tal-verżjoni Portugiża tas-sit web ta' Ryanair, għal 4 ġimgħat fis-sena.

— *Il-Ftehim N: emenda Nru 3 għall-Ftehim K tal-25 ta' Frar 2010 dwar in-Norveġja*

- (112) It-tielet emenda għall-Ftehim K tal-25 ta' Frar 2010 ġiet iffirmata fl-2011. Skont dan il-ftehim, AMS impenjat ruhha li tipprovdi diversi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal somma ta' EUR [...], li għandha tiġi fatturata b'kost ta' EUR [...] fl-ewwel sena u EUR [...] fit-tieni sena.

(113) Fl-ewwel sena (mill-31 ta' Marzu 2011 sal-31 ta' Ottubru 2011), is-servizzi kienu dawn li ġejjin:

- il-preżentazzjoni ta' La Rochelle (test, immaġni u link magħżula mis-CCI) fuq il-paġna prinċipali tal-verżjoni Norveġiża tas-sit web ta' Ryanair, għal 6 ġimghat fis-sena.
- l-inkluzjoni ta' strixxun magħżul mis-CCI fil-bar tal-istatus fuq in-naħa tal-lemin tal-paġna prinċipali tal-verżjoni Norveġiża tas-sit web ta' Ryanair, għal 4 xhur fis-sena.

(114) Fit-tieni sena (mill-31 ta' Marzu 2012 sal-31 ta' Ottubru 2012), is-servizzi kienu dawn li ġejjin:

- il-preżentazzjoni ta' La Rochelle (test, immaġni u link magħżula mis-CCI) fuq il-paġna prinċipali tal-verżjoni Norveġiża tas-sit web ta' Ryanair, għal 3 ġimghat fis-sena.
- l-inkluzjoni ta' strixxun magħżul mis-CCI fil-bar tal-istatus fuq in-naħa tal-lemin tal-paġna prinċipali tal-verżjoni Norveġiża tas-sit web ta' Ryanair, għal 3 xhur fis-sena.

3.2.2.2. Ftehimiet ma' Flybe, Aer Arann u Jet2

(a) Deċiżjoni dwar l-imposti tas-27 ta' Marzu 2008

(115) Id-deċiżjoni dwar l-imposti tas-27 ta' Marzu 2008 sottomessa lill-Cocoeco tistabbilixxi inċentivi għat-tnedija ta' rotot skedati ġodda. Din id-deċiżjoni dwar l-ipprezzar tipprevedi sistema ta' skontijiet digressivi fuq l-imposti ajrunawtiċi, limitati għal 3 snin għat-tnedija ta' rotot ġodda jew għall-operat kontinwu tar-rotot eżistenti matul l-istaġun tal-iskedar tax-xitwa. Id-deċiżjoni dwar l-ipprezzar tistabbilixxi l-kundizzjonijiet għall-ghoti ta' dawn l-iskontijiet:

- l-iskont għat-tnedija ta' rotot skedati ġodda ⁽²¹⁾ jingħata soġġett għall-kundizzjonijiet li ġejjin: (i) rotta skedata ġdida (staġunali jew annwali), (ii) it-tnedija ta' operazzjonijiet fl-2008 u (iii) b'aktar minn 2 000 post offruti fl-istaġun tar-rebbiegħa-sajf tal-IATA;
- l-iskont għall-operat tar-rotot tax-xitwa jingħata soġġett għall-kundizzjonijiet li ġejjin: (i) ir-rotta eżistenti li qatt ma kienet operata fl-istaġun tax-xitwa tal-IATA qabel l-2008 u (ii) il-miżuri applikabbli għall-istaġun tax-xitwa biss.

(116) L-iskontijiet disponibbli taht dawn il-miżuri ta' inċentiv huma stabbiliti fi Table 10 hawn taht.

Tabella 10

Skontijiet fuq l-imposti tal-ajruport previsti taht id-deċiżjoni dwar l-ipprezzar tas-27 ta' Marzu 2008

	Sena 1	Sena 2	Sena 3
Imposta tal-inżul	- 75 %	- 50 %	- 25 %
Dwal tar-runway	- 75 %	- 50 %	- 25 %
Parkeġġ	- 75 %	- 50 %	- 25 %
Imposta tal-passiġġieri	- 75 %	- 50 %	- 25 %

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

(b) Ftehim ma' Jet2

(117) Fl-4 ta' Lulju 2008, is-CCI kkonkludiet ftehim dwar l-imposti tal-ajruport mal-linja tal-ajru Jet2 li jkopri perjodu ta' 3 snin u li beda japplika b'mod retroattiv mit-12 ta' Mejju 2008, għal servizzi lejn Edinburgh u Leeds ⁽²²⁾.

⁽²¹⁾ Skont Franza, id-definizzjoni ta' rotta skedata ġdida hija d-definizzjoni użata fil-Linji Gwida tal-2005.

⁽²²⁾ Il-ftehim tat-12 ta' Mejju 2008 bejn is-CCI u Jet2 jirreferi wkoll għal rotta bejn La Rochelle u Belfast li kienet ipplanata għall-istaġun tal-2009. Madankollu, skont l-awtoritajiet Franciżi, ir-rotta La Rochelle-Belfast qatt ma tnediet.

- (118) Dan il-ftehim jagħmel ukoll dispożizzjoni għall-ghoti ta' skontijiet sinifikanti fuq l-imposti tal-ajruport, li jikkorrespondu għal dawk stabbiliti fi Table 10. Jet2 impenjat ruhha li toffri mill-inqas 2 000 post kull staġun, u fin-nuqqas ta' dan, l-iskontijiet jitnaqqsu b'5 % fis-sena ta' wara.
- (119) Skont dan il-ftehim, is-CCI tagħmel "kontribuzzjoni biex tappoġġa l-kummerċjalizzazzjoni" ta' EUR [...] fis-sena 1 (2008) u, fis-snin 2 u 3 (fit-teorija, fl-2009 u fl-2010), hija tħallas kontribuzzjoni għall-kummerċjalizzazzjoni, li l-ammont tagħha jkun "aġġustat fuq il-bażi tal-iskeda tat-titjiriet". Skont il-ftehim, l-ammont tal-kontribuzzjoni għall-kummerċjalizzazzjoni jista' jiġi aġġustat permezz ta' emenda bbażata fuq il-fattur tat-tagħbija miksub u l-iżviluppi fir-rigward tal-iskeda tat-titjiriet. Sabiex il-kontribuzzjoni tithallas, il-ftehim jistipula li Jet2 kienet meħtieġa tissottometti fattura akkumpanjata minn dokumenti ta' sostenn (pjan ta' kummerċjalizzazzjoni, fatturi għall-attivitajiet promozzjonali mwettqa). Barra minn hekk, sabiex tikkwalifika għall-ghajnuna, Jet2 impenjat ruhha li toffri mill-inqas 2 000 post għal kull rotta għal kull staġun tar-rebbieġha-sajf tal-IATA. Skont il-ftehim, jekk in-numru ta' postijiet imsemmija hawn fuq ma jkunx inkiseb matul il-perjodu inkwistjoni, Jet2 ma tkunx eligibbli li tircievi l-kontribuzzjoni għall-kummerċjalizzazzjoni għas-sena korrispondenti.
- (120) Fl-ittra tagħha tat-30 ta' Awwissu 2011, Franza infurmat lill-Kummissjoni li tħallset somma ta' EUR [...] mis-CCI fl-2008 u fl-2009, iżda li s-CCI ma għamlet l-ebda pagament lil Jet2 fl-2010.

(c) Ftehimiet ma' Flybe u Aer Arann

- (121) L-investigazzjoni tal-Kummissjoni tkopri l-ftehimiet dwar l-imposti tal-ajruport bejn is-CCI u Flybe u Aer Arann:
- il-ftehim konkluż fit-18 ta' Marzu 2009 ma' Flybe li jkopri perjodu ta' 3 snin u li japplika b'mod retroattiv mit-3 ta' Mejju 2008, għal servizz lejn Glasgow;
 - il-ftehim konkluż ma' Aer Arann li jkopri perjodu ta' 3 snin b'effett mill-24 ta' Mejju 2008 (id-data tal-iffirmar ma tissemmiex fil-ftehim), għal servizz lejn Cork.
- (122) Dawn iż-żewġ ftehimiet jagħmlu dispożizzjoni għall-ghoti ta' skontijiet sinifikanti fuq l-imposti tal-ajruport, li jikkorrespondu għal dawk stabbiliti fi Table 10. Skont iż-żewġ ftehimiet, il-linji tal-ajru impenjaw ruhhom li joffru mill-inqas 2 000 post kull staġun, u fin-nuqqas ta' dan, l-iskontijiet jitnaqqsu b'5 % fis-sena ta' wara.
- (123) Skont Franza, dawn l-iskontijiet ingħataw f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fid-deċiżjoni dwar l-ipprezzar għall-imposti tas-27 ta' Marzu 2008.

3.2.2.3. Ftehimiet ma' Buzz

- (124) Skont ir-rapport tas-CRC, il-linja tal-ajru Buzz, sussidjarja ta' KLM, nediet l-ewwel rotta bi prezz baxx bejn La Rochelle u Londra Stansted fir-rebbieġha tal-2001⁽²³⁾. Ir-rapport tas-CRC jiddikjara li Buzz kienet soġġetta għal imposti tal-ajruport f'konformità mal-karti tar-rati fis-sehħ f'dak iż-żmien. Ir-rapport tas-CRC jinnota wkoll li Buzz ibbenefikat minn miżuri promozzjonali u nefqa fuq il-komunikazzjoni li jammontaw għal EUR 59 068,51 fl-2001 u fl-2002. Fl-aħħar nett, is-CRC tinnota li r-rotta effettivament ittiedet minn Ryanair fl-2003, bis-CCI tohroġ fattura lil Ryanair għas-servizzi tagħha taht l-istess kundizzjonijiet li kienu japplikaw għal Buzz sal-aħħar tas-sena.
- (125) Franza tirrimarka li ġie konkluż ftehim wiehed, il-ftehim tat-8 ta' Novembru 2002, ma' Buzz. Il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport tat-8 ta' Novembru 2002 bejn is-CCI u Buzz huwa relatat mas-servizzi skedati operati minn Buzz lejn l-ajruport ta' La Rochelle u l-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura, li jkopru perjodu ta' 3 snin.
- (126) Franza tirrimarka wkoll li l-miżuri promozzjonali u n-nefqa fuq il-komunikazzjoni li jikkonċernaw lil Buzz imsemmija fir-rapport tas-CRC fil-fatt huma relatati mal-attivitajiet ta' komunikazzjoni mwettqa skont ftehim konkluż ma' Maison de la France u mhux ma' Buzz. B'hekk, skont is-CCI, ma sar l-ebda pagament ta' kummerċjalizzazzjoni lil Buzz.

⁽²³⁾ Skont is-CRC, "it-tnedija tar-rotta La Rochelle-Londra Stansted fl-2001 kienet is-suġġett ta' ftehim retroattiv dwar is-servizzi datat it-8 ta' Novembru 2002 (...) li jkopri perjodu ta' 3 snin b'effett mill-25 ta' Marzu 2001".

3.2.2.4. Ir-relazzjoni ma' easyJet

- (127) Ir-rapport tas-CRC isemmi li easyJet "talbet EUR [...] f'appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni" għar-rotta ta' Bristol fl-2006, appoġġ li, fiż-żmien li gie ffinalizzat ir-rapport, kien allegatament is-sugġett ta' ftehim orali.
- (128) Franza tirrimarka li, għall-kuntrarju tal-informazzjoni li tinsab fir-rapport tas-CRC, easyJet ma rċeviet l-ebda finanzjament għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew ta' reklamar. Skont Franza, għalkemm il-possibbiltà ta' tali kontribuzzjoni giet diskussa b'mod informali matul in-negozjati bejn l-ajruport u easyJet, din qatt ma saret realtà u, b'hekk, qatt ma gie konkluż xi ftehim ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ma' easyJet.

4. RAĠUNIJET GĦALL-BIDU TAL-PROCEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

- (129) Il-Kummissjoni qieset li kien mehtieg li tibda l-proċedura ta' investigazzjoni formali sabiex, minn naħa, teżamina l-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha magħmula mid-diversi awtoritajiet pubbliċi u korpi għas-CCI, l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle, bejn l-2001 u d-data tad-deċiżjoni tal-ftuħ, kif deskritt fit-taqsim 3.1 u, min-naħa l-oħra, biex tiġi vvalutata l-ghajjnuna potenzjali mogħtija lil-linji tal-ajru skont il-ftehimiet kollha bejn is-CCI u l-linji tal-ajru, deskritti fit-taqsim 3.2.2, bejn l-2001 u d-data tad-deċiżjoni tal-ftuħ (it-8 ta' Frar 2012).

4.1. Miżuri favur l-ajruport

- (130) Meta analizzat il-kontribuzzjonijiet finanzjarji magħmula lis-CCI, l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle, il-Kummissjoni esprimiet il-fehma tagħha rigward l-eżistenza possibbli ta' ghajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE u d-dubji tagħha dwar il-kompatibbiltà ta' kwalunkwe ghajjnuna mas-suq intern, skont it-tifsira tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.

4.1.1. L-eżistenza ta' ghajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE

- (131) L-awtoritajiet Franciżi ddikjaraw li sehem mill-finanzjament mogħti mill-Istat kien bil-ghan li jkopri l-kostijiet tal-kompiti b'mandat pubbliku li ma kinux jikkostitwixxu attività ekonomika skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. Madankollu, tali finanzjament irid jintuża biss biex ikopri l-kostijiet li jirriżultaw minn dawk il-kompiti u ma jistax jiġi allokat għal attivitajiet ekonomiċi oħrajn ⁽²⁴⁾. Il-Kummissjoni qieset li ma kellhiex biżżejjed informazzjoni dwar in-natura preċiża tal-kostijiet tal-kompiti b'mandat pubbliku u li lanqas ma setgħet teskludi li l-ajruport kiseb vantaġġ billi kellu dawk il-kostijiet koperti.
- (132) Franza ddikjarat ukoll li l-finanzjament inkwistjoni ma kienx jikkostitwixxi vantaġġ skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. Franza tqis ukoll li l-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle b'mod ġenerali hija servizz ta' interess ekonomiku ġenerali. Għalhekk, il-Kummissjoni eżaminat il-miżuri ta' appoġġ finanzjarju għas-CCI fid-dawl tal-kazistika ta' *Altmark* ⁽²⁵⁾. Il-Kummissjoni qieset li Franza ma kinitx uriet li kienet issodisfat xi wahda mill-erba' kundizzjonijiet stabbiliti fis-sentenza ta' *Altmark*; dawn il-kriterji jridu jiġu ssodisfati sabiex tiġi eskluża l-eżistenza ta' vantaġġ meta jiġu kkompensati l-kostijiet li jirriżultaw minn servizz ta' interess ekonomiku ġenerali.
- (133) Fir-rigward tal-kompatibbiltà tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji magħmula lis-CCI fid-dawl tal-prinċipju tal-operatur fekonomija tas-suq, il-Kummissjoni ma setgħetx teskludi li l-kontribuzzjonijiet finanzjarji inkwistjoni kienu taw vantaġġ selettiv lis-CCI matul il-perjodu kollu kopert mid-Deciżjoni. Konsegwentement, hija ma setgħetx teskludi li dawn il-miżuri kienu jikkostitwixxu ghajjnuna mill-Istat.

4.1.1.1. Il-finanzjament tal-infrastruttura u ta' kompiti b'mandat pubbliku

- (134) Il-Kummissjoni ddikjarat li hija ma kellha l-ebda evidenza li tippermettilha tikkunsidra li s-sussidji għall-infrastruttura minn korpi pubbliċi kienu finanzjarjament profittabbli jew li kien hemm xi aspettattiva ta' redditu finanzjarju.

⁽²⁴⁾ Sentenza tal-Qorti tat-18 ta' Marzu 1997, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160; id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Marzu 2003 (Ghajjnuna mill-Istat N309/2002) (ĠU C 148, 25.6.2003) u d-Deciżjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Ottubru 2002 (Ghajjnuna mill-Istat N438/2002) - Sussidji lill-awtoritajiet tal-port għat-twetliq ta' kompiti tal-awtorità pubblika (ĠU C 284, 21.11.2002).

⁽²⁵⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-24 ta' Lulju 2003, *Altmark Trans GmbH u Regierungspräsident Magdeburg vs Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

- (135) Fir-rigward tas-sussidju għall-finanzjament ta' kompiti b'mandat pubbliku, il-Kummissjoni kellha dubji, kif spjegat qabel, dwar in-natura eżatta tal-kostijiet imġarrba mill-Istat u li, skont l-awtoritajiet Franciżi, huma relatati mal-eżerċitar tas-setgħat ta' awtorità pubblika.

4.1.1.2. Il-finanzjament tal-operazzjonijiet

- (136) Il-Kummissjoni, billi bbażat il-valutazzjoni tagħha fuq ir-rapport tas-CRC, qieset li ċerti trasferimenti finanzjarji bejn il-kontijiet tal-fergħa ġenerali tas-CCI u daww tal-fergħa tal-ajruport tagħha ma dehrux li saru bħala tranżazzjonijiet purament kummerċjali.
- (137) L-ewwel nett, jidher li l-fergħa ġenerali tas-CCI ma ffatturatx biżżejjed uħud mis-servizzi li pprovdiet lill-ajruport, minhabba li l-kontijiet tal-ajruport ma jirriflettux il-kost reali ta' daww is-servizzi. Il-Kummissjoni ma eskludietx il-possibbiltà li l-iskop tal-allegata sottofatturazzjoni kien li jittaffa t-telf li sar mill-ajruport bejn l-2001 u l-2006.
- (138) Imbagħad, jidher li l-operazzjoni tal-ajruport kienet iffinanzjata permezz ta' hlasijiet bil-quddiem ripagabbli, imħallsa mill-baġit ġenerali tas-CCI għall-kontijiet tal-ajruport tagħha, li jidhru li jikkostitwixxu riżorsi finanzjarji mogħtija mingħajr kostijiet.
- (139) Il-Kummissjoni qieset ukoll li l-ammonti mħallsin lis-CCI għall-ġestjoni u l-operat tal-ajruport ta' Rochefort deheru li kienu jaqbuż dak li jkun mistenni taħt kundizzjonijiet normali tas-suq, minhabba n-nuqqas ta' traffiku fl-ajruport.
- (140) Barra minn hekk, mill-ammont li rċieva l-ajruport ta' La Rochelle għall-forniment ta' dawn is-servizzi, is-somma ta' EUR 40 000 ma koprietx il-kostijiet imġarrba mis-CCI biex tipprovdi s-servizzi, iżda fil-fatt kienet "tariffa tal-fornitur tas-servizz", li tammonta għal rata medja ta' 16 % tal-ammont totali fatturat għal dawn is-servizzi.
- (141) Fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji lejn l-operat ta' ċerti rotot imħallsin lis-CCI minn diversi awtoritajiet pubbliċi, il-Kummissjoni staqsiet jekk dawn il-miżuri kinux fil-fatt pagamenti lill-ajruport, minhabba li l-pagamenti għaddew mill-kontijiet tal-ajruport, jew jekk kinux għajjnuna lil-linji tal-ajru inkwistjoni.

4.1.2. Il-kompatibbiltà tal-ghajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE

- (142) Il-Kummissjoni applikat il-Linji Gwida tal-2005 sabiex tivvaluta l-kompatibbiltà tal-miżuri ta' investiment mas-suq intern ⁽²⁶⁾. Il-Kummissjoni qieset li hija ma kellhiex l-informazzjoni kollha meħtieġa biex tkun tista' tivvaluta l-kompatibbiltà tal-miżuri inkwistjoni bl-użu tal-kriterji fil-Linji Gwida tal-2005.
- (143) Il-Kummissjoni kellha wkoll dubji dwar il-kompatibbiltà mas-suq intern tal-kumpens żejjed potenzjali tal-kompiti b'mandat pubbliku, u l-ghoti potenzjali ta' għajjnuna operatorja lis-CCI.

4.2. Miżuri favur il-linji tal-ajru

- (144) Fir-rigward tal-valutazzjoni tal-miżuri favur il-linji tal-ajru, il-Kummissjoni esprimiet ukoll il-fehma tagħha rigward l-eżistenza possibbli ta' għajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE u d-dubji tagħha dwar il-kompatibbiltà ta' tali għajjnuna mas-suq intern skont it-tifsira tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.

4.2.1. L-eżistenza ta' għajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE

- (145) Il-Kummissjoni vvalutat l-eżistenza ta' vantaġġ selettiv fil-ftehimiet konklużi mal-linji tal-ajru billi eżaminat jekk, f'ċirkostanzi simili, operator ta' ajruport privat li jopera taħt kundizzjonijiet normali tal-ekonomija tas-suq kienx jidhol fi ftehimiet kummerċjali simili għal daww konklużi mis-CCI.

⁽²⁶⁾ Meta jiġu analizzati ċerti miżuri adottati qabel il-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida tal-2005, trid titqies il-prattika preċedenti tat-tehid tad-deċizzjonijiet tal-Kummissjoni. Il-kriterji li hargu mill-prattika preċedenti tat-tehid tad-deċizzjonijiet ġew ikkonsolidati fil-Linji Gwida tal-2005, u b'hekk il-Linji Gwida saru direttament applikabbli għal dawn il-miżuri.

- (146) L-ewwel nett, il-Kummissjoni nnotat li, matul il-perjodu taht investigazzjoni, l-ajruport kien qed jopera b'telf f'kull sena finanzjarja u, skont ir-rapport tas-CRC ⁽²⁷⁾, l-imposti applikati mill-ajruport iddiskriminaw bejn il-linji tal-ajru differenti ⁽²⁸⁾. Għal dawn ir-raġunijiet kollha, il-Kummissjoni għandha dubji dwar jekk l-ajruport aġixxiex bħala investitur prudenti fin-negozjati kummerċjali tiegħu mal-linji tal-ajru li jservu l-ajruport ta' La Rochelle.
- (147) Sabiex tiddetermina jekk l-operatur tal-ajruport aġixxiex bħala investitur prudenti f'ekonomija tas-suq motivat mill-prospett ta' profitti ⁽²⁹⁾, il-Kummissjoni qieset li l-ftehimiet konklużi kellhom jiġu vvalutati għal kull perjodu inkwistjoni, filwaqt li ħarset lejn iż-żmien li fih ġew iffirmati.

4.2.1.1. L-eżistenza ta' vantaġġ selettiv fil-ftehimiet konklużi ma' Ryanair/AMS

- (148) Il-Kummissjoni qieset li l-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni kellhom jiġu vvalutati flimkien, billi Ryanair u AMS iffurmaw benefiċjarju wieħed tal-miżuri inkwistjoni. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qieset li l-iffirmar tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni kien kundizzjonali fuq il-konklużjoni ta' ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, bl-uniku benefiċċju mistenni tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jkun żieda fin-numru ta' passiġġieri ta' Ryanair li jużaw l-ajruport.
- (149) Il-Kummissjoni esprimiet dubji dwar jekk l-operatur tal-ajruport, permezz tal-iffirmar tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, kienx aġixxa bħala operatur prudenti f'ekonomija tas-suq li jsegwi politika strutturali, kemm jekk ġenerali kif ukoll jekk settorjali, u motivat mill-prospett ta' profitti fuq perjodu ta' żmien medju sa twil. Il-Kummissjoni osservat li ma kienx hemm studji tas-suq u/jew pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju relatati mad-diversi ftehimiet iffirmati ma' Ryanair/AMS u li jipprovdut għustifikazzjoni ekonomika għad-deċiżjoni tal-ajruport li jidhol f'tali impenji ma' Ryanair/AMS.
- (150) Skont Franza, il-motiv ekonomiku għall-konklużjoni ta' dawn il-ftehimiet kien il-benefiċċji li dawn iġibu għan-negozju u t-turiżmu fir-reġjun. Madankollu, il-Kummissjoni rrimarkat li l-kunsiderazzjonijiet tal-iżvilupp reġjonali ma setgħux jitqiesu għall-finijiet tat-test tal-investitur prudenti ⁽³⁰⁾.
- (151) Il-Kummissjoni kellha dubji dwar l-imposti tal-ajruport applikati għal Ryanair, b'mod partikolari fir-rigward tal-ftehim iffirmat fl-10 ta' Diċembru 2003, li ta lil Ryanair eżenzjoni mill-imposta tad-dawl tar-runway.
- (152) Il-Kummissjoni nnotat li diversi entitajiet pubbliċi kienu involuti fil-finanzjament tal-kost tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Għalhekk, hija kkunsidrat jekk kienx xieraq li l-imġiba tal-ajruport tiġi vvalutata b'mod kongunt mal-imġiba tal-Istat jew tal-awtoritajiet pubbliċi l-oħrajn li jissorveljaw l-operatur tal-ajruport jew li huma involuti fil-finanzjament tiegħu.
- (153) Il-Kummissjoni staqsi ukoll jekk is-servizzi fuq l-art koperti mill-ftehimiet suċċessivi ma' Ryanair, b'mod partikolari l-ftehim dwar is-servizzi fuq l-art bejn Ryanair u s-CCI tal-10 ta' Diċembru 2003, fil-fatt kinux jeżistu. Fit-tweġiba tagħha tat-30 ta' Awwissu 2011, Franza ddikjarat li s-CCI ma pprovdiet l-ebda servizz fuq l-art.
- (154) Għal dawn ir-raġunijiet kollha, il-Kummissjoni qieset li kellha dubji dwar jekk l-ajruport u l-entitajiet pubbliċi li kkontribwew jew li kienu qed jikkontribwixxu għall-kostijiet operatorji ta' Ryanair kinux aġixxew bħala investitur prudenti f'ekonomija tas-suq billi kkonkludew il-ftehimiet taht investigazzjoni.

⁽²⁷⁾ Ir-rapport tas-CRC tat-13 ta' Mejju 2008 ippubblika r-riżultati finanzjarji tal-ajruport għall-perjodu mill-2001 sal-2006. Il-fatt li l-ajruport għamel ukoll telf wara l-2006 issemma minn Franza fl-ittra tagħha tat-30 ta' Awwissu 2011.

⁽²⁸⁾ Skont ir-rapport tas-CRC, Airlinair kienet l-unika linja tal-ajru li hallset l-imposta tad-dawl, filwaqt li l-linji tal-ajru bi prezz baxx kienu eżentati mill-imposta matul l-istaġun tax-xitwa, u anki fis-sajf għal titjiriet operati billejl kif definiti fir-regolamenti tal-avjazzjoni (ara l-Kapitolu 3.1 tar-rapport).

⁽²⁹⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-21 ta' Marzu 1991, *L-Italja vs il-Kummissjoni* ("Alfa Romeo"), C-305/89, ECLI:EU:C:1991:142, il-punt 20, u s-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tat-12 ta' Diċembru 2000, *Alitalia vs il-Kummissjoni*, T-296/97, ECLI:EU:T:2000:289, il-punt 84.

⁽³⁰⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tal-21 ta' Jannar 1999 fil-Kawża magħquda T-129/95, T-2/96 u T-97/96, *Neue Maxhütte Stahlwerke u Lech-Stahlwerke vs Il-Kummissjoni*, ECLI:EU:T:1999:7, il-punt 120.

4.2.1.2. L-eżistenza ta' vantaġġ selettiv fil-ftehimiet konklużi ma' Jet2, Flybe u Aer Arann

- (155) Il-Kummissjoni nnotat li l-ftehimiet iffirmati mal-linji tal-ajru Jet2, Flybe u Aer Arann taw lok għal skontijiet sostanzjali fuq l-imposti ⁽³¹⁾ u li, skont Franza, dawn l-iskontijiet ġew applikati b'mod mhux diskriminatorju għal-linji tal-ajru kollha li ssodisfaw il-kriterji stabbiliti fid-deċiżjoni dwar l-ipprezzar tas-27 ta' Marzu 2008 (ara t-taqsima 3.3.2.2).
- (156) Madankollu, il-Kummissjoni osservat li, kif imsemmi minn Franza, l-ajruport kien qed jagħmel telf matul il-perjodu taht investigazzjoni. Il-profittabbiltà ta' dawn l-inċentivi giet ikkalkolata fuq il-bażi tal-kostijiet operatorji stmati, u b'hekk il-linji tal-ajru nħelsu mill-obbligu li jikkontribwixxu lejn il-finanzjament tal-infrastruttura użata. Għalhekk, il-Kummissjoni qieset li dawn l-inċentivi setgħu jċaħħdu lill-ajruport mill-introjt operatorju li kien vitali biex tiġi żgurata l-vijabbiltà finanzjarja tiegħu.

4.2.1.3. L-eżistenza ta' vantaġġ selettiv li jirriżulta mill-ammonti mhallsin lil Jet2, easyJet u Buzz bi skambju għal servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni

- (157) Bi twegiba għal talba għal informazzjoni addizzjonali, Franza rreferiet għall-ammonti mhallsin lil Jet2 fl-2009 li jammontaw għal EUR [...] għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tagħha. Barra minn hekk, ir-rapport tas-CRC isemmi li easyJet "talbet EUR [...] f'appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni" għar-rotta ta' Bristol fl-2006 ⁽³²⁾, u li Buzz ibbenefikat minn miżuri promozzjonali u nefqa fuq il-komunikazzjoni li jammontaw għal EUR 59 068,51 fl-2001 u fl-2002.
- (158) Il-Kummissjoni qieset li hija ma kellhiex biżżejjed informazzjoni għad-dispożizzjoni tagħha li turi li l-ammonti mhallsin ma kinux jikkostitwixxu għajjnuna, jew li l-pagamenti saru f'konformità mal-prinċipju tal-investitur prudenti u li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mogħtija bi skambju għal daww il-pagamenti kienu jikkorrespondu għall-ammonti mhallsin.

4.2.2. Il-kompatibbiltà tal-għajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE

- (159) Il-Kummissjoni qieset li l-kompatibbiltà tal-miżuri mogħtija wara l-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida tal-2005 kellha tiġi vvalutata fid-dawl ta' daww il-Linji Gwida, u li l-kompatibbiltà tal-miżuri mogħtija qabel il-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida kellha tiġi vvalutata f'konformità mal-prattika tat-tehid tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni fiż-żmien meta ngħataw il-miżuri. Madankollu, il-Kummissjoni nnotat ukoll li, bl-adozzjoni tal-Linji Gwida tal-2005, hija kienet ikkonsolidat il-prattika tagħha tat-tehid tad-deċiżjonijiet fir-rigward tal-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajjnuna mogħtija lill-operatorji tal-ajruport u li l-kriterji stabbiliti fil-Linji Gwida kienu applikabbli wkoll għall-miżuri mogħtija qabel ma ġew ippublikati l-Linji Gwida.
- (160) Il-Kummissjoni qieset li, fid-dawl tal-informazzjoni għad-dispożizzjoni tagħha, hija qajmet dubji dwar il-kompatibbiltà mas-suq intern tal-miżuri favur il-linji tal-ajru.

5. KUMMENTI MILL-PARTIJET INTERESSATI

- (161) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand il-partijiet interessati li ġejjin:

- is-CCI, Ryanair u AMS;
- l-imprizi li ġejjin: Doc Services, Fontaine Pajot, Le Richelieu, Atlantis, Le Relais du Bois, Groupe Cafés Merling, Grand Pavois, Cuisines Villeger, Irium, Sogerma et La Rochelle Evénements;
- l-assocjazzjonijiet li ġejjin: Amicale Rivedoux [assocjazzjoni tal-komunità lokali], Club Hotelier du Pays Rochelais-Ile de Ré [Assocjazzjoni tal-Lukandiera ta' La Rochelle-Ile de Ré], Envol Vert [assocjazzjoni ambjentali], Ile de Ré Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Ile de Ré], Association des Professionnels du Nautisme Rochelais [l-Assocjazzjoni tal-Professionisti tat-Tbahhir bil-qluġh ta' La Rochelle], Union Départementale des Offices du Tourisme et des Syndicats d'Initiative de Charente-Maritime (UDOTSI), Destination La Rochelle;

⁽³¹⁾ 75 % fl-ewwel sena, 50 % fit-tieni sena u 25 % fit-tielet sena.

⁽³²⁾ Il-Kapitolu 5.1.1 tar-rapport tas-CRC.

— l-entitajiet pubbliċi li ġejjin: *Conseillers du Commerce Extérieur* [Konsulenti tal-Kummerċ Barrani], id-Dipartiment ta' Charente-Maritime, *Office de Tourisme de La Rochelle* [l-Uffiċċju tat-Turiżmu ta' La Rochelle], Poitou-Charentes CCI, Angoulême CCI, Charente-Maritime Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Charente-Maritime], *Communauté d'Agglomération de La Rochelle* [-Awtorità għall-Konurbazzjoni ta' La Rochelle], Royan Town Hall, Vendée Tourisme [il-Bord tat-Turiżmu ta' Vendée] u r-Reġjun ta' Poitou-Charentes;

— u individwi.

5.1. Kummenti mis-CCI

(162) Il-kummenti li saru mis-CCI jsegwu daww mibgħuta minn Franza fit-12 ta' April 2012, bis-CCI tipprovdi informazzjoni addizzjonali fir-rigward tal-kummenti ta' Franza.

— *Kummenti dwar miżuri favur l-ajruport*

(163) L-ewwel nett, is-CCI tqis li l-miżuri eżaminati mill-Kummissjoni ma setghux jaffettwaw il-kompetizzjoni, minhabba li l-ebda wiehied miż-żewġ ajruporti li jinsabu fiż-żona ta' l-huq għall-ajruport ta' La Rochelle (Rochefort/Saint-Aignan u Niort) ma offra titjriet kummerċjali. Hija tikkontesta wkoll l-affermazzjoni li l-ajruport ta' Angoulême jinsab fl-istess żona ta' l-huq bħall-ajruport ta' La Rochelle, minhabba li jinsab sagħtejn bogħod bil-karozza.

(164) Fir-rigward tal-ghajnuna għall-investiment, is-CCI tqis li parti mill-ghajnuna għall-investiment taht investigazzjoni giet alllokata għal kompiti b'mandat pubbliku relatati mas-sikurezza u s-sigurtà u b'riżultat ta' dan ma tikkostitwix għajnuna mill-Istat. Dan japplika għall-kompiti u l-infrastruttura ffinanzjati mill-imposta tas-sigurtà u għall-infrastruttura użata għall-attivitajiet mhux ekonomiċi li ġejjin: il-punt ta' kontroll tas-sigurtà/tal-iskrinjar, il-kontrolli doganali u l-hangar li jipprovdi spazju ta' parkeġġ għal tliet vetturi tat-tifi tan-nar.

(165) Is-CCI tqis ukoll li hija giet fdata b'servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ("SIEG"). Skont l-Artikolu L.170-1 tal-Kodiċi Kummerċjali, is-CCI hija fdata biex tiżgura li l-iżvilupp ekonomiku, l-attrazzjoni u l-ippjanar spazjali taż-żona, u l-ġestjoni tal-ajruport fit-territorju tagħha jikkontribwixxu biex jintlaħqu dawn l-għanijiet. Is-CCI tenfasizza l-fatt li La Rochelle hija maqtugħa. Hija l-unika konurbazzjoni Franciża b'aktar minn 150 000 abitant li ma hijiex moqdija minn awtostrada. Barra minn hekk, hija ma għandhiex konnessjoni ferrovjarja ta' veloċità għolja, u lanqas ma hemm pjaniġġet biex tinbena tali konnessjoni, u bhalissa tiehu aktar minn tliet sigħat biex tasal Pariġi bil-ferrovija.

(166) Sussidjarjament, is-CCI tqis li l-finanzjament tal-infrastruttura kellu jitqies bħala għajnuna kompatibbli fid-dawl tal-prattiki tal-Kummissjoni bejn l-2000 u l-2005 u fid-dawl tal-Linji Gwida tal-2005.

(167) Fir-rigward tas-sottofatturazzjoni tas-servizzi fornuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lis-CCI-Ajruport, is-CCI tenfasizza li l-forniment tas-servizzi inkwistjoni huwa miġbur għad-diversi ferġat tas-CCI u li s-servizzi huma ta' natura strutturali (kontabilità, IT, riżorsi umani), bil-kost tagħhom jitqassam fost il-ferġat kollha tas-CCI. Għalhekk, huwa mistenni li l-fatturazzjoni tas-servizzi ma tkunx sostnuta minn loġika kummerċjali u li l-ammonti fatturati jkunu aktar baxxi milli jkunu għal organizzazzjoni esterna. Skont is-CCI, dan huwa konformi mal-kazistika tal-Qorti, li taċċetta li l-forniment ta' servizzi lil entitajiet fl-istess network mhux dejjem isegwi approċċ purament kummerċjali ⁽³³⁾.

(168) Fir-rigward tal-fatturazzjoni żejda tas-servizzi fornuti lill-ajruport ta' Rochefort/Saint-Agnant, is-CCI hija tal-fehma li l-ammonti kkontestati ma jikkostitwux fatturazzjoni addizzjonali, anki waqt li t-traffiku qabeż in-numru ta' titjriet stabbiliti fl-ispeċifikazzjonijiet għas-servizzi.

(169) Fir-rigward tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli, is-CCI ssostni li dawn ma jstgħux jitqiesu bħala sussidji, minhabba li huma self li l-ajruport huwa meħtieġ iħallas lura. Il-hlasijiet bil-quddiem kienu fil-fatt finanzjament li ġie ttrasferit minn intestatura baġitarja interna tas-CCI għal oħra, li jispjega għaliex ma ġie impost l-ebda mgħax. Barra minn hekk, is-CCI tqis li hija aġixxiet bħal operatur privat billi indirizzat il-htigijiet ta' likwidità tal-ajruport tagħha.

⁽³³⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tat-3 ta' Lulju 2003, *Chronopost SA*, C-83/01, ECLI:EU:C:2003:388.

- (170) B'hekk, is-CCI hija tal-fehma li, anki kieku l-Kummissjoni kellha tikkunsidra l-finanzjament għall-operazzjonijiet bħala għajnuna mill-Istat, jenhtieg li din titqies bħala għajnuna kompatibbli abbażi tal-Linji Gwida tal-2014.

— *Kummenti dwar miżuri favur il-linji tal-ajru*

- (171) Fir-rigward tal-ftehimiet bejn l-ajruport u l-linji tal-ajru, l-ewwel nett, is-CCI tqis li l-ftehimiet ma jstgħux jitqiesu bħala imputabbli lill-Istat abbażi tal-kriterji stabbiliti fis-sentenza ta' *Stardust* ⁽³⁴⁾.
- (172) Is-CCI tqis ukoll li l-prezz imhallas mill-ajruport fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tiegħu ma qabiżx il-prezz tas-suq. Hija tinnota b'mod partikolari li l-prezz imhallas mill-ajruport ta' La Rochelle għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tiegħu kien konformi mal-prezz tas-suq, jew saħansitra aktar baxx minnu, u kien ibbażat fuq il-karta tar-rati disponibbli fuq is-sit web ta' AMS.
- (173) Is-CCI tqis li l-ftehimiet ma' AMS ġew konklużi fl-insewiment tal-profittabbiltà, hekk kif itejbu l-attrazzjoni tal-ajruport u r-relazzjoni ġenerali tiegħu ma' Ryanair. Is-CCI hija tal-fehma li l-pjan ta' direzzjoni tan-negozju 2003-2018, li qies il-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni biex tiġi vvalutata r-relazzjoni tal-ajruport ma' Ryanair, juri li kien hemm prospett fit-tul ta' profittabilità.
- (174) Fir-rigward tal-imposti tal-ajruport imhallsin mid-diversi linji tal-ajru, is-CCI tirrimarka li l-eżenzjoni ta' Ryanair mill-imposta tad-dawl hija spjegata mill-fatt li l-linja tal-ajru topera biss titjiriet ta' matul il-jum, li jfisser li d-dawl ma huwiex mehtieg.
- (175) Fir-rigward tal-iskontijiet fuq l-imposti tal-ajruport mogħtija lil ċerti linji tal-ajru, is-CCI tqis li l-uniku għan tal-iskontijiet kien li jiġu mnedija rotot godda u li l-iskontijiet kienu limitati fiż-żmien u mhux diskriminatorji. Barra minn hekk, hija tinnota li l-imposti tal-ajruport kellhom impatt pożittiv fuq il-profittabilità tal-ajruport.
- (176) Fir-rigward tal-ammonti mhallsin lil Jet2 għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, is-CCI tapplika l-istess raġunament bħal dak stabbilit hawn fuq fir-rigward ta' Ryanair u AMS. Is-CCI tirrimarka li, għall-kuntrarju tal-affermazzjonijiet magħmula mis-CRC fir-rapport tagħha, easyJet ma rċeviet l-ebda remunerazzjoni għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (177) Fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji magħmula mill-entitajiet pubbliċi lejn l-operat tar-rotot tat-titjiriet, is-CCI tikkontesta l-kunċett li l-finanzjament mill-awtoritajiet lokali tal-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni tqies fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tal-ajruport. Fil-fehma tagħha, l-awtoritajiet lokali inkwistjoni ffirmaw dawn il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fil-kuntest tal-kompitu ta' interess ġenerali tagħhom li jippromwovu ż-żona lokali tagħhom.

5.2. Kummenti minn Ryanair u AMS

- (178) Ryanair tikkontesta l-analiżi tal-Kummissjoni fid-deċizzjoni tal-ftuħ. Ryanair tqis li l-Kummissjoni suppost li kellha tuża l-metodu komparattiv meta twettaq it-test tal-investitur prudenti. Ryanair ipprovdiet ukoll diversi studji finanzjarji bbażati fuq il-metodu komparattiv bil-ghan li turi li l-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport konklużi bejn Ryanair u l-ajruport ta' La Rochelle kienu konformi mal-prinċipju tal-operatur f'ekonomija tas-suq.
- (179) Ryanair tikkritika wkoll id-deċizzjoni tal-Kummissjoni li tivvaluta l-ftehimiet ma' Ryanair u AMS b'mod kongunt. Ryanair tirribatti wkoll il-kunċett li l-miżuri implimentati mis-CCI kienu imputabbli lill-Istat jew kienu jinvolvu l-użu ta' riżorsi tal-Istat.
- (180) Barra minn hekk, Ryanair ipprovdiet studju ekonomiku li fittex li juri li l-ftehimiet iffirmati minn Ryanair mal-ajruport ta' La Rochelle kienu konformi mal-prinċipju tal-operatur f'ekonomija tas-suq meta kien qed jintuża l-metodu ta' analiżi tal-profittabilità inkrementali *ex ante*. Skont dan l-istudju, jenhtieg li din l-analiżi ma tkunx limitata għad-durata attwali tal-ftehimiet, iżda jenhtieg li tikkunsidra wkoll id-durata teoretika tagħhom, filwaqt li tqis kwalunkwe għażla biex jiġu estiżi l-ftehimiet kif previst fil-ftehimiet infushom. L-istudju huwa bbażat fuq il-bidliet medji fiċ-ċifri tat-traffiku ta' Ryanair f'għadd ta' ajruporti oħrajn li minnhom topera.

⁽³⁴⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tas-16 ta' Mejju 2002, *Ir-Repubblika Franċiża vs il-Kummissjoni (Stardust)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

- (181) Ryanair tqis ukoll li l-prezzijiet ta' AMS huma konformi mal-prezzijiet tas-suq u li d-deċiżjoni minn ajruport pubbliku li jixtri s-servizzi ta' AMS hija konsistenti mat-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq.
- (182) Ryanair ipprovdiet ukoll rapport ekonomiku li fittex li juri li l-ftehimiet konklużi ma' Ryanair u AMS kienu konformi mal-prinċipju tal-operatur f'ekonomija tas-suq meta ġew analizzati flimkien (approċċ ikkontestat minn Ryanair).
- (183) Fl-aħħar nett, Ryanair tikkritika l-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS, fejn l-uniku valur tagħhom huwa zieda potenzjali fin-numru ta' passigġieri li jivvjaġġaw ma' Ryanair waqt li l-ftehimiet ikunu fis-seħh, biex b'hekk dawn ma jinghataw l-ebda valur terminali wara l-iskadenza tagħhom. Skont Ryanair, il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiġġeneraw dhul inkrementali waqt li jkun fis-seħh u valur terminali wara l-iskadenza tagħhom. Il-valur terminali tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jinsab f'zieda fit-traffiku lejn l-ajruport wara l-iskadenza, bħala riżultat tar-reputazzjoni mtejbja tiegħu.
- (184) AMS tikkontesta wkoll l-analiżi tal-Kummissjoni. L-ewwel nett, AMS tqis li l-benefiċċji mistennija tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tagħha għall-ajruporti ma humiex limitati biss għal zieda fin-numru ta' passigġieri li jivvjaġġaw ma' Ryanair. Skont AMS, dawk li jżuru s-sit web ta' Ryanair li x'aktarx jiġu influwenzati mir-reklamar tagħha ma humiex esklussivament klijenti ta' Ryanair u x'aktarx li jivvjaġġaw ma' linji tal-ajru oħrajn. AMS tinnota wkoll li l-preżenza ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bejn ajruport partikolari u Ryanair ma tinfluwenzax il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru tagħha li joperaw barra minn dak l-ajruport.
- (185) AMS tikkontesta wkoll id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tivvaluta l-ftehimiet ma' Ryanair u AMS b'mod kongunt. Fl-aħħar nett, AMS tispegja li r-reklamar fuq is-sit web ta' Ryanair jippermetti li ajruport jattira aktar passigġieri dehlin, li huma aktar probabbli li jonfqu l-flus mill-passigġieri herġin, u b'hekk iżid id-dhul tiegħu minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi.

5.3. Osservazzjonijiet sottomessi minn partijiet interessati oħrajn

- (186) Ghadd ta' individwi u l-assocjazzjoni Envol Vert infurmaw lill-Kummissjoni li huma appoġġaw il-proċedura li kienet tnediet u ddenunzjaw is-sussidji li rċeviet Ryanair. Xi individwi jqajmu wkoll dubji dwar il-firxa vera tal-benefiċċji ekonomiċi ġġenerati mill-ajruport ta' La Rochelle.
- (187) Il-partijiet interessati l-oħrajn kollha jenfasizzaw il-kontribut li sar mill-ajruport ta' La Rochelle għall-iżvilupp tat-turiżmu u l-ekonomija fiż-żona. Huma jenfasizzaw ukoll li l-għeluq tal-ajruport ikollu impatt detrimentali, b'mod partikolari għal ċerti partijiet interessati, fir-rigward tal-attività ekonomika tagħhom stess.
- (188) Is-CCI ta' Angoulême tindika n-nuqqas ta' kompetizzjoni bejn l-ajruporti ta' Angoulême u La Rochelle.
- (189) Is-CCI ta' Poitou-Charentes esprimiet l-appoġġ tagħha għar-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ⁽³⁵⁾ dwar il-futur tal-ajruporti reġjonali u tas-servizzi tal-ajru fl-Unjoni Ewropea li tfitteż li tirrikonoxxi r-rwol li għandhom l-ajruporti reġjonali fl-iżvilupp tal-ekonomiji lokali.
- (190) Ir-Reġjun ta' Poitou-Charentes jenfasizza li huwa ma hallas l-ebda sussidju dirett lill-ajruport, iżda biss lis-CCI, sabiex din tkun tista' twettaq il-kompiti tagħha b'suċċess.
- (191) L-UDOTSI tqis li huwa kruċjali li jinżamm finanzjament li jippermetti lil-linji tal-ajru li jirċievu dak il-finanzjament isegwu u jespandu l-attivitajiet tagħhom fl-ajruport ta' La Rochelle. L-UDOTSI tinnota li tnaqqis fil-finanzjament iwassal għal tnaqqis fit-turiżmu f'Charente-Maritime, li jkollu impatt negattiv fuq l-ekonomija lokali.
- (192) Il-Communauté d'Agglomération de La Rochelle u d-Dipartiment ta' Charente-Maritime jinnotaw li l-kontribut tagħhom għall-kampanji ta' kummerċjalizzazzjoni mwettqa skont il-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi mas-CCI kien fil-kompetenza tagħhom u kien konformi mal-missjoni tagħhom li jippromwovu ż-żona lokali tagħhom. Il-Communauté d'Agglomération tinnota li hija ssiebet mas-CCI skont ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni

⁽³⁵⁾ Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-10 ta' Mejju 2012 dwar il-futur tal-ajruporti reġjonali u tas-servizzi tal-ajru fl-UE (2011/2196(INI)).

generali li ppermetteliha tibbenefika minn tnaqqis fuq ir-rati imposti minn AMS. Fl-aħħar nett, il-Communauté d'Agglomération tinnotta wkoll li hija ma għandha l-ebda interess dirett fil-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle u, għalhekk, tqis li jenhtieg li l-partecipazzjoni finanzjarja tagħha ma tkunx inkluża fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tal-ajruport.

6. OSSERVAZZJONIJIET U KUMMENTI MINN FRANZA

6.1. Miżuri favur l-ajruport

— *Interess generali tal-ajruport*

- (193) Franza ssostni li l-attivitajiet kollha tal-ajruport (inklużi l-attivitajiet tal-avjazzjoni kummerċjali) jikkostitwixxu servizzi ta' interess generali, b'mod partikolari l-iżvilupp tal-ekonomija u t-turiżmu tar-reġjun, b'tali mod li l-ebda ammont mogħti lill-operaturi tal-ajruport ma jista' jitqies bħala għajnuna mill-Istat.

— *Għotjiet ta' investment*

- (194) Franza ma taqbilx mal-opinjoni tal-Kummissjoni ⁽³⁶⁾ rigward l-applikabbiltà tal-każistika ta' *Aéroports de Paris* ⁽³⁷⁾ għall-miżuri ta' appoġġ għall-infrastruttura mogħtija qabel il-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida tal-2005. Hija tqis li jenhtieg li jiġu applikati l-Linji Gwida tal-1994 ⁽³⁸⁾, b'mod partikolari l-punt 12 tagħhom, li permezz tagħhom l-għajnuna għall-infrastruttura ma hijiex soġġetta għall-kontroll tal-għajnuna mill-Istat mill-Kummissjoni. Skont Franza, id-devjazzjoni mill-każistika preċedenti fis-sentenza ta' *Aéroports de Paris*, li permezz tagħha l-attivitajiet tal-ġestjoni u l-operat ta' ajruport kienu identifikati bħala attivitajiet ekonomiċi, kienet relatata ma' ċentru Ewropew ewlieni u kienet tikkonċerna kwistjoni legali mhux konnessa mal-finanzjament tal-ajruporti, u għalhekk ma setgħetx titqies li hija direttament vinkolanti fuq l-Istati Membri fir-rigward tal-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruporti, filwaqt li l-uniku test fis-seħh dak iż-żmien, il-Linji Gwida tal-1994, indika b'mod ċar li l-proġetti tal-infrastruttura tal-ajruporti kienu jikkostitwixxu miżuri ta' politika ekonomika ġenerali li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat. Barra minn hekk, Franza tqis li l-prattika tal-Kummissjoni kienet konformi mal-Linji Gwida tal-1994 ⁽³⁹⁾. Minhabba din il-klima ta' incertezza legali, Franza tqis li hija aġixxiet f'konformità mal-uniku dokument b'forza legali f'dak iż-żmien, il-Linji Gwida tal-1994.
- (195) Barra minn hekk, Franza tqis li l-ebda waħda mill-miżuri kkontestati ta' għajnuna għall-investment ma tista' taffettwa l-kompetizzjoni u li, għalhekk, jenhtieg li dawn jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-investigazzjoni tal-Kummissjoni.
- (196) Skont Franza, l-investimenti huma konformi mal-prinċipju ta' investitur prudenti f'ekonomija tas-suq. Franza tiddikjara li d-diversi miżuri ta' investment huma ġġustifikati mill-problemi kroniċi tal-ajruport b'kapacità ta' mmanigġjar insuffiċjenti. Skont Franza, is-CCI ddecidiet li tindirizza dawn ir-restrizzjonijiet billi tinvesti fiz-żieda tal-kapacità tal-immanigġjar tal-ajruport. Franza ssostni li d-diversi deċiżjonijiet ta' investment ġew iddeterminati sistematikament mir-riżultati tal-istudji ta' tbassir u tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju mfassla *ex ante* fis-snin 2000, 2002 u 2008. Abbażi ta' dawn l-istudji, Franza tqis li s-CCI aġixxiet abbażi ta' suppożizzjonijiet raġonevoli meta għażlet, permezz ta' deċiżjoni tal-21 ta' Frar 2003, li tfittex finanzjament mid-diversi awtoritajiet pubbliċi msemija hawn fuq.
- (197) Franza tqis li l-investimenti tagħha kienu limitati u li, minn perspettiva finanzjarja, l-approċċ tal-ajruport dejjem kien imkejjel hafna meta għamel l-investimenti, minhabba li stenna sakemm ikun f'punt ta' saturazzjoni qabel ma ddecieda li jwettaq xogħol li kien sar kruċjali.

⁽³⁶⁾ Id-deċiżjoni tal-ftuh, il-premessa 162 u 163.

⁽³⁷⁾ Is-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2000, *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni*, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290.

⁽³⁸⁾ L-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat tal-KE u tal-Artikolu 61 tal-Ftehim dwar iż-ŻEE għall-għajnuniet mill-Istat fis-settur tal-avjazzjoni (ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5).

⁽³⁹⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Marzu 1999, L-Italja, Ajruport fuq il-gżira ta' Elba, Għajnuna mill-Istat NN 638/1998 (ĠU C 67, 17.3.2004, p. 9); Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ġunju 1999, Ir-Renju Unit - l-ajruport ta' Manchester, Għajnuna mill-Istat NN 109/98 (ĠU C 65, 13.3.2004, p. 5), il-premessa 6.

- (198) Sussidjarjament, Franza tqis li, kieku l-Kummissjoni kellha tqis li l-miżuri taht investigazzjoni kienu jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat, hija kellha tqishom bhala kompatibbli mas-suq intern, billi l-miżuri ngħataw sabiex iwettqu kompiti ta' interess ekonomiku ġenerali li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 106(2) tat-TFUE. L-awtoritajiet Franciżi huma tal-fehma li l-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu jista' jitqies bhala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali minhabba li l-kompiti ewlenin tiegħu huma li jiżgura li ż-żona li jaqdi tkun aċċessibbli u li jippermetti l-iżvilupp ekonomiku u soċjali u jinkoraġġixxi t-turiżmu.
- (199) B'mod aktar sussidjarju, Franza ssostni li l-għajjnuna għall-infrastruttura hija kompatibbli mas-suq intern skont il-Linji Gwida tal-2005.

— *Il-finanzjament tal-operazzjonijiet*

- (200) L-ewwel nett, Franza tqis li s-servizzi tat-tifi tan-nar tal-inġenji tal-ajru u tal-prevenzjoni tal-perikli minn organiżmi selvaġġi huma kompiti fil-kompetenza ta' awtorità pubblika li huma essenzjali għas-sikurezza tal-ajruporti u li, għalhekk, jenhtieg li jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-investigazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-ajruport ta' La Rochelle.
- (201) Franza tiddikjara wkoll li l-finanzjament mogħti lill-ajruport ta' La Rochelle ma huwiex suxxettibbli li jaffettwa l-kompetizzjoni skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE u, b'hekk, il-miżuri vvalutati ma jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat.
- (202) Sussidjarjament, Franza tqis li, kieku l-Kummissjoni kellha tqis li l-miżuri taht investigazzjoni kienu jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat, hija kellha tqishom bhala kompatibbli mas-suq intern fid-dawl tal-Linji Gwida tal-2014.

6.2 Miżuri favur il-linji tal-ajru

— *Skontijiet fuq l-imposti għal Jet2, Flybe u Aer Arann*

- (203) Franza tinnota li l-iskema ta' skontijiet li applikat għal Jet2, Flybe u Aer Arann kienet digressiva, limitata fiż-żmien u applikata għal kwalunkwe linja tal-ajru li ssodisfat il-kundizzjonijiet stabbiliti fid-deċiżjoni dwar l-imposti tas-CCI tas-27 ta' Marzu 2008, li stabbiliet l-iskema.
- (204) Skont Franza, dan it-tip ta' skont, li huwa aċċessibbli għal kulhadd u mogħti għal perġodu limitat, ma jikkostitwixxu għajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, billi l-miżura ma hijiex selettiva u ma taffettwax il-kompetizzjoni.

— *Miżuri ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni*

- (205) Franza tinnota l-htieġa li l-ajruporti reġjonali li qed jikbru jippromwovu s-servizzi tagħhom u r-reġjun tagħhom permezz ta' kampanji ta' kummerċjalizzazzjoni sabiex iżidu l-għadd ta' passigġieri tagħhom.
- (206) Barra minn hekk, Franza tinnota li, f'konformità mal-prattika tal-Kummissjoni, jekk servizz jithallas bil-prezz tas-suq, ma jistax ikun hemm sejba ta' għajjnuna mill-Istat.
- (207) Franza tenfasizza n-natura kumplessa tal-valutazzjoni tal-prezz tas-suq tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li trid tqis in-natura eżatta tas-servizz ipprovdut, l-arrangamenti għas-sorveljanza, l-influenza tiegħu fuq it-traffiku u l-benefiċċji ġġenerati. L-awtoritajiet Franciżi jixtiequ li dawn il-prattiki jkunu soġġetti għal valutazzjoni komprensiva, sabiex ċerti ajruporti ma jiġux żvantaġġati meta mqabbla ma' oħrajn.
- (208) L-awtoritajiet Franciżi jaqblu mal-opinjoni tal-Kummissjoni, stabbilita fil-premessi 205 u 214 tad-deċiżjoni tal-ftuħ, dwar il-htieġa ta' valutazzjoni kongunta tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, kif ukoll ta' approċċ kongunt għad-diversi awtoritajiet pubbliċi u s-CCI fir-rigward tal-finanzjament tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (209) Franza tqis li ma hijiex f'pożizzjoni li turi li l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi ma' Ryanair/AMS huma konformi mal-prinċipju tal-investitur privat f'ekonomija tas-suq, billi dan il-prinċipju jeskludi kwalunkwe kunsiderazzjoni ta' żvilupp reġjonali, filwaqt li d-deċiżjoni mid-diversi awtoritajiet lokali u reġjonali li jipparteċipaw fil-finanzjament ta' dawkl il-ftehimiet kienet ibbażata fuq kunsiderazzjonijiet ta' żvilupp reġjonali. Barra minn hekk, Franza tqis li t-test tal-investitur privat f'ekonomija tas-suq ma huwiex adattat sew għal ajruporti b'inqas minn miljun passigġier fis-sena, li jehtieg li jikkunsidraw aspetti oħrajn għajr il-profittabilità tagħhom stess.

- (210) Franza tenfasizza l-impatt pożittiv tal-attivitajiet tal-ajruport fuq l-iżvilupp reġjonali u, għalhekk, tqis li huwa naturali li l-awtoritajiet lokali u reġjonali, li jagħmlu hilitom biex jiżviluppaw l-ekonomija u t-turiżmu fit-territorju tagħhom, jużaw servizzi li jippermettulhom jippromwovuh u jattiraw il-viżitaturi.
- (211) Franza tinnota l-benefiċċji ekonomiċi ġġenerati mill-ajruport. Pereżempju, fl-2010, il-passiġġieri li jużaw linji tal-ajru bi prezz baxx biex itiru lejn l-ajruport ta' La Rochelle nefqu madwar EUR 30 miljun.
- (212) Fir-rigward tas-CCI, l-awtoritajiet Franciżi jagħtu l-ġustifikazzjoni li ġejja għall-użu tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni: "fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet li wasslu lis-CCI biex tikkonkludi l-ftehimiet taht investigazzjoni, il-possibbiltà li jitqieghdu reklami dwar l-ajruport ta' La Rochelle u r-reġjun tiegħu, kif ukoll id-destinazzjonijiet kollha moqdiya mill-ajruport, fuq sit web b'għadd ta' viżitaturi daqs dak ta' Ryanair, kienet tirrappreżenta opportunità li jiġu attirati klijenti addizzjonali li s-CCI, li tixtieq iżżid it-traffiku tal-ajruport ta' La Rochelle, l-istrategija ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni tiegħu halliet il-frott minhabba li rriżultat f'żieda qawwija fl-għadd ta' passiġġieri matul il-perjodu, li wasslet għal żieda kostanti fl-impasti tal-ajruport u fid-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi ...".
- (213) Fir-rigward tal-ammonti mhallsin lil Jet2 għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, l-awtoritajiet Franciżi japplikaw l-istess raġunament bhal dak stabbilit hawn fuq fir-rigward ta' Ryanair/AMS.
- (214) Franza tirrimarka wkoll li, għall-kuntrarju tal-informazzjoni li tinsab fir-rapport tas-CRC mill-2008 u inkluża fil-premessa 39 tad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-Kummissjoni, easyJet ma rċeviet l-ebda finanzjament għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew ta' reklamar.

7. VALUTAZZJONI TAL-MIŻURI

7.1. Miżuri favur l-ajruport

- (215) F'din il-parti, il-Kummissjoni se tivvaluta d-diversi miżuri ta' appoġġ finanzjarju mogħtija lill-ajruport, kif deskritti fit-Taqsima 3.1.

7.1.1. L-eżistenza ta' għajjuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE

- (216) Skont l-Artikolu 107(1) tat-TFUE, kwalunkwe għajjuna mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat fi kwalunkwe forma li tgħawweg jew thedded li tgħawweg il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impriżi jew il-produzzjoni ta' ċerti oġġetti, sa fejn taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, hija inkompatibbli mat-Trattat.
- (217) Għalhekk, sabiex miżura tiġi kklassifikata bħala għajjuna mill-Istat, għandhom jiġu ssodisfati l-kriterji kollha li ġejjin:
- il-benefiċjarja trid tkun impriża skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, li jippresupponi li hija teżerċita attività ekonomika;
 - il-miżura inkwistjoni trid tingħata permezz ta' riżorsi tal-Istat u tkun imputabbli lill-Istat;
 - il-miżura trid tagħti vantaġġ selettiv lill-benefiċjarju jew benefiċjarji tagħha;
 - il-miżura inkwistjoni trid tgħawweg jew thedded li tgħawweg il-kompetizzjoni u x'aktarx li taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.1.1.1. Il-kunċetti ta' impriża u attività ekonomika

(a) Qafas ġenerali

- (218) Kif tenniet il-Kummissjoni fil-Linji Gwida tal-2014⁽⁴⁰⁾, mid-data tas-sentenza f'*Aéroports de Paris* (it-12 ta' Diċembru 2000)⁽⁴¹⁾, l-operat u l-konstruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruporti jridu jitqiesu bħala li jaqgħu fl-ambitu tal-kontroll tal-għajjuna mill-Istat. Bil-maqlub, minhabba l-inċertezza li kienet teżisti qabel dik id-data, l-awtoritajiet pubbliċi setgħu legittimament jikkunsidraw f'dak iż-żmien li l-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruporti ma kienx jikkostitwixxi għajjuna mill-Istat u, għaldaqstant, li tali miżuri ma kellhomx bżonn jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni. Minn dan isegwi li l-Kummissjoni ma tistax tikkontesta, abbażi tar-regoli dwar l-għajjuna mill-Istat, il-miżuri ta' finanzjament li ngħataw qabel it-12 ta' Diċembru 2000.

⁽⁴⁰⁾ Il-punti 28 u 29 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁴¹⁾ Is-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2000, *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni*, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290.

- (219) F'dan il-każ, l-ghotjiet ta' investiment saru wara t-12 ta' Diċembru 2000, l-istess bhall-ghajnuna operatorja potenzjali, li l-eżami tagħha jkopri l-perjodu mill-1 Jannar 2001. Għalhekk, l-awtoritajiet Franciżi ma jistgħux jinvokaw incertezza legali meta jiġu biex jikklassifikaw l-attività tal-ajruport ta' La Rochelle bħala mhux ekonomika, billi l-miżuri inkwistjoni ttiehdu wara t-12 ta' Diċembru 2000.
- (220) Madankollu, kif irrimarkat ukoll fil-Linji Gwida tal-2014, mhux l-attivitajiet kollha ta' ajruport neċessarjament ikunu ta' natura ekonomika ⁽⁴²⁾. L-attivitajiet li normalment jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-Istat fl-eżerċitar tas-setgħat uffiċjali tiegħu bħala awtorità pubblika ma humiex ta' natura ekonomika u b'mod ġenerali ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat.
- (221) L-ghotjiet ta' investiment li saru fl-2001 u fl-2005 (ara t-Tabella 8) intużaw b'mod partikolari biex jiffinanzjaw investimenti relatati mas-sala tat-tluq u tal-wasla, ir-runway, it-taxiway u l-istands tal-inġenji tal-ajru. Dawn l-infrastruttura u t-tagħmir jiġu operati kummerċjalment mis-CCI, li hija l-operatur tal-ajruport u li titlob hlas mingħand l-utenti għall-kost ta' dawn l-assi. Għalhekk, dawn l-investimenti huma intrinżiċi għall-attività kummerċjali tal-ajruport. B'hekk, l-ghotjiet ta' investiment li saru bejn l-2001 u l-2005 kienu għall-benefiċċju tal-attivitajiet ekonomiċi.
- (222) Fir-rigward tal-kunċetti ta' impriza u ta' attività ekonomika, il-finanzjament ta' din l-infrastruttura tal-ajruport u l-ghajnuna operatorja potenzjali għalhekk servew primarjament biex jiffinanzjaw l-attività ekonomika tal-operazzjoni kummerċjali tal-ajruport involut mis-CCI u għalhekk jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat.
- (b) Każ speċjali ta' sussidji għal kompiti li jaqgħu taħt il-mandat ta' awtorità pubblika
- (223) Kif muri fit-Tabella 4, il-proċedura ta' investigazzjoni formali tkopri sussidji (b'mod partikolari mill-FIATA) li ffinanzjaw diversi investimenti relatati mas-sigurtà, jiġifieri facilitajiet u apparat għall-iskrinjar tal-bagalji tal-istiva, kontroll tal-aċċess għaż-żona ristretta, u skrinjar tal-persuni u tal-bagalji tal-kabina. L-investimenti kellhom ukoll l-ghan li jżidu s-sikurezza, hekk kif inxtraw vetturi għas-servizz tat-tifi tan-nar u tas-sikurezza tal-inġenji tal-ajru. Dawn id-diversi sussidji ngħataw taħt is-sistema ġenerali għall-finanzjament ta' kompiti b'mandat pubbliku fl-ajruporti Franciżi, deskritta fil-premessi 32 *et seq.*
- (224) Kif indikat mill-Kummissjoni fil-Linji Gwida tal-2014, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-attivitajiet li normalment jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-Istat fl-eżerċitar tas-setgħat uffiċjali tiegħu bħala awtorità pubblika ma humiex ta' natura ekonomika u b'mod ġenerali ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat ⁽⁴³⁾. Skont il-Linji Gwida tal-2014, attivitajiet bhall-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-pulizija, id-dwana, it-tifi tan-nar tal-inġenji tal-ajru, l-attivitajiet meħtieġa biex tiġi ssalvagwardjata l-avjazzjoni ċivili minn atti ta' interferenza illegali u l-investimenti relatati mal-infrastruttura u t-tagħmir meħtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet huma b'mod ġenerali meqjusa bħala ta' natura mhux ekonomika ⁽⁴⁴⁾.
- (225) Il-Linji Gwida tal-2014 jiddikjaraw ukoll li, sabiex ma jiġix ikklassifikat bħala għajnuna mill-Istat, jenhtieg li l-finanzjament pubbliku ta' tali attivitajiet mhux ekonomiċi jkun strettament limitat għall-kumpens tal-kostijiet li jwasslu għalihom u ma jridx iwassal għal diskriminazzjoni bla bżonn bejn l-ajruporti. Fir-rigward ta' din it-tieni kundizzjoni, il-Linji Gwida jispeċifikaw li, meta jkun normali taħt ordni legali partikolari li l-ajruporti ċivili jkollhom iġorru ċerti kostijiet inerenti għall-operazzjoni tagħhom, filwaqt li ajruporti ċivili oħrajn ma jagħmlux dan, dawn tal-aħħar jistgħu jingħataw vantaġġ, irrispettivament minn jekk dawk il-kostijiet ikunux relatati ma' attività li b'mod ġenerali titqies li hija ta' natura mhux ekonomika ⁽⁴⁵⁾.

— *In-natura mhux ekonomika tal-attivitajiet iffinanzjati*

⁽⁴²⁾ Il-punti 34 u 35 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁴³⁾ Is-sentenza tal-Qorti fil-Kawża C-118/85, *Il-Kummissjoni vs l-Italja*, ECLI:EU:C:1987:283, il-paragrafi 7 u 8, u s-sentenza tal-Qorti tal-4 ta' Mejju 1988, *Bodson vs Pompes funèbres des régions libérées*, C-30/87, ECLI:EU:C:1988:225, il-punt 18.

⁽⁴⁴⁾ Il-punt 35 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁴⁵⁾ Il-punti 36 u 37 tal-Linji Gwida tal-2014.

- (226) L-attivitajiet iffinanzjati mis-sistema ġenerali għall-finanzjament tal-kompiti b'mandat pubbliku fl-ajruporti Franċiżi, kif deskritti fil-premessi 32 *et seq.*, jirrigwardjaw is-salvagwardja tal-avjazzjoni ċivili minn atti ta' interferenza illegali ⁽⁴⁶⁾, il-kompiti tal-pulizija ⁽⁴⁷⁾, is-salvataġġ u t-tifi tan-nar tal-ingenji tal-ajru ⁽⁴⁸⁾, is-sikurezza tat-traffiku tal-ajru ⁽⁴⁹⁾, u l-harsien tal-ambjent naturali u tal-bniedem ⁽⁵⁰⁾. Dawn l-attivitajiet jistgħu b'mod legittimu jitqiesu li jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-Istat fl-eżerċitar tas-setgħat uffiċjali tiegħu bħala awtorità pubblika. Konsegwentement, Franza tista' legittimament tqis dawn il-kompiti bħala "li jaqgħu taħt il-mandat pubbliku", fi kliem iehor bħala mhux ekonomiċi, skont ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat. Għalhekk, hija tista' tipprevedi finanzjament pubbliku biex jikkumpensa l-kostijiet imġarrba mill-operaturi tal-ajruporti fit-tweġġ ta' dawn il-kompiti sa fejn dawn ikunu fdati lilhom mil-liġi nazzjonali u diment li dan il-finanzjament ma jagħtix lok għal kumpens żejjed jew diskriminazzjoni bejn l-ajruporti.

— *Kumpens strettament limitat u finanzjament mhux diskriminatorju*

- (227) Jidher ċar mid-deskrizzjoni fil-premessi 32 *et seq.* li s-sistema stabbilita mil-liġi Franċiża hija bbażata fuq mekkaniżmi stretti ta' kontroll tal-kostijiet, kemm *ex ante* kif ukoll *ex post*, li jiżguraw li l-operaturi tal-ajruporti jirċievu biss, permezz tat-taxxa tal-ajruporti u tal-istrument ta' finanzjament addizzjonali, dawk l-ammonti strettament meħtieġa biex ikopru l-kostijiet.
- (228) Barra minn hekk, billi din is-sistema tapplika għall-ajruporti ċivili Franċiżi kollha f'termini kemm tat-tipi ta' kompiti li jwasslu għal kumpens kif ukoll tal-mekkanizmi ta' finanzjament, il-kundizzjoni ta' nondiskriminazzjoni hija ssodisfata. Filwaqt li l-leġiżlazzjoni Franċiża tafda t-tweġġ tal-kompiti b'mandat pubbliku lill-manigiers tal-ajruporti, hija tpoġġi r-responsabbiltà għall-finanzjament ta' dawn il-kompiti fuq l-Istat, mhux fuq il-manigiers tal-ajruporti. B'hekk, il-kumpens mill-fondi pubbliċi għall-kostijiet biex jitwetqu dawn il-kompiti ma jwassalx biex jittaffew il-kostijiet li normalment jenħtieġ li jithallsu mill-manigiers tal-ajruporti taħt is-sistema legali Franċiża.
- (229) Din is-sistema nazzjonali applikat għall-ajruport ta' La Rochelle sa mill-bidu tal-perjodu taħt investigazzjoni. B'riżultat ta' dan, il-finanzjament riċevut taħt din is-sistema ma jikkostitwix għajjnuna mill-Istat favur l-ajruport.

7.1.1.2. Riżorsi tal-Istat u imputabbiltà lill-Istat

- (230) L-awtoritajiet lokali u l-awtoritajiet pubbliċi li ġejjin taw sussidji lill-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle: l-Istat Franċiż, ir-Reġjun ta' Poitou-Charentes, id-Dipartiment ta' Charente-Maritime, il-Communauté d'agglomération de La Rochelle u l-fergħa ġenerali tas-CCI ta' La Rochelle.

(a) Il-fergħa ġenerali tas-CCI ta' La Rochelle

- (231) Sabiex tiddetermina jekk ir-riżorsi tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija jikkostitwux riżorsi tal-Istat u jekk l-użu tagħhom huwiex imputabbli lill-Istat, il-Kummissjoni tinnota l-ewwel nett li l-Artikolu L 710-1 tal-Kodiċi Kummerċjali jikklassifika l-kmamar tal-kummerċ u l-industrija bħala "awtorità tal-Istat intermedja". B'mod aktar speċifiku, il-kmamar tal-kummerċ u tal-industrija huma korpi pubbliċi skont il-liġi Franċiża. L-Artikolu L 710-1 tal-Kodiċi Kummerċjali fis-seħh bhalissa jiddikjara li "CCI France, il-kmamar reġjonali tal-kummerċ u l-industrija, il-kmamar lokali tal-kummerċ u l-industrija u l-gruppi interkonsulari huma korpi pubbliċi ssorveljati mill-Istat u amministrati minn manigiers eletti".
- (232) L-Artikolu L 710-1 tal-Kodiċi Kummerċjali jispeċifika wkoll il-kompiti tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija: "In-network [tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija] u kull stabbiliment jew kamra dipartimentali fi hdanu għandhom jikkontribwixxu għall-iżvilupp ekonomiku, għall-attraenza u l-ippjanar spazjali tat-territorju u għall-appoġġ tal-impreżi u tal-assocjazzjonijiet tagħhom billi jissodisfaw fi hdan it-termini stabbiliti b'digriet kwalunkwe komputu ta' servizz pubbliku u kwalunkwe komputu ta' interess ġenerali meħtieġ għat-tweġġ ta' dawk il-kompiti.

⁽⁴⁶⁾ Din il-kategorija tinkludi l-iskrinjar tal-bagalji tal-istiva, l-iskrinjar tal-passiġġieri u tal-bagalji tal-kabina, u l-kontroll tal-aċċess għaż-żona ristretta.

⁽⁴⁷⁾ Din il-kategorija tinkludi l-kontrolli awtomatizzati fil-fruntieri permezz ta' identifikazzjoni bijometrika.

⁽⁴⁸⁾ Kif indikat hawn fuq, dawn it-tliet kategoriji huma msemminja b'mod espliċitu fil-Linji Gwida tal-2014 bħala eżempji ta' attivitajiet mhux ekonomiċi.

⁽⁴⁹⁾ Din il-kategorija tinkludi l-prevenzjoni tal-perikli minn organiżmi selvaġġi.

⁽⁵⁰⁾ Din il-kategorija tinkludi l-miżuri ta' kontroll ambjentali.

Għal dan il-ghan, kull stabbiliment jew kamra dipartimentali fin-network jistgħu jwettqu, f'konformità ma' kwalunkwe pjan settorjali applikabbli:

1. il-kompiti ta' interess ġenerali mogħtija lilhom minn liġijiet u regolamenti;
2. il-kompiti ta' appoġġ, mentoraġġ, kollegament u konsulenza ma' dawk li jibdew jew jieħdu f'idejhom negozji u man-negozji b'mod ġenerali, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti applikabbli dwar il-liġi tal-kompetizzjoni;
3. kompitu ta' appoġġ u konsulenza li jiġu mhegġa l-iżvilupp internazzjonali tan-negozji u l-esportazzjoni tal-produzzjoni tagħhom, bi shubija mal-aġenzija msemmija fl-Artikolu 50 tal-Liġi Nru 2003-721 tal-1 ta' Awwissu 2003;
4. kompitu li jiġi mhegġeg it-tahriġ vokazzjonali inizjali jew kontinwu, b'mod partikolari permezz ta' stabbilimenti edukattivi pubbliċi u privati li huma jwaqqfu, jiġġestixxu jew jiffinanzjaw;
5. kompitu li jitwaqqfu u jiġu operati l-faċilitajiet, b'mod partikolari l-faċilitajiet tal-portijiet u tal-ajruporti;
6. il-kompiti li qed jagħmlu profitt mogħtija lilhom minn entità pubblika jew li jistgħu jkunu meħtieġa għat-twettiq tal-kompiti l-oħrajn tagħhom;
7. kwalunkwe kompitu ta' valutazzjoni, konsultazzjoni jew riċerka minn esperti mitlub mill-awtoritajiet pubbliċi dwar kwistjoni relatata mal-industrija, il-kummerċ, is-servizzi, l-iżvilupp ekonomiku, it-tahriġ vokazzjonali jew l-ippjanar spazjali, minghajr preġudizzju għal kwalunkwe xogħol li jistgħu jibdew."

(233) Il-lista tal-kompiti tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija, mogħtija fl-Artikolu L.710-1 tal-Kodiċi Kummerċjali u ċċitata aktar 'il fuq, b'hekk turi li r-raġuni għall-eżistenza tagħhom u l-oġettiv primarju tagħhom huma li jwettqu kompiti ta' interess ġenerali mogħtija lilhom bil-liġi, jiġifieri prinċipalment li jirrappreżentaw l-interessi tal-industrija, il-kummerċ u s-servizzi quddiem l-awtoritajiet pubbliċi, jappoġġaw in-negozju lokali u jiżviluppaw l-attrazzjoni u l-ippjanar spazjali tar-reġjuni tagħhom. L-attivitajiet industrijali u kummerċjali tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma aċċessarji għall-kompiti ta' interess ġenerali tagħhom u huma mfassla biex jgħinuhom iwettqu dawk il-kompiti.

(234) Din il-legiżlazzjoni evolviet minn meta tfasslet fl-2005 fil-verżjoni attwali tagħha, iżda l-prinċipji fundamentali tagħha baqgħu l-istess. Bl-istess mod, ir-regoli fis-sehh qabel ma tfassal l-Artikolu L 710-1 tal-Kodiċi Kummerċjali kienu bbażati fuq l-istess prinċipji. B'hekk, matul il-perjodu taht investigazzjoni, il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija, bħas-CCI, baqgħu korpi pubbliċi stabbiliti bil-liġi, amministrati minn manijers eletti u ssorveljati mill-Istat. Barra minn hekk, bħala awtoritajiet intermedji tal-Istat, huma komplew jiġu fdati b'kompiti ta' interess ġenerali li jikkonsistu fir-rappreżentanza tal-interessi tal-industrija, tal-kummerċ u tas-servizzi quddiem l-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali u barranin, filwaqt li jikkontribwixxu għall-attrazzjoni u l-ippjanar spazjali tar-reġjuni u jappoġġaw in-negozju.

(235) Il-Kummissjoni tirrimarka wkoll li l-Artikoli R 712-2 *et seq.* tal-Kodiċi Kummerċjali jpoġġu l-kmamar tal-kummerċ u l-industrija taht is-supervizjoni tar-rappreżentanti tal-Istat. F'din il-kapaċità, l-awtorità li teżercita s-supervizjoni għandha aċċess għall-assemblej ġenerali kollha tas-CCI u jista' jkollha xi entrati miżjuda mal-aġenda. L-awtorità supervizorja trid tkun infurmata wkoll b'ċerti deċiżjonijiet importanti speċifikati fir-regolamenti (rigward, pereżempju, il-baġit, ir-rikors għal self, l-ghoti ta' garanziji lil partijiet terzi, it-trasferimenti, l-akkwiżizzjonijiet jew l-estensjonijiet ta' holdings finanzjarji f'kumpaniji ċivili jew kummerċjali, eċċ.). B'mod partikolari, id-deċiżjonijiet relatati mal-baġits inizjali, emendatorji jew implimentati jkunu vinkolanti biss ladarba jiġu approvati, anki b'mod taċitu, mill-awtorità li teżercita s-supervizjoni.

(236) Barra minn hekk, il-baġit ġenerali tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija jinkludi d-dhul mit-taxxa miġbur minn kumpaniji mdahhlin fir-reġistru tal-kummerċ u tal-kumpaniji. Għalhekk, ir-riżorsi tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija jikkonsistu b'mod partikolari fi dhul mit-taxxa (it-taxxa li tkopri l-kostijiet tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija, stabbilita mill-Artikolu 1600 tal-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxa), sussidji jew riżorsi kummerċjali li jkunu ġejjin mill-attivitajiet ta' tahriġ u ta' ġestjoni tal-infrastruttura tat-trasport. B'riżultat ta' dan, il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija ma għandhomx għaliex jiddependu biss fuq id-dhul kummerċjali tagħhom biex ikopru l-kostijiet tagħhom. Dan għandu t-tendenza li jikkorroborra l-konkluzjoni li l-attivitajiet industrijali u kummerċjali tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma aċċessarji għall-kompiti ta' interess ġenerali tagħhom u huma mfassla biex jgħinuhom iwettqu dawk il-kompiti.

(237) Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija, bhas-CCI, iridu jitqiesu bhala awtoritajiet pubbliċi u d-deċiżjonijiet kollha tagħhom, l-istess bhal dawk tal-gvern nazzjonali jew tal-awtoritajiet lokali u reġionali, iridu jitqiesu bhala "imputabbli lill-Istat", skont it-tifsira tal-każistika dwar l-ghajnuna mill-Istat ⁽⁵¹⁾, bir-riżorsi tagħhom jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. Il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea approvat ukoll dan l-approċċ f'diversi sentenzi li jikkonċernaw l-ghajnuna mogħtija lil-linji tal-ajru mis-CCIs ta' Nîmes, Angoulême u Pau ⁽⁵²⁾.

(b) Awtoritajiet lokali

(238) Ir-riżorsi tal-awtoritajiet lokali li taw sussidji lill-ajruport, jiġifieri r-Regjun ta' Poitou-Charentes, id-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-Communauté d'agglomération de La Rochelle, huma riżorsi tal-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE ⁽⁵³⁾. Barra minn hekk, l-imġiba ta' tali awtoritajiet taqa', bl-istess mod bhall-miżuri meħuda mill-awtorità ċentrali, fi hdan l-ambitu ta' dak l-artikolu, jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dik id-dispożizzjoni jiġu ssodisfati ⁽⁵⁴⁾. Għaldaqstant, id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet lokali investigati f'dan il-każ iridu jitqiesu bhala imputabbli lill-Istat (fis-sens wiesa') skont it-tifsira tal-każistika dwar l-ghajnuna mill-Istat.

(239) Il-pagamenti għall-ġestjoni u l-operat tal-ajruport ta' Rochefort saru mill-awtorità kongunta tal-ajruport (Syndicat Mixte de l'Aéroport), li kienet magħmula minn diversi awtoritajiet lokali ⁽⁵⁵⁾, u għalhekk kienu jikkostitwixxu wkoll riżorsi tal-Istat, li l-ghoti tagħhom huwa imputabbli lill-Istat.

(c) L-Istat

(240) Is-sussidji maħsuba biex ikopru l-kompiti b"mandat pubbliku" ġew iffinanzjati mill-FIATA, fond ġestit mill-Istat, jew direttament mill-baġit tal-Istat u, għalhekk, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat, li l-użu tagħhom huwa imputabbli lill-Istat.

(241) L-iżvilupp tal-infrastruttura huwa parzjalment iffinanzjat mill-FEŻR. Dan il-finanzjament jitqies bhala li jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat minhabba li jingħata taht il-kontroll tal-Istat Membru kkonċernat ⁽⁵⁶⁾. Huwa wkoll imputabbli lill-Istat sakemm id-deċiżjoni li jintuża tittiehed mill-awtoritajiet Franciżi.

(242) B'riżultat ta' dan, il-miżuri kollha favur l-ajruport ta' La Rochelle koperti minn din l-investigazzjoni huma imputabbli lill-Istat u ffinanzjati permezz ta' riżorsi tal-Istat.

7.1.1.3. Vantaġġ selettiv

(243) Sabiex jiġi vvalutat jekk miżura tal-Istat tagħtix vantaġġ lil impriza skont l-Artikolu 107(1) tat-TFUE, irid jiġi ddeterminat jekk l-impriza inkwistjoni tgawdix minn vantaġġ ekonomiku li jagħtiha ċ-ċans tevita li gġarrab kostijiet li normalment kien ikollhom jithallsu mir-riżorsi finanzjarji tagħha stess jew jekk din tgawdix minn vantaġġ illi

⁽⁵¹⁾ Pereżempju, is-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tat-12 ta' Diċembru 1996, *Compagnie nationale Air France vs il-Kummissjoni*, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, il-paragrafi minn 58 sa 61, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Mejju 2011, *Région Nord-Pas-de-Calais u Communauté d'agglomération du Douais vs il-Kummissjoni*, T-267/08 u T-279/08, ECLI:EU:T:2011:209, il-punt 108.

⁽⁵²⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Diċembru 2018, *Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-53/16, ECLI:EU:T:2018:943, il-paragrafi 85-89; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Diċembru 2018, *Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-111/15, ECLI:EU:T:2018:954, il-punt 89; is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Diċembru 2018, *Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, ECLI:EU:T:2018:953, il-paragrafi 97-106.

⁽⁵³⁾ Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Mejju 2011, *Région Nord-Pas-de-Calais*, T-267/08 u T-279/08, ECLI:EU:T:2011:209, il-punt 108.

⁽⁵⁴⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tas-6 ta' Marzu 2002, *Diputación Foral de Álava u oħrajn v il-Kummissjoni*, T-127/99, T-129/99 u T-148/99, ECLI:EU:T:2002:59, il-punt 142.

⁽⁵⁵⁾ Sal-2007, l-awtorità kongunta kienet magħmula mill-Kunsill Ġenerali ta' Charente-Maritime, il-Communauté d'agglomération du Pays Rochefortais, u l-awtoritajiet intermunicipali ta' Pays Royannais, Ile d'Oléron, Sud Charente u bassin de Marennes.

⁽⁵⁶⁾ Fir-rigward tal-klassifikazzjoni tar-riżorsi tal-FEŻR bhala ghajnuna mill-Istat, ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Novembru 2006, *South Yorkshire Digital Region Broadband Project*, ghajnuna mill-Istat N 157/2006 (ĠU C 80, 13.4.2007, p. 1), il-premessa 29, u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta' Ġunju 2006, *L-iżvilupp ta' infrastruttura fuq Krievu Sala għar-rikazzjoni tal-attivitajiet tal-port barra miċ-ċentru tal-belt*, ghajnuna mill-Istat N 44/2010 (ĠU C 215, 21.7.2011, p. 21), il-premessi 69 u 70.

kieku ma kinitx tirċievi taht kundizzjonijiet normali tas-suq⁽⁵⁷⁾. Huwa mehtieg ukoll li jiġi ddeterminat jekk il-miżura inkwistjoni tistax titqies bhala kumpens ghal servizz pubbliku li jissodisfa l-kundizzjonijiet tas-sentenza ta' *Altmark*⁽⁵⁸⁾.

(a) Il-kunċett ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali u l-applikazzjoni tas-sentenza ta' *Altmark*

- (244) L-ewwel irid jiġi aċċertat jekk id-diversi miżuri li għandhom jiġu vvalutati jistgħux jitqiesu bhala kumpens ghal servizz pubbliku mogħti għall-forniment ta' servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali (SIEĠ).
- (245) F'dan ir-rigward, jenhtieg li jiġi mfakkar li l-Qorti tal-Gustizzja ddeċidiet fis-sentenza ta' *Altmark* li l-kumpens ghal servizz pubbliku ma jikkostitwix għajjnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE meta jiġu ssodisfati erba' kundizzjonijiet kumulattivi. L-ewwel nett, l-impriza benefiċjarja fil-fatt irid ikollha obbligi ta' servizz pubbliku xi twettaq, u dawn l-obbligi jridu jkunu definiti b'mod ċar. It-tieni, il-parametri li abbażi tagħhom jiġi kkalkolat il-kumpens iridu jiġu stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti. It-tielet, il-kumpens ma jridx ikun aktar minn dak li huwa mehtieg sabiex ikopri l-kostijiet kollha, jew parti minnhom, li jkunu ġew imġarrba fit-twettiq tal-obbligi ta' servizz pubbliku, filwaqt li jitqiesu l-irċevuti rilevanti u profitt raġonevoli. Fl-aħħar nett, meta l-impriza li għandha twettaq l-obbligi ta' servizz pubbliku, f'każ speċifiku, ma tintgħażiż skont proċedura ta' akkwist pubbliku li tippermetti l-għażla tal-offerent li kapaċi jipprovdni dawk is-servizzi bl-inqas kost għall-komunità, il-livell ta' kumpens mehtieg irid jiġi ddeterminat abbażi ta' analiżi tal-kostijiet li kienet iġġarrab impriza tipika, immexxija sewwa u pprovduta b'mod adegwat bil-mezzi rilevanti.
- (246) Sabiex jiġu applikati dawn il-kundizzjonijiet, l-ewwel punt li għandu jiġi eżaminat huwa l-eżistenza ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin.
- (247) F'dan il-każ, Franza tqis li jenhtieg li l-ġestjoni tal-ajruport kollu kemm hu titqies bhala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali. Franza prinċipalment ibbażat l-argument tagħha rigward l-eżistenza ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin għall-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu fuq il-kontribut tal-ajruport għall-iżvilupp ekonomiku lokali. Franza tqis li l-kompitu tal-iżvilupp tat-traffiku tal-ajru, fdat lis-CCI-Ajruport mis-CCI "jista' jitqies bhala obbligu ta' servizz pubbliku skont it-tifsira tal-każistika ta' *Altmark*." Skont Franza, dan il-kompitu jikkonċerna l-"iżvilupp ekonomiku u turistiku taż-żona", li jirrikjedi, fl-opinjoni tagħha, "(i) żieda fil-flussi tal-passiġġieri, li tiġġenera introjtu u impjieg għall-ekonomija reġjonali [...] u (ii) l-iżvilupp taż-żona ta' intrapriża li tinsab biswit l-ajruport". Fir-rigward ta' din iż-żona ta' intrapriża, Franza tirreferi għal diversi imprizi stabbiliti hemmhekk u tiddikjara li, skont l-Artikolu L 170-1 tal-Kodiċi Kummerċjali, is-CCI għandha "kompitu li tistabbilixxi u topera faċilitajiet, b'mod partikolari faċilitajiet tal-portijiet u tal-ajruporti"⁽⁵⁹⁾.
- (248) Il-Kummissjoni ma hijiex tal-istess fehma. Sabiex jiġi vvalutat sa liema punt l-operat ta' ajruport huwa servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, trid tiġi analizzata l-htieġa li l-interess ġenerali jiġi ssodisfat minn dik l-attività.
- (249) Il-punt 69 tal-Linji Gwida tal-2014 jiddikjara li "sabiex attività titqies bhala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, jenhtieg li din turi karatteristiċi speċjali meta mqabbla ma' attivitajiet ekonomiċi ordinarji". Skont il-każistika tal-Qorti, servizz ta' interess ekonomiku ġenerali huwa servizz li juri karatteristiċi speċjali meta mqabbel ma' dawk ta' attivitajiet ekonomiċi oħrajn⁽⁶⁰⁾ u l-imprizi fdati b'kompiti ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali huma imprizi fdati b'"kompitu partikolari"⁽⁶¹⁾. B'mod ġenerali, l-inkarigu ta' "kompitu partikolari ta' servizz pubbliku" jimplika l-forniment ta' servizzi li, kieku kienet qed tikkunsidra l-interess kummerċjali tagħha stess, impriza ma tassumix jew ma tassumix bl-istess mod jew taht l-istess kundizzjonijiet⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁷⁾ Is-sentenza tal-14 ta' Frar 1990, *Franza vs il-Kummissjoni*, C-301/87, ECLI:EU:C:1990:67, il-punt 41.

⁽⁵⁸⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-24 ta' Lulju 2003, *Altmark Trans GmbH u Regierungspräsidium Magdeburg vs Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

⁽⁵⁹⁾ Kummenti ta' Franza dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ.

⁽⁶⁰⁾ Ara s-sentenza tal-Qorti tal-10 ta' Diċembru 1991, *Merci Convenzionali porto di Genova*, C-179/90, ECLI:EU:C:1991:464, il-punt 27; is-sentenza tas-17 ta' Lulju 1997, *GT-Link A/S*, C-242/95, ECLI:EU:C:1997:376, il-punt 53, u s-sentenza tat-18 ta' Ġunju 1998, *Corsica Ferries France SA*, C-266/96, ECLI:EU:C:1998:306, il-punt 45.

⁽⁶¹⁾ Ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-27 ta' Marzu 1974, *BRT vs SABAM*, C-127/73, ECLI:EU:C:1974:25.

⁽⁶²⁾ Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4), il-paragrafi 46 u 47.

- (250) Il-punt 69 tal-Linji Gwida tal-2014 jiddikjara wkoll "l-oġġettiv ta' interess ġenerali segwit mill-awtoritajiet pubbliċi ma jistax ikun sempliċiment dak tal-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew oqsma ekonomiċi previsti fl-Artikolu 107(3)(ċ) tat-Trattat" ⁽⁶³⁾. Ma huwiex ikkontestat li, billi tittejjeb l-aċċessibbiltà ta' reġjun, partikolarment meta jkisser l-iżolament tiegħu, ajruport jista' jkollu effetti pożittivi fuq l-iżvilupp ekonomiku lokali. Madankollu, is-sempliċi fatt li l-preżenza u l-attività ta' ajruport jiġġeneraw impjegi diretti u indiretti u jstimulaw l-attività ta' impriżi lokali, b'mod partikolari fis-settur tat-turiżmu, ma jistax jitqies bħala kriterju rilevanti biex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin.
- (251) B'rizultat ta' dan, il-kontribut tal-ajruport ta' La Rochelle għall-iżvilupp ekonomiku lokali, li huwa l-fattur ewleni enfazzzjat minn Franza b'appoġġ għat-teorija tagħha rigward l-eżistenza ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin, fih innifsu ma huwiex fattur rilevanti sakemm jitqies separatament mill-kontribut ta' dak l-ajruport għall-aċċessibbiltà tar-reġjun.
- (252) Barra minn hekk, il-punt 72 tal-Linji Gwida jistabbilixxi, "F'dak li jirrigwardja l-ajruporti, il-Kummissjoni tikkunsidra li huwa possibbli, f'każijiet debitament ġustifikati, li t-tmexxija ta' ajruport fl-intier tiegħu titqies bħala SIEĠ. [...] il-Kummissjoni tqis li dan jista' jkun il-każ biss jekk parti miż-żona potenzjalment moqdija minn dan l-ajruport tkun, fin-nuqqas tiegħu, iżolata mill-bqija tal-Unjoni sal-punt li jkun ta' detriment għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku tagħha. Din l-evalwazzjoni jenhtieg li tiehu inkunsiderazzjoni b'mod dovut l-eżistenza ta' modi oħrajn ta' trasport, u b'mod aktar partikolari ta' servizzi ta' ferroviji b'veloċità kbira jew konnessjonijiet marittimi bil-vapuri li jgħorru l-karozzi" ⁽⁶⁴⁾.
- (253) Fir-rigward tal-kontribut tal-ajruport ta' La Rochelle għall-aċċessibbiltà tar-reġjun, jenhtieg li jiġi nnotat li La Rochelle hija konnessa, pereżempju, ma' Pariġi u Bordeaux permezz ta' servizzi ferrovjarji frekwenti, b'hinijiet tal-ivvjaġġar ta' madwar 3 sigħat u saġhtejn u nofs, rispettivament. Fir-rigward tan-network tat-toroq, La Rochelle hija qrib l-awtostradi A837, A10 u A83, li jgħaqqduha direttament ma' diversi bliet Franciżi ewlenin, b'mod partikolari Bordeaux u Nantes. Fid-dawl ta' din l-informazzjoni, ma jistax jiġi sostnut li parti miż-żona potenzjalment moqdija mill-ajruport ta' La Rochelle tkun, fin-nuqqas tiegħu, iżolata mill-bqija tal-Unjoni sa punt li jippreġudika l-iżvilupp soċjali u ekonomiku tagħha.
- (254) Fl-aħħar nett, il-kummenti ta' Franza ma jindirizzawx l-osservazzjoni fid-deċiżjoni tal-ftuh li tqajjem dubji dwar l-argument ta' Franza li jeżisti servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin għall-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu. Il-Kummissjoni kienet iddikjarat li l-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle "tinkludi wkoll attivitajiet mhux marbuta direttament mal-attivitajiet ewlenin tal-ajruport bħall-kostruzzjoni, il-finanzzjament, l-użu u l-kiri ta' art u bini, kemm għal uffiċċji u hażna u għal-lukandi u l-intrapriżi industrijali li jinsabu fl-ajruport, kif ukoll hwienet, ristoranti u parkeġġi tal-karozzi. Fl-aħħar nett, filwaqt li l-awtoritajiet Franciżi jqisu li l-attivitajiet kollha tal-ajruport inkwistjoni jikkostitwixxu obbligi ta' servizz pubbliku, ma hemm l-ebda dispożizzjoni għal kontijiet separati għad-dhul minn attivitajiet kummerċjali." Billi kkunsidrat li dawn l-attivitajiet mhux direttament marbuta mal-attivitajiet ewlenin tal-ajruport huma parti mill-obbligi ta' servizz pubbliku, Franza injorat il-fatt li l-attivitajiet ma jurux karatteristiċi speċjali meta mqabbla ma' attivitajiet ekonomiċi oħrajn, u li l-operaturi ekonomiċi jassumu l-istess servizzi bl-istess mod jew taht l-istess kundizzjonijiet barra mill-ajruport bħal fih. Konsegwentement, billi kkunsidrat li l-attivitajiet kollha tal-ajruport jikkostitwixxu obbligi ta' servizz pubbliku, Franza kkommettiet żball manifest ta' valutazzjoni fid-definizzjoni tas-SIEĠ.
- (255) Il-Kummissjoni tinnotta wkoll li r-rekords kontabilistiċi sottomessi għall-ajruport, b'mod partikolari l-pjan finanzjarju 2001-2014, ma jagħmlux distinzjoni bejn l-attivitajiet ewlenin tal-ajruport u attivitajiet oħrajn. Għall-kuntrarju, jidher li d-defiċits operatorji rreġistrati għall-perjodu taht investigazzjoni sussegwentement ġew paċuti permezz tal-avvanzi ta' flus ipprovduti mill-fergħa ġenerali tas-CCI u koperti wkoll minn din id-Deciżjoni. Dan kien maħsub biex jibbilanċja l-kontijiet mingħajr ma ssir distinzjoni bejn l-attivitajiet ewlenin tal-ajruport.
- (256) B'rizultat ta' dan, fid-dawl ta' dan kollu li ntqal hawn fuq u tal-argumenti mressqa minn Franza, il-Kummissjoni hija tal-fehma li Franza kkommettiet żball manifest ta' valutazzjoni meta sostniet li l-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu kienet SIEĠ. B'mod partikolari, l-attività tal-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle li tikkonsisti fl-immanigġjar ta' titjiriet kummerċjali tat-trasport tal-passiġġieri fl-ajruport ma tistax titqies bħala SIEĠ ġenwin.

⁽⁶³⁾ Ara wkoll id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Novembru 2004, Franza, Proġett għal network tat-telekomunikazzjoni ta' kapaċità għolja fil-Pyrénées-Atlantiques, Għajna mill-Istat N 381/2004 (GU C 162, 2.7.2005, p. 5-6), il-premessa 53.

⁽⁶⁴⁾ Il-punt 72 tal-Linji Gwida tal-2014.

Ghalhekk, minn dan isegwi li, sa fejn id-diversi miżuri ta' appoġġ finanzjarju koperti minn din il-valutazzjoni kienu intiżi biex jifinanzjaw l-operat tal-attività tal-ajruport kollha kemm hi, dawn ma jistgħux jitqiesu bhala kumpens finanzjarju mogħti bil-hsieb tal-ġestjoni ta' SIEG ġenwin.

- (257) Barra minn hekk, anki jekk il-ġestjoni kollha jew parti mill-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle tista' b'mod validu tiġi definita bhala SIEG, il-miżuri inkwistjoni xorta ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet kumulattivi tas-sentenza ta' *Altmark*. Huma ma jissodisfawx l-ewwel, it-tieni u r-raba' kundizzjoni ta' dik is-sentenza, kif se jintwera hawn taħt fid-dawl tal-komunikazzjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali ⁽⁶⁵⁾ ("il-komunikazzjoni dwar is-SIEG").

— *Obbligi ta' servizz pubbliku definiti b'mod ċar imwettqa mill-impriża (l-ewwel kundizzjoni)*

- (258) Skont is-sentenza ta' *Altmark*, l-impriża beneficijarja effettivament irid ikollha obbligi ta' servizz pubbliku xi twettaq, u l-obbligi jridu jkunu definiti b'mod ċar.

- (259) Minhabba li Franza kkommettiet żball manifest ta' valutazzjoni billi kklassifikat il-ġestjoni tal-ajruport b'mod intier bhala SIEG u minhabba li l-miżuri koperti mill-investigazzjoni preżenti ntużaw biex jifinanzjaw l-operat tal-ajruport kollu kemm hu, l-ewwel kundizzjoni ta' *Altmark* ma ġietx issodisfata.

- (260) Barra minn hekk, skont il-komunikazzjoni dwar is-SIEG ⁽⁶⁶⁾, sabiex l-ewwel kundizzjoni ta' *Altmark* tiġi ssodisfata, il-kompitu ta' servizz pubbliku jrid jiġi assenjat permezz ta' att wiehed jew aktar li, skont il-leġislazzjoni fl-Istati Membri, jistgħu jiehdu l-forma ta' strumenti jew ftehimiet leġislattivi jew regolatorji. Barra minn hekk, l-att jew is-serje ta' atti jridu mill-inqas jispeċifikaw il-kontenut u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku, l-impriża u, fejn applikabbli, it-territorju kkonċernat, in-natura ta' kwalunkwe dritt esklużiv jew speċjali mogħti lill-impriża mill-awtorità inkwistjoni, il-parametri għall-kalkolu, il-kontroll u r-rieżami tal-kumpens, u l-arrangamenti biex jiġi evitat u rkuprat kwalunkwe kumpens żejjed. L-uniċi atti prodotti minn Franza li jistgħu possibbilment jissodisfaw din il-funzjoni huma l-Artikolu L 170-1 tal-Kodiċi Kummerċjali, id-deċiżjonijiet tas-CCI tal-21 ta' Frar 2003 u tal-25 ta' Gunju 2004, u l-proċedura għall-adozzjoni tal-baġit għall-ajruport stabbilita fiċ-Ċirkolari Nru 111 tat-30 ta' Marzu 1992 ⁽⁶⁷⁾ ("iċ-Ċirkolari Nru 111"), li suppost jipprovdur garanziji biex jiġi evitat kumpens żejjed.

- (261) Madankollu, jidher li l-ebda wiehed minn dawn l-atti ma jiddefinixxi b'mod ċar l-obbligi ta' servizz pubbliku. B'mod partikolari, l-atti ma jispeċifikawx il-kontenut u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku jew il-metodi għall-kalkolu u r-rieżami ta' kwalunkwe mekkaniżmu ta' kumpens finanzjarju. B'riżultat ta' dan, l-atti ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-ewwel kundizzjoni ta' *Altmark*, anki mingħajr ma jiġi kkunsidrat il-fatt li l-obbligi imposti fuq is-CCI-Ajruport ma jiffurmawx SIEG ġenwin.

— *Il-parametri tal-kumpens stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti (it-tieni kundizzjoni)*

- (262) Is-sussidji eċċezzjonali u l-ħlasijiet bil-quddiem ripagabbli riċevuti mis-CCI-Ajruport huma kollha miżuri eċċezzjonali mogħtija fuq bażi ad hoc biex ikopru l-kostijiet ta' investiment meħtieġa u jifinanzjaw id-defiċit operatorju tal-ajruport. Ghalhekk, dawn ma kinux ġejjin minn parametri ta' kalkolu li ġew stabbiliti minn qabel.

- (263) Jenħtieġ li jiġi nnotat li l-kompiti tas-CCI-Ajruport għall-perjodu 2000-2012 huma stabbiliti fl-atti bażiċi tagħha. Madankollu, dawn l-atti ma pprevedew l-ebda mekkaniżmu ta' kumpens finanzjarju għas-CCI abbażi ta' parametri stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti.

⁽⁶⁵⁾ Ara l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (GU C 8, 11.1.2012, p. 4).

⁽⁶⁶⁾ Ibid., il-punt 52.

⁽⁶⁷⁾ Iċ-Ċirkolari Nru 111 tat-30 ta' Marzu 1992 li tistabbilixxi l-baġit, il-kontabilità u r-regoli finanzjarji applikabbli għall-ACFCI (l-Assemblea tal-Kmamar tal-Kummerċ u l-Industrija Franċiżi), għas-CRCIs (il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija reġjonali), għas-CCIs (il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija) u għall-GICs (il-gruppi interkonsulari).

(264) Il-proċedura għall-iffissar tal-kumpens, li tinsab – fil-fehma ta' Franza – fil-proċedura għall-adozzjoni tal-baġit għall-ajruport stabbilita fiċ-Ċirkolari Nru 111, lanqas ma tipprevedi xi mekkanizmu ta' kumpens finanzjarju għall-operatur.

(265) B'rizultat ta' dan, il-miżuri ta' appoġġ finanzjarju mogħtija lis-CCI-Ajruport ma jissodisfawx it-tieni kundizzjoni ta' *Altmark*.

— *Kumpens ġust għall-kostijiet li jinholqu mill-obbligi ta' servizz pubbliku (it-tielet kundizzjoni)*

(266) Il-kumpens ma jridx jaqbeż dak li huwa meħtieġ biex ikopri l-kostijiet kollha, jew parti mill-kostijiet, imġarrba fit-tweġġ tal-obbligi ta' servizz pubbliku, filwaqt li jitqiesu l-irċevuti rilevanti u profitt raġonevoli għat-tweġġ ta' dawk l-obbligi.

(267) Ma hemm l-ebda dispożizzjoni sabiex is-CCI tħallas kumpens addizzjonali għall-użu kummerċjali ta' kwalunkwe infrastruttura addizzjonali ffinanzjata mir-reġjun.

(268) Franza tiddikjara li din l-infrastruttura addizzjonali hija meħtieġa biex jitwettqu l-kompiti ta' servizz pubbliku u li l-konstruzzjoni tagħha tghin biex tibbilanċja l-finanzi tal-ajruport. Madankollu, jidher li dawn il-faċilitajiet huma intrinżiċi għall-attività ekonomika tal-operat tal-ajruport u huma mmirati b'mod partikolari lejn l-iżvilupp tal-ajruport. Għalhekk, il-faċilitajiet ma jissodisfawx il-kriterju ta' interess generali deskritt hawn fuq.

(269) B'rizultat ta' dan, il-kumpens ma jissodisfax it-tielet kundizzjoni ta' *Altmark*. Minkejja li l-kundizzjonijiet ta' *Altmark* huma kumulattivi, u huwa biżżejjed li wahda minnhom ma tiġix issodisfata sabiex il-Kummissjoni ma tkunx tista' teskludi l-eżistenza ta' vantaġġ għall-operatur tal-ajruport, il-Kummissjoni xorta se tanalizza r-raba' kundizzjoni ta' *Altmark*.

— *Arrangamenti għall-ghażla tal-fornitur tas-servizzi (ir-raba' kundizzjoni)*

(270) Ir-raba' kundizzjoni ta' *Altmark* tistabbilixxi li l-kumpens mogħti jrid ikun jew ir-rizultat ta' proċedura ta' akkwist pubbliku li tippermetti l-ghażla tal-offerent li kapaċi jipprovdi dawk is-servizzi bl-inqas kost għall-komunità (l-ewwel subkriterju), jew inkella r-rizultat ta' eżerċizzju ta' parametraġġ referenzjarju ma' impriża tipika, immexxija tajjeb u pprovduta b'mod adegwat bil-mezzi meħtieġa (it-tieni subkriterju).

(271) Is-CCI ma ntgħażlitx biex topera l-ajruport wara proċedura ta' sejha għall-offerti u l-Kummissjoni ma għandha l-ebda informazzjoni li tindika li l-ammonti tal-miżuri ta' appoġġ finanzjarju li hija rċeviet setghu ġew iddeterminati abbażi ta' analiżi tal-kostijiet li kienet iġġarrab impriża tipika, immexxija tajjeb u pprovduta b'mod adegwat bil-mezzi rilevanti.

(272) B'rizultat ta' dan, il-miżuri ta' appoġġ finanzjarju mogħtija lis-CCI-Ajruport ma jissodisfawx ir-raba' kundizzjoni ta' *Altmark*.

(273) Billi l-erba' kundizzjonijiet ta' *Altmark* ma humiex issodisfati, id-diversi miżuri favur l-operatur tal-ajruport ma jistgħux jitqiesu bħala kumpens għal servizz pubbliku mogħti għall-operat ta' servizz ta' interess ekonomiku generali. Għalhekk, f'dan l-istadju, il-Kummissjoni ma tistax teskludi l-eżistenza ta' vantaġġ għall-operatur tal-ajruport.

(b) Valutazzjoni tal-eżistenza ta' vantaġġ ekonomiku selettiv

(1) Għotjiet ta' investiment

(274) Fir-rigward tal-għotjiet ta' investiment li jammontaw għal madwar EUR 3 miljun għal sala ġdida tat-tluq u tal-wasla, it-tishih, it-titwil u t-tweġġ tar-runway, it-tishih u t-tweġġ tat-taxiway, it-tishih u l-estensjoni tal-istands tal-inġenji tal-ajru u l-holqien ta' baċir għat-tisfija sabiex l-ajruport jingiebi f'konformità mal-Att dwar l-Ilma, Franza ma ressqet l-ebda argument biex tappoġġa l-fehma li d-diversi awtoritajiet pubbliċi li għamlu dawk l-għotjiet setghu jistennew redditu fuq l-investiment tagħhom li x'aktarx jissodisfa operatur f'ekonomija tas-suq li jkun aġixxa minflokhom. Jidher pjuttost li l-għotjiet ta' investiment saru mid-diversi awtoritajiet pubbliċi biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp reġjonali. Għalhekk, l-awtoritajiet pubbliċi aġixxew fl-eżerċitar tal-kompiti ta' servizz pubbliku tagħhom.

- (275) Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, l-ghotjiet ta' investment ma jissodisfawx it-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq. Ghalhekk, l-ghotjiet ta' investment taw vantaġġ ekonomiku lis-CCI-Ajruport. Dawn l-ghotjiet fil-fatt naqqsu l-kostijiet ta' investment li kellha thallas is-CCI-Ajruport, minghajr l-ebda prospett ta' redditu suffiċjenti fuq l-investment għall-awtoritajiet li għamlu l-ghotjiet. Barra minn hekk, billi dawn il-vantaġġi kienu ta' benefiċċju għal impriza wahda, huma selettivi.

(2) Hlasijiet bil-quddiem ripagabbli

- (276) Fir-rigward tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli li jammontaw għal EUR 8,77 miljun, jenhtieg li l-ewwel jiġi nnotat li huma ekwivalenti għal self minghajr imghax moghti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lis-CCI-Ajruport. Skont Franza, jenhtieg li hlas bil-quddiem jitqies bħala kontribuzzjoni ta' kont kurrenti li azzjonist jagħmel lis-sussidjarja tiegħu. Franza żżid li azzjonist privat ma jwettaqx analiżi tal-profittabilità għal tali hlasijiet bil-quddiem billi dawn fil-fatt huma self mahsub biex jippermetti lis-sussidjarja tiżviluppa l-attivitajiet tagħha għall-benefiċċju tal-azzjonist. Fil-fehma ta' Franza, dan japplika saħansitra aktar f'dan il-każ, billi huwa trasferiment finanzjarju bejn partijiet tal-istess entità ġuridika, jiġifieri s-CCI. Ghalhekk, skont Franza, dawn il-hlasijiet bil-quddiem ma jinvolve l-ebda riskju finanzjarju għas-CCI billi hija għandha l-art u l-infrastruttura, li l-valur tagħhom jaqbez bil-bosta l-ammont tal-hlasijiet bil-quddiem ⁽⁶⁸⁾. Argument bħal dan jista' jkun rilevanti biss jekk, bl-ghoti ta' dawn il-hlasijiet bil-quddiem biex ikun permess l-operat kontinwu tal-ajruport ta' La Rochelle, is-CCI stenniet li l-ajruport isir profittabbli fuq perjodu ta' żmien medju sa twil, li jippermetti li s-CCI mhux biss tara li dawn il-hlasijiet bil-quddiem jithallsu lura, iżda wkoll tircievi "redditu fuq l-investment tagħha" li tirremunera l-kapital impenjat, permezz ta' kwalunkwe profitt li jsir mill-ajruport.
- (277) Ghalhekk, il-Kummissjoni staqsiet lil Franza dwar il-profitti li s-CCI tista' tistenna mill-ghoti ta' dawn il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli. Fit-tweġiba tagħha ⁽⁶⁹⁾, Franza ma pproduċiet l-ebda studju jew analiżi li jistabbilixxu li seta' jkun mistenni profitt ipotetiku mill-ghoti ta' daww is-sussidji. Franza sempliċement irreferiet għad-dokumenti li jistabbilixxu r-rwol tas-sid bl-użu tal-mezzi kollha biex jiġi żgurat l-iżvilupp fit-tul tal-ajruport tagħha.
- (278) Fiż-żmien meta tat id-diversi hlasijiet bil-quddiem ripagabbli, is-CCI ma kellhiex biżżejjed garanziji li l-operat tal-ajruport isir profittabbli u li s-CCI-Ajruport tkun tista' thallas lura l-hlasijiet bil-quddiem mogħtija, filwaqt li jifdal margni ta' profitt kbir biżżejjed biex jiġi rremunerat il-kapital impenjat mill-fergħa ġenerali tas-CCI. Il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli ngħataw mill-2001. F'dak iż-żmien, ir-riżultat kontabilistiku tal-ajruport kien diġà negattiv. Fl-aħħar nett, fin-nuqqas tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli, ir-riżultati tas-CCI-Ajruport kienu jkun saħansitra aghar, u b'hekk jiġi eskluż kwalunkwe prospett ta' redditu fuq il-kapital investit.
- (279) Fid-dawl ta' dawn il-fatturi kollha, is-CCI ma setgħetx tikkunsidra li kien hemm xi probabbiltà li hija tircievi xi redditu fuq perjodu ta' żmien qasir sa medju fuq il-kapital li hija kienet impenjat permezz tal-hlasijiet bil-quddiem mogħtija lis-CCI-Ajruport. Is-CCI setgħet saħansitra kellha legittimament dubji serji li s-CCI-Ajruport xi darba tkun tista' thallasha lura.
- (280) Barra minn hekk, filwaqt li l-hlas lura tal-hlasijiet bil-quddiem kellu jibda fl-2014, ma kien hemm l-ebda dispożizzjoni sabiex il-fergħa tal-ajruport thallas kwalunkwe rata tal-imghax li tirremunera kif suppost is-self mogħti lilha mis-CCI.
- (281) Minhabba dak kollu li ntqal hawn fuq, is-CCI ma agħixxietx lejn il-fergħa tal-ajruport tagħha bħalma kien jagħmel operatur f'ekonomija tas-suq motivat minn prospetti kredibbli u dokumentati ta' profittabilità.
- (282) Bħala konklużjoni, il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli taw vantaġġ ekonomiku lis-CCI-Ajruport. Barra minn hekk, minhabba li kull wiehed minn dawn il-vantaġġi kien ta' benefiċċju għal impriza wahda, huma selettivi.

(3) Allegata fatturazzjoni żejda tas-servizzi furnuti mis-CCI lill-ajruport ta' Rochefort Saint-Agnant

- (283) Fir-rigward tal-allegata fatturazzjoni żejda tas-servizzi furnuti mis-CCI lill-ajruport ta' Rochefort Saint-Agnant, Franza taferma li dan sar skont ftehim dwar is-servizzi konkluż bi shubija mas-CCI ta' Rochefort. Skont Franza, is-CCI ntgħazlet biex timmanigġja l-ajruport ta' Rochefort fil-11 ta' Lulju 2001 wara sejha għall-offerti kompetittiva.

⁽⁶⁸⁾ Ittra ta' Franza tat-18 ta' Novembru 2015.

⁽⁶⁹⁾ Ittra ta' Franza tas-26 ta' Mejju 2014.

- (284) Meta bejgħ ta' servizzi jitwettaq wara proċedura ta' sejha għall-offerti kompetittiva, trasparenti, mhux diskriminatorja u minghajr kundizzjonijiet, l-konformità mal-prinċipji tat-TFUE dwar l-akkwist pubbliku, jista' jiġi preżunt li l-bejgħ huwa konformi mal-kundizzjonijiet tas-suq ⁽⁷⁰⁾.
- (285) F'dan il-każ, Franza pprovdiet evidenza li l-istedina għall-offerti kienet: (i) kompetittiva, minhabba li l-offerenti kollha setgħu jiehdu sehem fl-istedina għall-offerti; (ii) trasparenti, minhabba li giet ippubblikata fl-istampa u l-offerenti kollha ġew informati kif xieraq; (iii) mhux diskriminatorja, minhabba li l-kriterji tal-għażla kienu oġġettivi u speċifikati minn qabel; u (iv) minghajr kundizzjoni, minhabba li ma kien hemm l-ebda kundizzjoni speċifika. Barra minn hekk, il-kriterju tal-għażla kien marbut mal-prezz.
- (286) Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, l-informazzjoni magħmula disponibbli għall-Kummissjoni turi li l-proċedura ta' sejha għall-offerti kienet miftuħa, trasparenti u minghajr kundizzjonijiet. Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-prezz tas-servizzi pprovduti mis-CCI fil-fatt jikkostitwixxi prezz tas-suq li ma jagħtix vantaġġ lis-CCI.

(4) Allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport

— *Il-perjodu 2001-2005*

- (287) L-informazzjoni li saret disponibbli għall-Kummissjoni tindika li bejn l-2001 u l-2005 l-pagamenti kienu ammonti fissi u li ma kien hemm l-ebda koeffiċjent analitiku ta' allokkazzjoni bbażat fuq kriterji oġġettivi. Għalkemm l-ispejgazzjonijiet ta' Franza jissuġġerixxu li l-ammonti fissi ngħataw taht il-kundizzjonijiet tas-suq, hemm diversi elementi li jifgħu dubji fuq in-nuqqas ta' għajjnuna mill-Istat, b'mod partikolari n-nuqqas ta' koeffiċjent analitiku ta' allokkazzjoni.
- (288) B'mod partikolari, bejn l-2001 u l-2005, il-pagamenti li saru mis-CCI-Ajruport għas-servizzi pprovduti mill-fergħa ġenerali tas-CCI kienu madwar 50 % inqas mill-pagamenti li saru għall-istess servizzi fil-perjodu 2006-2012 (ara t-Tabella 5), b'zieda qawwiya meta ġie introdott il-koeffiċjent ta' allokkazzjoni. B'hekk, l-introduzzjoni ta' koeffiċjent analitiku ta' distribuzzjoni mill-2006 'il quddiem uriet li s-servizzi pprovduti mill-fergħa ġenerali tas-CCI kienu manifestament sottofatturati. Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport bejn l-2001 u l-2005 ipprovdiet lis-CCI-Ajruport b'vantaġġ ekonomiku selettiv.

— *Il-perjodu 2006-2012*

- (289) Fir-rigward tal-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport bejn l-2006 u l-2012, Franza taferma li l-kost tas-servizzi komuni għad-diversi ferġat tas-CCI, bħas-servizzi strutturali marbuta mal-kontabilità, l-IT, ir-riżorsi umani, eċċ., tqassam fost daww il-ferġat skont koeffiċjent analitiku ta' allokkazzjoni u, b'hekk, ġie allokati abbażi ta' kriterji oġġettivi. Franza tallega wkoll li s-CCI wettqet analizi dettaljata skont il-volumi tan-negozju li qed jinbidlu u li l-koeffiċjent ta' allokkazzjoni huwa kompletament konformi mal-bidliet fit-traffiku tal-ajruport. Barra minn hekk, Franza taferma li l-użu tal-koeffiċjent ta' allokkazzjoni kien ivverifikat kull sena, billi l-kontijiet tas-CCI jiġu approvati minn koawditur bħala riżultat tal-konsolidazzjoni tal-kontijiet għall-grupp tas-CCI.
- (290) Il-Kummissjoni tqis li, għall-perjodu 2006-2012, Franza wriet li ġie introdott koeffiċjent ta' allokkazzjoni, ibbażat fuq sitt kriterji oġġettivi u rilevanti skont is-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport:

— għall-amministrazzjoni ġenerali tal-ajruport, il-kost tas-subservizz "uffiċjali eletti" ġie kkalkolat skont in-numru ta' aġendi ttrattati għal-laqqgħat tal-kumitat ta' tmexxija u tal-assemblea ġenerali dwar l-ajruport, u l-perċentwal miksub ġie applikat għall-kostijiet tal-presidenza tas-CCI; il-kost tas-servizz tad-"Direttorat Ġenerali" jiġi kkalkolat skont iż-żmien li d-Direttur Ġenerali jgħaddi lill-fergħa li jirrigwardja it-tehid tad-deċiżjonijiet, mar-rappreżentanti tal-persunal, fil-monitoraġġ tal-investimenti, eċċ. Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-servizzi huma bbażati fuq il-ħtiġijiet u jiġu fatturati skont il-kostijiet tagħhom. Barra minn hekk, l-informazzjoni magħmula disponibbli għall-Kummissjoni turi li l-koeffiċjent tal-allokkazzjoni ġie applikat b'mod korrett;

⁽⁷⁰⁾ Avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, il-paragrafi 89 *et seq.* (ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1).

- komunikazzjoni: il-kost tas-servizz għe kkalkolat skont iż-żmien imqatta' għal kull ferġha tas-CCI;
- il-kontroll tal-kontabilità u tal-ġestjoni: il-kost tas-servizz għe kkalkolat skont il-perċentwal tan-numru ta' entrati kontabilistiċi;
- IT: il-kost tas-servizz għe kkalkolat skont l-għadd ta' stazzjonijiet tal-IT installati (xiri, manutenzjoni, analiżi u implimentazzjoni ta' żviluppi fil-hardware u fis-software, eċċ.);
- riżorsi umani: il-kost tas-servizz għe kkalkolat skont il-persunal permanenti tal-ajruport;
- servizz tal-proġett: il-kost tas-servizz għe kkalkolat skont iż-żmien imqatta' mis-servizz wara investimenti kbar (inkluża l-estensjoni tas-sala tat-tluq u tat-terminal) fuq bażi ta' każ b'każ skont il-proġetti u s-sejthiet għall-offerti.

- (291) Dawn il-kriterji huma oġġettivi u rilevanti minhabba li huma relatati maż-żmien imqatta' u max-xogħol li fil-fatt ikun sar.
- (292) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li Franza wriet li l-koeffiċjent tal-allokazzjoni għe applikat b'mod korrett, billi kull sena l-koeffiċjenti jiġu vverifikati biex jiġi żgurat l-aktar riżultat realistiku. Barra minn hekk, il-kunċettwalizzazzjoni u l-ghażla tal-kriterji u l-metodu tal-kalkolu jiġu vverifikati wkoll mill-awdituri.
- (293) Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-ferġha ġenerali tas-CCI lill-ajruport bejn l-2006 u l-2012 ma tatx vantaġġ lill-ajruport u, għalhekk, ma tikkostitwix għajnuna.
- (5) Kontribuzzjonijiet finanzjarji mid-diversi awtoritajiet lokali lejn il-miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle
- (294) Il-Kummissjoni tqis li l-kontribuzzjonijiet finanzjarji mill-awtoritajiet lokali lejn il-miżuri promozzjonali implimentati mill-ajruport ta' La Rochelle jridu jitqiesu bħala li jikkostitwixxu appoġġ għall-finanzjament tal-operat tal-ajruport u mhux bħala finanzjament tal-linji tal-ajru.
- (295) B'kuntrast għal dan, l-awtoritajiet Franciżi u s-CCI jqisu li jenhtieg li dawn il-kontribuzzjonijiet jitqiesu bħala xiri ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mill-awtoritajiet lokali u, għalhekk, bħala finanzjament tal-linji tal-ajru. Is-CCI ssostni li l-awtoritajiet issiehbhu fil-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni biex jilhqu l-oġġettivi li kienu stabbilew huma stess fil-kuntest tal-kompiti ta' interess ġenerali tagħhom u, b'mod partikolari, biex jibbenefikaw minn tnaqqis fil-prezz minn AMS għal xiri minn grupp ⁽⁷¹⁾. Bl-istess mod, l-awtoritajiet Franciżi jqisu li l-ajruport serva bħala korp ċentrali għall-akkwisti ⁽⁷²⁾.
- (296) Madankollu, analiżi tal-fatti ma tikkonfermax il-verżjoni mressqa mill-awtoritajiet Franciżi u mis-CCI. Diversi elementi jindikaw li l-kontribuzzjonijiet mill-awtoritajiet lokali jridu jitqiesu bħala finanzjament għall-operat tal-ajruport.
- (297) Kif iddikjarat fil-Linji Gwida tal-2014, ma huwiex komuni għall-operatori tal-ajruporti li joffru incentivi lil-linji tal-ajru fil-forma ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni. Dan huwa partikolarment il-każ għall-ajruporti reġjonali, li jistgħu jsibuha aktar diffiċli biex jattiraw il-linji tal-ajru mill-ajruporti fil-vicinanza ta' bliet kbar. Għalhekk, il-kostijiet marbuta mal-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni mal-linji tal-ajru jistgħu jitqiesu bħala kostijiet operatorji normali ta' operatur ta' ajruport ⁽⁷³⁾. B'riżultat ta' dan, il-kontribuzzjonijiet mill-awtoritajiet lokali ntuzaw biex ikopru parti mill-ispejjeż operatorji normali tal-ajruport ta' La Rochelle.
- (298) Barra minn hekk, il-kontribuzzjonijiet mill-awtoritajiet lokali ngħataw lill-ajruport ta' La Rochelle, li użahom biex jiżviluppa l-attività ekonomika tiegħu billi kkonkluda f'ismu stess ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mal-linji tal-ajru. Barra minn hekk, l-elementi li ġejjin jindikaw li l-kontribuzzjonijiet ma jikkostitwux xiri ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mill-awtoritajiet lokali.

⁽⁷¹⁾ Il-kummenti tas-CCI tal-10 ta' Ġunju 2014, p. 27.

⁽⁷²⁾ Memo mill-awtoritajiet Franciżi tal-11 ta' April 2018, p. 9.

⁽⁷³⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Novembru 2016, SA.24221, L-ajruport ta' Klagenfurt – Għajnuna lil Ryanair u lil linji tal-ajru oħrajn, il-premessa 237.

- (299) L-ewwel nett, kif iddikjarat fit-Taqsima 3.1.1.5, il-kontribuzzjonijiet thallsu taht ftehimiet bejn is-CCI, minn naħa, u d-Dipartiment ta' Charente-Maritime, il-Communauté d'agglomération de La Rochelle u r-Reġjun ta' Poitou-Charentes, min-naħa l-oħra. Il-ftehimiet ma jispjefikawx it-tip ta' miżuri promozzjonali li għandhom jittwettqu mis-CCI jew mill-fornituri ta' servizzi li lilhom se jiġu fdati. B'mod partikolari, il-ftehimiet ma jsemmux il-fatt li l-fornituri tas-servizzi se jkunu linji tal-ajru jew is-sussidjarji tagħhom. Fil-kummenti tagħha tal-4 ta' Ġunju 2012, is-CCI tiddikjara wkoll li "l-ajruport jenfazizza li l-awtoritajiet pubbliċi, meta jimpenjaw ruhhom li jappoġġaw il-miżuri ta' promozzjoni tal-kummerċjalizzazzjoni fl-ajruport ta' La Rochelle, bl-ebda mod ma għandhom l-intenzjoni li jintrabtu ma' operatur ta' servizz ta' kummerċjalizzazzjoni partikolari. Dan huwa ċar biżżejjed mill-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni li jikkonkludu, billi l-isem tal-operatur ta' dawk is-servizzi lanqas biss jissemma fihom" ⁽⁷⁴⁾. B'hekk, jidher li s-CCI gawdiet minn awtonomija konsiderevoli fir-rigward tal-għażla ta' miżuri ta' promozzjoni u l-fornituri ta' dawk is-servizzi.
- (300) It-tieni nett, id-diversi ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi mis-CCI mal-linji tal-ajru differenti u s-sussidjarji tagħhom ma jsemmu l-ebda involviment tal-awtoritajiet lokali fil-finanzjament tal-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni tas-CCI.
- (301) Fl-aħħar nett, jidher li f'xi każijiet is-CCI kkonkludiet ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni mal-linji tal-ajru mingħajr ma kellha garanzija legali li kienet se tircievi s-sussidji mingħand l-awtoritajiet pubbliċi. Pereżempju, is-CCI kkonkludiet diversi ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni mal-linji tal-ajru bejn l-2004 u l-2006 abbażi ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju li jipprevedi kontribuzzjoni finanzjarja annwali ta' EUR 144 500 mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime. Madankollu, fl-aħħar mill-aħħar ma thallset l-ebda kontribuzzjoni finanzjarja mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime.
- (302) B'hekk, dawn l-elementi differenti jindikaw li l-kontribuzzjonijiet mid-diversi awtoritajiet lokali jridu jitqiesu bħala li jiffinanzjaw il-kostijiet operatorji tal-ajruport.

7.1.1.4. Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

- (303) Il-Kummissjoni kienet esprimiet dubji fid-deċiżjoni tal-ftuh dwar il-kompetizzjoni potenzjali bejn l-ajruport ta' La Rochelle u ajruporti oħrajn fil-qrib, bħal dawk f'Angoulême, Rochefort u Niort.
- (304) Il-punt 25 tal-Linji Gwida tal-2014 jiddefinixxi ż-żona ta' lhuq ta' ajruport bħala l-konfini ta' suq ġeografiku, li normalment huwa stabbilit għal madwar 100 kilometru jew madwar 60 minuta ta' vvjaġġar b'karozza, xarabank, tren jew tren ta' velocità għolja. Madankollu, il-punt 25 ikompli jgħid li ż-żona ta' lhuq ta' ajruport partikolari tista' tkun differenti u jehtieg li tqis il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull ajruport. Id-daqs u l-forma taż-żona ta' lhuq ivarjaw minn ajruport għal ieħor, u jiddependu fuq diversi karatteristiċi tal-ajruport, inklużi (i) il-mudell tan-negozju tiegħu, (ii) il-post fejn jinsab u (iii) id-destinazzjonijiet li jaqdi.
- (305) Fir-rigward tal-ajruport ta' Angoulême, il-Kummissjoni tinnotta l-ewwel nett li l-ajruport jinsab aktar minn sagħtejn bil-karozza u 150 km 'il bogħod mill-ajruport ta' La Rochelle. B'hekk, id-distanza bejn iż-żewġ ajruporti hija ferm akbar minn dik imsemmija fil-punt 25 tal-Linji Gwida tal-2014. Fil-prinċipju, dan x'aktarx li jeskludi l-ajruport ta' Angoulême miż-żona ta' lhuq ta' La Rochelle. Il-Kummissjoni tinnotta wkoll li l-ajruporti ta' La Rochelle u Angoulême għandhom mudelli tan-negozju relattivament differenti. Matul il-perjodu kkunsidrat (2001-2012), l-attivitajiet tal-ajruport ta' La Rochelle kienu prinċipalment ibbażati fuq it-trasport tal-passiġġieri fuq servizzi skedati lejn destinazzjonijiet Ewropej operati minn linji tal-ajru bi prezz baxx bħal Ryanair u easyJet (ara l-premessa 29). B'kuntrast ma' dan, l-attivitajiet tal-ajruport ta' Angoulême varjaw b'mod konsiderevoli matul dak il-perjodu: (i) bejn l-2004 u l-2007, kien operat servizz domestiku skedat wiehded (soġġett għal obbligi ta' servizz pubbliku) bejn Angoulême u Lyon; (ii) bejn l-2008 u l-2009, kien operat servizz skedat wiehded lejn Londra Stansted minn Ryanair minn April sa Ottubru; (iii) bejn l-2010 u l-2011, ma kien operat l-ebda servizz skedat mill-ajruport ta' Angoulême ⁽⁷⁵⁾.

⁽⁷⁴⁾ Il-kummenti tas-CCI tal-4 ta' Ġunju 2012, il-paragrafu 34.

⁽⁷⁵⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-ghajnuna mill-Istat SA.33963 (2012/C) (ex 2012/NN) implimentata minn Franza favur il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Angoulême, SNC-Lavalin, Ryanair u Airport Marketing Services (ĠU L 201, 30.7.2015, p. 48), il-premessi 15 u 16.

- (306) Il-Kummissjoni tinnotta wkoll li matul il-perjodu kkunsidrat (2001-2012), iż-żewġ destinazzjonijiet moqdija mill-ajruport ta' Angoulême (Lyon u Londra Stansted) kienu moqdija wkoll mill-ajruport ta' La Rochelle b'mod parallel. Fir-rigward ta' Londra Stansted, il-Kummissjoni tinnotta li bejn l-2008 u l-2009 Ryanair operat servizz lejn dik id-destinazzjoni miż-żewġ ajruporti, li jista' jindika li l-linji tal-ajru jqisuhom b'hal swieq separati. Barra minn hekk, l-gheluq tar-rotta lejn Angoulême ma wassalx biex il-passiġġieri jaqilbu għas-servizz ta' La Rochelle-Londra Stansted.
- (307) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-ajruport ta' La Rochelle ma jinsabx fiż-żona ta' lhuq tal-ajruport ta' Angoulême.
- (308) Fir-rigward tal-ajruporti ta' Niort u Rochefort, il-Kummissjoni tinnotta li dawn jinsabu 60 minuta bil-karozza (75 km) u 50 minuta bil-karozza (54 km), rispettivament, mill-ajruport ta' La Rochelle. Madankollu, kif imsemmi fil-premessa 304, iż-żona ta' lhuq ta' ajruport partikolari tista' tkun differenti u jehtieg ukoll li jitqiesu karatteristiċi oħrajn tal-ajruport, bhall-mudell tan-negozju tiegħu u d-destinazzjonijiet li jservi. Fir-rigward tal-mudell tan-negozju, l-attivitajiet tal-ajruport ta' La Rochelle – prinċipalment ibbażati fuq it-trasport tal-passiġġieri fuq servizzi skedati operati minn linji tal-ajru kummerċjali kbar bħal Ryanair u easyJet – iwarjaw b'mod fundamentali minn daww tal-ajruporti ta' Niort u Rochefort. Kif irrimarkat minn Franza, l-ajruporti ta' Niort u Rochefort huma prinċipalment iddikati għall-attivitajiet ta' klabbs tat-titjir u ingeni tal-ajru ħfief u ma jimmanigġjawx trasportaturi tal-ajru pubbliċi. Barra minn hekk, l-ebda ajruport ma huwa mghammar b'servizzi biex jimmanigġja linji tal-ajru li joperaw rotot skedati ⁽⁷⁶⁾, għall-kuntrarju tal-ajruport ta' La Rochelle, li jimmanigġja diversi linji tal-ajru li joffru servizzi skedati lejn diversi destinazzjonijiet fi Franza u fl-Ewropa.
- (309) B'hekk, il-Kummissjoni tqis li l-ajruporti ta' Niort u Rochefort ma humiex sostituti għall-ajruport ta' La Rochelle b'hal ajruport tal-passiġġieri għal servizzi skedati operati minn linji tal-ajru kummerċjali kbar.
- (310) Madankollu, il-Kummissjoni tqis li l-ajruport ta' La Rochelle jikkompeti ma' ajruporti oħrajn, anki daww li jinsabu barra miż-żona ta' lhuq tiegħu. L-operaturi tal-ajruporti tal-UE jikkompetu ma' xulxin biex jattiraw il-linji tal-ajru. Il-linji tal-ajru jiddeċidu liema rotot għandhom joperaw u b'liema frekwenza abbażi ta' għadd ta' kriterji. Dawn il-kriterji jinkludu mhux biss il-klijenti potenzjali li jistgħu jistennaw fuq ir-rotot ikkonċernati, iżda wkoll il-karatteristiċi tal-ajruporti f'wiehed mit-truf tar-rotta.
- (311) Il-linji tal-ajru jqisu tali kriterji bħat-tip ta' servizzi tal-ajruport ipprovduti, il-popolazzjoni jew l-attività ekonomika madwar l-ajruport, il-kongestjoni, jekk hemmx aċċess bl-art, u l-livell ta' imposti u l-kundizzjonijiet kummerċjali generali għall-użu tal-infrastruttura u s-servizzi tal-ajruport (inkluzi l-eżistenza u l-ammont ta' incentivi u miżuri ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni offruti lil-linji tal-ajru). Il-livell ta' imposti, incentivi u miżuri ta' appoġġ huwa fattur ewlieni, billi l-finanzjament pubbliku mogħti lil ajruport jista' jintuża biex jattira l-linji tal-ajru u, b'hekk, jista' jgħallq distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.
- (312) Konsegwentement, il-linji tal-ajru jallokaw ir-riżorsi tagħhom, b'mod partikolari l-ingeni tal-ajru u l-ekwipaġġ, għad-diversi rotot billi jharsu lejn is-servizzi offruti mill-operaturi tal-ajruporti u l-prezzijiet mitluba għal daww is-servizzi, fost kriterji oħrajn.
- (313) Minn dak li ntqal hawn fuq jidher ċar li d-diversi miżuri mogħtija lil-lajruport ta' La Rochelle u koperti minn din l-investigazzjoni x'aktarx, sa fejn ikunu taw vantaġġ ekonomiku lil dik l-impriza, saħhew il-pożizzjoni tagħha meta mqabbla ma' operaturi ta' ajruporti Ewropej oħrajn. Konsegwentement, dawn il-miżuri setgħu holqu distorsjoni tal-kompetizzjoni u affettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.1.1.5. Konkluzjoni dwar l-eżistenza ta' għajjnuna

- (314) Is-sussidji għall-kompiti b'mandat pubbliku u l-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa generali tas-CCI lil-lajruport bejn l-2006 u l-2012 ma jikkostitwux għajjnuna mill-Istat. L-ghotjiet ta' investiment, is-sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa generali tas-CCI lil-lajruport ta' La Rochelle bejn l-2001 u l-2005, il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli riċevuti mill-ajruport La Rochelle u s-sussidji mill-awtoritajiet lokali mahsuba biex jikkontribwixxu għal miżuri li jippromwovu l-ajruport ta' La Rochelle jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat lil-lajruport ta' La Rochelle.

⁽⁷⁶⁾ Dawn is-servizzi jinkludu servizzi fuq l-art, servizzi ta' sigurtà u servizzi ta' salvataġġ u tifi tan-nar tal-ingeni tal-ajru tal-livell 1.

7.1.2. *In-natura illegali tal-ghajjnuna mill-Istat*

- (315) L-ghotjiet ta' investiment, is-sottofatturazzjoni bejn l-2001 u l-2005, il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli u s-sussidji maħsuba biex jikkontribwixxu għal miżuri promozzjonali li s-CCI rċeviet mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime, mir-Regjun ta' Poitou-Charentes u mill-Communauté d'agglomération de La Rochelle ġew implimentati minghajr ma ġew innotifikati, bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-TFUE.
- (316) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2005/842/KE tat-28 ta' Novembru 2005 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 86(2) tat-Trattat tal-KE għall-ghajjnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku mogħti lil ċerti imprizi fdati bl-operat ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali ("id-Deċiżjoni tal-2005 dwar is-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali") tistabbilixxi l-kundizzjonijiet li taħthom ċerta ghajjnuna mogħtija permezz ta' kumpens għal servizz pubbliku tista' tiġi eżentata mir-rekwiżit ta' notifika stabbilit fl-Artikolu 108(3) tat-TFUE. Skont Franza, il-miżuri mogħtija lis-CCI-Ajruport jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet. Il-Kummissjoni tqis li dan ma huwiex il-każ.
- (317) L-ewwel nett, il-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu ma tistax titqies bħala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ġenwin, kif muri fil-premessa 261. Konsegwentement, minhabba li d-diversi miżuri msemmiya qabel ingħataw biex jiffinanzjaw il-ġestjoni tal-ajruport kollu kemm hu, huma ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti mid-Deċiżjoni tal-2005 dwar is-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali.
- (318) It-tieni nett, kif indikat qabel, anki jekk il-ġestjoni tal-ajruport kollu kemm hu tkun tista' tiġi kklassifikata bħala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, l-ebda waħda mill-miżuri inkwistjoni ma tikkostitwixxi kumpens għal servizz pubbliku li l-parametri tiegħu ġew stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti. Kif indikat fil-premessa 273, il-miżuri inkwistjoni ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet tas-sentenza ta' *Altmark*.
- (319) Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, l-ghotjiet ta' investiment, is-sottofatturazzjoni bejn l-2001 u l-2005, il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli u s-sussidji maħsuba biex jikkontribwixxu għal miżuri promozzjonali li s-CCI rċeviet mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime, mir-Regjun ta' Poitou-Charentes u mill-Communauté d'agglomération de La Rochelle jikkostitwixxu ghajjnuna illegali.

7.1.3. *Il-kompatibbiltà tal-ghajjnuna mas-suq intern*

7.1.3.1. *Il-kompatibbiltà tal-ghajjnuna għall-investiment*

- (320) Il-miżuri inkwistjoni jikkonċernaw l-ghotjiet ta' investiment imħallsin lis-CCI-Ajruport minn diversi awtoritajiet pubbliċi (ir-Regjun ta' Poitou-Charentes, id-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-Communauté d'agglomération de La Rochelle) u taħt il-FEŽR. Kif imsemmi hawn fuq, dawn l-ghotjiet ta' investiment naqqsu l-kostijiet ta' investiment li s-CCI normalment kien ikollha għorr u, għalhekk, jikkostitwixxu ghajjnuna għall-investiment.
- (321) L-ghajjnuna għall-investiment ingħatat qabel l-4 ta' April 2014, id-data minn meta bdew japplikaw il-Linji Gwida tal-2014. Skont il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tapplika għall-ghajjnuna għall-investiment illegali lill-ajruporti r-regoli li kienu fis-seħh fiz-żmien meta ngħatat l-ghajjnuna ⁽⁷⁷⁾.
- (322) Fir-rigward tal-ghotjiet li saru mill-2005 'il quddiem, il-Linji Gwida tal-2005 kienu fis-seħh f'dak iż-żmien u, għalhekk, jenhtieg li jiġu applikati.
- (323) Madankollu, l-ghotjiet li saru bejn l-2000 u l-2005 ingħataw lis-CCI-Ajruport qabel id-dhul fis-seħh tal-Linji Gwida tal-2005, fi żmien meta ma kien hemm l-ebda kriterju ta' kompatibbiltà speċifiku għall-ghajjnuna għall-investiment lill-ajruporti. Għalhekk, il-Kummissjoni trid tivvaluta dawk l-ghotjiet direttament abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE, billi tqis il-prattika tat-tehid tad-deċiżjonijiet tagħha f'dan ir-rigward. Jenhtieg li jiġi mfakkar li l-prattika tat-tehid tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni fir-rigward tal-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-ghajjnuna mogħtija lill-operaturi tal-ajruporti giet ikkonsolidata mil-Linji Gwida tal-2005. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-kompatibbiltà mas-suq intern tal-ghotjiet li saru bejn l-2000 u l-2005 tiġi vvalutata fid-dawl tal-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-2005 u fid-dawl tal-kazistika ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁷⁾ Il-punt 173 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁷⁸⁾ Sentenza tal-Qorti (l-Awla Manja) tat-22 ta' Settembru 2020, C-594/18 P, *Ir-Repubblika tal-Awstrija vs il-Kummissjoni*, ECLI:EU:C:2020:742, il-punt 20.

- (324) L-ghajnuna mill-Istat lill-ajruporti, bhal kwalunkwe għajnuna oħra mill-Istat, trid tkun neċessarja biex tiffacilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika u proporzjonata għal dak l-oġettiv sabiex tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern abbazi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE. Għalhekk, il-Kummissjoni se tivvaluta l-konformità mal-kriterji ta' neċessità u proporzjonalità minbarra l-kriterji msemmija qabel mil-Linji Gwida tal-2005.
- (325) Sabiex tistabbilixxi n-neċessità u l-proporzjonalità tal-ghajnuna, il-Kummissjoni trid tivverifika wkoll li l-ammont tal-ghajnuna jkun limitat għal dak li huwa strettament meħtieġ biex jintlaħaq l-oġettiv imfittex ⁽⁷⁹⁾.

(a) L-eligibbiltà tal-kostijiet tal-investment

- (326) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tinnotta li, skont il-Linji Gwida tal-2005, il-kostijiet eligibbli għal għajnuna għall-investment lil ajruport iridu jkunu limitati għall-kostijiet tal-investment relatati mal-infrastrutturi tal-ajruporti nfushom (runways, terminals, rampi, eċċ.) jew għall-kostijiet tal-facilitajiet li jappoġġawhom direttament (facilitajiet tat-tifi tan-nar, tagħmir tas-sigurtà jew tas-sikurezza). Madankollu, il-kostijiet tal-attivitàjiet kummerċjali mhux direttament marbuta mal-attivitàjiet ewlenin tal-ajruport, bhall-konstruzzjoni, il-finanzjament, l-użu u l-kiri ta' art u bini, mhux biss għal uffiċċji u hażna, iżda wkoll għal-lukandi u l-intrapriżi industrijali li jinsabu fl-ajruport, kif ukoll il-hwienet, ir-ristoranti u l-parkeġġi tal-karozzi, iridu jkunu esklużi mill-kostijiet eligibbli.
- (327) Id-diversi għotjiet ta' investment mill-FEŻR, mir-Reġjun ta' Poitou-Charentes, mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime u mill-Communauté d'agglomération de La Rochelle li jammontaw għal kważi EUR 3 miljun intużaw biex jifinanzjaw il-konstruzzjoni ta' sala ġdida tat-tluq u tal-wasla, it-tishih, it-titwil u t-twessigh tar-runway, it-tishih u t-twessigh tat-taxiway, it-tishih u l-estensjoni tal-istands tal-inġenji tal-ajru, u l-holqien ta' baċir għat-tisfija sabiex l-ajruport jingiebb konformi mal-Att dwar l-Ilma.
- (328) Ir-runway, it-taxiway, l-istands tal-inġenji tal-ajru, il-baċir għat-tisfija u t-terminal huma parti mill-infrastruttura tal-ajruport u jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-kontroll tal-ghajnuna mill-Istat kif definit fil-premessa 218. Konsegwentement, il-kostijiet tal-investment ta' din l-infrastruttura huma eligibbli.

(b) L-ghajnuna tiffacilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

- (329) L-għotjiet ta' investment intużaw għall-bini ta' sala ġdida għat-tluq u għall-wasla, għat-tishih, it-titwil u t-twessigh tar-runway, għat-tishih u t-twessigh tat-taxiway, għat-tishih u l-estensjoni tal-istands tal-inġenji tal-ajru u għall-holqien ta' baċir għat-tisfija sabiex l-ajruport jingiebb konformi mal-Att dwar l-Ilma.
- (330) Id-daqs mill-ġdid tar-runway (b'wisa' ta' 45m u tul ta' 115m), tat-taxiway u tal-istands tal-inġenji tal-ajru ppermetta lill-ajruport ta' La Rochelle jimmaniġġa inġenji tal-ajru b'kapacità ta' 100-200 post, bhall-B737 u l-A320, u jimmira lejn swieq godda fejn daww l-inġenji tal-ajru jintużaw l-aktar (il-Gran Brittanja, il-Belġju, il-Peniżola Iberika) billi jadatta għall-istandards speċifiċi tas-sikurezza ta' daww l-inġenji tal-ajru. Dan jissodisfa oġettiv ta' żvilupp ekonomiku u turistiku reġjonali, li jsaħħah l-attrazzjoni tal-ajruport ta' La Rochelle u, b'hekk, għandu l-ghan li jżid l-ghadd ta' passiġġieri li jivvjaġġaw lejn ir-reġjun.
- (331) L-estensjoni tat-terminal għamlitha possibbli li t-terminal jiġi adattat għaż-żieda kontinwa fit-traffiku u, b'hekk, li jimmaniġġa l-passiġġieri f'konformità ma' livell aċċettabbli ta' sikurezza, sigurtà u kumdità, li qabel kien nieqes, kif irrimarkat f'Jannar 2000 minn studju dwar il-bini. L-istudju nnota li fl-aktar hinijiet intensivi kienu qed jgħaddu 100 passiġġier u, b'riżultat ta' dan, is-sala pubblika spicċat żgħira ferm, tant li kkawżat kongestjoni u dewmien fil-proċeduri tas-sigurtà u, konsegwentement, fit-tluġh abbord l-inġenji tal-ajru u l-iżbark minnhom. B'hekk, il-finanzjament tejjeb is-sikurezza u l-operat tal-infrastruttura, essenzjali biex jintlaħqu l-oġettivi tal-iżvilupp reġjonali u ż-żieda fit-turizmu.

⁽⁷⁹⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Frar 2011 dwar l-ghajnuna mill-Istat NN 26/2009 – Il-Greċja – L-iżvilupp tal-ajruport ta' Ioannina, il-premessi 69 u 70. Ara wkoll is-sentenza tal-Qorti Generali tat-18 ta' Jannar 2012, *Djebel vs il-Kummissjoni*, T-422/07, ECLI:EU:T:2012:11, il-paragrafi 122 u 123 u l-każistika ċċitata.

- (332) Jenhtieg li jiġi nnotat ukoll li l-ajruport ta' La Rochelle huwa konnessjoni importanti bejn l-Ewropa u r-reġjun ta' La Rochelle. F'dak ir-rigward, l-ajruport huwa kruċjali għall-iżvilupp ekonomiku u turistiku tar-reġjun. In-nuqqas ta' ajruport f'La Rochelle jew tnaqqis sinifikanti fil-potenzjal tal-immaniġġar tiegħu x'aktarx li jimminaw dan ir-rwol, minhabba li l-vjaġġaturi kummerċjali, b'mod partikolari, ġeneralment ikunu jixtiequ jimminimizzaw il-hinijiet tal-ivvjaġġar tagħhom, speċjalment sabiex ikunu jistgħu jagħmlu vjaġġi ta' ritorn fl-istess jum. B'riżultat ta' dan, kieku l-vjaġġaturi kummerċjali lejn u minn La Rochelle kellhom jużaw ajruport li ma kienx fil-vicinanza immedjata tal-belt, dan jista' jitqies bħala ostaklu għall-iżvilupp tal-attività ekonomika.
- (333) L-ajruport ta' La Rochelle jimmaniġġa wkoll il-flussi turistiċi ewlenin marbuta b'mod partikolari mal-qrubija tiegħu mal-ile de Ré bil-kumpleksi tagħha mal-baħar. Dan l-impatt pożittiv ġie vvalutat f'memo tas-CCI tal-2008 dwar strategija għal tkabbir ikkontrollat. Il-memo jiddikjara li l-kontribuzzjoni ekonomika tal-ajruport għall-konurbazzjoni tikkorresponди għall-infiq mill-passiġġieri tal-linji tal-ajru bi prezz baxx fl-ekonomija lokali matul is-sogħorn tagħhom (EUR 33 miljun fl-2007). Barra minn hekk, fl-2008 kien hemm 167 impjeg ibbażati fl-ajruport. Rapport dwar l-iżvilupp tat-trasport bl-ajru u tat-turiżmu prodott minn ODIT France fl-2008 rrefera għal proporzjon li ppermetta li l-kontribuzzjoni ekonomika totali tal-ajruport ta' La Rochelle għall-ekonomija lokali tiġi stmata għal EUR 100 miljun fl-2008.
- (334) Għal dawn ir-raġunijiet kollha, l-ghotjiet ta' investiment riċevuti mis-CCI-Ajruport ikkontribwew għall-iżvilupp ekonomiku ta' La Rochelle u r-reġjun tagħha, meta jitqiesu l-impatt tal-ajruport fuq it-turiżmu u l-attività ekonomika b'mod ġenerali.
- (335) Dawn l-ghotjiet ikkontribwew ukoll għall-aċċessibilità tar-reġjun, b'mod partikolari għat-turisti u għall-vjaġġaturi kummerċjali. F'dak ir-rigward, jenhtieg li jiġi nnotat li l-ajruport ta' La Rochelle ma jinsabx fl-istess żona ta' lhuq bħall-ajruport ta' Angoulême (ara l-premessi minn 305 sa 307).
- (336) Fir-rigward tal-ajruporti ta' Niort u Rochefort, il-Kummissjoni tqis li dawn ma humiex sostituti għal La Rochelle bħala ajruport għat-trasport tal-passiġġieri fuq servizzi skedati operati minn linji tal-ajru kummerċjali kbar (ara l-premessa 309).
- (337) B'riżultat ta' dan, l-ghajnuna għall-investiment li tippermetti lill-ajruport ta' La Rochelle jżid il-kapaċità tal-immaniġġar tiegħu tikkontribwixxi għall-aċċessibilità tar-reġjun sa ċertu punt, minhabba li tevita li l-passiġġieri u l-linji tal-ajru jkollhom jagħzlu sostitut imperfett.
- (338) Barra minn hekk, il-linja TGV li tgħaqqad lil La Rochelle ma' Pariġi, ċentru internazzjonali tat-trasport, hija biss veloċità għolja minn Saint Pierre des Corps u, b'hekk, tiegħu 3 sigħat biex tasal Pariġi b'dan il-mod ta' trasport. Il-proġett TGV Atlantique, li se jgħaqqad il-bliet ta' Poitiers, Angoulême u Bordeaux b'veloċità shiħa, ma jinkludix lil La Rochelle.
- (339) Għalhekk, jidher li, minkejja l-eżistenza ta' mezzi alternattivi ta' trasport għat-trasport bl-ajru, l-ghotjiet ta' investiment għenu biex jittejjbu l-aċċessibilità u l-iżvilupp ekonomiku tar-reġjun.

(c) L-infrastruttura hija neċessarja u proporzjonata għall-oġettiv

- (340) L-investimenti kellhom l-ghan li jtejjbu l-operat u jiżguraw l-aħjar użu tal-infrastruttura eżistenti, b'mod partikolari minhabba li parti mill-infrastruttura ma setgħetx tintuża minhabba nuqqas ta' konformità mal-istandards tas-sikurezza jew minhabba li l-investiment jagħmilha possibbli li l-ajruport jiġi adattat għal zieda prevedibbli fl-ghadd ta' passiġġieri.
- (341) Fit-tweġġ tal-investimenti relatati mat-tkabbir tar-runway tal-ajruport, li kienet żgħira wisq u inadegwata, is-CCI-Ajruport illimitat ruhha għal estensjoni ta' 115-il metru, li kienet biżżejjed biex tilhaq l-oġettivi tas-suq tagħha kif stabbiliti fil-premessa 330, jiġifieri li tadatta għal inġenji tal-ajru b'kapaċità massima ta' 200 post. Din l-estensjoni kienet giet irrakkomandata wkoll mill-istudju mwettaq f'Jannar 2000 mis-Service Spécial des Bases Aériennes Sud-Ouest. It-traffiku rreġistrat fis-snin sussegwenti jikkonferma daww is-sejbiet.
- (342) Kif indikat fil-premessa 331, ix-xogħol fuq it-terminal (ugwalment żgħir wisq), iffinanzjat mill-ghotjiet ta' investiment, ma wassalx għal zidiet sinifikanti fil-kapaċità, iżda kellu l-ghan biss li jiżgura li l-infrastruttura ta' daqs żgħir tkun tista' timmaniġġa t-traffiku eżistenti u tlaħhaq aħjar mal-perjodi bl-aktar traffiku.
- (343) Għalhekk, dawn l-investimenti ma qabżux dak li kien mehtieg sabiex l-ajruport ikompli jimmaniġġa t-traffiku eżistenti mingħajr xkiel, inkluż fil-hinijiet bl-aktar traffiku. Għalhekk, l-investimenti kienu neċessarji u proporzjonati għall-oġettiv stabbilit.

(d) L-infrastruttura għandha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju

- (344) Jenhtieg li jiġi nnotat li bejn l-2005 u l-2007, it-traffiku fl-ajruport ta' La Rochelle varja bejn madwar 120 000 u madwar 220 000 passiġġier fis-sena u li t-traffiku dejjem żdied matul is-snin. Għalhekk, kien raġonevoli kemm fl-2005 kif ukoll fl-2007 li jkunu mistennija prospetti għal użu sinifikanti u akbar.
- (345) Għalhekk, dawn il-prospetti ġġustifikaw l-investimenti mmirati biex l-infrastruttura tinżamm f'kundizzjoni li tkun tista' timmaniġġa t-traffiku eżistenti u tlaħhaq mat-tkabbir annwali tal-ajruport, madankollu mingħajr ma tiżdied il-kapaċità b'mod sinifikanti.
- (346) Jenhtieg li jifakkar f'dak ir-rigward li l-hidma biex jitbiddel id-daqs tar-runway ta' La Rochelle kienet mahsuba biex din tkun tista' timmaniġġa inġenji tal-ajru ta' kapaċità oghla u tadatta għall-istandards ta' sikurezza speċifiċi għal certi inġenji tal-ajru, bil-ghan aħhari li tippromwovi żieda fl-ghadd ta' passiġġieri li jivvjaġġaw lejn ir-regjun. Barra minn hekk, l-estensjoni tat-terminal għamlitha possibbli li t-terminal jiġi adattat għaž-żieda kontinwa fit-traffiku u, b'hekk, li jimmaniġġa l-passiġġieri f'konformità ma' livell aċċettabbli ta' sikurezza, sigurtà u kumdità, u li jiġu evitati l-kongestjoni u d-dewmien fil-proċeduri tas-sigurtà u, konsegwentement, fit-tluġh abbord l-inġenji tal-ajru u l-iżbark minnhom. L-ghotjiet ta' investment iffinanzjaw ix-xogħol ta' rinnovazzjoni u titjib tar-runway mahsub biex l-infrastruttura tinżamm f'kundizzjoni li tkompli timmaniġġa t-tipi eżistenti ta' inġenji tal-ajru u l-volum ta' traffiku mingħajr zidiet sinifikanti fil-kapaċità, u biex jittejjeb l-operat tal-ajruport f'hinijiet bl-aktar traffiku. Għalhekk, bħala konklużjoni, l-infrastruttura ffinanzjata kellha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju meta nġhataw l-ghotjiet ta' investment.

(e) Aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u mhux diskriminatorju

- (347) L-ajruport ta' La Rochelle huwa miftuħ għad-diversi linji tal-ajru li jixtiequ jużawh mingħajr ebda restrizzjoni partikolari. Għalhekk, l-infrastruttura tista' tiġi aċċessata b'mod ugwali u mhux diskriminatorju skont it-tifsira tal-Linji Gwida tal-2005.

(f) Nuqqas ta' effett fuq il-kummerċ li jmur kontra l-interess komuni

- (348) Kif imsemmi hawn fuq, l-ajruport ta' La Rochelle huwa ajruport tal-kategorija D skont il-Linji Gwida tal-2005. Il-paragrafu 39 tal-Linji Gwida jiddikjara li "il-finanzjament mogħti lil ajruporti reġjonali iżgħar (il-kategorija D) mhux probabbli li johlq distorsjoni tal-kompetizzjoni jew jaffettwa l-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni".
- (349) Barra minn hekk, mill-premessi 304 u 309 jirriżulta li l-ajruport ta' La Rochelle ma huwiex f'kompetizzjoni fiż-żona ta' lhuq tiegħu ma' ajruport ieħor bl-istess mudell kummerċjali li x'aktarx ikun affettwat b'mod negattiv mill-miżuri inkwistjoni. L-ajruporti ta' Niort u Rochefort jaqdu segmenti differenti tas-suq u, għalhekk, huma biss sostituti imperfetti għal xulxin. L-ajruport ta' Angoulême ma jinsabx fiż-żona ta' lhuq tal-ajruport ta' La Rochelle.
- (350) Barra minn hekk, l-ghotjiet ta' investment inkwistjoni ma ntużawx biex jifinanzjaw zidiet sinifikanti fil-kapaċità, b'tali mod li kienu jbidldu l-klassifikazzjoni tal-ajruport skont il-Linji Gwida tal-2005. B'hekk, l-impatt ewlieni tal-ghotjiet ta' investment inkwistjoni kien li ssir il-manutenzjoni tal-ajruport sa fejn, fin-nuqqas ta' dawk l-ghotjiet, dan ma kienx ikun jista' jkompli jopera jew seta' jagħmel dan biss taht kundizzjonijiet aghar. Madankollu, l-ghotjiet ma wasslux għall-ohlqien ta' kapaċità ġdida li setgħet tikkompeti ma' ajruporti oħrajn, kif muri fit-Tabella 11.

Tabella 11

Il-kapaċità użata f'termini tal-ghadd ta' passiġġieri matul il-perjodu 2002-2010

Sena	Il-kapaċità użata
2002	91 726
2003	93 763
2004	100 342

2005	127 563
2006	180 964
2007	220 088
2008	214 338
2009	167 724
2010	191 429

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

(351) Fl-aħhar nett, wara li saru l-ghotjiet ta' investment, ma kien hemm l-ebda ċaqliq sinifikanti tal-linji tal-ajru minn Angoulême għal La Rochelle, u lanqas ma kien hemm xi servizz minn Angoulême li ġie rtirat u sostitwit minn servizzi godda lejn l-istess destinazzjonijiet minn La Rochelle.

(352) Filwaqt li tqis l-effetti pożittivi u negattivi kollha tal-ghotjiet inkwistjoni, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-ghotjiet ta' investment ma affettwawx il-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

(g) In-neċessità u l-proporzjonalità tal-ghajnuna

(353) Huwa meqjus neċessarju u proporzjonat li jsir investment fi thaddim aħjar u fl-aħjar użu tal-infrastruttura eżistenti, b'mod partikolari meta parti mill-infrastruttura ma tkunx tista' tintuża minhabba li ma tikkonformax mal-istandards tas-sikurezza ⁽⁸⁰⁾, jew minhabba li l-investment jagħmilha possibbli li l-ajruport jiġi adattat għal zieda prevedibbli fl-ghadd ta' passiġġieri ⁽⁸¹⁾.

(354) Fir-rigward tax-xogħol fuq ir-runway, it-taxiway u l-istands tal-inġenji tal-ajru ta' daqs żgħir wisq, l-istrategija tal-ajruport kienet li jiftaħ rotot godda u jiżviluppa t-traffiku tiegħu u, għalhekk, kien jehtieg espansjoni ta' din l-infrastruttura.

(355) Fir-rigward tax-xogħol imwettaq fuq it-terminal, l-infrastruttura tal-ajruport ma kinitx adattata għaż-żieda kontinwa fit-traffiku tal-passiġġieri, li rriżultat f'dewmien u kongestjoni. Għalhekk, it-tibdil tad-daqs tal-ajruport kien kemm mehtieg kif ukoll proporzjonat biex jiġi mmanigġat l-influss ta' passiġġieri.

(356) L-ghotjiet ta' investment ammontaw għal EUR 2 986 000 minn investment ta' EUR 5 876 000, jiġifieri intensità ta' ghajnuna ta' 50,8 %, li hija aċċettabbli minhabba l-kategorija tal-ajruport.

(357) Barra minn hekk, l-informazzjoni kollha disponibbli turi li din l-ghajnuna tista' titqies bħala mehtieġa u proporzjonata minhabba li s-CCI ma kinitx tkun tista' tiffinanzja l-investimenti inkwistjoni minghajr l-ghajnuna u ma kinitx tkun f'pożizzjoni li tagħmel xi kontribuzzjoni ferm oġġettiva mill-ghajnuna.

(358) It-Tabella 12 hawn taht tiġbor fil-qosor l-introjtu nett tal-ajruport ta' La Rochelle matul il-perjodu 2002-2012 u l-kapaċità ta' awtofinanzjament tiegħu, li hija s-somma tal-introjtu nett u tal-imposti mhux fi flus (essenzjalment deprezzament u dispożizzjonijiet għal obligazzjonijiet u imposti). Il-kapaċità ta' awtofinanzjament tikkonsisti fis-somom iġġenerati mill-attivitajiet ta' impriża li huma disponibbli biex jiffinanzjaw l-investimenti, il-kapital operatorju tal-impriża, il-hlas lura tas-self, it-tfaddil u d-dividendi mħallsin lill-azzjonisti.

⁽⁸⁰⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Mejju 2006 dwar l-ghajnuna mill-Istat NN 21/2006, Ir-Renju Unit – L-Ajruport tal-Belt ta' Derry (ĠU C 272, 9.11.2006, p. 13), il-premessi 57 u 58.

⁽⁸¹⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-27 ta' April 2010 dwar l-ghajnuna mill-Istat N 41/2010, Il-Latvja – Ghajnuna mill-Istat relatata mal-investimenti fl-infrastruttura tal-ajruport ta' Riga (ĠU C 143, 2.6.2010, p. 22), il-premessi 35-37.

Tabella 12

Introjtu nett u kapaċità ta' awtofinanzjament tal-ajruport ta' La Rochelle

(EUR eluf)

Sena	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Introjtu	1 581	2 220	2 529	3 021	4 063	4 048	4 292	3 777	4 773	5 203	5 415
Nefqa	1 756	2 295	2 510	3 355	4 801	4 607	5 020	4 548	4 970	5 694	5 911
Introjtu nett	- 175	- 75	19	- 334	- 738	- 559	- 728	- 771	- 197	- 491	- 496
Kapaċità ta' awtofinanzjament	5	228	- 84	5	298	- 195	- 259	- 679	46	- 2	- 30

Sors: L-awtoritajiet Franciżi

(359) Din it-tabella turi li l-ajruport akkumula telf bejn l-2002 u l-2012. Barra minn hekk, il-kapaċità ta' awtofinanzjament tal-ajruport varjat bejn EUR 298 000 u – EUR 679 000 fis-sena matul dak il-perjodu. Fl-2004 u l-2005, meta kienu thallu kważi l-ghotjiet ta' investiment kollha, il-kapaċità ta' awtofinanzjament tal-ajruport kienet biss ta' – EUR 84 000 u EUR 5 000, rispettivament, li kienet baxxa hafna meta mqabbla mal-kostijiet tal-investimenti li saru (il-kost totali tal-investimenti fl-2004 u fl-2005: EUR 5 830 000) ⁽⁸²⁾. B'hekk, ir-rizorsi ġġenerati mill-attivitajiet tal-ajruport ma kinix biżżejjed biex jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-finanzjament ta' dawn l-investimenti.

(360) Id-data disponibbli turi li r-riżultat finanzjarju kien ta' EUR 19 000 fl-2004 u ta' – EUR 334 000 fl-2005, is-snin meta thallu kważi l-ghotjiet ta' investiment kollha. Dawn iċ-ċifri jridu jitqabblu mal-introjtu nett tal-ajruport wara l-ghotjiet, jiġifieri – EUR 738 000 fl-2006 u – EUR 559 000 fl-2007. B'hekk, il-finanzjament tal-investimenti inkwistjoni kollha jew saħansitra ta' parti sinifikanti minnhom mir-rizorsi proprji tal-ajruport kien iżid b'mod konsiderevoli hafna t-telf tiegħu, li kien diġà sostanzjali.

(361) Barra minn hekk, minhabba n-natura fit-tul tat-telf, ma huwiex probabbli li s-CCI kienet tkun kapaċi tiffinanzja parti sinifikanti mill-investimenti inkwistjoni billi żżid id-dejn tagħha, li kien madwar EUR 226 000 fl-2005 u EUR 341 000 fl-2006 ⁽⁸³⁾.

(362) Għalhekk, l-ghotjiet ta' investiment kienu meħtieġa biex jitwettqu l-investimenti li huma ffinanzjaw. Fi kliem ieħor, huma kellhom effett ta' incensiv minhabba li s-CCI ma kinitx tagħmel l-investimenti mingħajr l-ghotjiet. Barra minn hekk, huma jikkonformaw mal-prinċipju tal-proporzjonalità minhabba li s-CCI ma setgħetx ziedet b'mod sinifikanti l-kontribuzzjoni tagħha għall-finanzjament ta' dawn l-investimenti.

(h) Konkluzjoni dwar il-kompatibbiltà tal-ghajnuna għall-investiment

(363) Għar-raġunijiet spjegati hawn fuq f'din it-taqsim, il-Kummissjoni tqis li l-ghotjiet ta' investiment għall-perjodu 2001-2005 jikkostitwixxu għajnuna kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.

(364) Din il-konkluzjoni hija bbażata fuq il-kriterji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-2005 għall-ghajnuna għall-investiment lill-ajruporti. Huwa mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe valutazzjoni ta' kwalunkwe għajnuna futura għall-investiment lill-ajruport ta' La Rochelle li l-Kummissjoni tista' tkun meħtieġa tagħmel abbażi tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁸²⁾ Tabella sottomessa mill-awtoritajiet Franciżi fl-14 ta' Novembru 2017 bi tweġiba għall-mistoqsja 9.

⁽⁸³⁾ L-Anness 6 għat-tweġiba finali supplementari tas-CCI tal-14 ta' Novembru 2017 (pjan ta' direzzjoni tan-negozju 2001-2014, linja ta' self u ta' obbligazzjonijiet finanzjarji oħrajn).

7.1.3.2. Il-kompatibbiltà tal-ghajnuna operatorja

- (365) Kif diġà ntwer, Franza kkommettiet zball manifest ta' valutazzjoni meta affermat li l-ġestjoni tal-ajruport ta' La Rochelle kollu kemm hu kienet servizz ta' interess ekonomiku ġenerali. B'mod partikolari, l-attività tal-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle li tikkonsisti fl-immaniġġjar ta' titjiriet kummerċjali tat-trasport tal-passiġġieri fl-ajruport ma tistax titqies bħala SIEG ġenwin. Sa fejn id-diversi miżuri ta' appoġġ finanzjarju koperti minn din l-investigazzjoni kienu intiżi biex jiffinanzjaw l-operat tal-attività tal-ajruport b'mod ġenerali, huma ma jistgħux jitqiesu bħala kumpens għal servizz pubbliku mogħti bil-ħsieb tal-ġestjoni ta' SIEG ġenwin.
- (366) Barra minn hekk, kif muri hawn fuq, l-ebda wahda mill-miżuri ta' appoġġ finanzjarju koperti minn din l-investigazzjoni ma rriżultat minn mekkaniżmu ta' kumpens finanzjarju li għalih il-parametri ġew stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti, akkumpanjati minn parametri għall-kontroll u r-revizjoni tal-kumpens u arrangamenti għall-evitar u l-ħlas lura ta' kwalunkwe kumpens żejjed. B'riżultat ta' dan, il-miżuri inkwistjoni ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet kumulattivi stabbiliti mill-qafas tal-Unjoni Ewropea applikabbli għall-ghajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku ⁽⁸⁴⁾, li huwa applikabbli għal dan il-każ *ratione temporis*.
- (367) Konsegwentement, dawn il-miżuri ma jistgħux jiġu ddikjarati bħala kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 106(2) tat-TFUE.
- (368) Il-Kummissjoni se tanalizza l-miżuri koperti minn din il-valutazzjoni fid-dawl tad-diversi kriterji stabbiliti fl-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.
- (369) Il-miżuri inkwistjoni jikkonċernaw il-finanzjament marbut mal-operat tal-ajruport: hlasijiet bil-quddiem ripagabbli b'rata żero, sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport ta' La Rochelle bejn l-2001 u l-2005 u sussidji li rċeviet is-CCI minghand l-awtoritajiet lokali biex tikkontribwixxi għal miżuri li jippromwovu l-ajruport ta' La Rochelle.
- (370) Dawn il-miżuri jikkostitwixxu għajnuna operatorja sa fejn kienu intiżi biex jiffinanzjaw l-operat tal-ajruport ta' La Rochelle aktar milli investimenti speċifiċi li saru fl-ajruport. Din l-ghajnuna operatorja nġhatat illegalment qabel l-4 ta' April 2014, id-data tal-applikazzjoni tal-Linji Gwida tal-2014, fejn il-Kummissjoni ddikjarat li kienet se tapplika l-prinċipji stabbiliti f'dawk il-Linji Gwida għall-każijiet kollha li għaddejjin bħalissa dwar l-ghajnuna operatorja lill-ajruporti, anki jekk dik l-ghajnuna nġhatat qabel l-4 ta' April 2014 ⁽⁸⁵⁾.
- (371) Skont il-Linji Gwida tal-2014, l-ghajnuna operatorja mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014 tista' tiġi ddikjarata bħala kompatibbli sal-punt shih tal-kostijiet operatorji skoperti, diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 5.1.2 ⁽⁸⁶⁾. Il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 5.1.2 tal-Linji Gwida tal-2014 huma analizzati hawn taht.

– L-ghajnuna tiffacilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

- (372) Il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli u s-sottofatturazzjoni ffinanzjaw id-defiċit operatorju tal-ajruport ta' La Rochelle u, b'hekk, ippermettewlu jkompli jopera. Fir-rigward tas-sussidji mill-awtoritajiet lokali maħsuba biex jikkontribwixxu għal miżuri li jippromwovu l-ajruport ta' La Rochelle, l-iskop ta' dawk is-sussidji kien li jiffinanzjaw miżuri promozzjonali li kellhom l-għan li jiżviluppaw l-attività tal-ajruport.
- (373) Kif diġà spjegat fil-premessi 329 u 332, l-attività tal-ajruport ta' La Rochelle għandha impatt pożittiv fuq l-iżvilupp ekonomiku tar-reġjun ta' La Rochelle, b'mod partikolari fis-settur tat-turiżmu.
- (374) L-iżvilupp ekonomiku lokali huwa rikonoxxut mil-Linji Gwida tal-2014 bħala oġġettiv ta' interess komuni li jista' jiġġustifika l-ghajnuna operatorja mogħtija lil ajruport qabel l-4 April 2014, jekk jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet.
- (375) Huwa innegabbli li l-ajruport ta' La Rochelle wassal għal influż kbir ta' turisti lejn ir-reġjun ta' La Rochelle u kellu impatt pożittiv fuq ir-reġjun u l-ekonomija lokali.

⁽⁸⁴⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku (2011) (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15).

⁽⁸⁵⁾ Il-punt 172 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁸⁶⁾ Il-punt 137 tal-Linji Gwida tal-2014.

- (376) Dan l-impatt pożittiv ġie vvalutat f'memo tas-CCI tal-2008 dwar strateġija għal tkabbir ikkontrollat. Il-memo jiddikjara li l-kontribuzzjoni ekonomika tal-ajruport għall-konurbazzjoni tikkorrespondi għall-infiq mill-passiġġieri tal-linja tal-ajru bi prezz baxx fl-ekonomija lokali matul is-sogġorn tagħhom (EUR 33 miljun fl-2007) u l-ġhadd ta' impjiegi bbażati fl-ajruport (167 fl-2008).
- (377) Ir-rapport dwar l-iżvilupp tat-trasport bl-ajru u tat-turiżmu li sar minn ODIT France fl-2008 kien fih proporzjon li jippermetti li l-kontribuzzjoni ekonomika totali tal-ajruport ta' La Rochelle għall-ekonomija lokali tiġi stmata għal EUR 100 miljun fl-2008. Barra minn hekk, fl-2008 kien hemm 167 impjieg ibbażati fl-ajruport.
- (378) Barra minn hekk, in-nefqa għal kull passiġġier u n-nefqa globali ġew ikkalkolati matul l-istharriġiet annwali bejn l-2006 u l-2014, li r-riżultati tagħhom huma dawn li ġejjin:

Tabella 13

In-nefqa għal kull passiġġier u n-nefqa globali fir-reġjun ta' La Rochelle

(l'EUR)

Sena	Nefqa għal kull passiġġier	Nefqa globali
2006	336	17,8 miljun
2007	471	33 miljun
2008	367	27,4 miljun
2009	Mhux ivvalutata	Mhux ivvalutata
2010	532,58	30 miljun
2011	548,97	35 miljun
2012	558,62	37 miljun
2013	482,80	27,4 miljun
2014	578,44	33 miljun

Sors: L-awtoritajiet Franċiżi

- (379) It-Tabella 13 hawn fuq turi li l-kontribuzzjoni ekonomika tal-ajruport għar-reġjun ta' La Rochelle żdiedet matul il-perjodu 2006-2014, bin-nefqa għal kull passiġġier żdiedet minn EUR 336 fl-2006 għal EUR 578,44 fl-2014.
- (380) Skont il-Linji Gwida tal-2014, fejn ajruport ikun jinsab fl-istess zona ta' lhuq bħal ajruport ieħor b'kapacità żejda, il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, ibbażat fuq previzjonijiet tajbin tat-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija, irid jidentifika l-effett probabbli fuq it-traffiku tal-ajruport l-ieħor li jinsab f'dik iż-żona ta' lhuq ⁽⁸⁷⁾. L-ajruport ta' La Rochelle ma jikkompetix fiż-żona ta' lhuq tiegħu ma' ajruport ieħor bl-istess mudell kummerċjali. L-ajruporti ta' Niort u Rochefort jaqdu segmenti differenti tas-suq u, għalhekk, huma biss sostituti imperfetti għal xulxin (ara l-premessi 308 u 309). L-ajruport ta' Angoulême ma jinsabx fiż-żona ta' lhuq tal-ajruport ta' La Rochelle. Għalhekk, jista' jiġi konkluż li l-effett probabbli tat-traffiku ta' La Rochelle fuq l-ajruporti ġirien ġie kkunsidrat u li ġie eskluż impatt sinifikanti.
- (381) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-ġhajjnuna operatorja mogħtija lill-ajruport ta' La Rochelle kkontribwiet għall-oġġettiv tal-iżvilupp ekonomiku u tal-konnettività tar-reġjun ta' La Rochelle.

⁽⁸⁷⁾ Il-punt 114 tal-Linji Gwida tal-2014.

(b) Il-htieġa ta' intervent mill-Istat u l-adegwatezza tal-ghajnuna bħala strument ta' politika

- (382) L-ghajnuna operatorja kienet mehtieġa biex jiġi żgurat li l-operat tal-ajruport ta' La Rochelle kien finanzjarjament vijabbli u, għalhekk, kompli jopera. Minn perspettiva baġitarja, l-ghajnuna inkwistjoni kienet mehtieġa minhabba li l-ajruport ma kienx finanzjarjament vijabbli u gġenera deficit ta' flus. Fid-dawl tar-riżultati tiegħu, l-ajruport ma kienx ikun jista' jiffinanzja aktar mill-fondi tiegħu stess.
- (383) Barra minn hekk, il-Linji Gwida tal-2014 jirrikonoxxu li "taħt il-kundizzjonijiet preżenti tas-suq, ajruporti iżgħar jista' jkollhom diffikultajiet biex jiżguraw il-finanzjament tal-operat tagħhom mingħajr finanzjament pubbliku" ⁽⁸⁸⁾. Il-Linji Gwida jispeċifikaw li l-ajruporti b'sa 700 000 passiġġier fis-sena jistgħu ma jkunux kapaċi jkopru l-kostijiet operatorji tagħhom b'mod sostanzjali. L-ajruport ta' La Rochelle huwa wiehed mill-ajruporti iżgħar, minhabba li t-traffiku tiegħu ma huwiex mistenni li jaqbeż 300 000 passiġġier qabel l-2020 u ma qabizx 200 000 passiġġier qabel l-2007.
- (384) Skont il-Linji Gwida tal-2014, jenhtieġ li jiġi eżaminat jekk setgħux jintużaw strumenti ta' politika jew strumenti ta' ghajnuna oħrajn u jekk dawn kinux johlqu inqas distorsjoni tal-kompetizzjoni ⁽⁸⁹⁾. Kif diġà gie indikat, l-ajruport irregistra deficit operatorju sostanzjali kull sena matul il-perjodu 2002-2012 (hlief fl-2004). Sabiex jinżamm fin-negozju u jingħata l-likwidità mehtieġa biex jopera, kien għalhekk diffiċli, f'dan il-kuntest, li jiġi previst kwalunkwe strument minbarra sussidji operatorji mhux ripagabbli, bħas-sussidji għall-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni u s-sottofatturazzjoni, u l-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli mingħajr imghax u mingħajr skadenza specifika għall-hlas lura.
- (385) B'hekk, l-ghajnuna operatorja għall-ajruport ta' La Rochelle kienet mehtieġa u xierqa.

(c) Effett ta' incentiv u l-proporzjonalità tal-ghajnuna

- (386) Skont il-Linji Gwida tal-2014, jenhtieġ li jiġi aċċertat jekk, fin-nuqqas tal-ghajnuna operatorja, il-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport kienx jitnaqqas b'mod sinifikanti u jekk, barra minn hekk, l-ghajnuna kinitx limitata għall-minimu neċessarju sabiex issehh l-attività megħjuna ⁽⁹⁰⁾.
- (387) Billi l-ajruport ta' La Rochelle ma kienx finanzjarjament vijabbli, l-attività tiegħu kienet titnaqqas b'mod sinifikanti biex jiġi żgurat li l-finanzi tiegħu jkunu bilanċjati jew saħansitra jitwaqqfu kompletament mingħajr il-miżuri ta' appoġġ biex jiffinanzjaw il-kostijiet operatorji tiegħu. Għalhekk, l-ghajnuna kellha effett ta' incentiv skont it-tifsira tal-punt 124 tal-Linji Gwida tal-2014.
- (388) Barra minn hekk, mit-Tabella 12 jidher li d-diversi sussidji operatorji kienu limitati għall-ammonti mehtieġa biex tiġi żgurata l-vijabbiltà finanzjarja tal-ajruport, mingħajr ma jmorru lil hinn minn dan. Bl-eċċezzjoni tal-2004, meta r-riżultat kontabilistiku kien pożittiv (EUR 19 000), ir-riżultat kontabilistiku kien dejjem negattiv, li jindika li l-ghajnuna operatorja għall-ajruport qatt ma qabżet is-somom mehtieġa biex jinżamm riżultat kontabilistiku bilanċjat.
- (389) Il-każ speċifiku tal-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli mogħtija mill-fergħa generali tas-CCI rriżulta mill-obbligu li jiġi pprezentat baġit bilanċjat għall-ajruport, li kien impost fuq is-CCI mill-ftehim ta' konċessjoni. L-ammont tal-hlasijiet bil-quddiem gie stabbilit kull sena meta tfassal il-baġit, sabiex jiġi żgurat li jkun bilanċjat. It-thejjja tal-baġits għall-ajruporti ġestiti mill-kmamar tal-kummerċ u l-industrija hija soġġetta għal proċeduri stretti mahsuba biex jiżguraw li l-kontribuzzjonijiet pubbliċi użati biex jibbilanċjaw il-baġit ikunu limitati għall-minimu neċessarju.
- (390) B'hekk, il-Kummissjoni tqis li d-diversi sussidji operatorji riċevuti mis-CCI-Ajruport kienu limitati għall-minimu.

(d) Valutazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-effetti fuq il-kummerċ

- (391) Skont il-Linji Gwida tal-2014, meta vvalutat il-kompatibbiltà tal-ghajnuna operatorja mogħtija qabel l-4 ta' April 2014, il-Kummissjoni tqis id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ ⁽⁹¹⁾.

⁽⁸⁸⁾ Il-punt 117 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁸⁹⁾ Il-punt 120 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁹⁰⁾ Il-punti 124 u 125 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽⁹¹⁾ Il-punti 131 u 137 tal-Linji Gwida tal-2014.

- (392) L-ghajnuna mogħtija lil ajruport tal-Unjoni jista' potenzjalment ikollha effett negattiv fuq l-ajruporti kollha tal-Unjoni. L-ajruporti kollha tal-Unjoni huma f'kompetizzjoni ma' xulxin sabiex jattiraw il-linji tal-ajru, fil-kuntest tas-suq intern tat-trasport bl-ajru. Fil-każ ta' ghajnuna operatorja li tippermetti lill-ajruport jibqa' ekonomikament vijabbli, l-intensità ta' dan l-effett ġenerali fuq l-ajruporti l-oħrajn tiddependi mill-volum ta' attività tal-ajruport meġġun, li jista' jiġi espress b'mod partikolari mill-ghadd ta' passiġġieri, rotot u frekwenzi.
- (393) Jenhtieg li jiġi nnotat f'dan ir-rigward li, matul il-perjodu kkunsidrat (2001-2012), l-ajruport ta' La Rochelle baqa' ajruport żgħir. L-ajruport ta' La Rochelle huwa wiehed mill-ajruporti iżgħar, minhabba li t-traffiku tiegħu ma huwiex mistenni li jaqbeż 300 000 passiġġier qabel l-2020 u ma qabiżx 200 000 passiġġier fis-sena qabel l-2007. Għalhekk, il-volum ta' attività tal-ajruport ta' La Rochelle baqa' modest. Għalhekk, l-effett ġenerali tal-ghajnuna mogħtija lil dan l-ajruport fuq l-ajruporti l-oħrajn kollha kien relattivament limitat.
- (394) Madankollu, l-effetti tal-ghajnuna operatorja mogħtija lil ajruport partikolari fuq ajruport ieħor jiziedu jekk iż-żewġ ajruporti jkunu qrib xulxin. B'mod partikolari, meta wiehed mill-ajruporti jkun jinsab fiż-żona ta' l-huq tal-ieħor, il-kompetizzjoni bejniethom biex jattiraw il-linji tal-ajru li jixtiequ jaqdu r-reġjun inkwistjoni tkun partikolarment intensa. Barra minn hekk, meta jkun hemm rotot li jitilqu minn kull wiehed minn dawn l-ajruporti lejn l-istess destinazzjoni, dawn l-ajruporti jkunu f'kompetizzjoni biex jattiraw il-passiġġieri li jixtiequ jivvjaġġaw lejn din id-destinazzjoni, li għandhom għażla bejn iż-żewġ ajruporti għal dan il-vjaġġ.
- (395) L-ajruport ta' Angoulême ma jinsabx fl-istess żona ta' l-huq bħall-ajruport ta' La Rochelle (ara l-premessi minn 305 sa 307).
- (396) Fir-rigward tal-ajruporti ta' Niort u Rochefort, il-Kummissjoni tqis, għall-istess raġunijiet bħal daww stabbiliti fil-premessi 308 u 309, li s-sussidji inkwistjoni għall-ajruport ta' La Rochelle ma humiex tali li jfixklu l-kompetizzjoni mal-ajruporti ta' Niort u Rochefort.
- (397) B'rizultat ta' dan, l-ghajnuna operatorja inkwistjoni kellha impatt limitat fuq l-ajruporti qrib l-ajruport ta' La Rochelle.
- (398) Filwaqt li tqis dawn l-effetti pożittivi u negattivi kollha tal-ghajnuna inkwistjoni b'mod ġenerali, il-Kummissjoni hija tal-fehma li din l-ghajnuna ma affettwatx il-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.
- (399) Fid-dawl tal-informazzjoni stabbilita hawn fuq rigward l-impatt tal-ghajnuna inkwistjoni fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, u minhabba l-kontribut importanti ta' din l-ghajnuna għall-iżvilupp ekonomiku taż-żona li fiha jinsab l-ajruport ta' La Rochelle, b'mod partikolari minhabba l-impatt ta' benefiċċju fuq it-turiżmu u n-negozju lokali fir-reġjun, il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna inkwistjoni ma affettwatx il-kompetizzjoni u l-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

(e) Konkluzjoni dwar il-kompatibbiltà tal-ghajnuna operatorja

- (400) Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-ħlasijiet bil-quddiem ripagabbli, is-sussidji operatorji eċċezzjonali, is-sottofatturazzjoni tas-servizzi fornuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport ta' La Rochelle bejn l-2001 u l-2005 u s-sussidji għall-miżuri promozzjonali jikkostitwixxu ghajnuna kompatibbli mas-suq intern skont it-tifsira tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.
- (401) Din il-konkluzjoni hija bbażata fuq il-kriterji speċifiċi stabbiliti fil-Linji Gwida tal-2014 għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-ghajnuna operatorja mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014. Huwa mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe valutazzjoni ta' kwalunkwe ghajnuna futura lill-ajruport ta' La Rochelle li l-Kummissjoni tista' tkun meħtieġa tagħmel abbażi tar-regoli stabbiliti mil-Linji Gwida tal-2014 għall-ghajnuna mogħtija wara l-4 ta' April 2014.

7.2. Miżuri favur il-linji tal-ajru

7.2.1. L-eżistenza ta' ghajnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE

- (402) L-Artikolu 107(1) tat-TFUE jiddikjara li kwalunkwe ghajnuna mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat fi kwalunkwe forma li tohloq distorsjoni jew thedded li tohloq distorsjoni tal-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impreti jew il-produzzjoni ta' ċerti oġġetti, sa fejn taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, hija inkompatibbli mas-suq intern.

- (403) Ghalhekk, sabiex miżura tiġi kklassifikata bħala għajnuna mill-Istat, għandhom jiġu ssodisfati l-kriterji kollha li ġejjin:
- il-benefiċjarju jrid ikun impriża skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, li jippresupponi li jwettaq attività ekonomika;
 - il-miżura inkwistjoni trid tingħata permezz ta' riżorsi tal-Istat u tkun imputabbli lill-Istat;
 - il-miżura trid tagħti vantaġġ selettiv lill-benefiċjarju jew benefiċjarji tagħha;
 - il-miżura inkwistjoni trid tgħawwieg jew thedded li tgħawwieg il-kompetizzjoni u x'aktarx li taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.2.1.1. Il-kunċett ta' impriża

- (404) Għall-finijiet li jiġi ddeterminat jekk il-miżuri vvalutati jikkostitwux għajnuna mill-Istat, huwa meħtieġ li jiġi ddeterminat jekk il-benefiċjarji, Ryanair/AMS u Jet2, humiex impriżi skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. Ma jistax jiġi kkontestat li dawn iż-żewġ kumpaniji huma entitajiet involuti fil-forniment ta' servizzi ta' trasport bl-ajru u ta' reklamar. Bħala tali, huma involuti f'attivitajiet ekonomiċi.

7.2.1.2. Riżorsi tal-Istat u imputabbiltà lill-Istat

- (405) Id-diversi ftehimiet li huma soġġetti għall-proċedura ta' investigazzjoni formali ġew konklużi bejn il-linji tal-ajru, minn naħa, u s-CCI, min-naħa l-oħra.
- (406) Il-Kummissjoni l-ewwel nett tirrimarka li sabiex tivvaluta speċifikament l-imputabbiltà lill-Istat tal-miżuri inkwistjoni (jiġifieri l-pagamenti pubbliċi mogħtija skont dawk il-ftehimiet), huwa irrilevanti li ssir distinzjoni bejn is-CCI kollha kemm hi, il-fergħa ġenerali tas-CCI u s-CCI-Ajruport. Is-CCI-Ajruport ma għandhiex il-personalità ġuridika tagħha distinta minn dik tas-CCI, u d-diversi ftehimiet ġew konklużi mill-president tas-CCI jew taħt il-kontroll tiegħu. Is-CCI-Ajruport ma hijiex entità distinta bl-awtonomija tagħha stess f'dak li għandu x'jaqsam mat-tehid tad-deċiżjonijiet, għajr fir-rigward tal-operat ta' kuljum tal-ajruport. Ghalhekk, minn dan isegwi li l-imġiba tas-CCI-Ajruport u tas-CCI kollha kemm hi jridu jiġu vvalutati flimkien, f'termini tar-relazzjonijiet tagħhom mal-linji tal-ajru u mas-sussidjarji tagħhom, sabiex jiġi applikat it-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq. Il-Kummissjoni tirrimarka li dan l-approċċ diġà kien segwit fil-prattika tat-tehid tad-deċiżjonijiet tagħha ⁽⁹²⁾.
- (407) Kif diġà ġie stabbilit fit-Taqsima 7.1.1.2, is-CCI hija awtorità pubblika, li r-riżorsi kollha tagħha jridu jitqiesu bħala riżorsi tal-Istat u li d-deċiżjonijiet kollha tagħha huma imputabbli lill-Istat skont it-tifsira tal-każistika dwar l-għajnuna mill-Istat.
- (408) Is-CCI u Ryanair jiddikjaraw fil-kummenti tagħhom li l-ftehimiet konklużi mis-CCI mal-linji tal-ajru ma jistgħux jitqiesu bħala imputabbli lill-Istat.
- (409) L-ewwel nett, Ryanair u s-CCI jikkontestaw l-imputabbiltà lill-Istat tad-diversi miżuri inkwistjoni, billi jafferimaw li l-Istat ma għandu l-ebda influwenza fuq id-deċiżjonijiet mehuda mill-kmamar tal-kummerċ u l-industrija u sempliciment jeżerċita rwol superviżorju. Ryanair u s-CCI jibbażaw l-argument tagħhom prinċipalment fuq il-fatt li ma hemm l-ebda integrazzjoni funzjonali tas-CCIs fl-istrutturi tal-Istat, billi l-membri kollha tal-korpi governattivi tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma kummerċjanti jew manigġers ta' kumpaniji kummerċjali, mingħajr ebda pożizzjoni riżervata għal rappreżentant tal-Istat. Ryanair tindika wkoll opinjoni tal-Kunsill tal-Istat li għandha tendenza turi li l-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma indipendenti mill-Istat. Skont din l-opinjoni, il-fatt li l-kmamar tal-kummerċ u l-industrija "huma marbuta mal-Istat, sa fejn kwalunkwe korp pubbliku teknikament irid ikun marbut ma' persuna ġuridika, fih innifsu ma jimplika ebda subordinazzjoni".
- (410) Għall-kuntrarju ta' dak li Ryanair u s-CCI jsostnu fil-kummenti tagħhom, huwa irrilevanti f'dan ir-rigward li l-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma amministrati minn persuni eletti minn kummerċjanti u mexxejja tan-negozju mingħajr ebda pożizzjoni riżervata għal rappreżentant tal-Istat. Il-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma, f'dan ir-rigward, bħall-awtoritajiet lokali u reġjonali, li huma ġestiti minn uffiċjali eletti lokali indipendenti mill-Istat (fis-sens strett), u mhux minn impjegati taċ-ċivil mahtura minn awtoritajiet pubbliċi oħrajn. Barra minn hekk, il-parlamenti nazzjonali huma wkoll magħmula minn rappreżentanti eletti. Madankollu, il-parlamenti jiffurmaw wahda mill-awtoritajiet pubbliċi essenzjali fi Stat demokratiku.

⁽⁹²⁾ Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-ajruport ta' Nîmes, iċċitata hawn fuq fin-nota 12 f'qiegħ il-paġna, il-premessa 306.

- (411) Barra minn hekk, il-grad ta' influwenza jew kontroll eżerċitat mill-Istat (fis-sens strett) fuq l-attivitajiet tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huwa wkoll kompletament irrilevanti, minhabba li dawn il-korpi huma stess huma awtoritajiet pubbliċi. Is-sitwazzjoni tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija hija differenti minn dik tal-impriża pubbliċi, li fir-rigward tagħhom il-Qorti ċċarat il-kriterji għall-imputabbiltà lill-Istat fis-sentenza *Stardust Marine* ⁽⁹³⁾. Fil-każ ta' miżura meħuda minn impriża pubblika li għandha l-vokazzjoni primarja li twettaq attività ekonomika, irid jiġi ddeterminat jekk l-awtoritajiet pubbliċi li jikkontrollaw dik l-impriża, pereżempju minhabba s-sehem tal-kapital li għandhom fl-imsemmija impriża, humiex involuti fl-adozzjoni tal-miżura inkwistjoni. Is-sitwazzjoni ta' kamra tal-kummerċ u tal-industrija hija differenti fis-sens li tali korp huwa stess parti mill-amministrazzjoni pubblika, jew "awtorità intermedja tal-Istat" u, għalhekk, awtorità pubblika mahluqa bil-liġi biex tissodisfa interessi ġenerali. B'rizultat ta' dan, sabiex jiġi ddeterminat jekk deċiżjoni ta' kamra tal-kummerċ u tal-industrija hijiex imputabbli lill-Istat (kif definita b'mod wiesa' mill-każistika dwar l-ghajnuna mill-Istat), ma huwiex meħtieġ li jiġi ddeterminat jekk awtorità pubblika oħra (pereżempju, l-Istat fis-sens strett jew awtorità lokali) kinitx involuta fid-deċiżjoni inkwistjoni. Fir-realtà, tali deċiżjoni neċessarjament tissodisfa l-kriterju tal-imputabbiltà.
- (412) Dan l-approċċ kien segwit qabel mill-Kummissjoni fil-prattika tat-tehid tad-deċiżjonijiet tagħha u kien approvat mill-każistika. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ddikjarat fir-rigward tal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Var li "minhabba l-istatus tagħha ta' istituzzjoni pubblika taħt il-liġi Franċiża, hija twettaq l-attività tagħha f'żona ġeografika ddefinita, hija mmexxija minn membri eletti u għandha riżorsi fiskali migbura mingħand l-impriži rreġistrati fir-Registru tal-Kummerċ u tal-Kumpaniji u, għalhekk, taqa' taħt il-kategorija tal-"awtoritajiet pubbliċi" skont it-tifsira tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2000/52/KE. Għalhekk, ma huwiex meħtieġ li jiġi ddeterminat jekk il-miżura hijiex imputabbli lill-Istat skont it-tifsira tal-każistika ta' *Stardust Marine*" ⁽⁹⁴⁾. B'mod partikolari, il-Qorti Ġenerali approvat dan l-approċċ f'sentenzi reċenti dwar l-ghajnuna mogħtija lil-linji tal-ajru mis-CCI ta' Nîmes u mis-CCI ta' Pau: "il-Kummissjoni kienet korretta meta kienet tal-fehma [...], abbażi ta' dawk l-elementi fattwali kollha, li CCIs bħas-CCIPB kellhom jitqiesu bħala awtoritajiet pubbliċi li d-deċiżjonijiet kollha tagħhom, l-istess bħal dawk tal-amministrazzjoni ċentrali jew tal-awtoritajiet lokali, kienu neċessarjament imputabbli lill-Istat" ⁽⁹⁵⁾. Din l-analiżi tapplika wkoll għas-CCI f'dan il-każ.
- (413) Is-CCI tqis ukoll li l-attività mwettqa f'dan il-każ, jiġifieri l-operat tal-ajruport ta' La Rochelle, hija attività ekonomika mwettqa taħt kundizzjonijiet normali ta' kompetizzjoni ma' operaturi privati. Madankollu, dak l-argument huwa żejjed minhabba li ma hemm xejn li jipprekludi attività ekonomika milli titwettaq minn korp tal-Istat ⁽⁹⁶⁾, bħal kamra tal-kummerċ u tal-industrija ⁽⁹⁷⁾. Barra minn hekk, kif muri hawn fuq fit-Taqsima 7.1.1.2, ir-raison d'être u l-oġettiv primarju tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija jinsabu fil-kompiti ta' interess ġenerali mogħtija lilhom bil-liġi. L-attivitajiet industrijali u kummerċjali tal-kmamar tal-kummerċ u l-industrija huma b'hekk aċċellari għall-kompiti ta' interess ġenerali tagħhom u huma mahsuba biex jgħinu fit-twettiq ta' dawk il-kompiti.
- (414) Għar-raġunijiet kollha ta' hawn fuq, l-argumenti tas-CCI u ta' Ryanair huma irrilevanti, u d-diversi ftehimiet konklużi mis-CCI u soġġetti għal din l-investigazzjoni jridu jitqiesu bħala imputabbli lill-Istat u li jinvolvu l-użu ta' riżorsi tal-Istat.
- (415) Abbażi ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-konklużjoni ta' dawk il-ftehimiet tinvolvi l-użu ta' riżorsi tal-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE u li d-deċiżjonijiet li jiġu konklużi dawk il-ftehimiet huma imputabbli lill-Istat.

7.2.1.3. Vantaġġ selettiv favur Buzz u easyJet

- (416) Fir-rigward ta' Buzz, kif indikat fit-Taqsima 3.2.2.3, Franza ċċarat li ma sar l-ebda pagament ta' kummerċjalizzazzjoni lil Buzz, hekk kif il-miżuri promozzjonali u n-nefqa ta' komunikazzjoni dwar Buzz imsemmija fir-rapport tas-CRC fil-fatt huma relatati mal-attivitajiet ta' komunikazzjoni mwettqa skont ftehim konkluż ma' Maison de la France u mhux ma' Buzz. Barra minn hekk, dawn il-miżuri promozzjonali ma kinux marbuta ma' Buzz. B'hekk, il-proċedura ta' investigazzjoni formali nehhiet id-dubbi tal-Kummissjoni dwar l-eżistenza ta' ghajnuna potenzjali lil Buzz.

⁽⁹³⁾ Is-sentenza tas-16 ta' Mejju 2002, *Franza vs il-Kummissjoni*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, il-punt 52.

⁽⁹⁴⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Ġunju 2006 fil-kawża dwar l-ghajnuna mill-Istat N 563/2005 – Franza – Ghajnuna lil Ryanair għas-servizz tal-ajru bejn Toulon u Londra (GU C 204, 26.8.2006, p. 4), il-premessa 16.

⁽⁹⁵⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-53/16, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-punti minn 85 sa 89. Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-punt 101.

⁽⁹⁶⁾ Ara s-sentenza tal-Qorti tat-23 ta' April 1991, *Höfner u Elser*, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, il-punt 21.

⁽⁹⁷⁾ Ara s-sentenza *Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-53/16, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafi minn 90 sa 91.

- (417) Fir-rigward ta' easyJet, kif indikat fit-Taqsima 3.2.2.4, Franza ċċarat li, kuntrarju għall-informazzjoni li tinsab fir-rapport tas-CRC, easyJet ma rċeviet l-ebda finanzjament għal servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew ta' reklamar. B'hekk, il-proċedura ta' investigazzjoni formali nehhiet id-dubji tal-Kummissjoni dwar l-eżistenza ta' għajjuna potenzjali lil easyJet.

7.2.1.4. Vantaġġ selettiv favur Flybe u Aer Arann mogħti mill-ftehimiet konklużi mas-CCI matul il-perjodu taht investigazzjoni

- (418) Il-ftehimiet iffirmati mal-linji tal-ajru Flybe u Aer Arann taw lok għal skontijiet sostanzjali fuq l-imposti, li jikkostitwixxi vantaġġ favur dawk il-linji tal-ajru.
- (419) Il-ftehimiet ġew konklużi fil-kuntest tal-kundizzjonijiet stabbiliti fid-deċiżjoni dwar l-imposti tas-CCI tas-27 ta' Marzu 2008, li pprevediet sistema ta' skontijiet digressivi fuq l-imposti tal-ajruport, limitati għal 3 snin għat-tnedija ta' rotot godda jew għall-operat tar-rotot eżistenti matul l-istaġun ta' skedar tax-xitwa.
- (420) Jirriżulta li din l-iskema ta' skontijiet applikat għal kwalunkwe linja tal-ajru li topera jew li tixtieq topera mill-ajruport ta' La Rochelle u li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fid-deċiżjoni dwar l-imposti tas-27 ta' Marzu 2008. Kwalunkwe linja tal-ajru tista' tibbenefika minn dawn l-iskontijiet għat-tnedija ta' rotot godda jew għall-operat kontinwu tar-rotot eżistenti matul l-istaġun ta' skedar tax-xitwa. Barra minn hekk, ma hemm l-ebda indikazzjoni li dawk il-kundizzjonijiet kellhom l-effett li jillimitaw il-benefiċċju tal-iskontijiet għal ċerti linji tal-ajru.
- (421) B'hekk, billi l-iskema ta' skontijiet tfasslet u giet applikata b'mod mhux diskriminatorju, il-vantaġġ mogħti lil Flybe u Aer Arann ma huwiex selettiv ⁽⁹⁸⁾. Konsegwentement, l-iskema ta' skontijiet applikata għal Flybe u Aer Arann ma tikkostitwix għajjuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, billi l-kundizzjoni tas-selettività ma hijiex issodisfata.

7.2.1.5. L-eżistenza ta' vantaġġ favur Ryanair/AMS u Jet2 fil-ftehimiet konklużi mas-CCI matul il-perjodu taht investigazzjoni

- (422) Fir-rigward tal-eżenzjoni ta' Ryanair mill-imposti tad-dawl tar-runway, il-proċedura ta' investigazzjoni formali għamlitha ċara li l-eżenzjoni kienet dovuta għall-fatt li t-titjiriet ta' Ryanair kienu operati matul il-jum u, għalhekk, ma kinux jehtieġu l-użu tad-dawl. Għalhekk, dik l-eżenzjoni ma tinvolvi l-ebda vantaġġ ekonomiku favur Ryanair.
- (423) Fir-rigward tas-servizzi fuq l-art previsti fil-ftehimiet suċċessivi konklużi ma' Ryanair, b'mod partikolari l-ftehim nru 1, il-proċedura ta' investigazzjoni formali nehhiet id-dubji tal-Kummissjoni rigward l-eżistenza attwali ta' dawk is-servizzi. Kif indikat fil-premessa 72, is-CCI aġixxiet biss bħala intermedjarja bejn Ryanair u Atlantica (il-kumpanija tas-servizzi fuq l-art), u l-ftehim nru 1 sempliċement speċifika l-ipprezzar stabbilit minn Atlantica. Għalhekk, is-servizzi fuq l-art previsti fil-ftehimiet suċċessivi konklużi ma' Ryanair ma jinvolvu l-ebda vantaġġ ekonomiku favur Ryanair.
- (424) Fir-rigward tal-miżuri l-oħrajn, sabiex jiġi ddeterminat jekk il-ftehimiet konklużi jagħtux vantaġġ lil-linji tal-ajru kkonċernati, jenhtieġ li fil-prinċipju l-Kummissjoni teżamina jekk, f'ċirkostanzi simili, operatur ta' ajruport li jopera taht kundizzjonijiet normali tal-ekonomija tas-suq kienx jidhol fi ftehimiet kummerċjali simili jew identiċi għal dawk konklużi mis-CCI.
- (425) Għall-fini tal-valutazzjoni tal-ftehimiet inkwistjoni, jenhtieġ li jiġi nnotat li kemm l-eżistenza kif ukoll l-ammont ta' għajjuna f'dawn il-ftehimiet iridu jiġu vvalutati fid-dawl tas-sitwazzjoni prevalenti fiż-żmien meta ġew iffirmati ⁽⁹⁹⁾. Għalhekk, sabiex jiġi ddeterminat jekk l-operatur tal-ajruport aġixxiex bħala investitur prudenti f'ekonomija tas-suq motivat mill-prospett ta' profitti ⁽¹⁰⁰⁾, il-ftehimiet iffirmati jridu jiġu vvalutati għal kull perjodu inkwistjoni, jiġifieri fiż-żmien meta ġew iffirmati.

⁽⁹⁸⁾ Ara, inter alia, is-sentenza tal-Qorti tal-21 ta' Diċembru 2016, *Il-Kummissjoni vs Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, il-paragrafi minn 40 sa 67.

⁽⁹⁹⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 94 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafi minn 71 sa 72.

⁽¹⁰⁰⁾ Ara s-sentenza *Alfa Romeo msemija fin-nota 30* f'qiegħ il-paġna, il-punt 20 u s-sentenza *Alitalia vs il-Kummissjoni msemija fin-nota 30* f'qiegħ il-paġna, il-punt 84.

(426) Wara li teżamina diversi kunsiderazzjonijiet metodoloġiċi dwar il-metodu użat biex jiġi applikat it-test tal-operatur prudenti, minn naħa, u dak użat għar-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni se tanalizza d-diversi miżuri inkwistjoni.

(a) Kunsiderazzjonijiet metodoloġiċi dwar il-metodu użat sabiex jiġi applikat it-test tal-operatur prudenti

(427) Jenhtieg li l-kwistjonijiet metodoloġiċi li ġejjin jiġu eżaminati sabiex jiġi ddeterminat il-metodu użat sabiex jiġi applikat it-test tal-operatur prudenti:

- 1) Il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport jenhtieg li jiġu analizzati separatament jew flimkien?
- 2) Għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-prinċipju tal-MEO, kemm tkun xierqa, fir-rigward tal-analiżi tal-profittabbiltà inkrementali, analiżi komparattiva tat-termini tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport eżaminati skont il-proċedura ta' investigazzjoni formali kontra l-imposti tal-ajruport fatturati f'ajruporti oħrajn?
- 3) X'benefiċċji seta' qies MEO ipotetiku meta ffirmja l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?
- 4) X'perjodu ta' żmien kien jagħżel MEO biex jivvaluta l-merti tal-iffirmar ta' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u/jew ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?

(1) Analiżi kongunta tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni

(428) Għall-finijiet tal-applikazzjoni tat-test tal-investitur prudenti f'ekonomija tas-suq, il-Kummissjoni trid tiddetermina jekk il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi mis-CCI ma' Ryanair u ma' AMS, kif imsemmi fi Table 9, jenhtiegx li jiġu vvalutati flimkien ⁽¹⁰¹⁾.

(429) Franza ddikjarat li taqbel ⁽¹⁰²⁾ mal-approċċ mehud fid-deċiżjoni tal-ftuh, li kien jikkonsisti fil-valutazzjoni flimkien tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmati b'mod kongunt.

(430) Madankollu, Ryanair tikkontesta dan l-approċċ, minhabba li temmen li jenhtieg li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi ma' AMS jiġu analizzati separatament mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport konkluzi ma' Ryanair. AMS temmen ukoll li l-ftehimiet li ffirmat mas-CCI għandhom interess kummerċjali intrinsiku li huwa distint minn dak tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport.

(431) Għalhekk, huwa xieraq li jiġi kkunsidrat jekk, kif tiddikjara Ryanair, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għandhomx interess li huwa distint minn dak tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport. Sabiex tiġi mwiegħba din il-mistoqsija, iridu jiġu indirizzati l-mistoqsijiet li ġejjin:

- Ryanair u s-sussidjarja tagħha AMS jenhtieg li jitqiesu individwalment jew b'mod kongunt għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-eżistenza ta' vantaġġ ekonomiku?
- X'kien il-kompitu mwettaq mis-CCI meta xtrat is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?
- Hemm rabta inseparabbli bejn il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?

Analiżi kongunta jew separata ta' Ryanair u AMS bl-iskop li tiġi ddeterminata l-eżistenza ta' vantaġġ ekonomiku

(432) Fir-rigward tal-ftehimiet konkluzi bejn is-CCI, minn naħa, u Ryanair u AMS, min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni l-ewwel trid tiddetermina jekk, għall-fini tal-identifikazzjoni ta' vantaġġ ekonomiku li setgħu bbenefikaw minnu, jenhtieg li Ryanair u s-sussidjarja tagħha AMS jiġu kkunsidrati individwalment jew b'mod kongunt fiż-żmien meta gew iffirmati l-ftehimiet.

⁽¹⁰¹⁾ Jenhtieg li jiġi speċifikat li l-kwistjoni tal-valutazzjoni kongunta tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma hijiex applikabbli għal Jet2. Is-CCI-Ajruport ikkonkludiet ftehim uniku ma' Jet2, li kien jinkludi dispożizzjonijiet relatati mas-servizzi tal-ajruport u l-hlas ta' kontribuzzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni.

⁽¹⁰²⁾ Tweġiba minn Franza tat-13 ta' April 2012, il-paragrafu 253.

- (433) Il-Kummissjoni tinnota l-ewwel nett li, meta ġew iffirmati l-ftehimiet, AMS kienet sussidjarja proprjetà shiha ta' Ryanair li l-manigġers tagħha kienu uffiċjali eżekuttivi għoljin ta' Ryanair ⁽¹⁰³⁾, u li l-kumpanija nholqot għall-iskop uniku li tipprowdi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web ta' Ryanair u ma wettqet l-ebda attività oħra. AMS aġixxiet fl-interessi u taħt il-kontroll ta' Ryanair, u l-profitti tagħha marru għand Ryanair fil-forma ta' dividendi jew zieda fil-valur tal-kumpanija. Konsegwentement, Ryanair tista' tiġi preżunta li eżerċitat influwenza deċiżiva fuq l-imġiba ta' AMS.
- (434) Barra minn hekk, filwaqt li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni nixxraw għall-ewwel darba taħt żewġ ftehimiet ma' Ryanair fl-1 ta' Diċembru 2003 u fl-1 ta' Jannar 2004, kien sussegwentement mingħand AMS li s-CCI xtrat is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni taħt il-ftehimiet konklużi mill-1 ta' April 2006. Il-fatt li AMS issostitwiet lil Ryanair bħala fornitur tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni lis-CCI jżvela wkoll li Ryanair u s-sussidjarja tagħha AMS huma konnessi fir-rigward tad-diversi ftehimiet konklużi mas-CCI.
- (435) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinnota li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi ma' AMS kollha jispeċifikaw fid-dikjarazzjoni tal-iskop tagħhom li huma marbuta biss mal-impriza ta' Ryanair li topera titjiriet mill-ajruport ta' La Rochelle.
- (436) B'hekk, il-fatt li AMS twettaq attività differenti minn dik imwettqa minn Ryanair ma jistax jaħbi n-natura komplementari hafna ta' dawn iż-żewġ attivitajiet: l-operat tal-linji tal-ajru u r-reklamar għalihom.
- (437) Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni tirrimarka li dan l-approċċ diġà ttehd fil-prattika tat-tehd tad-deċiżjonijiet reċenti tagħha ⁽¹⁰⁴⁾ u huwa appoġġat mill-każistika ⁽¹⁰⁵⁾.
- (438) Għalhekk, għal dawn ir-raġunijiet kollha, il-Kummissjoni temmen li jenhtieg li l-miżuri favur Ryanair u AMS jiġu vvalutati b'mod kongunt sabiex jiġi ddeterminat jekk kienx hemm vantaġġ ekonomiku, minhabba li Ryanair u AMS jiffurmaw benefiċjarju wiehed tal-miżuri inkwistjoni ⁽¹⁰⁶⁾.

Il-kompitu mwettaq mis-CCI meta tixtri s-servizzi tal-immarkar

- (439) Approċċ wiehed ikun li jiġi kkunsidrat li s-CCI ffirmat il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bħala l-operatur tal-ajruport ⁽¹⁰⁷⁾, u għalhekk li l-imġiba tagħha titqabbel ma' dik ta' operatur ipotetiku tal-ajruport immotivat mill-prospett ta' profitti.
- (440) Approċċ ieħor ikun li jiġi kkunsidrat li s-CCI aġixxiet bħala korp fdat b'missjoni ta' interess ġenerali, jiġifieri l-iżvilupp ekonomiku ta' La Rochelle u r-reġjun tagħha, u li hija xtrat dawn is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni sabiex twettaq dik il-missjoni, irrispettivament mill-kapaċità tagħha bħala l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle. Dan it-tieni approċċ huwa bbażat fuq il-fatt li s-CCI hija investita bil-liġi b'tali kompitu ta' żvilupp ekonomiku.

⁽¹⁰³⁾ Ara r-rapport tal-Kamra tal-Awditjar Reġionali ta' Aquitaine dwar il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' Pau-Béarn, mahruġ fid-19 ta' Ottubru 2006, li jikkonkludi b'mod partikolari li "AMS hija semplicement estensjoni ta' Ryanair, ġestita minn żewġ uffiċjali eżekuttivi għolja ta' Ryanair". Ir-rapport jista' jiġi kkonsultat fuq www.ccomptes.fr/fr/CRC02/documents/ROD/AQR200701.pdf.

⁽¹⁰⁴⁾ F'dan ir-rigward, ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-ajruport ta' Pau, imsemmija fin-nota 12 f'qiegħ il-paġna, b'mod partikolari l-premessa 290. Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/1861 tad-29 ta' Lulju 2016 dwar l-ghajnuna mill-Istat SA.33983 (2013/C) (ex 2012/NN) (ex 2011/N) — L-Italja — Kumpens lill-ajruporti ta' Sardinja għall-obbligi ta' servizz pubbliku (SIEG) (ĠU L 268, 18.10.2017, p. 1), b'mod partikolari l-premessa 353.

⁽¹⁰⁵⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-punt 184, u s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-53/16, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafi minn 207 sa 212.

⁽¹⁰⁶⁾ Għalhekk, il-Kummissjoni xi drabi se tuża "Ryanair/AMS" fil-bqija tal-valutazzjoni biex tindika l-benefiċjarju tal-miżuri inkwistjoni.

⁽¹⁰⁷⁾ Mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe oġettiv ta' ordni pubbliku ta' żvilupp ekonomiku lokali li l-operatur seta' fittex li jilhaq meta ffirmat il-ftehimiet inkwistjoni.

- (441) Skont dan l-approċċ alternattiv, jenhtieg li jiġi vverifikat kemm li s-servizzi inkwistjoni jissodisfaw “htieġa attwali” tax-xerrej pubbliku (pereżempju, minhabba li jistgħu jkunu marbuta ma’ sforz biex jiġi mmassimizzat l-impatt ekonomiku li jirriżulta mill-ghajnuna mħallsa għall-iżvilupp reġjonali), u li ġew akkwistati bi prezz inqas minn jew ugħali għal “prezz tas-suq” ⁽¹⁰⁸⁾, kemm jekk dak il-prezz tas-suq kien iddeterminat wara sejha għall-offerti jew permezz ta’ metodu alternattiv.
- (442) Il-Kummissjoni tinnota li la Franza ⁽¹⁰⁹⁾ u lanqas is-CCI ⁽¹¹⁰⁾ ma ddikjaraw b’mod espliċitu fl-osservazzjonijiet tagħhom li kienu qed jaġixxu għal raġunijiet ta’ ordni pubbliku meta kkonkludew il-ftehimiet dwar is-servizzi ta’ kummerċjalizzazzjoni.
- (443) Huwa minnu li Franza sostniet, fil-premessa 210, li l-miżuri jippermettu li l-attivitajiet tal-ajruport ikollhom impatt pożittiv fuq l-iżvilupp reġjonali u, għalhekk, tqis li huwa “naturali” li l-awtoritajiet lokali u reġjonali, li jagħmlu hilitom biex jiżviluppaw l-ekonomija u t-turiżmu fit-territorju tagħhom, jużaw servizzi li jippermettulhom jippromwovuh u jattiraw il-viżitaturi. Madankollu, il-Kummissjoni tinnota li din l-asserzjoni ma hijiex kondiżi mis-CCI (ara l-premessa 445) u hija kontrobalanċjata mill-kummenti wara l-ftuh tal-proċedura ta’ investigazzjoni formali, stabbilita fil-premessa 212, li fiha Franza tqis li “fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet li wasslu lis-CCI biex tikkonkludi l-ftehimiet li qed jiġu investigati, il-possibbiltà li jitqieghdu reklami dwar l-ajruport ta’ La Rochelle u r-reġjun tagħha, kif ukoll id-destinazzjonijiet kollha moqdija mill-ajruport, fuq sit web b’numru ta’ viżitaturi daqs dak ta’ Ryanair, kienet tirrappreżenta opportunità li jiġu attirati klijenti addizzjonali li s-CCI, li tixtieq iżżid it-traffiku tal-ajruport u, għalhekk, id-dhul tiegħu, naturalment hatfet”. Franza żżid li “mill-perspettiva tal-ajruport ta’ La Rochelle, l-istrategija ta’ appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni tiegħu halliet il-frott minhabba li rriżultat f’żieda qawwija fl-ghadd ta’ passiġġieri matul il-perjodu, li wasslet għal żieda kostanti fl-impasti tal-ajruport u fid-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi...”.
- (444) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinnota li f’dan il-każ Franza ma stabbilietx b’mod preċiż – lil hinn mill-kunsiderazzjonijiet ġenerali dwar l-iżvilupp reġjonali msemmija fil-premessa preċedenti – kif hija kkalibrat il-finanzjament tal-linji tal-ajru bil-ħsieb li jintlaħaq dak l-oġġettiv ta’ interess pubbliku li, barra minn hekk, hija la ddefiniet b’mod preċiż u lanqas akkumpanjat bi kriterji li jistgħu jitkejju. B’hekk, il-Kummissjoni tosserva li Franza ma pproduċiet l-ebda analiżi ekonomika *ex ante* kwantifikata li tista’ tintuża biex tistabbilixxi, b’mod kawżali u inekwivoku, l-effett ekonomiku tal-miżuri ta’ finanzjament biex jintlaħaq l-oġġettiv ta’ interess pubbliku tal-iżvilupp reġjonali.
- (445) Min-naħa tagħha, is-CCI pprovdiet elementi li jagħtu piż lill-ewwel approċċ. Fl-osservazzjonijiet tagħha tal-4 ta’ Ġunju 2012, is-CCI iddikjarat li “il-prospett ta’ profitti kien dak li wassal lis-CCI biex tikkonkludi l-ftehimiet [ta’ kummerċjalizzazzjoni]. Is-CCI ddikjarat ukoll li “il-kunsiderazzjonijiet li wasslu lis-CCI biex tikkonkludi l-ftehimiet li qed jiġu eżaminati kienu ta’ natura purament kummerċjali, u l-vantaġġ kummerċjali li daww il-ftehimiet kienu jiġġeneraw għall-ajruport kien gie vvalutat kif xieraq. Il-possibbiltà li jitqieghdu reklami dwar l-ajruport ta’ La Rochelle u r-reġjun tiegħu, kif ukoll id-destinazzjonijiet kollha moqdija mill-ajruport, fuq sit web b’numru ta’ viżitaturi daqs dak ta’ Ryanair, kienet tirrappreżenta opportunità li jiġu attirati klijenti addizzjonali minn barra l-pajjiż li s-CCI, li tixtieq iżżid it-traffiku tal-ajruport u, għalhekk, id-dhul tiegħu, naturalment hatfet”. Fl-istess osservazzjonijiet, is-CCI kkonkludiet li “minbarra li tejbu l-immagħni tal-ajruport u l-attrazzjoni tar-reġjun li jaqdi, il-ftehimiet ta’ kummerċjalizzazzjoni konkluzi mill-ajruport ta’ La Rochelle ma’ AMS ikkontribwew ukoll għall-profittabbiltà ġenerali tar-relazzjoni ma’ Ryanair [...], billi r-reklamar inkwistjoni qajjem zied dhul addizzjonali minn attivitajiet ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi ġġenerat minn passiġġieri barranin li nġiebu fl-ajruport minn Ryanair u li ġew attirati lejn dik id-destinazzjoni permezz ta’ dan ir-reklamar immirat u effiċjenti”. Dawn il-fatturi jissuggerixxu li, skont is-CCI, jenhtieg li l-imġiba tagħha tiġi vvalutata bl-istess mod bħal dik ta’ operatur ta’ ajruport ⁽¹¹¹⁾.
- (446) Il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li japplika l-ewwel wieħed miż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq. Hija Prattika komuni għal operatur ta’ ajruport, matul l-attività ekonomika tiegħu, li jikkonkludi arrangamenti mal-linji tal-ajru li jistabbilixxu impasti differenti u, f’ċerti każijiet, jagħti inċentivi sostanzjali u appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni lil daww il-linji tal-ajru ⁽¹¹²⁾. F’dan ir-rigward, il-Kummissjoni tqis li, fil-prinċipju, il-konkluzjoni tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta’ kummerċjalizzazzjoni taqa’ fi hdan l-attività ekonomika ta’ operatur ta’ ajruport ⁽¹¹³⁾.

⁽¹⁰⁸⁾ Ara, pereżempju, is-sentenza tal-Qorti tal-Prim’Istanza tat-28 ta’ Jannar 1999, *BAI vs il-Kummissjoni*, T-14/96, ECLI:EU:T:1999:12, il-paragrafi 75 u 76 u s-sentenza tal-Qorti tal-Prim’Istanza tal-5 ta’ Awwissu 2003, *P & O European Ferries (Vizcaya), SA u Diputación Foral de Vizcaya vs il-Kummissjoni*, T-116/01 u T-118/01, ECLI:EU:T:2003:217, il-punt 117.

⁽¹⁰⁹⁾ Ara l-premessi minn 205 sa 214.

⁽¹¹⁰⁾ Ara l-premessi minn 171 sa 177.

⁽¹¹¹⁾ Għalhekk, jenhtieg li l-prezz tas-suq li Franza jew is-CCI suppost kellhom iħallsu biex jiżviluppaw l-ekonomija reġjonali permezz ta’ appoġġ lil-linji tal-ajru ma hemmx bżonn li jiġi stabbilit hawnhekk, billi dan l-approċċ tal-aħhar ma huwiex dak mehud minn Franza jew mis-CCI.

⁽¹¹²⁾ Il-punt 7 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽¹¹³⁾ Jenhtieg li jiġi nnotat ukoll li t-Taqsim 3.5 tal-Linji Gwida tal-2014 tistabbilixxi li, għall-fini tal-applikazzjoni tal-prinċipju tal-operatur privat f’ekonomija tas-suq, l-inċentivi u l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jridu jitqiesu fil-valutazzjoni.

- (447) Ghalhekk, sabiex tiġi ddeterminata l-eżistenza ta' vantaġġ favur il-linji tal-ajru, jenhtieg li jintuża l-ewwel approċċ, imsemmi fil-premessa 439; dan jikkonsisti fit-tqabbil tal-ingiba tas-CCI ma' dik ta' operatur ipotetiku f'ekonomija tas-suq, motivat mill-prospett ta' profitti u mill-operat tal-ajruport ta' La Rochelle minflok is-CCI. Il-Kummissjoni tirrimarka li dan l-approċċ kien dak li diġà ttiehed fil-Linji Gwida tal-2014 ⁽¹¹⁴⁾ u fil-prattika reċenti tagħha tat-tehid tad-deċiżjonijiet ⁽¹¹⁵⁾, li ġiet approvata mill-każistika ⁽¹¹⁶⁾
- (448) Din il-konklużjoni, stabbilita għall-ftehimiet konklużi ma' Ryanair u AMS, tapplika wkoll għall-ftehim ma' Jet2, għall-istess raġunijiet.

In-natura inseparabbli tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport

- (449) Il-Kummissjoni identifikat żewġ xenarji. Fl-ewwel wiehed, ftehim wiehed jew aktar dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiġu ffirmati fl-istess hin ma' ftehim dwar is-servizzi ta' ajruport u jikkostitwixxu tranżazzjoni waħda. F'dan il-każ, il-valutazzjoni tal-MEO titwettaq fuq il-ftehimiet kollha li jiffurmaw it-tranżazzjoni. Taht it-tieni xenarju, il-ftehim(iet) dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma jiġux iffirmati fl-istess hin ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. F'dan il-każ, il-valutazzjoni tat-tranżazzjoni se tiffoka biss fuq il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Madankollu, il-valutazzjoni tal-MEO se tqis il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport fis-sehh fiż-żmien meta gew iffirmati l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni sabiex jiġi evalwat id-dhul tas-CCI.
- (450) Ghalhekk, il-Kummissjoni temmen li jenhtieg li kull wiehed mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni msemmija fi Table 9 jiġi vvalutat sabiex jiġi aċċertat jekk jistax ikun marbut b'mod inseparabbli ma' ftehim wiehed jew aktar dwar is-servizzi tal-ajruport jew saħansitra, fejn applikabbli, ma' ftehimiet oħrajn dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Bil-hsieb li tiġi vvalutata n-natura inseparabbli ta' din ir-rabta, il-Kummissjoni tqis li huwa mehtieg li tagħmel l-osservazzjonijiet li ġejjin.
- (451) L-ewwel nett, il-fatt li xi ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni gew konklużi mis-CCI ma' AMS u mhux ma' Ryanair ma jzommx lill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni milli jiġu vvalutati b'mod kongunt mal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport. Iz-żewġ tipi ta' ftehim gew konklużi mill-istess partijiet minhabba li, kif stabbilit fil-premessi minn 432 sa 438, Ryanair u AMS iridu jitqiesu bħala li jiffurmaw entità ekonomika unika.
- (452) Fatturi oħrajn stabbiliti hawn taht jindikaw rabtiet mill-qrib hafna bejn ċerti ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport konklużi b'mod kongunt.
- (453) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tinnota li l-proċess li bih gew konklużi l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS jew Ryanair huwa marbut mill-qrib mal-konklużjoni ta' ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport ma' Ryanair.
- (454) Kif muri fit-Table 9, il-biċċa l-kbira tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni gew konklużi kważi fl-istess hin bħal ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Pereżempju, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmati ma' Ryanair fl-1 ta' Diċembru 2003 u fl-1 ta' Jannar 2004 gew iffirmati Prattikament fl-istess hin bħall-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport tal-10 ta' Diċembru 2003. Bl-istess mod, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi ma' AMS fl-1 ta' Mejju 2006 gew konklużi xahar biss wara l-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport tal-1 ta' April 2006 u dahlu fis-sehh fl-1 ta' Mejju 2006, b'durata identika ta' 3 snin.
- (455) Barra minn hekk, is-CCI ma organizzatx proċedura ta' sejha għall-offerti u fil-fatt ma kkunsidrat l-ebda fornitur ieħor għajr AMS jew Ryanair, li jsaħħah ir-rabta inseparabbli bejn il-proċessi li bihom gew konklużi ż-żewġ tipi ta' ftehim.
- (456) It-tieni nett, l-eżami tal-kontenut tal-ftehimiet jikkonferma relazzjoni mill-qrib ta' dipendenza bejn il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u r-rotot tal-ajru operati minn Ryanair mill-ajruport ta' La Rochelle.
- (457) L-ewwel nett, is-servizzi pprovduti minn AMS, anki meta jkun mmirati biex jippromwovu lil La Rochelle u r-reġjun tagħha, jiffokaw biss fuq ir-rotot operati minn Ryanair u l-ebda linja tal-ajru oħra.

⁽¹¹⁴⁾ Il-paragrafu 53 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽¹¹⁵⁾ Ara, pereżempju, id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1227, il-premessi minn 314 sa 330.

⁽¹¹⁶⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafi minn 329 sa 334.

- (458) Sussegwentement, il-valutazzjoni tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li għandha titwettaq minn AMS tindika wkoll li dawk is-servizzi huma bi ftehim iffokati kompletament fuq is-sit web ta' Ryanair, li huwa deskritt bħala l-“ghodda ta' kummerċjalizzazzjoni ewlenija” f'bosta ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ⁽¹¹⁷⁾, u b'mod partikolari fuq il-verżjonijiet tas-sit aċċessibbli minn pajjiżi li minnhom Ryanair topera rotta lejn La Rochelle. Skont it-termini tad-diversi ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni, is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li għandhom jitwettqu minn AMS jinkludu dawn li ġejjin: (i) l-inserzjoni ta' links fuq il-paġna li tikkorrespondu għad-destinazzjoni ta' La Rochelle fuq is-sit web ta' Ryanair; (ii) l-inserzjoni ta' links għas-sit web magħżul mis-CCI fuq il-paġni prinċipali tar-Renju Unit, tal-Belġju, tan-Netherlands, tal-Portugall, tal-Irlanda u tan-Norveġja tas-sit web ta' Ryanair (li jikkorrespondu għall-punti ta' oriġini tar-rotot ta' Ryanair lejn l-ajruport ta' La Rochelle); (iii) l-inserzjoni tal-paragrafi fit-taqsima “5 affarijiet x'tagħmel” fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair; (iv) il-bgħit ta' emails li jippromwovu lil La Rochelle mal-abbonati Brittaniċi u Irlandiżi fuq is-sit web ta' Ryanair ⁽¹¹⁸⁾; (v) il-preżentazzjoni ta' La Rochelle fuq il-paġna prinċipali tal-verżjonijiet Norveġiżi u Portugiżi tas-sit web ta' Ryanair ⁽¹¹⁹⁾. Madankollu, is-sit web ta' Ryanair huwa mfassal primarjament bħala l-pjattaforma tal-bejgħ tal-biljetti għal rotot operati minn Ryanair, u f'sens sekondarju hafna biss bħala għodda għall-promozzjoni tad-destinazzjonijiet moqdiya minn Ryanair, li jinkludu lil La Rochelle ⁽¹²⁰⁾.
- (459) Barra minn hekk, kif spjegat fil-premessi minn 81 sa 114, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi ma' Ryanair (il-ftehimiet A u B) fihom l-impenn ta' Ryanair li topera ċerti rotot, filwaqt li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni D, G, H, I, J u K konkluzi ma' AMS jindikaw b'mod espliċitu li huma “msejsa fl-impenn ta' Ryanair li topera” ⁽¹²¹⁾ ċerti rotot tal-ajru koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport sottostanti. Il-preżenza ta' dawn il-klawżoli turi li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma kienx jeżisti kieku Ryanair ma kinitx operat ir-rotot koperti mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Din il-konkluzjoni ma hijiex ikkontestata għall-ftehimiet C, E u F, li huma biss emendi għal ftehimiet preeżistenti u li d-dispożizzjonijiet godda tagħhom ma jpoġġux dubju fuq ir-rabta bejn l-operat tar-rotot imsemmija qabel minn Ryanair u s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (460) Fl-aħħar nett, l-ammonti mhallsin lil Ryanair skont ċerti ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-ftehimiet A u B) huma ddeterminati mill-ghadd ta' rotazzjonijiet imwettqa minn Ryanair. Bħala eżempju, l-Artikolu 3 tal-ftehim A konkluzi ma' Ryanair jiddikjara li “jekk Ryanair ma tilhaqx fattur ta' tagħbija medju annwalizzat ta' 60 % fuq mill-inqas 340 rotazzjoni f'kull sena kalendarja [...], il-ħlas se jiġi kkalkolat mill-ġdid b'mod proporzjonali għan-numru ta' passiġġieri ttrasportati” ⁽¹²²⁾. L-inkluzjoni ta' din id-dispożizzjoni turi li l-ghan essenzjali tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma huwiex, b'mod ġenerali, li jippromwovi lil La Rochelle u r-reġjun tagħha iżda, b'mod hafna aktar speċifiku, li jghin lil Ryanair tilhaq objettivi kwantifikati għat-trasport tal-passiġġieri lejn La Rochelle.
- (461) Mill-kunsiderazzjonijiet ta' hawn fuq jirriżulta li s-servizzi previsti f'dawn il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huma marbuta mill-qrib mas-servizzi tat-trasport bl-ajru offruti minn Ryanair, li huma msemmija fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u koperti mill-ftehimiet korrispondenti dwar is-servizzi tal-ajruport. Is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li ċertament ma humiex imfasslin f'termini ġenerali u mhux distinti biex jiżied l-ivvjaġġar għal skopijiet ta' divertiment u negozju lejn La Rochelle u r-reġjun tagħha, huma mmirati speċifikament lejn persuni li x'aktarx jużaw is-servizzi tat-trasport ta' Ryanair koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li jfisser li l-oġġettiv primarju tagħhom huwa li jippromwovu dawk is-servizzi.
- (462) Għalhekk, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huma inseparabbli mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmati b'mod kongunt u mis-servizzi tat-trasport bl-ajru koperti minnhom. Il-fatti ppreżentati hawn fuq jindikaw ukoll li ma hemm xejn li jappoġġa l-argument ipotetiku li, fin-nuqqas tar-rotot tal-ajru inkwistjoni (u, għalhekk, il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport assoċjati), il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni xorta kienu jiġu ffirmati.

⁽¹¹⁷⁾ Il-ftehimiet tal-1.4.2006 u tas-17.9.2009 konkluzi ma' AMS.

⁽¹¹⁸⁾ Il-ftehimiet tal-1.4.2006, tas-17.9.2009 u tal-25.2.2010 konkluzi ma' AMS.

⁽¹¹⁹⁾ Emendi għall-ftehim tal-25.2.2010.

⁽¹²⁰⁾ It-taqsima partikolarment żgħira tas-sit web ta' Ryanair iddedikata għall-promozzjoni tat-turiżmu, flimkien mal-fatt li r-reġjun ta' La Rochelle huwa biss wiehed minn għexieren ta' destinazzjonijiet koperti minn miżuri ta' promozzjoni kummerċjali fuq is-sit web ta' Ryanair, jagħmlu l-preżentazzjoni tar-reġjun ta' La Rochelle fuq is-sit web ta' Ryanair ta' hafna inqas importanza mill-bejgħ ta' biljetti u servizzi mibjugha mil-linja tal-ajru.

⁽¹²¹⁾ L-Artikolu 1 tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, dwar l-iskop tiegħu, li jiddikjara: “*Dan il-Ftehim huwa msejjes fl-impenn ta' Ryanair li topera rotot...*”

⁽¹²²⁾ It-test originali bl-Ingliż: “... if Ryanair does not attain an annualised average load factor of sixty per cent (60 %) on at least 340 rotations in each calendar year ... the payment will be recalculated in proportion to the number of passengers carried ...”.

- (463) Jenhtieg li jiġi nnotat ukoll li Franza stess enfazzat ir-rabta bejn il-pagamenti stabbiliti fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u r-rotot operati mil-linji tal-ajru: "L-iżvilupp ta' ajruport jiddependi kompletament fuq iż-żieda fil-volum ta' passiġġieri tiegħu, u b'hekk il-htieġa li jitwettqu kampanji ta' pubbliċità mmirati lejn iż-żieda fl-gharfien tar-rotot moqdija mill-ajruport, il-postijiet turistiċi tar-reġjun, eċċ. Għalhekk, il-pubblikazzjoni ta' reklami fuq siti web b'numri għoljin ta' viżitaturi tikkostitwixxi servizz essenzjali mogħti lil kwalunkwe ajruport reġjonali li qed jikber. Din il-htieġa holqot, b'mod partikolari fost kumpaniji bi prezz baxx, prattiki li jikkonsistu fl-offerta ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u ta' reklamar tal-ajruporti" ⁽¹²³⁾ (enfasi miżjuda mill-Kummissjoni). Minn din id-dikjarazzjoni jidher ċar li l-pagamenti stabbiliti fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni kienu parti integrali mir-relazzjoni kummerċjali bejn is-CCI u l-linji tal-ajru għall-operat u l-iżvilupp tar-rotot. Minn dan isegwi wkoll li l-iskop ta' dawk il-pagamenti ma kienx biss li jippromwovu ż-żjarat lejn La Rochelle u r-reġjun tagħha b'mod ġenerali, iżda fuq kollox li jippromwovu speċifikament dawk ir-rotot operati minn linji tal-ajru li joperaw mill-ajruport ta' La Rochelle.
- (464) Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni se tibbaża l-valutazzjoni speċifika tagħha tal-ftehimiet imsemmija fi Table 9 fuq korpi ta' evidenza relatata ma', *inter alia*, jekk dawn li ġejjin kinux identiċi jew simili: (i) id-data li fiha gew iffirmati l-ftehimiet; (ii) ir-rotta/rotot ġeografika/ġeografiċi inkwistjoni; (iii) il-volum ta' passiġġieri msemmi hemmhekk; (iv) il-kontroreferenzi bejn l-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni u ta' trasport tal-passiġġieri; (v) kwalunkwe element ieħor li jgħaqqad b'mod ċar il-ftehimiet. B'hekk, minn din il-valutazzjoni jista' jirriżulta li ċerti ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma kinux parti minn tranżazzjoni kongunta ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport (u, għalhekk, iridu jiġu vvalutati individwalment), filwaqt li ftehimiet oħrajn jenhtieg li jiġu vvalutati b'mod kongunt bħala sett.

— *Is-sett ta' ftehimiet 1-A*

- (465) Il-Kummissjoni tinnota li s-CCI-Ajruport iffirmat ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport (il-ftehim 1) fl-10 ta' Diċembru 2003, jiġifieri f'tit jiem wara li ġie ffirmat il-ftehim A dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fl-1 ta' Diċembru 2003. Barra minn hekk, id-durata tal-ftehim A dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (mill-1 ta' Mejju 2003 sal-31 ta' Diċembru 2003) hija koperta kompletament mill-perjodu ta' applikazzjoni tal-ftehim 1, jiġifieri mill-1 ta' Mejju 2003 sat-30 ta' April 2006. Fl-aħħar nett, l-obbligi tat-traffiku annwali kemm fil-ftehimiet kif ukoll fir-rotot operati huma identiċi. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li dawn iż-żewġ ftehimiet jikkostitwixxu tranżazzjoni wahda u li, għaldaqstant, jenhtieg li jiġu vvalutati b'mod kongunt.

— *Il-ftehim B*

- (466) Il-Kummissjoni tinnota li s-CCI-Ajruport iffirmat il-ftehim B dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fit-3 ta' Ġunju 2004, jiġifieri kważi 6 xhur wara li ġie ffirmat il-ftehim nru 1 dwar is-servizzi tal-ajruport, minkejja li l-ftehim jiddikjara li "dan il-ftehim isir fl-1 ta' Jannar 2004" ⁽¹²⁴⁾.
- (467) Minkejja li ż-żewġ ftehimiet għandhom l-istess data ta' skadenza u jinkludu obbligi u rotot tat-traffiku simili, il-Kummissjoni tinnota li Franza ma tatx raġunijiet għall-posponiment tal-iffirmar tal-ftehim sat-3 ta' Ġunju 2004, minkejja li huwa ppreżentat bħala li ġie konkluż fl-1 ta' Jannar 2004. Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li jenhtieg li l-ftehim B jiġi vvalutat separatament.

— *Sett ta' ftehimiet 2-3-C-D*

- (468) Il-Kummissjoni tinnota li s-CCI-Ajruport iffirmat żewġ ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport (il-ftehimiet 2 u 3) fl-1 ta' Mejju 2006, jiġifieri xahar biss wara li ġew iffirmati l-ftehimiet C u D dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fl-1 ta' April 2006. Dawn l-erba' ftehimiet ikopru wkoll l-istess perjodu operattiv, jiġifieri mill-1 ta' Mejju 2006 sat-30 ta' April 2009. Barra minn hekk, il-ftehimiet 2 u C, minn naħa, u l-ftehimiet 3 u D, min-naħa l-oħra, iffirmati xahar bogħod minn xulxin, jirrigwardjaw l-istess ajruporti (Londra-Stansted għall-ftehimiet 2 u C u Dublin għall-ftehimiet 3 u D) u jinkludu obbligi tat-traffiku identiċi (95 000 passiġġier għal Londra-Stansted u 45 000 passiġġier għal Dublin). Barra minn hekk, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni relatati ma' dawn iż-żewġ ajruporti huma identiċi, bl-unika eċċezzjoni tkun l-obbligi tat-traffiku, l-ammonti mħallsin għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-volum ta' dawk is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. L-istess japplika għall-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, li huma identiċi hlief għall-obbligi tat-traffiku. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li dawn l-erba' ftehimiet jikkostitwixxu tranżazzjoni wahda u li, għaldaqstant, jenhtieg li jiġu vvalutati b'mod kongunt.

⁽¹²³⁾ Twegiba minn Franza tat-13 ta' April 2012, il-paragrafu 247.

⁽¹²⁴⁾ It-test oriġinali bl-Ingliż: "this agreement is made the 1st of January 2004".

- (469) Il-Kummissjoni tinnota li wiehed mill-indikaturi ewlenin huwa l-fatt li l-erba' ftehimiet kollha ġew iffirmati bejn wiehed u iehor fl-istess żmien (inqas minn xahar bogħod minn xulxin), filwaqt li l-ftehim sussegwenti (il-ftehim E) ġie ffirmat aktar minn sena wara. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinnota li ż-żewġ ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u ż-żewġ ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ġew iffirmati fl-istess jiem (fl-1 ta' April u fl-1 ta' Mejju 2006, rispettivament). Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni tenfasizza li valutazzjoni separata tal-ftehimiet 2 u C, minn naħa, u 3 u D, min-naħa l-oħra, ma taffettwax, fl-ebda każ, il-konklużjoni milhuqa dwar il-vantaġġ mogħti (ara Table 18).

— *Il-ftehim E*

- (470) Fl-1 ta' Ġunju 2007, is-CCI-Ajruport iffirmat il-ftehim E, li huwa relatat mas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web Irlandiż ta' Ryanair. Għalhekk, din l-emenda għall-ftehim D ġiet iffirmata aktar minn sena wara l-ftehim D innifsu, u għall-kuntrarju tal-ftehimiet l-oħrajn dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni vvalutati hawn fuq, ma ġietx iffirmata flimkien ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Barra minn hekk, il-ftehim li jmiss iffirmat mis-CCI-Ajruport u minn Ryanair/AMS huwa l-ftehim F, li ġie ffirmat kważi 4 xhur wara l-ftehim E u ma huwiex relatat mas-sit web Irlandiż ta' Ryanair. Il-ftehimiet E u F huma relatati wkoll ma' żewġ rotot separati (Dublin u Londra-Stansted, rispettivament). Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-ftehim E jiġi vvalutat separatament.

— *Il-ftehim F*

- (471) Fil-21 ta' Settembru 2007, is-CCI-Ajruport iffirmat il-ftehim F, li huwa relatat mas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web tar-Renju Unit ta' Ryanair. Għalhekk, din l-emenda għall-ftehim C ġiet iffirmata aktar minn sena wara l-ftehim C innifsu u, bħall-ftehim E, ma ġietx iffirmata flimkien ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Barra minn hekk, il-ftehim li jmiss iffirmat mis-CCI-Ajruport u minn Ryanair/AMS huwa l-ftehim G, li ġie ffirmat kważi sentejn wara l-ftehim F. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-ftehim F jiġi vvalutat separatament.

— *Is-sett ta' ftehimiet G-H-I-J*

- (472) Il-Kummissjoni tinnota li, fis-17 ta' Settembru 2009, is-CCI-Ajruport iffirmat erba' ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni dwar ir-rotot operati minn Ryanair minn La Rochelle lejn Londra-Stansted (il-ftehim G), Brussell Charleroi (il-ftehimiet H u J) u Dublin (il-ftehim I). Dawn l-erba' ftehimiet ikopru l-istess perjodu operattiv, jiġifieri mill-1 ta' Jannar 2009 sal-31 ta' Diċembru 2011. Barra minn hekk, il-kontenut tal-ftehimiet G, H u I dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huwa identiku, bl-uniċi eċċezzjonijiet ikunu l-obbligi tat-traffiku u l-prezz u l-volum tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Fir-rigward tal-ftehim J, din hija emenda għall-ftehim H, li l-uniku skop tagħha huwa li tapplika zieda — għalkemm waħda żgħira — fit-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni diġà stabbilita fil-ftehim H, li ġie ffirmat fl-istess jum. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li dawn l-erba' ftehimiet jikkostitwixxu tranżazzjoni waħda u li, għaldaqstant, jenhtieg li jiġu vvalutati b'mod kongunt.

- (473) Il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport Nru 5 ġie ffirmat fit-13 ta' Jannar 2010. Huwa jkopri l-perjodu mill-1 ta' Mejju 2009 sat-30 ta' April 2012. Il-Kummissjoni tinnota li dan il-ftehim jikkonċerna l-ajruporti ta' Londra-Stansted, Brussell Charleroi u Dublin (bil-possibbiltà li Ryanair topera rotta waħda oħra jew aktar lejn La Rochelle), bħas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J. Madankollu, il-Kummissjoni tosserva li l-perjodu ta' applikazzjoni tal-ftehim 5 huwa differenti minn dak tas-sett G-H-I-J u li ġie ffirmat kważi 5 xhur wara dak is-sett. Il-Kummissjoni tinnota li l-ftehim 5 fil-fatt ma jimponi l-ebda obbligu tat-traffiku fuq Ryanair u ma jinkludi l-ebda servizz ta' kummerċjalizzazzjoni mħallas lil Ryanair/AMS. Fir-realtà, dan sempliċement jifformalizza b'mod retroattiv l-ammont unitarju tal-imposti tal-ajruport li Ryanair kienet meħtieġa thallas mill-1 ta' Mejju 2009. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-ftehim 5 ma jenhtiegx li jiġi vvalutat daqslikieku kien jiffirma parti mis-sett ta' ftehimiet G-H-I-J.

— *Is-sett ta' ftehimiet 6-K*

- (474) Il-Kummissjoni tinnota li s-CCI-Ajruport iffirmat ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport (il-ftehim 6) fl-1 ta' Frar 2010, jiġifieri inqas minn xahar qabel il-ftehim K dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li ġie ffirmat fil-25 ta' Frar 2006. Il-ftehim 6 jikkonċerna s-servizzi tal-ajruport li għandhom jiġu pprovduti lil Ryanair għar-rotot lejn Londra-Stansted (ir-Renju Unit), Dublin (l-Irlanda), Brussell Charleroi (il-Belġju) u Oslo Rygge (in-Norveġja) għall-perjodu mit-28 ta' Marzu 2010 sal-31 ta' Marzu 2013. Dan jinkludi wkoll l-obbligi tat-traffiku għal Ryanair. Sadanittant, il-ftehim K jirregola s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li kellhom jiġu pprovduti fuq il-verżjonijiet tal-Irlanda, tan-Norveġja, tan-Netherlands u tar-Renju Unit tal-paġna prinċipali ta' Ryanair matul il-perjodu mit-28 ta' Marzu 2010 sal-31 ta' Marzu 2013. Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-ftehim 6 u l-ftehim K jiġu vvalutati b'mod kongunt.

- (475) Fir-rigward tal-ftehim 5, għalkemm bhall-ftehim K huwa ġie ffirmat fil-bidu tal-2010, il-Kummissjoni tinnota li huwa jkopri perjodu qabel dak tal-ftehim K. Barra minn hekk, il-ftehim 5 ma jinkludi l-ebda rotta lejn in-Norveġja, filwaqt li l-ftehim K jirregola s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li għandhom jiġu pprovduti fuq il-verżjoni Norveġiża tal-paġna prinċipali ta' Ryanair. Fir-rigward tal-ftehim li jmiss iffirmat mis-CCI-Ajruport u minn Ryanair/AMS (il-ftehim L dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni), dan ġie ffirmat kważi 4 xhur wara l-ftehim K u jirrigwardja l-ajruport ta' Cork, li ma huwiex kopert mill-ftehim 6 dwar is-servizzi tal-ajruport. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-ftehim 5 u l-ftehim L ma jistgħux jiġu meħmuża mas-sett ta' ftehimiet 6-K.

— *Il-ftehim L*

- (476) Fit-23 ta' Ġunju 2010, is-CCI-Ajruport iffirmat il-ftehim L, li jirrigwardja s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web Irlandiż ta' Ryanair. Għalhekk, din l-emenda għall-ftehim K ġiet iffirmata kważi 4 xhur wara l-ftehim K innifsu u ma ġietx iffirmata flimkien ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Barra minn hekk, il-ftehim li jmiss iffirmat mis-CCI-Ajruport u minn Ryanair/AMS (il-ftehim 7) ġie ffirmat kważi 7 xhur wara l-ftehim L u ma kienx relatat mas-sit web Irlandiż ta' Ryanair. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-ftehim L jiġi vvalutat separatament.

— *Is-sett ta' ftehimiet 7-M u l-ftehim N*

- (477) Il-Kummissjoni tinnota li s-CCI-Ajruport iffirmat ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport (il-ftehim 7) fit-28 ta' Jannar 2011, jiġifieri ġimagħtejn biss qabel il-ftehimiet M u N dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li ġew iffirmati fil-11 ta' Frar 2011. Dawn it-tliet ftehimiet ma jkoprox b'mod preċiż l-istess perjodu operattiv: il-ftehim 7, li ma jispeċifika l-ebda data ta' skadenza, huwa emenda għall-ftehim 5 b'data ta' skadenza fil-prinċipju fit-30 ta' April 2012, filwaqt li l-ftehimiet M u N jiskadu fit-30 ta' Marzu 2013. Barra minn hekk, il-ftehim 7 jispeċifika impenn ta' traffiku ta' 17 000 passigġier annwali, filwaqt li l-ftehimiet M u N sempliċment jispeċifikaw servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mingħajr ebda impenn ta' traffiku.
- (478) Il-Kummissjoni tinnota li l-iskop komuni tal-ftehimiet 7 u M huwa r-rotta l-għdida li Ryanair bihsiebha tiftaħ minn La Rochelle lejn Porto (il-Portugall). Minhabba d-dati tal-iffirmar li jikkoinċidu u r-rotta, il-Kummissjoni tqis li l-fatt li l-ftehim M dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huwa iqsar mill-ftehim 7 dwar is-servizzi tal-ajruport ma jaffettwax l-osservazzjoni ġenerali li s-CCI-Ajruport u Ryanair manifestament iddeċidew li jorganizzaw il-ġestjoni operazzjonali, kummerċjali u finanzjarja tar-rotta l-għdida lejn Porto b'mod kongunt permezz ta' dawn iż-żewġ ftehimiet, bl-istess mod bħal destinazzjonijiet oħrajn operati minn Ryanair mill-ajruport ta' La Rochelle.
- (479) Fir-rigward tal-ftehim N, l-uniku fattur li għandu komuni mal-ftehimiet 7 u M huwa d-dati tal-iffirmar li jikkoinċidu, minhabba li l-ftehim N huwa emenda għall-ftehim K li jkopri biss is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konnessi mar-rotta operata lejn Oslo Rygge (in-Norveġja) (iżda ġie ffirmat aktar minn sena wara). Barra minn hekk, kif iddikjarat hawn fuq, il-ftehim N ma jinkludi l-ebda obbligu tat-traffiku. Għalhekk, il-ftehim N ma huwiex relatat mal-ftehim M u mal-ftehim 7, li minnhom jista' jiġi sseparat.
- (480) Fl-aħhar nett, il-Kummissjoni tinnota li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni sussegwenti ffirmat bejn iż-żewġ partijiet ġie konkluż fis-26 ta' Ottubru 2012, hafna wara li ġew iffirmati l-ftehimiet 7, M u N ⁽¹²⁵⁾. Għal dawn id-diversi raġunijiet, il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-ftehimiet 7 u M jikkostitwixxu tranżazzjoni waħda u li jridu jiġu vvalutati b'mod kongunt, filwaqt li jenhtieg li l-ftehim N jiġi vvalutat separatament.

— *Konklużjoni dwar il-metodu ta' valutazzjoni kongunta tal-ftehimiet konklużi mis-CCI-Ajruport ma' Ryanair/AMS*

- (481) Minn dak li ntqal hawn fuq jirrizulta li kull wiehied mis-settijiet ta' ftehimiet li ġejjin jenhtieg li jiġi ttrattat bħala miżura waħda, sabiex tiġi vvalutata l-profittabilità tagħhom. Xi ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma kinux jiffurmaw tranżazzjoni waħda ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Dawn il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni se jiġu vvalutati b'kont meħud tad-dhul iġġenerat mill-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport fis-sehh.

⁽¹²⁵⁾ Fi kwalunkwe każ, barra mill-perjodu kopert minn din id-deċiżjoni.

Tabella 14

Lista ta' settijiet ta' ftehimiet konklużi bejn is-CCI u Ryanair/AMS

Nru	Ftehimiet	Data tal-iffirmar	Il-perjodu li miegħu huwa relatat il-ftehim
1	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	10.12.2003	1.5.2003–30.4.2006
A	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	1.12.2003	1.5.2003–31.12.2003
B	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	1.1.2004	1.1.2004–30.4.2006
C	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit)	1.4.2006	1.5.2006–30.4.2009
D	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (l-Irlanda)	1.4.2006	1.5.2006–30.4.2009
2	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport (ir-Renju Unit)	1.5.2006	1.5.2006–30.4.2009
3	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport (l-Irlanda)	1.5.2006	1.5.2006–30.4.2009
4	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	1.2.2007	1.2.2007–30.4.2009
E	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	1.6.2007	1.6.2007–30.9.2007
F	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	21.9.2007	28.10.2007–29.3.2008
G	Il-ftehim Nru 1 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (ir-Renju Unit)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
H	Il-ftehim Nru 2 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-Belġju)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
I	Il-ftehim Nru 3 bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (l-Irlanda)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
J	Emenda għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-Belġju)	17.9.2009	1.1.2009–31.12.2011
5	Il-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	13.1.2010	1.5.2009–30.4.2012
6	Emenda Nru 1 għall-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport	1.2.2010	1.2.2010–31.3.2013
K	Il-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	25.2.2010	31.3.2010–30.3.2013
L	Emenda Nru 1 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni	23.6.2010	1.6.2010–1.9.2010
7	Emenda Nru 2 għall-ftehim bejn is-CCI u Ryanair dwar is-servizzi tal-ajruport (il-Portugall)	28.1.2011	28.1.2011–30.4.2012
M	Emenda Nru 2 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-Portugall)	11.2.2011	28.3.2011–30.3.2013
N	Emenda Nru 3 għall-ftehim bejn is-CCI u AMS dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (in-Norveġja)	11.2.2011	31.3.2011–30.3.2013

— *Ftehim konkluż ma' Jet2*

- (482) Kif diġà ssemma fil-premessi minn 117 sa 120, is-CCI ffirmat ftehim ma' Jet2 fl-4 ta' Lulju 2008. L-ewwel u qabel kollox, dan il-ftehim jinkludi dispożizzjonijiet relatati mas-servizzi tal-ajruport u jipprevedi l-ghoti ta' skontijiet sinifikanti fuq l-imposti tal-ajruport. Il-ftehim jipprevedi wkoll il-hlas ta' kontribuzzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni marbuta mal-operat tar-rotta La Rochelle-Leeds. Għalhekk, dan il-ftehim irid jitqies bħala miżura waħda li l-profittabbiltà tagħha, bħall-ftehimiet konklużi mis-CCI ma' Ryanair/AMS, se tiġi eżaminata mill-Kummissjoni fit-Taqsim 7.1.1.3.

(2) Għażla tal-metodu ta' analiżi bejn analiżi komparattiva u analiżi tal-profittabbiltà inkrementali

- (483) Skont il-Linji Gwida tal-2014, permezz tal-applikazzjoni tal-prinċipju tal-MEO, l-eżistenza ta' għajjnuna lil linja tal-ajru li tuża ajruport partikolari tista', fil-prinċipju, tiġi eskluża jekk il-prezz mitlub għas-servizzi tal-ajruport ikun jikkorrespondi għall-prezz tas-suq (analiżi komparattiva), jew jekk ikun jista' jintwera, permezz ta' analiżi *ex ante* – jiġifieri analiżi bbażata fuq l-informazzjoni disponibbli meta tkun ingħatat l-għajjnuna u fuq l-iżviluppi prevedibbli f'dak il-mument – li l-arrangament mal-ajruport/linja tal-ajru se jwassal għal kontribuzzjoni pożittiva ta' profit inkrementali għall-ajruport ⁽¹²⁶⁾ (analiżi tal-profittabbiltà inkrementali).
- (484) L-ewwel nett, jenhtieg li jiġi nnotat li, skont il-każistika, il-Kummissjoni tista', mingħajr ma tikkommetti żball, tanalizza fid-dettall l-aktar metodu ta' valutazzjoni xieraq li tista' tagħzel għall-fini tal-applikazzjoni tat-test tal-MEO. Il-każistika rrikonoxxiet li l-Kummissjoni tista' tiffavorixxi metodu wieħed fuq l-iehor jekk hija tqis li dak il-metodu huwa aktar addattat ⁽¹²⁷⁾. B'mod partikolari, il-każistika rrikonoxxiet in-nuqqas ta' ġerarkija bejn iż-żewġ metodi ⁽¹²⁸⁾.
- (485) Fir-rigward tal-ewwel approċċ (analiżi komparattiva), il-Kummissjoni għandha dubji serji dwar jekk bħalissa huwiex possibbli li jiġi definit parametru referenzjarju xieraq biex jiġi stabbilit prezz tas-suq veru għas-servizzi pprovduti mill-ajruporti. Għalhekk, hija tqis li analiżi tal-profittabbiltà inkrementali hija l-aktar approċċ xieraq għall-valutazzjoni tal-arrangamenti konklużi mill-ajruporti ma' linji tal-ajru individwali ⁽¹²⁹⁾.
- (486) Il-Kummissjoni tqis li huwa xieraq li fil-kuntest ta' din l-analiżi ttenni li, wara l-adozzjoni tal-Linji Gwida tal-2014, kemm Franza kif ukoll il-partijiet interessati ġew mistiedna jissottomettu kummenti dwar l-applikazzjoni ta' dawk il-Linji Gwida għal dan il-każ.
- (487) F'dan ir-rigward, jenhtieg li jiġi nnotat li, b'mod ġenerali, l-applikazzjoni tat-test tal-MEO abbażi ta' prezz medju osservat fi swieq simili oħrajn (analiżi komparattiva) tista' tkun utli fejn prezz tas-suq ikun jista' jiġi identifikat jew dedott b'mod raġonevoli minn indikaturi oħrajn tas-suq. Madankollu, dan il-metodu ma jstax ikun daqstant rilevanti fil-każ tas-servizzi tal-ajruport. L-istruttura tal-kostijiet u d-dhul għandha t-tendenza li tvarja b'mod sinifikanti minn ajruport għal iehor. Dawn il-kostijiet u d-dhul jiddependu fuq l-istat ta' żvilupp tal-ajruport, l-attraenza ta' din iż-żona ta' lhuq, l-għadd ta' linji tal-ajru li joperaw minn/lejn l-ajruport, il-kapaċità disponibbli f'termini ta' traffiku tal-passiġġieri, l-istat tal-infrastruttura u l-qafas regolatorju, li jistgħu jvarjaw minn Stat Membru għal iehor, kif ukoll id-djun u l-obbligi storiċi tal-ajruport ⁽¹³⁰⁾.
- (488) Barra minn hekk, il-liberalizzazzjoni tas-suq tat-trasport bl-ajru tikkomplika kwalunkwe analiżi purament komparattiva. Kif juri sewwa dan il-każ, l-arrangamenti kummerċjali bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru ma humiex neċessarjament ibbażati fuq lista ta' prezzijiet pubbliċi għal servizzi individwali. Dawn ir-relazzjonijiet kummerċjali jvarjaw hafna. Huma jinkludu l-kondiviżjoni tar-riskji f'termini ta' traffiku u kwalunkwe obligazzjoni kummerċjali u finanzjarja relatata, l-użu ġeneralizzat tal-mekkaniżmi ta' incentivi (pereżempju, fil-forma ta' skontijiet konnessi mal-għadd ta' rotot jew passiġġieri ttrasportati), u varjazzjonijiet fit-tixrid tar-riskju matul it-terminu tal-ftehimiet. B'riżultat ta' dan, huwa diffiċli li jitqabblu t-tranzazzjonijiet ibbażati fuq prezz għal kull rotazzjoni jew għal kull passiġġier.

⁽¹²⁶⁾ Il-paragrafu 53 tal-Linji Gwida tal-2014.

⁽¹²⁷⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-punt 143.

⁽¹²⁸⁾ Ara s-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-punt 145.

⁽¹²⁹⁾ Il-Linji Gwida tal-2014, il-punti 59 u 61.

⁽¹³⁰⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/60/UE tas-27 ta' Jannar 2010 dwar l-għajjnuna mill-Istat C 12/08 — is-Slovakkja — Ftehim bejn l-Ajruport ta' Bratislava u Ryanair, il-premessi 88 u 89 (ĠU L 27, 1.2.2011, p. 24).

- (489) Ryanair tqis li t-test tal-MEO jista' jiġi applikat billi titwettagh analiżi komparattiva bl-użu ta' ċerti ajruporti Ewropej bħala parametru referenzjarju. F'dan ir-rigward, hija temmen li ċerti ajruporti Ewropej huma sostitwibbli għall-ajruport ta' La Rochelle minhabba s-similaritajiet tagħhom u pprovdiet l-istudju tal-1 ta' Ġunju 2012 ikkompilat minn Oxera ⁽¹³¹⁾ li jqabbel l-imposti tal-ajruport imħallsin minn Ryanair fl-ajruport ta' La Rochelle mal-imposti tal-ajruporti mħallsin f'dawk l-ajruporti meqjusa bħala komparabbli. Hija tikkonkludi li l-imposti mħallsin f'La Rochelle ma humiex ferm aktar baxxi. Ryanair ipprovdiet ukoll addendum għall-istudju tal-1 ta' Ġunju 2012 ⁽¹³²⁾ sabiex jitqiesu l-pagamenti riċevuti minn Ryanair/AMS skont il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (490) Madankollu, metodu komparattiv ma huwiex prattiku f'dan il-każ, fi kwalunkwe eventwalità. Kif ġie pprovat hawn fuq, it-tranzazzjonijiet li għandhom jiġu analizzati huma pakketti kumplessi li jikkonsistu fi ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (xi drabi kkombinati mal-istess mezz legali). Dawn it-tranzazzjonijiet jinvolvu diversi "prezzijiet", jiġifieri d-diversi imposti tal-ajruporti, il-prezz tas-servizzi fuq l-art u l-prezz tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li whud minnhom jiddependu fuq l-għadd ta' passiġġieri u l-oħrajn fuq l-għadd ta' movimenti tal-inġenji tal-ajru, b'oħrajn jinvolvu ammonti fissi. Għalhekk, kull wahda minn dawn it-tranzazzjonijiet twassal għal sett kumpless ta' flussi finanzjarji bejn l-operatur tal-ajruport u l-linja tal-ajru u s-sussidjarji tagħha, li jikkonsistu fid-dhul mill-imposti tal-ajruporti, id-dhul marbut mas-servizzi fuq l-art u d-dhul marbut mas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (491) L-analiżi mhejjija minn Oxera u sottomessa minn Ryanair fl-10 ta' April 2015 (emenda għall-istudju tal-1 ta' Ġunju 2012) turi d-diffikultajiet ewlenin biex jiġi stabbilit tqabbil xieraq tal-imposti tal-ajruport u tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni lil Ryanair fl-ajruporti differenti.
- (492) L-ewwel nett, l-istudju ta' Oxera stess jispeċifika li "ma huwiex possibbli li jiġu identifikati ajruporti komparaturi li jintużaw minn Ryanair li huma simili għall-karatteristiċi kollha possibbli, u li x'aktarx iġibu ruhhom ukoll bħall-ajruporti tal-operaturi f'ekonomija tas-suq. Għalhekk, l-approċċ adottat kien li tiġi identifikata firxa ta' ajruporti komparaturi li huma simili għall-ajruport ta' La Rochelle abbażi ta' varjetà ta' karatteristiċi" ⁽¹³³⁾. F'dan il-każ, il-Kummissjoni tinnotta li, filwaqt li kull wiehed mill-kriterji tal-ghazla għall-hames ajruporti kkunsidrati ⁽¹³⁴⁾ jinkludi wiehed mis-seba' kriterji elenkati fil-punt 60 tal-Linji Gwida tal-2014, madankollu, hija tosserva li l-komparaturi huma simili għall-ajruport ta' La Rochelle biss b'rabta ma' wiehed jew tnejn mis-seba' kriterji. Barra minn hekk, l-ajruporti ta' Grenoble (GNB) u Maastricht (MST) biss joffru parametru referenzjarju speċifiku għall-operat tal-ajruport ta' La Rochelle, jiġifieri l-għadd ta' passiġġieri u l-volum tal-operazzjonijiet ta' Ryanair f'dawk l-ajruporti. L-ajruporti l-oħrajn eżaminati ntgħażlu abbażi ta' kriterji (bħas-sistema ta' sjieda, l-eżistenza ta' finanzjament pubbliku jew il-PDG tar-regjun, jew is-sehem ta' trasportaturi bi prezz baxx) li, minhabba li r-rabta tagħhom mal-kejl tal-kostijiet u d-dhul ta' kull ajruport hija remota wisq, ma humiex biżżejjed wehldhom biex iservu bħala bażi għal-livell ta' imposti tal-ajruport u tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni użati fl-eżerċizzju ta' parametragġ referenzjarju. Għalhekk, il-Kummissjoni tiddubita n-natura rappreżentattiva tal-kampjun magħżul ta' ajruporti komparaturi.
- It-tieni nett, iċ-ċifri prodotti minn Oxera juru li l-imposti netti mħallsin minn Ryanair fid-diversi ajruporti magħżula għat-tqabbil ivarjaw b'mod sinifikanti. Fl-istudju tagħha, Oxera kkalkolat il-livell ta' imposti tal-ajruport imħallsin minn Ryanair lil dawn il-hames ajruporti netti mill-kontribuzzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni kollha mħallsin lil AMS u Ryanair (li jfisser li l-istudju jqabbel l-imposti tal-ajruport imħallsin minn Ryanair wara li tnaqqas id-dhul mill-kummerċjalizzazzjoni tagħha). Madankollu, dawn iċ-ċifri juru varjazzjonijiet sostanzjali bejn il-komparaturi.
- Imposti netti medji għal kull rotazzjoni. L-imposti netti medji għal kull rotazzjoni mħallsa minn Ryanair lil La Rochelle jammontaw għal [100; 150] % tal-imposti netti mħallsa minn Ryanair fil-hames komparaturi. Madankollu, il-firxa tal-valuri turi li ma hemm l-ebda grupp omogenu ta' ajruporti komparabbli. B'hekk, skont is-sena, l-imposti netti medji mħallsin minn Ryanair lil La Rochelle jvarjaw bejn [-50; 0] % u [150; 200] % tal-imposti netti medji mħallsa minn Ryanair fl-ajruporti eżaminati minn Oxera. Din il-firxa turi b'mod ċar li

⁽¹³¹⁾ Studju tat-8.10.2012 imwettaq minn Oxera, "Economic MEIP Assessment, La Rochelle Airport".

⁽¹³²⁾ Emenda tal-10.4.2015 għall-istudju tal-1.6.2012 imwettaq minn Oxera, "Economic MEOP assessment: comparator analysis including AMS, La Rochelle Airport".

⁽¹³³⁾ It-test originali bl-Ingliż: "it is not possible to identify comparator airports that are used by Ryanair and that are similar to LRH [La Rochelle airport] on all possible characteristics, and that are also likely to behave in the manner of market economy operator airports. The adopted approach has therefore been to identify a range of comparator airports that are similar to LRH [La Rochelle airport] on the basis of a variety of characteristics". Analizi ta' Oxera tal-10.4.2015, p. 3.

⁽¹³⁴⁾ Knock (NOC), Prestwick (PIK), Grenoble (GNB), Bournemouth (BOH) u Maastricht (MST).

l-kampjun użat ma huwiex omoġenu u rappreżentattiv. Bl-istess mod, għal ajruport partikolari, l-ammont ta' imposti netti mħallsin minn Ryanair huwa varjabbli hafna u jista' jittrippa fl-ispazju ta' sena, li hija prova ulterjuri li la huwa possibbli u lanqas xieraq li jiġi stabbilit tqabbil tal-imposti netti tal-ajruport.

- Imposti netti medji għal kull passigġier. Bħal fil-każ tal-imposti netti għal kull rotazzjoni, il-firxa tal-valuri turi li l-kampjun ta' ajruporti ta' Oxera ma jippermettix li jsir tqabbil stabbli jew raġonevoli. Skont is-sena, l-imposta netta medja mħallsa minn Ryanair lil La Rochelle tvarja bejn [-50; 0] % u [150; 200] % tal-imposta netta medja mħallsa minn Ryanair fl-ajruporti magħżula minn Oxera, u l-imposti netti għal kull passigġier imħallsin minn Ryanair fi kwalunkwe ajruport partikolari jistgħu jvarjaw sa bit-tripplu skont is-sena.

(493) Huwa sinifikanti l-fatt li la Ryanair u lanqas Oxera ma pprovaw jiddeterminaw prezz tas-suq li jikkorrespondi, għal kampjun ta' ajruporti komparabbli ma' La Rochelle, għall-prezz nett tal-imposti tal-ajruport (imposti tal-ajruport mingħajr appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni). Jekk tali tqabbil għamilha possibbli li jiġi ddeterminat prezz tas-suq, l-esperjenza ta' Ryanair ma' bosta ajruporti Ewropej ċertament iippermettiet li dan jiġi stabbilit.

(494) Fl-aħħar nett, jekk nassumu li jista' jiġi stabbilit, abbażi ta' analiżi komparattiva valida, li l-“prezzijiet” applikati fid-diversi tranżazzjonijiet koperti minn din il-valutazzjoni kienu ekwivalenti għal jew oghla mill-“prezzijiet tas-suq” stabbiliti bl-użu tal-kampjun ta' tranżazzjonijiet ta' tqabbil, madankollu, il-Kummissjoni ma setghetx tikkonkludi li dawk it-tranżazzjonijiet kienu jikkorrespondu għall-prezz tas-suq jekk jirriżulta li, meta ġew konklużi, l-operatur tal-ajruport seta' jistenna li dawn iwasslu għal kostijiet inkrementali oghla mid-dhul inkrementali. MEO fil-fatt ma jkunx interessat li joffri oġġetti jew servizzi bil-“prezz tas-suq” jekk dan ikun wassal għal telf inkrementali ⁽¹³⁵⁾.

(495) Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li l-approċċ ġeneralment irrakkomandat fil-Linji Gwida tal-2014 għall-applikazzjoni tat-test tal-MEO għar-relazzjonijiet bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru, jiġifieri l-analiżi tal-profittebbiltà inkrementali, irid jiġi applikat għal dan il-każ. Dan l-approċċ huwa ġġustifikat mill-fatt li operatur ta' ajruport jista' jkollu interess oġġettiv li jikkonkludi tranżazzjoni ma' linja tal-ajru fejn jista' raġonevolment jistenna li din it-tranżazzjoni ttejjeb il-profitti tiegħu (jew tnaqqas it-telf tiegħu) meta mqabbla ma' sitwazzjoni kontrofattwali li fiha din it-tranżazzjoni ma tiġix konkluża ⁽¹³⁶⁾, irrISPettivament minn kwalunkwe tqabbil mal-kundizzjonijiet offruti lil linji tal-ajru oħrajn jew mal-kundizzjonijiet offruti minn operatori ta' ajruporti oħrajn.

(3) Il-benefiċċji potenzjali li seta' qies MEO meta ffirmja l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mal-linji tal-ajru

(496) Minn dak kollu li ntqal hawn fuq jirriżulta li, sabiex jiġi applikat it-test tal-MEO, l-imġiba tas-CCI trid tiġi vvalutata b'rabta mal-imġiba ta' MEO ipotetiku li jopera l-ajruport ta' La Rochelle minflok. Il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni inkwistjoni jridu jiġu vvalutati b'mod kongunt mal-ftehimiet korrispondenti dwar is-servizzi tal-ajruport, fejn jiffurmaw tranżazzjoni wahda (ara l-premessa 464 għall-kriterji ta' valutazzjoni) ⁽¹³⁷⁾. Barra minn hekk, kif indikat fil-premessa 481, għalkemm xi ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma kinux parti minn tranżazzjoni wahda ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport, dawn xorta wahda se jiġu vvalutati billi jitqies id-dhul iġġenerat mill-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport fis-sehh, għall-fini tal-kejl tal-profittebbiltà tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni inkwistjoni.

(497) Fl-analiżi ta' kull wahda mit-tranżazzjonijiet elenkati fi Table 14, jenhtieg li jiġu ddeterminati l-benefiċċji li jista' jistenna dan l-MEO ipotetiku, motivat mill-prospett ta' profitti, mis-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Jenhtieg li din l-analiżi ma tqisx l-impatt ġenerali ta' tali servizzi fuq it-turizmu u l-attività ekonomika tar-reġjun. Jistgħu jitqiesu biss l-effetti ta' dawn is-servizzi fuq il-profittebbiltà tal-ajruport, minhabba li huma dawn biss li jitqiesu mill-MEO ipotetiku użat f'din l-analiżi ⁽¹³⁸⁾.

⁽¹³⁵⁾ Is-sentenza f'*Ryanair DAC vs il-Kummissjoni*, T-165/15, iċċitata hawn fuq fin-nota 53 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafi minn 176 sa 178.

⁽¹³⁶⁾ Fi kliem ieħor, jekk il-profittebbiltà inkrementali mistennija minn din it-tranżazzjoni tkun pożittiva.

⁽¹³⁷⁾ Ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni partikolari jrid jiġi analizzat flimkien mal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport korrispondenti daqslikieku jiffurmaw tranżazzjoni wahda. B'hekk, hemm tranżazzjonijiet separati daqskemm hemm “pari” ta' ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport.

⁽¹³⁸⁾ Avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat, imsemmi fin-nota 71 f'qiegħ il-paġna, il-paragrafu 77.

- (498) Ghalkemm l-impatt tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma ġiex ipprovat, ma huwiex inkonċepibbli li dawn jistgħu jagħtu spinta żgħira lit-traffiku tal-passiġġieri fuq ir-rotot tal-ajru koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport korrispondenti, minhabba li huma maħsuba biex jippromwovu dawk ir-rotot. Madankollu, Ryanair indikat li l-preżenza ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni kellha biss impatt żgħir hafna fuq il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru tagħha, minhabba li l-azzjonijiet ta' ġestjoni tar-rendiment (l-aġġustament tal-prezzijiet għad-domanda) ġew aġġustati sabiex jintlaħqu l-miri tal-fattur tat-tagħbija ⁽¹³⁹⁾. B'hekk, l-impatt tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq iż-żieda fin-numri tal-passiġġieri ma ġiex ikkonfermat minn Ryanair. Għalhekk, jidher li l-impatt ewlieni tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huwa li jinkoraġġixxu lil Ryanair topera titjiriet lejn l-ajruport ta' La Rochelle.
- (499) Jenhtieg li jiġi ddeterminat jekk MEO ipotetiku li jopera l-ajruport ta' La Rochelle minflok is-CCI jistax raġonevolment jistenna u jikkwantifika benefiċċji minbarra dawk li jirriżultaw mill-effett pożittiv fuq il-ftuħ, iż-żamma u t-traffiku tal-passiġġieri tar-rotot koperti mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għall-perjodu operattiv ta' dawk ir-rotot, kif stabbilit fil-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew fil-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport.
- (500) Ryanair appoġġat din l-ipoteżi fl-istudju tagħha tas-17 ta' Jannar 2014. Dan l-istudju huwa bbażat fuq it-teorija li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mixtrija minn operatur ta' ajruport, bhas-CCI, jistgħu jgħinu biex itejbu l-marka kummerċjali tal-ajruport u, b'riżultat ta' dan, iżidu b'mod permanenti l-għadd ta' passiġġieri li jużaw dan l-ajruport, u mhux biss in-numri fuq ir-rotot koperti mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport matul il-perjodu operattiv ta' dawn ir-rotot, kif stabbilit f'dawn il-ftehimiet. B'mod partikolari, Ryanair sabet fl-istudju tagħha li dawn is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jista' jkollhom impatt pożittiv fit-tul fuq it-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport, anki wara li jkun skada l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (501) Jenhtieg li l-ewwel nett jiġi nnotat li f'dan il-każ ma hemm xejn li jissuġġerixxi li, meta ġew iffirmati l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni koperti mill-proċedura ta' investigazzjoni formali, is-CCI qatt ikkunsidrat, u wisq inqas ikkwantifikat, kwalunkwe effett pożittiv tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li jmorru lil hinn mir-rotot koperti minn dawn il-ftehimiet jew, f'termini ta' żmien, li jmorru lil hinn mill-perjodu operattiv mistenni tar-rotot inkwistjoni. Barra minn hekk, la Franza u lanqas is-CCI ma pproponew xi metodu biex jiġi stmat il-valur possibbli li MEO ipotetiku li jopera l-ajruport ta' La Rochelle minflok is-CCI kien jagħti lil dawn l-effetti meta jivvaluta jekk għandux jidhol fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u fil-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport. Fl-aħhar nett, is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mixtrija minn Ryanair/AMS kienu primarjament immirati lejn persuni li x'aktarx jużaw ir-rotot tal-ajru msemmija fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (502) Din il-konklużjoni, stabbilita għall-ftehimiet konklużi ma' Ryanair u AMS, tapplika wkoll għall-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' Jet2, għall-istess raġunijiet.
- (503) Barra minn hekk, in-natura dejjiema ta' dawn l-effetti wkoll tidher dubjuża hafna. Huwa possibbli li r-reklamar ta' La Rochelle u tar-reġjun tagħha fuq is-sit web ta' Ryanair seta' hegġeġ lin-nies li jżuru dan is-sit web jixtru biljetti ta' Ryanair lejn La Rochelle meta dan ir-reklamar tpoġġa għall-ewwel darba jew eżatt wara. Madankollu, ma huwiex probabbli li l-effett ta' dan ir-reklamar fuq il-viżitaturi kien se jdum jew ikollu influwenza fuq ix-xiri tal-biljetti tagħhom għal aktar minn ftit ġimgħat wara li tpoġġa fuq is-sit web ta' Ryanair. Kampanja ta' reklamar x'aktarx ikollha effett dejjiemi meta l-attivitajiet promozzjonali jinvolvu mezz ta' reklamar wiehed jew aktar li għalihom il-konsumaturi jistgħu jkunu esposti b'mod regolari matul perjodu partikolari. Pereżempju, kampanja ta' reklamar fuq l-istazzjonijiet tat-televiżjoni u tar-radju mainstream, serje ta' siti web u/jew diversi billboards murija fil-berah jew f'postijiet pubbliċi jista' jkollhom effett dejjiemi jekk il-konsumaturi jiġu esposti regolarment għal dawn il-media. Madankollu, l-attivitajiet promozzjonali limitati għal ċerti paġni tas-sit web ta' Ryanair wehidthom mhux probabbli li jkollhom effett li jdum hafna aktar minn tmiem il-kampanja promozzjonali. Huwa probabbli hafna li l-biċċa l-kbira tan-nies ma jżurux is-sit web ta' Ryanair spiss biżżejjed biex jibqgħu b'impressjoni dejjiema tar-reklamar għal dan ir-reġjun.
- (504) Franza u s-CCI ma pprovdew l-ebda informazzjoni matul il-proċedura ta' investigazzjoni formali li tmur kontra din l-osservazzjoni. Din l-osservazzjoni hija wkoll appoġġata sewwa minn żewġ fatturi.

⁽¹³⁹⁾ Sottomissjonijiet tal-15.12.2009, tat-13.6.2014 u tad-29.3.2019, b'mod partikolari.

- (505) L-ewwel nett, uħud mill-operazzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni msemmija fil-ftehimiet konklużi ma' Ryanair/AMS kienu relatati fl-ewwel lok mal-paġna prinċipali tas-sit web ta' Ryanair. Dawn is-servizzi kienu jikkonsistu sempliċiment f'link għal sit web magħżul mis-CCI għal perjodi ta' żmien ta' spiss limitati jew qosra hafna:
- L-ebda perjodu ta' wiri għal-links imsemmija fil-ftehimiet A u B;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata għal 56 jum fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim C;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata għal 212-il jum fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim D, iżda għall-2007 l-perjodu tal-wiri jitnaqqas għal 45 jum skont il-ftehim E li jemenda l-ftehim D;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web tar-Renju Unit ta' Ryanair għal 22 jum fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim G;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web tan-Netherlands/tal-Belġju ta' Ryanair għal 95 jum għall-ewwel sena u 160 jum għat-tieni u t-tielet sena skont il-ftehim H;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web Irlandiż ta' Ryanair għal 200 jum fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim I;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web Belġjan ta' Ryanair għal 10 ijiem fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim J;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata għal 90 jum fuq is-sit web tal-Irlanda, tan-Norveġja u tan-Netherlands ta' Ryanair u 50 jum fuq is-sit web tar-Renju Unit tagħha fis-sena għal 3 snin skont il-ftehim K;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web Irlandiż ta' Ryanair għal 70 jum skont il-ftehim L;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web Portugiż ta' Ryanair għal 365 jum skont il-ftehim M għal perjodu ta' sentejn;
 - Il-wiri tal-link sponsorjata fuq is-sit web Norveġiż ta' Ryanair għal 6 ġimgħat (bejn wieħed u ieħor 42 jum) għall-ewwel sena u 4 ġimgħat (jiġifieri 24 jum) għat-tieni sena u t-tielet sena skont il-ftehim N.
- (506) Kemm in-natura ta' dawn l-attivitajiet promozzjonali (il-preżenza ta' link waħda b'valur promozzjonali limitat), il-hajja qasira tagħhom kif ukoll il-frekwenza erratika li biha ntwerew matul il-perjodu inkwistjoni (billi kienet biss ir-rotta ta' Porto li ngħatat promozzjoni kontinwa għal sentejn) kienu jillimitaw b'mod sinifikanti l-effett ta' dawn l-attivitajiet ladarba jispicċaw, b'mod partikolari minhabba li kienu limitati għas-sit web ta' Ryanair biss u ma ntwerewx fuq xi media oħra. Fi kliem ieħor, ma kienx probabbli li dawn l-attivitajiet promozzjonali jhallu lin-nies esposti għal dawn l-attivitajiet b'impressjoni dejiema tar-reklamar inkwistjoni u b'interess dejiemi f'La Rochelle u fir-reġjun tagħha.
- (507) It-tieni, l-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni l-oħrajn previsti fil-ftehimiet konklużi ma' Ryanair/AMS kienu relatati biss mal-paġni tas-sit web ta' Ryanair li jkopru d-destinazzjoni ta' La Rochelle. Bħala regola generali, din l-aħħar xorta ta' attività promozzjonali hija mmirata biss lejn udjenza li minnha nnifisha hija limitata, mingħajr esponent frekwenti għar-reklamar. Barra minn hekk, fir-rigward tal-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, x'aktarx li din ma tkunx miżjura ta' spiss daqs il-paġna prinċipali tas-sit web, billi hija ddedikata għal destinazzjoni speċifika ta' Ryanair u mhux għall-attivitajiet kollha tagħha. B'hekk, minhabba l-probabbiltà baxxa ta' żjarat frekwenti fil-paġna tad-destinazzjoni ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair, l-attivitajiet promozzjonali murija f'dik il-paġna x'aktarx li ma johlqux memorja dejiema tal-attrazzjonijiet ta' La Rochelle u tar-reġjun tagħha fin-nies b'aċċess għaliha. Barra minn hekk, huwa probabbli hafna li l-paġna ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair tiġi aċċessata, hafna drabi, bħala riżultat ta' interess potenzjali f'din id-destinazzjoni jew fis-servizzi ta' Ryanair lejha. Għalhekk, ir-reklamar fuq din il-paġna mhux probabbli li jiġġenera interess ġdid f'din id-destinazzjoni fost nies li ma jafux b'din id-destinazzjoni jew li ma għandhom l-ebda interess fiha.
- (508) F'dan ir-rigward, huwa żvelat li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni sottomessi minn Ryanair li ġew konklużi bejn intrapriżi privati mhux fl-ajruporti (kiri ta' karożzi, attivitajiet turistiċi lokali) u AMS jieħdu l-valur ta' kummerċjalizzazzjoni tagħhom mill-possibbiltà li jbigħu oġġetti jew servizzi turistiċi lill-passiġġieri li jivvjaġġaw ma' Ryanair. Il-vjaġġaturi potenzjali jiġu identifikati bħala li x'aktarx jivvjaġġaw lejn ajruport ta' destinazzjoni definit b'mod ċar wara li jżuru s-sit web ta' Ryanair (ix-xiri ta' biljett, it-tfittxija tat-titjiriet disponibbli, eċċ.) u, għalhekk, huma l-mira ta' messaġġi ta' kummerċjalizzazzjoni li jhegħgħom jixtru oġġetti jew servizzi fl-ajruport tad-destinazzjoni tagħhom. Għalhekk, il-valur tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' Ryanair huwa bbażat fuq il-kapaċità li jiġu mmirati l-klijenti ta' Ryanair li diġà għażlu l-ajruport tad-destinazzjoni tagħhom jew li ż-żjara tagħhom fis-sit web ta' Ryanair tindika li huma x'aktarx jagħżlu ajruport ta' destinazzjoni speċifiku, sabiex jiġu

mhegga jixtru servizz turistiku fid-destinazzjoni finali tagħhom. Il-Kummissjoni ma teskludix il-possibbiltà li l-kummerċjalizzazzjoni offruta minn AMS fuq is-sit web ta' Ryanair jista' jkollha valur għal ċerti intrapriži ta' partijiet terzi interessati li jbigħu oġġetti jew servizzi lill-klijenti ta' Ryanair, bħal kumpanija tal-kiri tal-karozzi jew fornitur reġjonali ta' ġiti bil-mixi. Madankollu, dan ma huwiex il-każ għall-operatur ta' ajruport li jixtieq iġib zieda dejjiema fl-ghadd ta' passiġġieri li jużaw l-ajruport. Kif spjegat fil-premessa 501, huwa probabbli li n-nies li jikkonsultaw il-paġna ta' La Rochelle tas-sit web ta' Ryanair diġà jkollhom interess potenzjali f'dik id-destinazzjoni jew fis-servizzi ta' Ryanair lejha. B'hekk, għas-CCI, l-effett tal-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni mwettqa fuq il-paġni tas-sit web ta' Ryanair li jkopru d-destinazzjoni ta' La Rochelle, f'termini ta' attrazzjoni tal-passiġġieri, huwa baxx ħafna jew saħansitra inezistenti.

- (509) B'riżultat ta' dan, għalkemm is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni setgħu ziedu t-traffiku tal-passiġġieri fuq ir-rotot koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għall-perjodu ta' daww is-servizzi, huwa probabbli li dan l-effett wara dan il-perjodu jkun żero jew neglignibbli.
- (510) L-istudju ta' Ryanair tas-17 u tal-31 ta' Jannar 2014 jindikaw ukoll li l-probabbiltà li l-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jmorru lil hinn mir-rotot koperti minn dawn il-ftehimiet jew li jidmumu sa wara l-perjodu operattiv ta' dawn ir-rotot, kif stabbilit fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u fil-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, kienet żgħira ħafna u ma setgħetx tiġi kkwantifikata bi grad ta' affidabbiltà li jitqies suffiċjenti minn MEO prudenti.
- (511) Għaldaqstant, pereżempju, l-istudju ta' Ryanair tas-17 ta' Jannar 2014 jindika li "il-profitti inkrementali futuri lil hinn mill-iskadenza skedata tal-ftehim dwar is-Servizzi tal-Ajruport huma intrinsikament inċerti" ⁽¹⁴⁰⁾. Barra minn hekk, dan l-istudju jipproponi żewġ metodi għall-valutazzjoni *ex ante* tal-effetti pożittivi tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni: approċċ "ibbażat fuq il-flussi tal-flus" u approċċ ta' "kapitalizzazzjoni".
- (512) L-approċċ tal-"fluss tal-flus" jinvolti l-valutazzjoni tal-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport fil-forma ta' dħul futur iġġenerat għall-operatur tal-ajruport mis-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, nieqsa l-kostijiet korrispondenti. L-approċċ ta' kapitalizzazzjoni jikkonsisti fit-trattament tat-titjib fil-marka kummerċjali tal-ajruport permezz tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bħala assi intangibbli, akkwistati għall-prezz stabbilit fil-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (513) Madankollu, l-istudju jżvela l-firxa tad-diffikultajiet imqajma mill-approċċ ta' kapitalizzazzjoni, u b'hekk juri n-nuqqas ta' affidabbiltà tar-riżultati li tali metodu jista' jipproduċi, u l-istudju nnifsu jippreferi l-approċċ tal-fluss tal-flus. B'mod partikolari, l-istudju jiddikjara: "L-approċċ ta' kapitalizzazzjoni għandu jkollha biss il-proporzjon tan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni li hija attribwibbli għall-bażi tal-assi intangibbli ta' ajruport. Madankollu, jista' jkun diffiċli li jiġi identifikat il-proporzjon tan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni li hija mmirata lejn il-generazzjoni tad-dħul mistenni fil-gejjieni għall-ajruport (jiġifieri investiment fil-bażi tal-assi intangibbli tal-ajruport) kuntrarju għall-generazzjoni tad-dħul attwali għall-ajruport" ⁽¹⁴¹⁾. Huwa jenfasizza wkoll li "Sabiex jiġi implimentat l-approċċ ibbażat fuq il-kapitalizzazzjoni, jehtieg li jiġi smat it-tul ta' żmien medju li ajruport ikun jista' jzomm klijent grazzi għall-kampanja ta' kummerċjalizzazzjoni ta' AMS. Fil-prattika, ikun diffiċli ħafna li jiġi smat il-perjodu medju taż-żamma tal-klijenti wara kampanja ta' AMS, minhabba li ma teżistix biżżejjed data" ⁽¹⁴²⁾.
- (514) L-istudju ta' Ryanair tal-31 ta' Jannar 2014 ippropona applikazzjoni Prattika tal-approċċ ibbażat fuq il-fluss tal-flus. Skont dan l-approċċ, il-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u dwar is-servizzi tal-ajruport, li jkomplu jgawdwew anki wara li jkun skada l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, huma espressi bħala "valur terminali", ikkalkolat fid-data ta' skadenza tal-ftehim. Dan il-valur terminali huwa bbażat fuq il-profitti inkrementali mistennija mill-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta'

⁽¹⁴⁰⁾ It-test oriġinali bl-Ingliż: "... future incremental profits beyond the scheduled expiry of the Airport Service Agreement are inherently uncertain".

⁽¹⁴¹⁾ It-test oriġinali bl-Ingliż: "The capitalisation approach should only take into account the proportion of marketing expenditure that is attributable to the intangible asset base of an airport. However, it may be difficult to identify the proportion of marketing expenditure that is targeted towards generating expected future revenues for the airport (i.e., an investment in the intangible asset base of the airport) as opposed to generating current revenues for the airport".

⁽¹⁴²⁾ It-test oriġinali bl-Ingliż: "In order to implement the capitalisation-based approach, it is necessary to estimate the average length of time that an airport would be able to retain a customer due to the AMS marketing campaign. In practice, it would be very difficult to estimate the average period of customer retention following an AMS campaign due to insufficient data".

kummerċjalizzazzjoni fis-sena finali tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Dan il-metodu jinvolvi t-tehid tal-profitt inkrementali mistenni fis-sena finali tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u li dan jiġi pprogettat fil-futur għall-istess perjodu bħat-terminu tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport, iżda agġustat bir-rata tat-tkabbir tas-suq tat-trasport bl-ajru fl-Ewropa u fattur ta' profittabilità meqjus li jirrifletti l-kapaċità tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li jikkontribwixxu għall-profitti tal-ajruport wara l-iskadenza tagħhom. Skont l-istudju tal-31 ta' Jannar 2014, din il-kapaċità li jiġu prodotti benefiċċji dejjem tiddependi fuq diversi fatturi "... inkluża prominenza akbar u marka kummerċjali aktar b'saħħitha, flimkien ma' esternalitajiet tan-network u passiġġieri ripetuti" ⁽¹⁴³⁾, għalkemm ma jingħatawx dettalji dwar dawn il-fatturi. Barra minn hekk, dan il-metodu jqis rata ta' skont li tirrifletti l-kostijiet kapitali.

- (515) L-istudju jissuġġerixxi fattur ta' probabbiltà ta' 30 %, li huwa jqis bħala prudenti. Madankollu, dan l-istudju teoretiku hafna ma jipprovdi l-ebda evidenza kwantitattiva jew kwalitattiva serja għal dan il-fattur. Dan ma huwiex ibbażat fuq xi fatti relatati mal-attivitajiet ta' Ryanair, is-swieq tat-trasport bl-ajru jew is-servizzi tal-ajruport biex jissostanzja din ir-rata ta' 30 %. Huwa ma jistabbilixxi l-ebda rabta bejn din ir-rata u l-fatturi li jsemmi fil-qosor (prominenza, marka kummerċjali b'saħħitha, esternalitajiet tan-network u passiġġieri ripetuti) u li huma meqjusa li jestendu l-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni wara d-dati ta' skadenza tagħhom. Fl-aħħar nett, huwa bl-ebda mod ma jirreferi għall-kontenut speċifiku tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni previsti fid-diversi ftehimiet ma' AMS meta janalizza sa liema punt dawn is-servizzi jistgħu jinfluwenzaw il-fatturi msemmija hawn fuq.
- (516) Barra minn hekk, l-istudju ma jipprovax li hemm xi probabbiltà li, mal-iskadenza ta' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, il-profitti ġġenerati minn dawn il-ftehimiet għall-operatur tal-ajruport fl-aħħar sena tal-applikazzjoni tagħhom se jkomplu fil-futur. Bl-istess mod, huwa ma jipprovdi ebda evidenza li r-rata ta' tkabbir tas-suq tat-trasport bl-ajru fl-Ewropa hija indikatur utli sabiex jitkejjel l-impatt ta' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal ajruport partikolari.
- (517) Għalhekk, "valur terminali" kkalkolat bl-użu tal-metodu ssuġġerit minn Ryanair ikun improbabbli hafna li jitqies minn MEO prudenti meta jiddeċiedi jekk jidholx fi ftehim jew le.
- (518) Għalhekk, l-istudju tal-31 ta' Jannar 2014 juri li approċċ tal-"fluss tal-flus" iwassal biss għal riżultati mhux affidabbli u incerti hafna, l-istess bħall-metodu ta' "kapitalizzazzjoni".
- (519) Barra minn hekk, la Franza u l-ebda parti terza interessata ma pprovdiet xi evidenza li l-metodu mressaq minn Ryanair f'dan l-istudju, jew kwalunkwe metodu iehor li għandu l-għan li jqis u jikkwantifika l-benefiċċji li jestendu lil hinn mill-iskadenza tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, huwa attwalment użat mill-operaturi tal-ajruporti reġjonali komparabbli mal-operatur ta' La Rochelle. F'dak ir-rigward, Franza ma kkummentatx dwar l-istudji tas-17 u tal-31 ta' Jannar 2014 u, b'hekk, ma approvatx il-konklużjonijiet tagħhom.
- (520) Barra minn hekk, kif iddikjarat hawn fuq, is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jimmiraw b'mod ċar lejn persuni li x'aktarx jużaw ir-rotot koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Jekk dawn ir-rotot ma jiġux imġedda meta jiskadi l-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport, huwa improbabbli li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jkomplu jkollhom effett pożittiv fuq it-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport wara d-data ta' skadenza. Huwa diffiċli hafna li operatur ta' ajruport jivvaluta l-probabbiltà li linja tal-ajru tkompli topera rotta malli jiskadi t-terminu li għalih ikun impenja ruhu fil-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport. Il-linja tal-ajru bi prezz baxx, b'mod partikolari, urew li huma dinamiċi hafna f'termini tat-tneġġija u l-irtirar tar-rotot. Skont rapport minn Oxera abbozzat għal ACI Europe, fl-2011, bejn 15 % u 20 % tar-rotot operati minn ajruporti Ewropej b'inqas minn 5 miljun passiġġier ingħalqu ⁽¹⁴⁴⁾. Għalhekk, meta jidhol fi tranżazzjoni bħal dawk li qed jiġu eżaminati f'din il-proċedura ta' investigazzjoni formali, MEO prudenti ma jistax jistrieħ fuq il-fatt li linja tal-ajru tkun lesta li testendi l-operat tar-rotta inkwistjoni mal-iskadenza tal-ftehim.

⁽¹⁴³⁾ It-test originali bl-Ingliż: "... including greater prominence and a stronger brand, alongside network externalities and repeat passenger".

⁽¹⁴⁴⁾ Studju tal-15.09.2017 imwettaq minn Oxera, "The continuing development of airport competition in Europe", l-illustrazzjoni 4.8, p. 41. <https://www.oxera.com/wp-content/uploads/2018/07/The-continuing-development-of-airport-competition-in-Europe-report-for-ACI-Europe.pdf>

- (521) Barra minn hekk, jenhtieg li jiġi nnotat li valur terminali kkalkolat bl-użu tal-metodu propost minn Ryanair fl-istudju tal-31 ta' Jannar 2014 se jkun pożittiv (u, għalhekk, se jkollu effett pożittiv fuq ir-redditu pproġettat fuq il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni) biss fejn il-profitt inkrementali mistenni minn dawn il-ftehimiet fl-aħħar sena tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport ikun pożittiv. Dan il-metodu jnvolvi t-tehid tal-profitt inkrementali mistenni fl-aħħar sena tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u li dan jiġi pproġettat fil-futur billi jiġu applikati żewġ fatturi. L-ewwel fattur jirrappreżenta t-tkabbir globali tas-suq Ewropew tat-trasport bl-ajru u jirrifletti t-tkabbir tat-traffiku mistenni. It-tieni huwa fattur ta' 30 % li bejn wiehied u iehor jirrappreżenta l-probabbiltà li l-ftehimiet li jkunu waslu biex jiskadu jinkoraġġixxu l-iffirmar futur ta' ftehimiet simili li x'aktarx jiġġeneraw flussi finanzjarji simili. B'hekk, jekk il-profitt inkrementali futur mistenni għall-aħħar sena tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport ikun negattiv, il-valur terminali jkun ukoll negattiv (jew l-aktar se jkun żero), li jirrifletti l-fatt li ftehimiet simili għal dawk li skadew reċentement b'għaliq inaqqsu l-profitabilità tal-ajruport kull sena.
- (522) L-istudju ta' Ryanair tal-31 ta' Jannar 2014 jipprevedi dan ix-xenarju fil-qosor haqna, u jillimita ruhu biex jindika f'nota f'qiegħ il-paġna, mingħajr kummenti jew spjegazzjonijiet: "... l-ebda valur terminali ma jista' jiġi kkalkolat jekk il-profitti inkrementali netti mill-pagamenti ta' AMS ikunu negattivi fl-aħħar sena tal-perjodu inkwistjoni" ⁽¹⁴⁵⁾. Madankollu, kif se jintwera aktar 'il quddiem fil-premessi minn 580 sa 642, il-ftehimiet kollha f'dan il-każ jnvolvu flussi inkrementali pproġettati li għandhom valur preżenti nett negattiv kull sena, u mhux biss b'mod ġenerali. B'rizultat ta' dan, għal dawn il-ftehimiet, "valur terminali" kkalkolat bl-użu tal-metodu propost minn Ryanair ikun żero jew saħansitra negattiv. Għalhekk, it-tehid f'kunsiderazzjoni ta' tali valur terminali ma jpoġġix f'dubju l-konstatazzjoni li d-diversi ftehimiet jnvolvu vantaġġ ekonomiku.
- (523) Fl-aħħar nett, fit-tielet studju datat is-26 ta' Settembru 2014, Ryanair tenniet li l-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiġġeneraw profitti inkrementali waqt li jkunu fis-sehħ u valur terminali wara l-iskadenza tagħhom. Għalhekk, skont Ryanair, l-iffirmar ta' ftehim inizjali ma' Ryanair iżid il-possibbiltà li jiġi konkluż ftehim ġdid mal-iskadenza tiegħu, ma' Ryanair jew ma' linji tal-ajru oħrajn. Barra minn hekk, il-valur terminali tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jinsab f'żieda fit-traffiku lejn l-ajruport wara l-iskadenza, b'halo riżultat tar-reputazzjoni mtejbja tiegħu. Filwaqt li Ryanair tipproponi metodu għall-ittestjar empiriku tal-ipoteżi tagħha, hija ma tistax timplimentah minhabba li ma għandhiex id-*data* mehtieġa. Fl-aħħar nett, ir-rapport ma jqisx l-esternalitajiet possibbli tan-network fl-analiżi tiegħu.
- (524) B'halo konklużjoni, minn dak li ntqal hawn fuq jidher ċar li l-uniku benefiċċju li MEO prudenti jistenna minn ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u jikkwantifika meta jiddeċiedi jekk għandux jidhol fi ftehim b'halo dan jew le, flimkien ma' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport, ikun ta' żewġ tipi: (i) minn naħa, il-prospett tal-linji tal-ajru li joperaw titjiriet fl-ajruport ta' La Rochelle f'konformità mal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport li l-linji tal-ajru kienu mmotivati jikkonkludu b'halo riżultat tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, u (ii) min-naħa l-oħra, effett pożittiv marginali potenzjali tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq l-għadd ta' passiġġieri li jużaw ir-rotot koperti mill-ftehimiet inkwistjoni (stimulazzjoni żgħira tat-traffiku fuq ir-rotot koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehimiet korrispondenti dwar is-servizzi tal-ajruport). Kwalunkwe benefiċċju iehor jitqies li huwa wisq incert biex jitqies b'halo kkwantifikat, u ma hemm xejn li jissuġġerixxi li dawn tqiesu mis-CCI.
- (4) X'perjodu ta' żmien kien jagħzel MEO biex jivvaluta l-merti tal-iffirmar ta' ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u/jew ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?
- (525) Meta jivvaluta l-merti tad-dhul fi ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u/jew ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, MEO kien jagħzel it-terminu tal-ftehimiet inkwistjoni b'halo l-perjodu ta' żmien tal-valutazzjoni tiegħu. Fi kliem iehor, huwa kien jivvaluta l-kostijiet u d-dhul inkrementali għall-perjodu ta' applikazzjoni tal-ftehimiet.

⁽¹⁴⁵⁾ Studju tal-31 ta' Jannar 2014, in-nota 17 f'qiegħ il-paġna. It-test oriġinali bl-Ingliż: "... no terminal value can be calculated if incremental profits net of AMS payments are negative in the last year of the period under consideration".

- (526) Ma jidher li hemm ebda ġustifikazzjoni biex jintgħażel perjodu itwal. Fid-dati meta ġew iffirmati l-ftehimiet, MEO prudenti ma kienx jistrieħ fuq il-fatt li dawn il-ftehimiet jiġġeddu mal-iskadenza tagħhom billi, kif spjegat fil-premessa 520, linji tal-ajru bi prezz baxx bħal Ryanair u Jet2 huma dinamiċi hafna f'termini tat-tnedija u l-irtirar tar-rotot, jew iż-żieda u t-tnaqqis tal-frekwenzi.
- (527) Barra minn hekk, għal ċerti ftehimiet, id-data tal-bidu effettiva tal-attivitajiet koperti mill-ftehim ma kinitx id-data tal-iffirmar tal-ftehim. F'dan il-każ, id-data tal-bidu attwali u mhux id-data tal-iffirmar tqieset bħala l-punt tat-tluq, għal sitwazzjonijiet fejn id-data tal-iffirmar tiġi qabel id-data tal-bidu attwali ⁽¹⁴⁶⁾.
- (528) F'sitwazzjonijiet fejn Ryanair ma operatx ċerti rotot matul il-perjodu kollu kopert mill-ftehim, il-valutazzjoni tal-MEO hija bbażata fuq id-durata skedata tal-ftehim, billi t-terminazzjoni bikrija tal-ftehimiet la kienet magħrufa u lanqas prevedibbli fiż-żmien meta ġew konklużi. Operatur ta' ajruport kien jibbaża t-tbassir tat-traffiku tiegħu fuq l-impenji meħuda minn Ryanair meta ġie ffirmat il-kuntratt u li kienu jorbtu lill-kumpanija.
- (529) F'dan li ġej, il-Kummissjoni se teżamina l-ftehimiet konklużi ma' kull waħda mil-linji tal-ajru fir-rigward tat-traffiku, tad-dhul u tal-kostijiet inkrementali fid-dawl tas-suppożizzjonijiet li saru, qabel ma, min-naħa tagħha, tippreżenta l-eżitu tal-analiżi ta' dawk il-ftehimiet.

(5) Konklużjonijiet dwar il-metodu li bih se jiġi applikat it-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq

- (530) Minn dak kollu li ntqal hawn fuq jidher ċar li, sabiex jiġi applikat it-test tal-MEO għall-miżuri inkwistjoni, il-Kummissjoni trid tanalizza kull ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni flimkien mal-ftehim korrispondenti dwar is-servizzi tal-ajruport (jekk dan tal-aħhar jifformax parti mis-sett ta' ftehimiet elenkati fi Table 14 jew jekk kienx sempliċement fis-seħh meta ġie konkluż il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni ⁽¹⁴⁷⁾) u trid tivvaluta jekk MEO ipotetiku, motivat mill-prospett ta' profitti u mill-operat tal-ajruport ta' La Rochelle minflok is-CCI, kienx jiffirma dawn il-ftehimiet. Għal dan il-ghan, huwa meħtieġ li tiġi ddeterminata l-profittabilità inkrementali tal-ftehimiet kif kienet tiġi vvalutata mill-MEO fiż-żmien meta ġew iffirmati, billi jiġu stmati, għall-perjodu kollu ta' applikazzjoni tal-ftehimiet:
- it-traffiku inkrementali futur mistenni mill-implimentazzjoni ta' dawn il-ftehimiet, possibbilment billi jitqiesu l-effetti tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq il-fatturi tat-tagħbija tar-rotot koperti mill-ftehimiet;
 - id-dhul inkrementali futur mistenni mill-implimentazzjoni ta' dawn il-ftehimiet, inkluż id-dhul mill-imposti tal-ajruport u mis-servizzi fuq l-art, iġġenerat mir-rotot koperti minn dawn il-ftehimiet, kif ukoll id-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi mit-traffiku addizzjonali iġġenerat mill-implimentazzjoni ta' dawn il-ftehimiet;
 - il-kostijiet inkrementali futuri mistennija mill-implimentazzjoni ta' dawn il-ftehimiet, inklużi l-kostijiet operatorji u kwalunkwe kost ta' investment inkrementali iġġenerat mir-rotot koperti minn dawn il-ftehimiet, kif ukoll il-kostijiet tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (531) Jenhtieg li dawn il-kalkoli jipprovdu l-flussi annwali futuri li jikkorrespondu għad-differenza bejn id-dhul u l-kostijiet inkrementali, li għandhom jiġu skontati, jekk ikun meħtieġ, b'rata li tirrifletti l-kost tal-kapital għall-operatur tal-ajruport. Valur preżenti nett (VPN) pożittiv jindika fil-prinċipju li l-ftehimiet inkwistjoni ma jagħtux vantaġġ ekonomiku, filwaqt li valur preżenti nett negattiv jiżvela l-preżenza ta' tali vantaġġ.
- (532) Jenhtieg li jiġi nnotat li, f'din il-valutazzjoni, l-argumenti tas-CCI u ta' Ryanair li l-prezz tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mixtrija mis-CCI huwa ekwivalenti jew orhos minn dak li jista' jitqies bħala "prezz tas-suq" għal tali servizzi huma irrilevanti. Tabilhaqq, MEO ipotetiku mmotivat mill-prospett ta' profitti ma jkunx lest li jixtri tali servizzi, lanqas bi prezz aktar baxx minn jew ugħali għall-"prezz tas-suq", jekk ikun ippreveda li, minkejja l-impatt pożittiv ta' dawk is-servizzi fuq ir-rotot ikkonċernati, il-kostijiet inkrementali mgarrba mill-ftehimiet qabżu d-dhul inkrementali f'termini ta' valur skontat. F'każ bħal dan, huwa ma jkunx lest li jhallas il-"prezz tas-suq" u, għalhekk, loġikament jiddeċiedi li jgħaddi minghajr is-servizzi inkwistjoni.

⁽¹⁴⁶⁾ Ara Table 9.

⁽¹⁴⁷⁾ Ara l-premessa 496.

(b) Kunsiderazzjonijiet metodoloġiċi li jikkonċernaw ir-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju

- (533) Matul il-proċedura, il-Kummissjoni stiednet lil Franza tissottometti l-estimi tal-kostijiet, id-dhul u l-profitabilità inkrementali għad-diversi ftehimiet konklużi bejn is-CCI u Ryanair/AMS, li setgħu ġew prodotti qabel l-iffirmar ta' dawn il-ftehimiet. B'reazzjoni għal dik l-istedina, Franza ddikjarat li ma twettqet l-ebda analiżi mill-ajruport ta' La Rochelle qabel l-iffirmar tal-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni u, għalhekk, ipprovdiet rikostruzzjoni retrospettiva tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju li jikkorrespondu għal kull wiehed mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni msemmija fi Table 9, kif ukoll rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tal-ftehim konkluż ma' Jet2 (billi jitqiesu l-parametri rilevanti tal-ftehimiet korrispondenti dwar is-servizzi tal-ajruport għall-analiżi tal-ftehimiet iffirmati ma' daww iz-żewġ linji tal-ajru). Madankollu, l-iskop ta' din l-analiżi retrospettiva huwa li tirreplika l-analiżi finanzjarja li suppost kellha titwettaq qabel ma jiġu ffirmati l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, filwaqt li titqies id-*data* disponibbli għall-ajruport f'dak iż-żmien.

(1) Mudell użat għar-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju

- (534) Franza retrospettivament irrikostruwiet il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju bl-użu ta' "xenarju bażi" li jstabbilixxi s-suppożizzjonijiet li kienu jsiru b'mod raġonevoli minn operatur fekonomija tas-suq. Din l-analiżi hija bbażata fuq is-suppożizzjonijiet tat-traffiku, il-fatturi tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru, id-dhul minn attivitajiet ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi għal kull passigġier, il-kostijiet operatorji għal kull passigġier, l-ispejjeż tal-kummerċjalizzazzjoni, u d-durata tal-ftehimiet. Sabiex jiġi kkalkolat il-valur preżenti nett ta' kull ftehim, Franza rrikostruwiet pjan ta' direzzjoni tan-negozju li juri l-entrati tad-dhul u tal-kostijiet li ġejjin:

Tabella 15

Mudell użat għar-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju

Ftehim [x]			
	Sena N	Sena N+1	Eċċ....
<i>L-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena (a)</i>	<i>Ara l-ftehim</i>		
<i>L-għadd ta' sits tal-inġenji tal-ajru (b)</i>	<i>Ara t-taqsima 7.2.1.5(b)(2) hawn taht</i>		
<i>L-għadd ta' sits offruti (c)</i>	$c=a*b*2$		
<i>Fattur medju tat-tagħbija (d)</i>	<i>Ara t-taqsima 7.2.1.5(b)(2) hawn taht</i>		
<i>L-għadd totali ta' passigġieri (dehlin u herġin) (e)</i>	$e=c*d$		
<i>Imposta tal-inżul (f)</i>	$f=a*imposta\ unitarja\ kif\ adottata\ mis-CCI\ jew\ inkluża\ fil-ftehim\ dwar\ is-servizzi\ tal-ajruport$		
<i>Imposta għall-parkeġġ tal-inġenji tal-ajru (g)</i>	$0\ (ara\ t-taqsima\ 7.2.1.5(b)(3)\ hawn\ taht)$		
<i>Imposta tad-dawl (h)</i>	$0\ (ara\ t-taqsima\ 7.2.1.5(b)(3)\ hawn\ taht)$		
<i>Imposta għall-persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa (i)</i>	$i=e*imposta\ unitarja\ kif\ adottata\ mis-CCI\ jew\ inkluża\ fil-ftehim\ dwar\ is-servizzi\ tal-ajruport/2$		
<i>Imposta tal-passigġieri (j)</i>	$j=e*imposta\ unitarja\ kif\ adottata\ mis-CCI\ jew\ inkluża\ fil-ftehim\ dwar\ is-servizzi\ tal-ajruport/2$		
<i>Servizzi fuq l-art (k)</i>	0		
<i>Dhul totali minn attivitajiet ajrunawtiċi (l)</i>	$l=f+g+h+i+j+k$		
<i>Dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi (m)</i>	$m=e*margin\ inkrementali\ għal\ kull\ unità\ (ara\ t-taqsima\ 7.2.1.5(b)(3)\ hawn\ taht)$		

Ftehim [x]			
	Sena N	Sena N+1	Eċċ....
Dhul totali (n)	$n=l+m$		
Kostijiet inkrementali (o)	$o=e^* \text{kost inkrementali għal kull unità}$ (ara t-taqsima 7.2.1.5(b)(4) hawn taht)		
Kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni (p)	Ara l-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni		
Kostijiet totali (q)	$q=o+p$		
Fluss tal-flus inkrementali (r)	$r=n-q$		
VPN	$\sum_{v=0}^u \frac{r_v}{(1+t)^v}$ Fejn: — v tirreferi għas-sena tal-ftehim inkwistjoni, v=0 tikkorrespondi għall-bidu tal-ftehim, — u tirreferi għad-durata totali tal-ftehim (fi snin) — r, huwa l-fluss tal-flus inkrementali (r) għas-sena (v) tal-ftehim — t hija r-rata ta' skont magħżula ⁽¹⁾		

(¹) Għall-ftehimiet kollha, Franza applikat rata ta' skont ta' 6 %. Din ir-rata tikkorrespondi għal dik proposta minn Franza f'każijiet simili li dwarhom il-Kummissjoni diġà ntalbet tiddeċiedi (ara, pereżempju, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-ajruport ta' Pau, iċċitata hawn fuq fin-nota 12 f'qiegħ il-paġna). Min-naħa l-oħra, minhabba li r-rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju (fix-xenarju bażi) twassal għal flussi inkrementali annwali li huma kollha negattivi matul il-perjodu kopert, il-valur preżenti nett tal-ftehimiet huwa neċessarjament negattiv, irrispettivament mir-rata ta' skont użata.

- (535) Filwaqt li l-Kummissjoni ġeneralment tqis li s-suppożizzjonijiet magħmula minn Franza dwar id-dhul għal kull passigġier u d-durata tal-ftehimiet huma raġonevoli, suppożizzjonijiet oħrajn magħmula minn Franza mhux dejjem ikunu raġonevoli jew realistiki. L-ewwel nett, Franza għamlet żbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha (bħas-sottostima tal-kostijiet operatorji ajrunawtiċi inkrementali u l-inkluzjoni tal-kontribuzzjonijiet mogħtija mill-awtoritajiet lokali biex ikopru n-nefqa ġenerali tal-kummerċjalizzazzjoni bħala dhul inkrementali). It-tieni, kif se jiġi stabbilit fit-taqsima dwar il-valutazzjoni individwali tal-ftehimiet, kif ukoll l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha mwettqa minn Franza, ir-rikostruzzjonijiet ta' ċerti pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju jbatu minn problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn.
- (536) Konsegwentement, il-Kummissjoni wettqet l-analiżi tagħha stess billi rrikostruwiet, f'xenarju bażi, il-kostijiet u d-dhul inkrementali tad-diversi settijiet ta' ftehimiet, hekk kif MEO kien jikkalkulahom *ex ante*, sabiex jiġi applikat it-test tal-MEO.
- (537) Il-Kummissjoni wettqet ukoll analiżi tas-sensittività tal-mod li bih ġie kkalkolat il-valur preżenti nett ta' dawn il-ftehimiet, billi varjat xi wħud mis-suppożizzjonijiet. Sabiex tagħmel dan, il-Kummissjoni użat b'mod deliberat suppożizzjonijiet li minnhom infushom ma humiex realistiki, minhabba li ma ntuzawx fix-xenarju bażi tagħha (xenarju li diġà jiehu approċċ favorevoli għal-linja tal-ajru). Il-probabbiltà li jseħhu dawn is-suppożizzjonijiet, jew il-bidliet kbar u immedjati fil-ġestjoni tal-ajruport li jkunu jeħtieġu, hija baxxa ħafna (ara l-premessi minn 575 sa 578). Il-kalkolu tal-valur preżenti nett li jirriżulta mill-bidla f'dawn il-parametri (li l-okkorrenza simultanja tagħhom hija wkoll statistikament aktar milli improbabbli) huwa x-"xenarju imprudenti" (ara l-premessi minn 574 sa 578). Fi kwalunkwe każ, dan ix-xenarju jkun manifestament mhux realistiku għal investitur raġonevoli u prudenti, li ma jkollu l-ebda għażla ħlief li jeskludih.
- (538) Id-differenzi fil-valutazzjoni bejn Franza u l-Kummissjoni (b'mod partikolari s-suppożizzjonijiet għall-kostijiet operatorji u għan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni) iwasslu għal differenzi kbar fir-riżultat miksub meta jiġi kkalkolat il-valur preżenti nett tas-settijiet ta' ftehimiet. Is-suppożizzjonijiet differenti tat-traffiku għandhom impatt sinifikanti fuq ċerti ftehimiet, filwaqt li s-suppożizzjonijiet tal-fattur tat-tagħbija għandhom impatt limitat fuq ir-riżultat miksub meta jiġi kkalkolat il-valur preżenti nett tal-ftehimiet, mingħajr ma tinbidel il-konkluzjoni tal-Kummissjoni dwar jekk il-valur preżenti nett huwiex negattiv jew pożittiv.

(1) It-traffiku inkrementali u l-ghadd ta' rotazzjonijiet ipprogettati (il-ftehimiet ma' Ryanair u AMS)

- (539) L-analizi mwettqa mill-Kummissjoni hija bbażata fuq it-traffiku inkrementali (fi kliem iehor, l-ghadd ta' passigġieri addizzjonali) li MEO li jopera l-ajruport ta' La Rochelle minflok is-CCI seta' jbossar meta gew iffirmati l-ftehimiet. Ghas-sett ta' ftehimiet tal-2006 (il-ftehimiet C u D dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehimiet 2 u 3 dwar is-servizzi tal-ajruport) pereżempju, dan jinvolvi d-determinazzjoni tal-ghadd ta' passigġieri li l-operatur tal-ajruport ta' La Rochelle seta' jistenna, fl-2006, li jużaw ir-rotta La Rochelle-Londra Stansted operata minn Ryanair, matul it-terminu tal-ftehim.
- (540) It-tbassir tat-traffiku inkrementali gie kkalkolat abbażi tan-numru ta' rotot u frekwenzi stipulati fid-diversi ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, u fuq l-ghadd ta' rotazzjonijiet annwali li jirriżultaw. Xi ftehimiet jinkludu miri f'termini tal-ghadd ta' rotazzjonijiet, ftehimiet oħrajn jinkludu miri f'termini tal-ghadd ta' passigġieri, filwaqt li oħrajn ma jsemmu l-ebda mira.
- (541) Għal ftehimiet retroattivi, iffirmati wara d-data tal-implimentazzjoni tagħhom (bhall-ftehim A), tqies biss it-traffiku ġġenerat wara l-iffirmar, billi ftehim ma jistax jiġġenera traffiku qabel ma jiġi ffirmat.
- (542) It-tbassir tat-traffiku tal-Kummissjoni huwa fil-biċċa l-kbira aktar baxx minn dak użat mis-CCI biex tibni mill-ġdid il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju *ex post* tagħha, b'mod partikolari għal ċerti ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmati mingħajr miri tat-traffiku. F'każ wiehed, il-projezzjonijiet adottati mill-Kummissjoni huma oghla minn dawk adottati mill-ajruport. Dawn il-korrezzjonijiet se jkunu dettaljati għal kull miżura (ftehim jew sett ta' ftehimiet ippreżentati fi Table 14).
- (543) Il-Kummissjoni tinnota b'mod ġenerali li l-estimi żejda tat-traffiku huma marbuta mal-problemi analitiċi li ġejjin. L-ewwel nett, ir-rikostruzzjoni mwettqa minn Franza taqbez il-volum ta' traffiku inkluż fil-ftehimiet. Operatur prudenti ma jagħmilx tali stima żejda, mingħajr spjegazzjoni ulterjuri (mhux ipprovduta minn Franza għal kwalunkwe wiehed mill-ftehimiet).
- (544) It-tieni, għal ċerti ftehimiet retroattivi (id-data tal-bidu tal-ftehim tiġi qabel id-data li fiha gie ffirmat), Franza bbażat ir-rikostruzzjoni tagħha fuq it-traffiku diġà miksub qabel ma gie ffirmat il-ftehim. Huwa dubjuż li operatur prudenti jgarrab spejjeż tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni b'rabta mat-titjiriet diġà operati. Minflok, operatur prudenti jiddependi fuq it-traffiku futur iġġenerat mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Fl-aħħar nett, l-argument li investitur prudenti seta' kkunsidra r-relazzjoni kummerċjali fuq perjodu ta' żmien itwal mid-durata stretta tal-ftehim ma huwa bbażat fuq l-ebda studju ekonomiku jew evidenza kif muri fil-premessi minn 525 sa 529.
- (545) Barra minn hekk, il-Kummissjoni qieset il-kapaċità tal-inġenji tal-ajru użati minn Ryanair, prinċipalment il-Boeing 737-800s (189 post), u f'livell inqas il-Boeing 737-300s (148 post) jew il-BAe 146-300s (110 postijiet).
- (546) Il-Kummissjoni applikat fattur ta' tagħbija li jvarja minn sena għal sena u li jikkorrespondi għall-medja osservata matul is-sentejn preċedenti (b'rata medja ta' 80 % għall-2003 u l-2004, kif applikata mis-CCI). Din is-suppożizzjoni hija l-aktar kredibbli, billi tadotta l-approċċ ta' operatur tal-ajruport li juża l-aktar informazzjoni direttament rilevanti għad-dispożizzjoni tiegħu meta jfassal il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju. Dan il-metodu jagħmilha wkoll possibbli, mill-2005 'il quddiem, li jintużaw bħala bażi l-fatturi tat-tagħbija osservati matul perjodi meta l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni kienu fis-seħh u, b'hekk, li jiġi rifless kwalunkwe effett ta' benefiċċju tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq l-ghadd ta' passigġieri li jużaw ir-rotot. Fir-rigward ta' dan il-punt, il-Kummissjoni tinnota li bejn l-2003 u l-2013, il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' Ryanair li jaqdu l-ajruport ta' La Rochelle naqas minn 81 % għal 70 %, filwaqt li l-ajruport ta' La Rochelle uża suppożizzjonijiet ferm aktar ottimisti (bejn 75 % u 85 %) biex iħeji l-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu.

Tabella 16

Fattur tat-tagħbija tal-inġenju tal-ajru

Sena	Fattur tat-tagħbija tal-inġenju tal-ajru	Rata medja magħrufa għas-sentejn ta' qabel id-data T ⁽¹⁾
2003	0,81	0,8
2004	0,78	0,8
2005	0,78	0,80
2006	0,74	0,78
2007	0,72	0,76
2008	0,72	0,73
2009	0,78	0,72
2010	0,74	0,75
2011	0,73	0,76
2012	0,71	0,74
2013	0,70	0,72

⁽¹⁾ Għall-2003 u l-2004, is-sentejn preċedenti ma humiex rilevanti (l-ebda titjira ta' Ryanair). Intuża x-xenarju ta' 80 % (ix-xenarju bażi ta' Franża).

(547) Meta l-perjodu ta' applikazzjoni ta' ftehim ma kkoinċidix mas-snin kalendarji shah, il-Kummissjoni qieset dan billi kkalkolat, għal kull sena ta' applikazzjoni tal-ftehim, it-traffiku pproġettat b'mod proporzjonali għan-numru ta' jiem fis-sena meta kellu japplika l-ftehim.

(1) Id-dhul inkrementali (il-ftehimiet iffirmati ma' Ryanair u AMS)

(548) Għal kull tranżazzjoni koperta mill-analiżi tagħha, il-Kummissjoni fittxet li tiddetermina d-dhul inkrementali, jiġifieri d-dhul iġġenerat mit-tranżazzjoni, kif kien ikun imbassar minn MEO.

(549) Bl-applikazzjoni tal-prinċipju "single-till", il-Kummissjoni hija tal-fehma li jenhtieg li jitqiesu kemm id-dhul minn attivitajiet ajrunawtiċi kif ukoll dak minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi.

— *Dhul minn attivitajiet ajrunawtiċi*

(550) Id-dhul minn attivitajiet ajrunawtiċi jikkonsisti fir-rikavati mid-diversi imposti li għandhom jithallsu mil-linja tal-ajru lill-operatur tal-ajruport, jiġifieri:

— l-imposta tal-inżul, jiġifieri ammont għal kull rotazzjoni;

— l-imposta tal-passiġġieri, jiġifieri ammont għal kull rotazzjoni;

— l-imposta mħallsa għas-servizzi fuq l-art, li tiehu l-forma ta' ammont fiss għal kull rotazzjoni fid-diversi ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport.

— l-"imposta tal-parkeġġ", jiġifieri ammont għal kull rotazzjoni,

— l-"imposta tad-dawl tar-runway", jiġifieri ammont li għandu jithallas abbażi tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-avjazzjoni ċivili f'każ ta' movimenti billejl jew f'vizibilità hażina,

— l-imposta għall-assistenza għal persuni b'diżabilità u għal dawk b'mobbiltà mnaqqsa (l-imposta "PHMR").

- (551) L-imposta tal-inżul u l-imposta tal-passiġġieri applikati mis-CCI huma fil-prinċipju imposti regolati għall-aċċess għall-infrastrutturi tal-ajruport, li jiġu applikati għal-linji tal-ajru utenti kollha wara proċess ta' konsultazzjoni u li jiġu ppubblikati. Għad-diversi ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, il-Kummissjoni użat, bħala ammonti unitarji pprogettati għall-imposta tal-inżul u għall-imposta tal-passiġġieri, l-imposti ppubblikati fis-sehh meta gew iffirmati l-ftehimiet, flimkien mal-indiċjar ta' 2 % fis-sena sa fejn kien raġonevoli li jiġi mbassar li l-imposti regolati jizdiedu kull sena f'konformità mal-inflazzjoni. Is-sistema ta' imposti tal-ajruport regolati ma tippredix indiċjar awtomatiku, iżda tippermetti lill-operaturi jadattaw l-imposti matul iż-żmien wara proċess ta' konsultazzjoni. Taht dawn iċ-ċirkostanzi, il-Kummissjoni hija tal-fehma li MEO kien jassumi li l-imposti jizdiedu kull sena f'konformità mal-inflazzjoni, billi juża rata tal-inflazzjoni ta' 2 %, li hija r-rata fil-mira tal-Bank Ċentrali Ewropew ("BĊE") għaż-żona tal-euro ⁽¹⁴⁸⁾.
- (552) L-imposti għas-servizzi fuq l-art ma humiex regolati, iżda huma nnegozjati b'mod bilaterali. Fl-ajruport ta' La Rochelle, is-servizzi fuq l-art huma pprovduti minn Atlantica. Konsegwentement, dawn is-servizzi ma jitqisux fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tal-ajruport u jitqiesu biss il-kirjiet imhallsin minn Atlantica lill-ajruport ta' La Rochelle (taht "profitt minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi").
- (553) L-imposti tal-parkeġġ jikkorrespondu għall-użu mill-inġenji tal-ajru tal-infrastruttura u tat-tagħmir tal-parkeġġ, hlief għall-infrastruttura privata. Ir-rati jiddependu fuq id-durata tal-parkeġġ u l-karatteristiċi tal-inġenji tal-ajru. Madankollu, il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju mfassla biex jivvalutaw il-profittabilità tal-ftehimiet iffirmati ma' Ryanair u Jet2 ma jipprevedux il-hlas tal-imposta tal-parkeġġ, fit-teorija minhabba li d-durata tal-parkeġġ hija inqas minn saġhtejn, li għalihom il-linji tal-ajru ma humiex mehtieġa jhallsu l-imposta.
- (554) L-imposta tad-dawl tar-runway tiġi stabbilita mill-iskeda tariffarja ppubblikata mill-ajruport għal kull moviment ta' inġenju tal-ajru billejl jew f'vizibilità hażina li jehtieġ l-użu tad-dawl tar-runway. Madankollu, il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju mfassla biex jivvalutaw il-profittabilità tal-ftehimiet iffirmati ma' Ryanair u Jet2 ma jipprevedu l-ebda imposta tad-dawl, minhabba li t-titjiriet jiġu operati matul il-jum.
- (555) Fl-aħħar nett, trid titqies ukoll l-imposta għall-assistenza għal persuni b'diżabilità u għal daww b'mobilità mnaqqsa (l-imposta "PHMR"); din tapplika għal kull passiġġier li jitlaq (EUR 0.50 għal kull passiġġier minn Ġunju 2008).
- (556) Sabiex jiġi kkalkolati r-rikavati mill-imposti tal-ajruport imsemmija hawn fuq, li MEO kien jistenna minn kull ftehim, il-Kummissjoni użat it-tbassir tal-ghadd ta' rotazzjonijiet (għall-imposta tal-inżul) u tal-ghadd ta' passiġġieri korrispondenti (għall-imposta tal-passiġġieri u tal-PHMR), iddeterminati għal kull ftehim, u mmultiplikathom bl-ammont unitarju ta' kull imposta.

— *Dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi*

- (557) L-ajruport ta' La Rochelle vvaluta l-margnijiet inkrementali ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi relatati mat-traffiku tal-passiġġieri. Dawn il-margnijiet ikopru l-attivitajiet tal-parkeġġi tal-karozzi, tar-ristoranti u ta' negozji oħrajn li jinsabu fl-ajruport, kif ukoll il-margnijiet relatati mal-bejgħ tal-fjuwil u mal-kirjiet. Dawn huma margnijiet u mhux dhul, minhabba li jitnaqqsu l-kostijiet tal-input. Għalhekk, meta jinbnew mill-ġdid il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju, l-ebda kost ma jkollu jitnaqqas sabiex jiġi stabbilit il-margni inkrementali tal-operatur tal-ajruport.
- (558) Il-Kummissjoni generalment tqis li huwa probabbli li operatur prudenti f'economija tas-suq kien jiddetermina l-margni inkrementali ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi meta jikkonkludi ftehim ġdid abbażi tal-margnijiet inkrementali ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi tas-sena ta' qabel, li jikkorrespondu għall-aħjar stima magħrufa. Din hija l-valutazzjoni prodotta mill-ajruport ta' La Rochelle. Madankollu, fil-każ speċifiku tal-ajruport ta' La Rochelle, il-Kummissjoni tqis l-investimenti li saru bejn l-2003 u l-2013, li jinvolvu l-konstruzzjoni ta' parkeġġi tal-karozzi, ristoranti u hwienet. Jekk jitqiesu biss il-margnijiet preċedenti osservati meta tiġi vvalutata l-profittabilità ta' ftehim ġdid ikun ifisser li ma jitqisux b'mod prospettiv proġetti magħrufa għall-iżvilupp ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi

⁽¹⁴⁸⁾ "Fl-insewiment tal-istabbiltà tal-prezzijiet, il-BĊE jimmira li jżomm ir-rati tal-inflazzjoni taht, iżda qrib, 2 % fuq it-terminu medju". Ara <http://www.ecb.europa.eu/mopo/intro/html/index.en.html>.

(marbuta, pereżempju, ma' investimenti ġodda li jkunu qed jibdew joperaw), u b'hekk jillimitaw b'mod strett wisq il-prospetti ta' tkabbir tad-dhul inkrementali minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi. Ghalhekk, il-Kummissjoni rrikostrowiet il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju billi qieset li, fiż-żmien meta jiġi ffirmat ftehim ġdid, il-marġni ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi għal kull passigġier li għandu jiġi kkunsidrat jikkorrespondi għall-marġni medju ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi tas-sena preċedenti mmultiplikat b'koeffiċjent ta' korrezzjoni "prospettiv" li jirrifletti l-prospetti mistennija ta' investimenti ġodda (parkeġġi tal-karozzi, żoni kummerċjali). Il-koeffiċjent ta' korrezzjoni jvarja minn sena għal sena skont il-proġetti ppjanati mill-ajruport, u l-marġni ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi pproġettat jikkorrespondi għal dak li raġonevolment jista' jkun mistenni mill-operatur tal-ajruport fuq diversi snin (u mhux biss fis-sena sussegwenti):

Tabella 17

Margni medju ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi

Sena	Is-sena n-1 tal-marġni ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi (EUR għal kull passigġier)	Koeffiċjent ta' korrezzjoni "prospettiv"	Margni medju "prospettiv" ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi applikat mill-Kummissjoni
2003	1,09	30 %	1,42
2004	1,40	10 %	1,54
2005	1,59	20 %	1,91
2006	1,33	60 %	2,13
2007	1,74	30 %	2,26
2008	2,14	10 %	2,35
2009	2,15	10 %	2,36
2010	2,29	10 %	2,52
2011	2,36	10 %	2,59
2012	2,45	5 %	2,57
2013	2,48	5 %	2,61

(559) Iż-żieda fil-koeffiċjent ta' korrezzjoni applikat f'xi snin tirrifletti l-introduzzjoni ta' servizzi mhux ajrunawtiċi ġodda matul il-perjodu (parkeġġ tal-karozzi fl-2006, ristoranti fl-2008, ħwienet fl-2009). Fin-nuqqas ta' valutazzjoni pprovduta mis-CCI tal-marġnijiet mistennija ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi mal-iffirmar ta' ftehimiet ġodda, dan l-approċċ huwa mod kif jiġu vvalutati l-marġnijiet mistennija ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi ġodda. Il-marġnijiet inkrementali ta' attivitajiet mhux ajrunawtiċi għal kull passigġier applikati mill-Kummissjoni huma bhala medja [15-20] % oghla minn daww sottomessi mis-CCI u, ghalhekk, ir-rikostruzzjonijiet imwettqa mill-Kummissjoni jimmassimizzaw il-profittabilità inkrementali tas-settijiet ta' ftehimiet konklużi mill-ajruport u minn Ryanair. Il-Kummissjoni tinnota li l-korrezzjoni tal-marġni annwali medju hija saħansitra oghla minn dik issuggerita minn Oxera fl-istudju tal-4 ta' Diċembru 2015 ⁽¹⁴⁹⁾, li skontu l-bidu tal-operazzjonijiet ta' Ryanair f'kampjun ta' 29 ajruport iwassal għal żieda ta' madwar 12,0-13,7 % fi dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi għal kull passigġier li jitlaq, f'termini reali.

⁽¹⁴⁹⁾ L-istudju ta' Oxera tal-4.12.2015, "The impact of Ryanair's operations on airports' non-aeronautical revenues".

(560) Il-Kummissjoni hija wkoll tal-fehma li MEO kien jipprogetta l-indiċjar ta' dan il-margni maż-żmien għal kull sena koperta minn sett ġdid ta' ftehimiet, sabiex jirrifletti l-inflazzjoni. Il-Kummissjoni applikat rata ta' 2 % fis-sena f'dan ir-rigward ⁽¹⁵⁰⁾.

(561) Fi kwalunkwe każ, il-Kummissjoni għażlet li tuża suppożizzjonijiet ta' profitti minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li jaqbuż dawk użati mill-ajruport ta' La Rochelle sabiex tqis l-iżvilupp ta' attivitajiet ta' parkeġġ, catering u kummerċjali matul il-perjodu 2003-2013.

(1) Kostijiet inkrementali (il-ftehimiet iffirmati ma' Ryanair u AMS)

(562) Il-kostijiet inkrementali li setgħu jkunu mistennija *ex ante* minn kull tranżazzjoni (li jikkonsistu fi ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni) minn MEO li jopera l-ajruport minflok is-CCI jaqgħu fil-kategoriji li ġejjin:

— il-kostijiet tax-xiri ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni;

— il-kostijiet tal-investimenti inkrementali, minhabba l-investimenti li saru bħala riżultat tat-tranżazzjoni;

— il-kostijiet operatorji inkrementali, jiġifieri l-kostijiet operatorji (persunal, akkwisti varji) li x'aktarx jiġu ġġenerati bħala riżultat tat-tranżazzjoni.

(563) Fir-rigward tal-kostijiet tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, il-Kummissjoni tinnotta li Franza eskudiet b'mod żbaljat mill-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni l-kontribuzzjonijiet mogħtija mill-awtoritajiet lokali (id-Dipartiment ta' Charente-Maritime u l-Communauté d'agglomération de La Rochelle) biex ikopru n-nefqa tal-kummerċjalizzazzjoni generali tas-CCI-Ajruport.

(564) Kif stabbilit fil-premessi minn 294 sa 302, Franza suppost li kellha tinkludi l-ammonti kollha mħallsin lil Ryanair mis-CCI-Ajruport, billi l-kontribuzzjonijiet mid-diversi awtoritajiet lokali jikkostitwixxu finanzjament tal-kostijiet operatorji normali tal-ajruport. B'hekk, kienet is-CCI-Ajruport li kellha l-appropriazzjonijiet tal-baġit maħsuba biex jiffinanzjaw is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u li garrbet ir-riskju ta' gestjoni kollu assoċjat.

(565) Barra minn hekk, jenhtieg li jtfakkar li, sabiex jiġi ddeterminat jekk il-ftehimiet iffirmati mill-ajruport ta' La Rochelle ma' Ryanair u Jet2 wasslux biex jingħata vantaġġ lil dawk il-kumpaniji, l-imġiba tal-ajruport ta' La Rochelle trid titqabbel ma' dik ta' operator ta' ajruport li jopera taht kundizzjonijiet normali ta' ekonomija tas-suq. MEO irid, skont id-definizzjoni, jiffinanzja l-operazzjonijiet tiegħu stess. Il-punt 63 tal-Linji Gwida tal-2014 jiddikjara, barra minn hekk, li sabiex ftehim ma' linja tal-ajru jinstab li jikkonforma mal-prinċipju tal-operator f'ekonomija tas-suq, "[l-ajruport] irid juri li ... huwa jinsab f'pożizzjoni li jhallas il-kostijiet kollha ġġenerati mill-ftehim ...".

(566) Il-Linji Gwida tal-2014 jiddikjaraw ukoll li "[s]abiex jiġi vvalutat jekk arrangament konkluz minn ajruport ma' linja tal-ajru jissodisfax it-test tal-MEO, jenhtieg li d-dhul mistenni minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li jirriżulta mill-attività tal-linja tal-ajru jitqies flimkien mal-imposti tal-ajruport, netti minn kwalunkwe ribassi, appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jew skemi ta' incentivi" ⁽¹⁵¹⁾ u jiddikjaraw li "[k]walunkwe appoġġ pubbliku, bħal pereżempju l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi direttament bejn l-awtoritajiet pubbliċi u l-linja tal-ajru, imfassla biex jikkompensaw parti mill-kostijiet normali mgarrba mill-ajruport b'raba mal-arrangament bejn l-ajruport u l-linja tal-ajru se jitqiesu wkoll bl-istess mod" ⁽¹⁵²⁾.

⁽¹⁵⁰⁾ Għall-istess raġuni, il-Kummissjoni applikat indiċjar ta' 2 % għall-imposti tal-ajruport u għall-kostijiet operatorji inkrementali.

⁽¹⁵¹⁾ Il-punt 64 tal-Linji Gwida tal-2014.

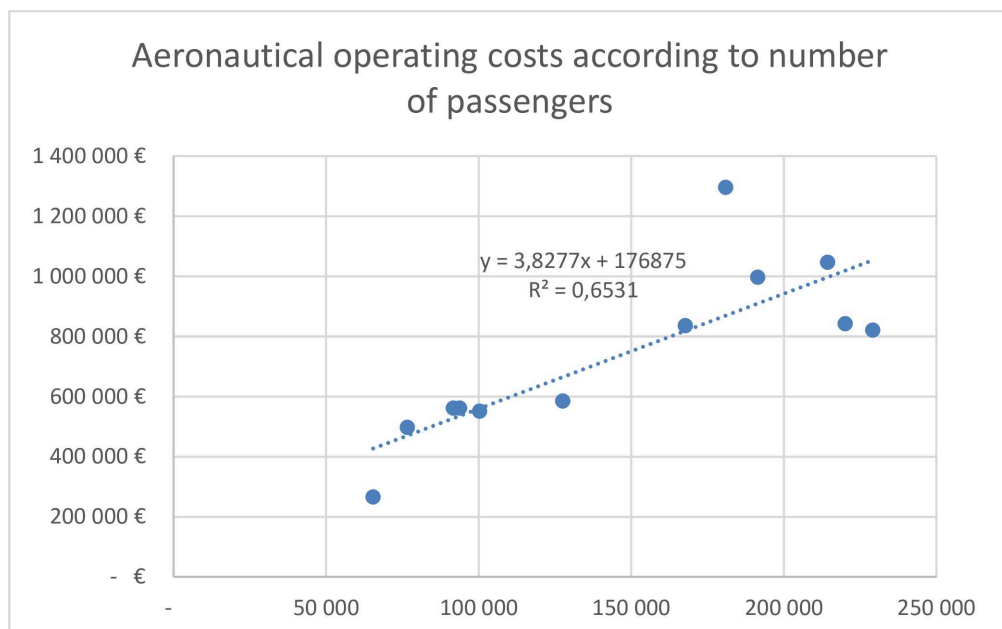
⁽¹⁵²⁾ Il-Linji Gwida tal-2014, in-nota 62 f'qiegħ il-paġna.

- (567) Fl-ahhar nett, jekk il-kontribuzzjonijiet finanzjarji pubbliċi jistgħu jiġu esklużi mill-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni fil-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju, dan ikun ifisser li kwalunkwe proġett jew tranżazzjoni mhux profitabbli jistgħu jingiebu f'konformità mat-test tal-MEO sempliċiment bl-ghoti ta' sussidju pubbliku suffiċjenti. Dan l-approċċ jagħmel l-Artikolu 107 tat-TFUE ineffettiv u jmur kontra l-prinċipju li l-analizi tal-eżistenza ta' ghajnuna mill-Istat tinvolvi d-determinazzjoni ta' jekk l-impriza rċevietx "vantaġġ ekonomiku li kieku ma kinitx tikseb taht kundizzjonijiet normali tas-suq" ⁽¹⁵³⁾.
- (568) Għar-raġunijiet imsemmija hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe appoġġ pubbliku allokati għall-ispejjeż ta' kummerċjalizzazzjoni (anki jekk mhux speċifiku għal ftehim partikolari jew sett ta' ftehimiet) ma jistax jitnaqqas mill-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni fl-analizi tal-profitabilità li fuqha huwa bbażat it-test tal-MEO. Konsegwentement, il-Kummissjoni qieset l-ammonti kollha previsti fid-diversi ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fir-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju marbuta mal-iffirmar tal-ftehimiet imsemmija fit-Table 14.
- (569) It-tariffi għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet mhux neċessarjament jirrappreżentaw l-ammonti effettivament imħallsin, minhabba li ċerti avvenimenti li sehhew wara li ġew iffirmati l-ftehimiet irriżultaw f'devjazzjonijiet minn dawn iċ-ċifri inizjali. Dan huwa partikolarment il-każ meta l-ftehim ġie tterminat kmieni. Madankollu, jenhtieg li dawn l-avvenimenti ma jtgħisux fl-applikazzjoni tal-prinċipju ta' operatur f'ekonomija tas-suq, billi dawn sehhew wara l-konkluzjoni tal-ftehimiet.
- (570) Fir-rigward tal-kostijiet tal-investimenti inkrementali, jenhtieg li jiġi nnotat li, skont Franza, ma kellu jsir l-ebda investiment fl-ajruport ta' La Rochelle bħala riżultat tad-diversi ftehimiet li qegħdin jiġu rieżaminati. Għaldaqstant, u minhabba li ma hemm xejn li jindika li operatur f'ekonomija tas-suq kien jistenna li jkollu jagħmel ċerti investimenti minhabba wiehed jew aktar mill-ftehimiet koperti mill-proċedura ta' investigazzjoni formali, ma tqies l-ebda kost ta' investiment inkrementali f'din l-analizi.
- (571) Sabiex jiġu stmati l-kostijiet operatorji inkrementali, il-Kummissjoni ma tistax tuża r-rikostruzzjoni pprovduta minn Franza u mis-CCI. Filwaqt li s-CCI stmat il-kostijiet varjabbli għal massimu ta' EUR 55 000 fis-sena (eskluzi l-ispejjeż tal-kummerċjalizzazzjoni) għat-traffiku ta' madwar 200 000 passiġġier, jiġifieri kost medju ta' EUR 0.27 għal kull passiġġier, ma giet ipprovduta l-ebda spiegazzjoni dwar il-metodoloġija użata biex tinkiseb din l-istima. Barra minn hekk, din l-istima ma tirriflettix il-kostijiet inkrementali attwali tal-ajruport ta' La Rochelle: mhux biss l-istima ta' EUR 0.27 għal kull passiġġier hija differenti hafna mill-estimi pprovduti minn Oxera ⁽¹⁵⁴⁾ għal ajruporti oħrajn li għalihom il-Kummissjoni fethet proċedimenti ta' investigazzjoni formali ⁽¹⁵⁵⁾, id-data finanzjarja tal-ajruport ta' La Rochelle turi wkoll li l-kostijiet operatorji ajrunawtiċi inkrementali huma, bħala medja, ta' EUR 3,83 għal kull passiġġier matul il-perjodu.
- (572) Il-Kummissjoni rrikostrowiet il-kostijiet operatorji inkrementali, esklużi l-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni, abbażi tal-informazzjoni pprovduta minn Franza (ir-rapport tal-profit u t-telf tal-ajruport u l-karta bilanċjali). Sabiex tagħmel dan, il-Kummissjoni pproċediet kif ġej:
- L-estrazzjoni tal-kostijiet operatorji annwali għall-garr tal-passiġġieri abbażi tar-rapporti finanzjarji tas-CCI-Ajruport. Dawn il-kostijiet huma limitati għall-kostijiet operatorji u ma jgħisux il-kost tal-kapital (amortizzament). Din is-suppożizzjoni x'aktarx li tissottovaluta l-kostijiet inkrementali veri, minhabba li parti mill-amortizzament tal-investimenti tikkorrespondi għall-kostijiet relatati mal-operat inkrementali tal-ajruport biex jiġu mmanigġati passiġġieri godda (Oxera, fdata minn Ryanair biex tanalizza s-sitwazzjoni f'ajruporti oħrajn, qieset ċerti amortizzamenti biex tikkalkula l-kostijiet operatorji inkrementali) ⁽¹⁵⁶⁾;
- ⁽¹⁵³⁾ Is-sentenza tad-29 ta' April 1999, *Ir-Renju ta' Spanja vs il-Kummissjoni*, C-342/96 P, ECLI:EU:C:1999:210, il-punt 41; ara wkoll id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/628 tal-11 ta' Novembru 2016 dwar l-ghajnuna mill-Istat SA.24221 (2011/C) (ex 2011/NN) implimentata mill-Awstrija għall-ajruport ta' Klagenfurt, għal Ryanair u għal linji tal-ajru oħrajn li jużaw l-ajruport, (ġu l 107, 26.4.2018, p. 1) il-premessa 381(b).
- ⁽¹⁵⁴⁾ L-istudji tat-13 ta' Gunju, tal-11 ta' Settembru, tat-22 ta' Settembru, tal-10 ta' Ottubru u tas-6 ta' Novembru 2014 imwettqa minn Oxera.
- ⁽¹⁵⁵⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Ottubru 2013, Spanja, L-allegata ghajnuna lil Ryanair u lil linji tal-ajru oħrajn u l-ghajnuna possibbli lill-Ajruporti ta' Girona u Reus, SA.33909 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2011/CP) (ĠU C 120, tat-23.4.2014, p. 24); id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Mejju 2012, Franza, L-ajruport ta' Beauvais Tillé, SA.33960 (2012/C) (2012/NN), (ĠU C 279, 14.9.2012, p. 23); id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta' April 2012, Franza, L-ajruport ta' Carcassonne, SA.33960 (2012/C ex 2012/NN) (ĠU C 254, 23.8.2012, p. 11).
- ⁽¹⁵⁶⁾ Studju tal-31.5.2013 imwettaq minn Oxera, "*Economic MEIP assessment: profitability analysis – La Rochelle*", anness mal-osservazzjonijiet ta' Ryanair tal-31.5.2013, it-taqsima 2.5, il-paġni 10 u 12.

- It-tnaqqis tal-kostijiet operatorji marbuta mal-mandat tal-awtorità pubblika u koperti minn finanzjament mill-Istat;
- It-tnaqqis tal-kostijiet koperti mis-sussidji marbuta mal-obbligi ta' servizz pubbliku jew ma' servizzi ta' interess ekonomiku generali;
- It-tnaqqis tal-kostijiet li jikkorrispondu għall-pagamenti għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi mal-linji tal-ajru (fid-dawl tal-fatt li din in-nefqa diġà titqies separatament fir-kostruzzjoni tal-profittabilità tal-miżuri kkontestati. B'hekk, dawn jintwerew taħt l-entrata tal-kost (p) fi Table 15;
- It-tnaqqis tal-kostijiet operatorji relatati mad-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi. Fin-nuqqas ta' *data* pprovduta mis-CCI, il-Kummissjoni stmat il-kostijiet operatorji relatati mad-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi. Din l-istima saret billi gie applikat il-perċentwal ta' dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi mid-dhul totali tal-ajruport għall-kostijiet operatorji annwali ⁽¹⁵⁷⁾. Dan il-perċentwal varja bejn 19 % u 41 % mill-2001 sal-2010, b'medja ta' 26 %. Dan il-metodu jista', minn kif jidher, jistma żżejjed il-kostijiet operatorji assoċjati mad-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi, billi s-servizzi mhux ajrunawtiċi huma proporzjonalment aktar intensivi fil-kapital u inqas intensivi fil-kostijiet operatorji mis-servizzi ajrunawtiċi ⁽¹⁵⁸⁾. Fi kwalunkwe każ, din hija l-aħjar stima li tista' tinkiseb fin-nuqqas ta' *data* ohra pprovduta minn Franza;
- Analizi tal-evoluzzjoni tal-kostijiet operatorji ajrunawtiċi kkalkolati abbazi tal-bidliet fl-ghadd ta' passiġġieri. Il-graff ta' hawn taħt turi r-relazzjoni bejn il-kostijiet operatorji ajrunawtiċi u l-ghadd ta' passiġġieri, u l-evoluzzjoni komparattiva tal-kostijiet operatorji ajrunawtiċi u l-ghadd ta' passiġġieri. Din il-graff turi b'mod ċar li l-kostijiet operatorji ajrunawtiċi jiżdiedu f'konformità mat-traffiku tal-passiġġieri, li ma jkunx il-każ jekk il-kostijiet inkrementali jkunu limitati għal EUR 55 000 għal kull 200 000 passiġġier.

Graff 1

Kostijiet operatorji ajrunawtiċi skont l-ghadd ta' passiġġieri

Sors: *Data* tal-ajruport ta' La Rochelle. Analizi tal-Kummissjoni

⁽¹⁵⁷⁾ Miksuba wara li jitnaqqsu l-kostijiet relatati mal-mandat tal-awtorità pubblika, il-kostijiet koperti mill-kumpens għall-obbligi ta' servizz pubbliku jew ta' servizzi ta' interess ekonomiku generali, il-kostijiet tal-kummerċjalizzazzjoni, u l-amortizzament.

⁽¹⁵⁸⁾ Pereżempju, il-kostruzzjoni ta' hwienet jew parkeġġi tal-karozzi tinvolvejja kostijiet sinifikanti tal-kostruzzjoni, iżda kostijiet operatorji relattivament baxxi ladarba tkun inghatat il-konċessjoni.

(573) Din l-analiżi turi li l-bidla fl-ghadd ta' passigġieri u l-evoluzzjoni tal-kostijiet operatorji huma wkoll korrelatati mill-qrib. Din l-analiżi tibqa' konklużiva, minkejja bidliet annwali aktar erratiċi fil-kostijiet (li għalihom Franza ma pprovdiet l-ebda ġustifikazzjoni). Il-kost operatorju ajrunawtiku inkrementali rikostruwit abbażi ta' *data* annwali, aġġustat għall-inflazzjoni annwali rreġistrata minn Franza, huwa ta' EUR 3.83 għal kull passigġier għall-2006 (nofs triq bejn l-2001 u l-2011). Il-Kummissjoni se tapplika għal dan il-kost bidla li tikkorrespondi għal rata ta' inflazzjoni ta' 2 % għas-snin l-oħrajn (negattiva qabel l-2006, żero fl-2006 u pożittiva wara l-2006) ⁽¹⁵⁹⁾.

(1) Analizi tas-sensittività

(574) Meta rrikostruwiet il-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għal kull sett ta' ftehimiet, il-Kummissjoni sistematikament wettqet analizi tas-sensittività sabiex tittestja r-robustezza tar-rikostruzzjoni kkonċernata. Għal dan il-ghan, hija varjat l-erba' parametri li ġejjin sabiex (b'mod mhux raġonevoli u prudenti) tinghata spinta lill-profitabilità tas-sett ta' ftehimiet li qed jiġu kkunsidrati (li jirriżultaw f'xenarju ottimist iżżejjed għall-operator tal-ajruport u l-linji tal-ajru li kienu kkonkludew il-ftehimiet rilevanti): l-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena, il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru, l-ammont ta' dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi, u l-kostijiet operatorji inkrementali ajrunawtiċi.

(575) Għall-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena, kif se jiġi speċifikat għal kull sett ta' ftehimiet elenkati fit-Tabella 14, il-Kummissjoni stabbiliet mira ta' rotazzjoni aktar ambizzjuża minn dik segwita mit-termini tal-ftehimiet analizzati. Din il-mira giet stabbilita b'mod arbitrarju u ma kienet ibbażata fuq l-ebda element ta' fatt jew ta' ligi, jew kwalunkwe tbassir. Operator ta' ajruport prudenti ma jzidx il-mira b'tali mod fix-xenarju bażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu.

(576) Fix-xenarju alternattiv tagħha, il-Kummissjoni użat fattur ta' tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' 85 %, li fl-ebda hin ma gie osservat matul il-perjodu taht kunsiderazzjoni, izda li gie adottat mill-Kummissjoni fir-rikostruzzjonijiet tagħha f'deċizjonijiet reċenti oħrajn dwar l-ajruporti Franciżi. Operator ta' ajruport prudenti ma jzidx il-fattur tat-tagħbija b'tali mod fix-xenarju bażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu, minhabba li dan ma jirriflettix il-karatteristiċi speċifiċi tar-rotot involuti.

(577) Għad-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi, fix-xenarju alternattiv tagħha, il-Kummissjoni ziedet il-marġni ta' unità mhux ajrunawtika b'20 % meta mqabbel max-xenarju bażi, li għalih il-metodu ta' kalkolu huwa stabbilit fil-premessi minn 557 sa 561 u li diġà huwa bbażat fuq suppożizzjonijiet aktar favorevoli minn dawk ipprovduti minn Franza. Operator ta' ajruport prudenti ma jadottax tali zieda fix-xenarju bażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu, minhabba li ma hijiex ibbażata fuq prospettivi realistiċi.

(578) Għall-kostijiet operatorji inkrementali, fix-xenarju alternattiv tagħha, il-Kummissjoni applikat tnaqqis ta' 50 % meta mqabbel max-xenarju bażi, li għalih il-metodu ta' kalkolu huwa stabbilit fil-premessi 533 u 534.

(579) B'hekk, il-valur preżenti nett ikkalkolat bħala riżultat tal-varjazzjoni ta' dawn l-erba' parametri jipprovdi xenarju alternattiv li l-Kummissjoni tqis bħala "xenarju imprudenti".

(a) Analizi individwali tas-settijiet ta' ftehimiet konklużi ma' Ryanair/AMS

(580) Franza pprezentat analizi individwali ta' kull ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (b'kunsiderazzjoni tal-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport fis-sehh). Għalkemm il-Kummissjoni hija tal-fehma li xi ftehimiet huma marbuta u, għalhekk, jenhtieg li jitqiesu bħala li jiffurmaw tranżazzjoni waħda, se tinghata analizi tal-profitabilità għal kull ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, li tikkonferma l-analiżi għal kull sett ta' ftehimiet.

⁽¹⁵⁹⁾ Il-Kummissjoni ffavoriet rikostruzzjoni fuq bosta snin tal-kostijiet operatorji inkrementali aktar milli rikostruzzjoni ta' sena b'sena. Fit-teorija, rikostruzzjoni ta' sena b'sena, ibbażata fuq id-*data* finanzjarja għas-sena preċedenti, tissimula wkoll l-gharfien tal-kostijiet operatorji inkrementali li kien ikollha s-CCI meta tiffirma ftehim ġdid. Madankollu, id-*data* pprovduta minn Franza ma ppermettietx dan it-tip ta' analizi, minhabba li d-*data* finanzjarja pprovduta kienet tinkludi židiet jew tnaqqisiet kbar mhux spjegati bejn kull sena. B'hekk, analizi ta' sena b'sena kienet tikkonkludi li l-kostijiet inkrementali f'xi snin kienu negattivi, li jfisser li s-CCI kien ikollha interess li tinvesti ammonti għoljin wisq fi ftehimiet godda mal-linji tal-ajru, filwaqt li, għal snin oħrajn, il-kostijiet inkrementali kienu jkun tant għoljin li kien ikun ta' vantaġġ għas-CCI li tagħlaq l-ajruport. Għalhekk, fin-nuqqas ta' kwalunkwe element li jippermetti r-rikostituzzjoni tal-flussi finanzjarji annwali, il-Kummissjoni strahet fuq approċċ pluriennali.

- (581) Ir-riżultati tar-rikostruzzjoni tal-profittabilità għas-settijiet ta' ftehimiet (kif elenkati fit-Tabella 14) imwettqa minn Franza u mill-Kummissjoni fix-xenarji bażi u "imprudenti" tagħha (u għall-ftehimiet individwali jew għas-settijiet ta' ftehimiet imsemmija fit-taqsimiet li ġejjin) huma murija fit-tabella li ġejja:

Tabella 18

Valur preżenti nett ta' ftehimiet u settijiet ta' ftehimiet konklużi ma' Ryanair/AMS

(f'euro ta' EUR)

Sett ta' ftehimiet	Valur preżenti nett		
	Xenarju ta' Franza	Xenarju bażi tal-Kummissjoni	Xenarju "imprudenti"
1-A	[...]	[- 350; - 250]	[- 200; - 100]
B	[...]	[- 900; - 800]	[- 450; - 350]
2-C	[...]	[- 1 150; - 1 050]	[- 400; - 300]
3-D	[...]	[- 650; - 550]	[- 300; - 200]
2-3-C-D	mhux mibnija mill-ġdid	[- 1 750; - 1 650]	[- 650; - 550]
E	[...]	[- 150; - 50]	[0; 100]
F	[...]	[- 100; 0]	[- 100; 0]
G	[...]	[- 700; - 600]	[- 150; - 50]
H	[...]	[- 200; - 100]	[- 100; 0]
I	[...]	[- 250; - 150]	[- 100; 0]
J	[...]	[- 100; 0]	[- 100; 0]
HJ	mhux mibnija mill-ġdid	[- 250; - 150]	[- 100; 0]
GHIJ	mhux mibnija mill-ġdid	[- 1 200; - 1 100]	[- 200; - 100]
6-K	[...]	[- 2 150; - 2 050]	[- 1 150; - 1 050]
L	[...]	[- 100; 0]	[- 100; 0]
7-M	[...]	[- 300; - 200]	[- 150; - 50]
N	[...]	[- 150; - 50]	[- 100; 0]
7-M-N	mhux mibnija mill-ġdid	[- 400; - 300]	[- 150; - 50]

- (582) Il-karatteristiċi speċifiċi għal kull sett ta' ftehimiet u rilevanti għal din l-analiżi se jiġu deskritti fit-taqsimiet li ġejjin. L-ewwel nett, il-Kummissjoni se teżamina jekk ir-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehimiet jew għas-sett ta' ftehimiet inkwistjoni hijiex metodoloġikament soda. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni diġà semmiet li Franza għamlet żbalji li kienu komuni għall-ftehimiet kollha (jew għall-inqas li sehhew ta' spiss fil-biċċa l-kbira tagħhom), b'mod partikolari fir-rigward ta':

— stima żejda tat-traffiku mistenni ⁽¹⁶⁰⁾,

— it-tweġġ ta' valutazzjoni mhux tajba tad-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi ⁽¹⁶¹⁾,

⁽¹⁶⁰⁾ Ara l-premessi minn 543 sa 546.

⁽¹⁶¹⁾ Ara l-premessi minn 557 sa 561.

- esklużi l-kontribuzzjonijiet tal-awtoritajiet lokali għan-nefqa generali tal-kummerċjalizzazzjoni minn dħul inkrementali ⁽¹⁶²⁾ meta jiġu kkalkolati l-kostijiet tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni,
- is-sottostima tal-kostijiet operatorji inkrementali ajrunawtiċi ⁽¹⁶³⁾,
- l-użu frekwenti ta' fattur tat-tagħbija mhux ġustifikat tal-inġenji tal-ajru ⁽¹⁶⁴⁾.

(583) Madankollu, kif diġà ġie indikat fil-premessi 535 u 536, minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni msemmija hawn fuq, ir-rikostruzzjonijiet ta' kull pjan ta' direzzjoni tan-negozju huma vvizzjati minn kwistjonijiet metodoloġiċi speċifiċi oħrajn, li se jiġu stabbiliti fil-premessi li ġejjin fir-rigward ta' kull sett ta' ftehimiet. Il-Kummissjoni se tippreżenta l-analiżi tagħha stess billi tibni mill-ġdid "xenarju bażi" u xenarju "imprudenti" kif spjegat fil-premessa 574.

(1) Is-sett ta' ftehimiet 1-A

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim A*

(584) Franza pproponiet rikostruzzjoni għall-ftehim A, abbażi tal-parametri għall-ftehim 1 dwar is-servizzi tal-ajruport.

(585) Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti fit-taqsima 7.2.1.5(b), ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim A turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn.

(586) Fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju rikostruwit għall-ftehim A, Franza stabbiliet l-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali li jirriżultaw mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal 350. Meta għamlet dan, hija stmat iżżejjed l-għadd ta' rotot li għandhom jiġu operati minn Ryanair, li l-uniku impenn sod tagħha kien li topera 340 rotta matul is-sena.

(587) Franza assumiet ukoll b'mod żbaljat li operator prudenti kien jaqbel li jhallas għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni qabel id-data tal-iffirmar tal-ftehim (il-ftehim A ġie ffirmat fl-1 ta' Diċembru 2003 għal perjodu mill-1 ta' Mejju 2003 sal-31 ta' Diċembru 2003).

(588) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim A kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Ir-rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 1-A*

(589) Il-Kummissjoni rrikostruwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 1-A. Għal dan il-għan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha ⁽¹⁶⁵⁾, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

— il-kapaċità ta' 110 postijiet għal kull inġenju tal-ajru għall-ftehim A (fl-2013, Ryanair użat inġenji tal-ajru b'kapaċità ta' 110 postijiet, u mal-iffirmar tal-ftehim f'Diċembru 2013, il-fergħa tal-ajruport tas-CCI ma setgħetx tkun taf b'dan il-fattur);

— l-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali: 40 skont il-ftehim A (stima tal-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali mistennija bejn l-iffirmar tal-ftehim A fl-1 ta' Diċembru 2003 u l-iskadenza tiegħu fil-31 ta' Diċembru 2003 ⁽¹⁶⁶⁾);

⁽¹⁶²⁾ Ara l-premessi minn 563 sa 568.

⁽¹⁶³⁾ Ara l-premessi minn 570 sa 573.

⁽¹⁶⁴⁾ Ara l-premessi minn 542 sa 547.

⁽¹⁶⁵⁾ Ara l-premessi minn 539 sa 579 għad-dettalji dwar kull wiehed minn dawn il-parametri.

⁽¹⁶⁶⁾ L-istima ntlahqet kif ġejn: Franza ddikjarat li fl-2003 Ryanair kienet operat 288 rotazzjoni fl-ajruport ta' La Rochelle, kollha lejn Londra Stansted. Din iċ-ċifra kienet bejn wiehed u iehor finali mill-1 ta' Jannar 2003, meta l-fergħa tal-ajruport tas-CCI ffirmat il-ftehim A ma' Ryanair. Investitur kien juża din iċ-ċifra storika tat-traffiku biex jistma l-għadd ta' titjiriet fis-sena li setgħu jkunu mistennija għax-xahar li jifdal tal-ftehim li għad irid isir (Diċembru 2003). Jekk din iċ-ċifra tinfirex tul id-durata tal-ftehim (8 xhur), l-għadd ta' titjiriet jista' jiġi stmat *pro rata temporis* għall-ahhar xahar tal-ftehim (Diċembru 2003) bħala 288*1/8, jew 36. Bħala prekawzzjoni, il-Kummissjoni arrotondat din iċ-ċifra sa 40 rotazzjoni.

- il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru stmat bħala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha gie ffirmat il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni (80 %, kif stmat ukoll minn Franza);
- hlas ta' 100 % għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet.

(590) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 1-A fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan is-sett ta' ftehimiet huwa negattiv.

(591) Kif stabbilit fil-premessi minn 574 sa 579, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li twettaq analiżi tas-sensittività sabiex tittestja r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, kif spjegat, din varjat erba' parametri b'mod favorevoli hafna sabiex iżżid il-profitabilità tal-ftehimiet taht kunsiderazzjoni: il-fattur tat-tagħbija stabbilit għal 85 %, il-marġni mhux ajrunawtiku żdied b'20 %, il-kostijiet operatorji inkrementali tnaqqsu b'50 % u, fl-aħhar nett, zieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, agġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni adottat għall-ftehim A xenarju ipotetiku (mhux muri minn Franza) fejn il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmat fl-1 ta' Diċembru 2003 tqies li jirrifletti l-pożizzjonijiet ta' negozjar tal-fergħa tal-ajruport tas-CCI u ta' Ryanair fl-1 ta' April 2003 u l-gharfien tat-traffiku fl-1 ta' Diċembru 2003. F'din is-sitwazzjoni ipotetika, l-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena huwa stmat għal 288, li jikkorrespon di għall-ghadd attwali ta' rotazzjonijiet imwettqa, li kien bejn wiehied u iehor magħruf fl-1 ta' Diċembru 2003. F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għas-sett ta' ftehimiet 1-A għadu negattiv.

(2) Il-ftehim B

— *Ir-rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim B*

(592) Franza pproponiet rikostruzzjoni għall-ftehim B, abbażi tal-parametri għall-ftehim nru 1 dwar is-servizzi tal-ajruport.

(593) Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti fil-premessi minn 539 sa 579, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim B turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn.

(594) L-ewwel nett, huwa dubjuż kemm operator prudenti kien jiffirma ftehim li fih l-impenji ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' Ryanair kienu saħansitra inqas speċifiċi minn dawk għall-ftehim A ⁽¹⁶⁷⁾. L-uniku objettiv ta' operator prudenti huwa li jmaxxi l-ajruport bi profitt. Madankollu, zieda fit-traffiku ma hijiex garanzija tal-profitabilità tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, u operator prudenti huwa kkonċernat mill-kisba ta' effiċjenza finanzjarja massima min-nefqa tiegħu. Għalhekk, operator prudenti jfittex effiċjenza massima minn kwalunkwe servizz ta' kummerċjalizzazzjoni akkwistat. Għaldaqstant, huwa dubjuż kemm operator ikkonċernat mill-profitabilità jiffirma ftehim li t-termini tiegħu ma kinux definiti jew ikkwantifikati b'mod preċiż (l-ghadd ta' links murija, id-durata tal-wiri fuq is-sit web ta' Ryanair u l-frekwenza tal-wiri ma humiex definiti) u li l-effiċjenza jew l-effettività tagħhom ma tistax tiġi vvalutata mill-operator tal-ajruport. L-ebda operator prudenti ma jkun lest li jiffirma ftehim mingħajr ma jkun jista' jagħmel valutazzjoni ta' malajr tal-effett tiegħu fuq l-użu tar-rotot ikkonċernati u l-profitabilità tat-tranzazzjoni.

(595) Il-Kummissjoni tinnota wkoll li r-rikostruzzjoni magħmula minn Franza hija vvizzjata minn żball metodoloġiku speċifiku iehor. Franza qieset durata ta' 3 snin shah bi 340 rotazzjoni fis-sena, għalkemm il-ftehim ikopri biss sentejn u 4 xhur, li taffettwa l-ghadd ta' rotazzjonijiet u t-tariffa tal-kummerċjalizzazzjoni użata għar-rikostruzzjoni.

(596) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim B kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

⁽¹⁶⁷⁾ L-uniku impenn minn Ryanair biex tippromwovi lil La Rochelle huwa stabbilit kif ġej fil-ftehim A: "Ryanair għandha tagħmel disponibbli links tal-web għal siti web tat-turiżmu skont id-destinazzjoni (minbarra siti li jinkorporaw faċilità diretta ta' prenotazzjoni online għall-akkomodazzjoni, għall-kiri ta' karozzi jew għal kwalunkwe servizz iehor ipprovdut online direttament minn Ryanair) sabiex tiġi ffaċilitata l-promozzjoni bbażata fuq l-internet tas-Servizzi lill-utenti tas-sit web ta' Ryanair www.ryanair.com."

— *Ir-rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim B*

(597) Il-Kummissjoni rrikostruwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim B. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha ⁽¹⁶⁸⁾, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

— il-kapaċità ta' unità tal-inġenji tal-ajru ta' 148 passiġġier (kif proposta minn Franza);

— l-ghadd ta' rotazzjonijiet inkrementali: 199 rotazzjoni fis-sena għall-ewwel sena tal-ftehim (iffirmat fit-3 ta' Ġunju 2004), 340 rotazzjoni fis-sena għat-tieni sena tal-ftehim B, 123 għall-aħhar sena tal-ftehim B (li jiskadi fit-30 ta' April 2006);

— l-istima tal-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru miżmum bħala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha ġie ffirmat il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni (80 %, kif stmat ukoll minn Franza, minghajr ma nġhatat ġustifikazzjoni);

— hlas ta' 100 % għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li jinsabu fil-ftehimiet.

(598) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet B fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan is-sett ta' ftehimiet huwa negattiv.

(599) Kif stabbilit fit-taqsim 7.2.1.5(b)(5), il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li twettaq analiżi tas-sensittività sabiex tittestja r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, kif spjegat, din varjat erba' parametri b'mod imprudenti u mhux raġonevoli sabiex iżżid il-profittabilità tal-ftehimiet taht kunsiderazzjoni: il-fattur tat-tagħbija stabbilit għal 85 %, il-marġni mhux ajrunawtiku żdied b'20 %, il-kostijiet operatorji inkrementali tnaqqsu b'50 % u, fl-aħhar nett, żieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, agġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni adottat għall-ftehim B xenarju ipotetiku (mhux muri minn Franza) fejn il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fit-3 ta' Ġunju 2004 tqies li jirrifletti l-pożizzjonijiet ta' negozjar tal-fergħa tal-ajruport tas-CCI u ta' Ryanair fl-1 ta' Jannar 2004 u l-gharfien tat-traffiku fit-3 ta' Ġunju 2004. F'din is-sitwazzjoni teoretika, l-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena huwa preżunt li jilhaq it-340. F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għall-ftehim B għadu negattiv

(1) Sett ta' ftehimiet 2-3-C-D

— *Ir-rikostruzzjoni minn Franza tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehimiet C u D*

(600) Franza pproponiet rikostruzzjonijiet separati għall-ftehimiet C u D abbażi tal-parametri ekonomiċi tal-ftehimiet 2 u 3 dwar is-servizzi tal-ajruport, rispettivament. Madankollu, kif stabbilit fil-premessi 468 u 469, is-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D fil-fatt jiffurma miżura waħda. Barra minn hekk, minbarra l-iżbalji metodologiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti fit-taqsim 7.2.1.5(b), ir-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehimiet C u D turi problema metodologiċa speċifika waħda oħra: Franza applikat fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' 80 % għall-ftehimiet C u D, li ma kienx ibbażat fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri. Franza stmat l-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena għal 340 għall-ftehim C u 156 għall-ftehim D għas-snin 2007 u 2008, iżda filwaqt li agġustat din iċ-ċifra *pro rata temporis* għal 104 għall-2006, hija ma allokata l-ebda rotazzjoni għall-2009, anki jekk il-ftehim D speċifika li Ryanair għandha topera titjriet sal-iskadenza tiegħu fit-30 ta' April 2009 (ara l-premessa 92). Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehimiet C u D kif ipprovduti minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Ir-rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D*

(601) Il-Kummissjoni rrikostruwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

⁽¹⁶⁸⁾ Ara t-taqsim 7.2.1.5(b) għad-dettalji dwar kull wiehied minn dawn il-parametri.

- hlas ta' 100 % ghas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet;
- il-fattur tat-tagħbija tal-ingenji tal-ajru stmat bhala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha gie ffirmat is-sett ta' ftehimiet (78 %, meta mqabbel ma' 80 % kif stmat minn Franza);
- 340 rotazzjoni fis-sena għall-ftehim C, u 160 fis-sena għall-ftehim D, kif stabbilit fil-ftehimiet (95 000 passigġier għall-ftehim C u 45 000 għall-ftehim D).

(602) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan is-sett ta' ftehimiet huwa negattiv. Bhala prekawzjoni, il-Kummissjoni kkalkolat ukoll il-valur preżenti nett separatament għall-ftehimiet 2-C u 3-D bl-użu tal-istess parametri emendati bhal dawk għas-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D fix-xenarju bażi, u dan kien ukoll negattiv.

(603) Bhal fil-każ tas-sett ta' ftehimiet 1-A, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hlief għaż-żieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, speċifiku għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, l-analiżi tas-sensittività żżomm 340 rotazzjonijiet fis-sena għall-ftehim C u 160 fis-sena għall-ftehim D, bhal fix-xenarju bażi. F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għas-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D, u għall-ftehimiet 2-C u 3-D, għadu negattiv.

(1) Il-ftehim E

— *Ir-rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim E*

(604) Franza pproponiet pjan ta' direzzjoni tan-negozju rikostruwit għall-ftehim E bbażat fuq il-ftehim 4 dwar is-servizzi tal-ajruport, u sabet li l-ftehim jista' jirriżulta f'żieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali fis-sena (50). Madankollu, hija ma ssostanzjatx din iċ-ċifra.

(605) Il-ftehim E emenda l-ftehim D billi naqqas għall-2007 l-perjodu li matulu r-rabta indikata mill-fergħa tal-ajruport tas-CCI tintwera fuq is-sit web Irlandiż ta' Ryanair minn 212 għal 45 jum, u l-prezz tas-servizz ta' kummerċjalizzazzjoni minn EUR [...] għal EUR [...]. Il-Kummissjoni tosserva li għas-snin 2006 u 2007, l-għadd medju ta' passigġieri effettivament ittrasportati fuq ir-rotta ta' Dublin ma kienx għoli daqs 45 000, iżda kien ta' madwar 20 000 passigġier fis-sena (fiż-żmien meta gie ffirmat il-ftehim E f'Ġunju 2007, it-tbassir tat-traffiku għall-2007 kien faċli biex jiġi vvalutat sa fejn il-linji tal-ajru jippjanaw l-iskedi tagħhom bil-quddiem skont l-istaġun tal-IATA – minn April sa Ottubru u minn Novembru sa Marzu). L-intenzjoni ċara tal-partijiet kienet li jnaqqsu l-kostijiet tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni biex jirriflettu l-volumi tat-traffiku osservati, li kienu ferm aktar baxxi minn dawk inklużi fil-ftehim D. Għaldaqstant, operatur prudenti kien iqis volum ta' traffiku mistenni ta' madwar 20 000 passigġier fis-sena kif osservat matul il-perjodu mqatta' taht l-istess ftehim, minkejja l-impenn kuntrattwali ta' Ryanair li tikseb volum ta' 45 000 passigġier fis-sena. B'mod partikolari, ma hija miktuba l-ebda penali fil-ftehim f'każ li Ryanair ma tissodisfax il-miri tat-traffiku. L-unika konsegwenza tan-nuqqas tagħha li tilhaq il-miri tat-traffiku kienet in-negozjar mill-ġdid tal-ftehim D (bi tnaqqis fl-ammont imħallas għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal EUR [...]) għax-xhur minn Ġunju sa Settembru, kif indikat fil-premessa 94) u l-iffirmar tal-ftehim E biex ikun jirrifletti l-istabbiliment taċ-ċifra tat-traffiku għal madwar 20 000 passigġier ⁽¹⁶⁹⁾.

(606) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim E kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim E*

(607) Il-Kummissjoni rrikostruwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim E. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat parametru speċifiku, jiġifieri volum ta' traffiku ugwali għall-medja tal-volumi tat-traffiku osservati matul l-2006 u l-2007, jiġifieri madwar 20 000 passigġier (jew 70 rotazzjoni bil-fattur tat-tagħbija kkoreġut).

⁽¹⁶⁹⁾ Huwa żvelat li t-traffiku fuq ir-rotta La Rochelle-Dublin baqa' stabbli bejn 14 000 u 20 000 passigġier fis-sena bejn l-2007 u l-2011.

(608) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim E fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan il-ftehim huwa negattiv.

(609) Bhal fil-każ tas-settijiet ta' ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A (bidliet li ma kinux raġonevoli u prudenti), hlief għaż-żieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, agġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni qieset għall-ftehim E:

— volum ta' traffiku ugwali għall-medja osservata matul l-2005 u l-2006, jiġifieri madwar 20 000 passigġier (jew 70 rotazzjoni bil-fattur tat-tagħbija kkoreġut).

(610) F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għall-ftehim E rikostruwit għadu negattiv.

(1) Il-ftehim F

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F*

(611) Franza pproponiet rikostruzzjoni għall-ftehim F, abbażi tal-ftehim Nru 4 dwar is-servizzi tal-ajruport. Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

— Franza qieset durata ta' 3 snin shaħ, għalkemm il-ftehim kopra biss it-3 xhur tax-xitwa 2007/2008.

— Il-pagamenti ta' kummerċjalizzazzjoni għas-snin 2007, 2008 u 2009 huma stmati minn Franza li jammontaw għal EUR [...], EUR [...] u EUR [...], rispettivament. Madankollu, skont il-ftehim, is-servizz ta' kummerċjalizzazzjoni, jiġifieri li jintbagħtu hames emails promozzjonali addizzjonali matul ix-xitwa 2007/2008 lill-255 000 abbonat li jikkellmu bl-Ingliż fuq il-lista tal-posta ta' Ryanair, wasal għal EUR [...] biss.

— Għas-snin 2007, 2008 u 2009, Franza użat fatturi ta' tagħbija ta' 75 %, 76 % u 80 %, li ma kinux ibbażati fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Madankollu, investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.

— Franza qieset li l-ftehim F jista' jwassal għal żieda sinifikanti haġna fir-rotazzjonijiet inkrementali fis-sena (400). Madankollu, il-ftehim kien limitat għall-bgħit ta' hames emails promozzjonali kif spjegat hawn fuq. Fil-fehma tal-Kummissjoni, minhabba l-kamp ta' applikazzjoni estremament limitat tagħha (f'termini ta' durata, volum u tip ta' servizzi offruti, u l-ineffettività generali ta' tali servizzi kif stabbilit fil-premessa 524, flimkien mal-ammont baxx imħallas f'tariffi lil Ryanair/AMS), huwa impossibbli li dan il-ftehim iwassal għal domanda inkrementali li tissostanzja żieda ta' 400 fir-rotazzjonijiet operati minn Ryanair. Barra minn hekk, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza biex tappoġġa din l-ipoteżi.

(612) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F*

(613) Il-Kummissjoni rrikostrowiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametru speċifiku li ma hemm l-ebda rotazzjoni addizzjonali. L-ebda investitur prudenti ma jistenna żieda fit-traffiku operat minn Ryanair abbażi ta' dan il-ftehim emendat biss, li n-natura limitata haġna tiegħu hija stabbilita fil-premessa 611. Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza ta' impenn formali jew informali korrispondenti minn Ryanair biex iżżid it-traffiku, jew ta' studju tas-suq li jstabbilixxi rabta kawżali bejn it-tip ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni koperti mill-ftehim emendat u ż-żieda mistennija fit-traffiku.

- (614) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim F fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan il-ftehim huwa negattiv.
- (615) Bhal fil-każ tas-settijiet ta' ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikata il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hliet għaž-żieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni qieset li:
- fix-xenarju alternattiv, operatur seta' pjuttost ipotetikament jistenna traffiku proporzjonali għall-ammont tal-kontribuzzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni abbażi tat-traffiku inkluż fil-ftehim C inizjali. Fi kliem iehor, jekk fil-ftehim C tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] kienet tikkorrespondi għal impenn tat-traffiku ta' 95 000 passigġier, mela tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] (skont il-ftehim F) setgħet wasslet biex l-operatur jistenna traffiku ta' $95\,000 \times (50\,000 / 578\,000) = 8\,213$ -il passigġier, jew madwar 30 rotazzjoni ⁽¹⁷⁰⁾.
- (616) F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għall-ftehim F rikostruwit għadu negattiv.

(1) Is-sett ta' ftehimiet G-H-I-J

— *Ir-rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J*

- (617) Franza pproponiet rikostruzzjoni separata għall-ftehimiet G, H, I u J, abbażi tal-ftehimiet Nri. 4 u 5 dwar is-servizzi tal-ajruport. Franza stmat l-ghadd ta' rotazzjonijiet għal 200 fis-sena għall-ftehim G, 35 fis-sena għall-ewwel sena u wara 60 fis-sena għall-ftehim H, 70 fis-sena għall-ftehim I, u 35 fis-sena għall-ewwel sena u wara 60 fis-sena għall-ftehim J. Madankollu, kif stabbilit fil-premessi 472 u 473, is-sett ta' ftehimiet G, H, I u J fil-fatt jiffurma miżura waħda. Barra minn hekk, minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għal kull wiehed mill-ftehimiet G, H, I u J turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:
- Franza applikat fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' 75 % sa 80 % għall-ftehim G, u 85 % għall-ftehimiet H, I u J, li ma kienx ibbażat fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Madankollu, investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.
 - Għall-ftehim J, Franza kienet tal-fehma li hija tista' tipproduċi zieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet inkrementali fis-sena (35 fl-2009, 60 fl-2010 u 60 fl-2011). Madankollu, kif stabbilit fil-premessi 472 u 473, il-ftehim J irid jiġi vvalutat b'mod kongunt mal-ftehimiet G, H u I.
 - Anki jekk wiehed jassumi li l-ftehim J jista' jiġi sseparat mill-ftehimiet G, H u I, li ma huwiex il-każ, il-Kummissjoni tirrimarka li dan ma setax jinbena mill-ġdid kif propost minn Franza. Bħala emenda għall-ftehim H iffirmit fl-istess jum, il-kamp ta' applikazzjoni tiegħu huwa limitat għall-pubblikazzjoni fuq is-sit web Belġjan ta' Ryanair tal-link kummerċjali indikata mill-fergħa tal-ajruport tas-CCI għal perjodu addizzjonali ta' 10 ijiem għal somma ta' EUR [...]. Bħala paragun, il-ftehim H iffirmit fl-istess jum, li l-ftehim J jissupplimenta, ikopri l-istess servizz fuq is-sit web tan-Netherlands/tal-Belġju ta' Ryanair għal perjodu ta' 95 jum għal somma ta' EUR [...] fl-ewwel sena u perjodu ta' 160 jum għal somma ta' EUR [...] f'kull waħda mis-sentejn ta' wara. Franza tassumi li l-ftehim H jiġġenera għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali ta' 35 fl-2009, 60 fl-2010 u 60 fl-2011. Għal servizz ekwivalenti għal perjodu ta' żmien li huwa minn 10 darbjet sa 16-il darba iqsar, Franza assumiet li l-ftehim J iġġenera għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali uguali għall-ftehim H.

Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li l-istima tat-traffiku għall-ftehim J kif rikostruwit minn Franza hija manifestament mhux realistika u li huwa impossibbli li dan il-ftehim jiġġenera domanda inkrementali li tissostanzja ż-żieda proposta ta' Franza. Barra minn hekk, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza biex tappoġġa din l-ipoteżi.

⁽¹⁷⁰⁾ Jekk wiehed jassumi fattur tat-tagħbija ta' 85 % diġà ssostanzjat fil-premessa 576. L-ghadd ta' rotazzjonijiet arrotondat sal-eqreb għaxra.

- (618) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehimiet G, H, I u J kif ipprovduti minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J*

- (619) Il-Kummissjoni rrikostitwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

— hlas ta' 100 % għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet;

— il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru stmat bħala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha ġie ffirmat il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni (72 %);

— l-għadd ta' rotazzjonijiet: 200 għal kull sena shiha għall-ftehim G, 40 għal kull sena shiha għall-ewwel sena 2009 u mbagħad 60 għal kull sena shiha għall-ftehimiet H u J ⁽¹⁷¹⁾, 70 għal kull sena shiha għall-ftehim I;

— billi l-ftehimiet ġew iffirmati fis-17 ta' Settembru 2009, ir-rotazzjonijiet imsemmija hawn fuq ġew aġġustati *pro rata temporis* għall-2009.

- (620) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan is-sett ta' ftehimiet huwa negattiv. Bħala prekawzjoni, il-Kummissjoni kkalkolat ukoll il-valur preżenti nett separatament għall-ftehimiet G, H, J u I billi użat l-istess parametri emendati bħal dawk għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J fix-xenarju bażi, u dan kien ukoll negattiv.

- (621) Bhal fil-każ tas-sett ta' ftehimiet 1-A, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hlief għaż-żieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħħar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni assumiet li għal kull wiehed mill-ftehimiet G, H u I, l-għadd ta' rotazzjonijiet ikun simili għall-għadd ta' rotazzjonijiet stmati fit-tielet inċiż tal-premessa 619, mingħajr ebda korrezzjoni *pro rata temporis* għall-iffirmar tard tal-ftehim, bħal fix-xenarju bażi (fi kliem ieħor, anki jekk il-ftehim jiġi ffirmat b'mod retroattiv, l-għadd ta' rotazzjonijiet ikun l-istess bħal dak għal sena shiha), jiġifieri 200 għal kull sena shiha għall-ftehim G, 40 għal kull sena shiha għall-ewwel sena 2009 u mbagħad 60 għal kull sena shiha għall-ftehim H u 70 għal kull sena shiha għall-ftehim I.

- (622) Għall-ftehim J, fix-xenarju alternattiv, operatur seta' pjuttost ipotetikament jistenna traffiku proporzjonali għall-ammont tal-kontribuzzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni abbażi tat-traffiku inkluż fil-ftehimiet G, H u I. Fi kliem ieħor, jekk fil-ftehimiet G, H u I tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] kienet tikkorrespondi għal impenn tat-traffiku ta' 79 000 passigġier, mela tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] (skont il-ftehim J) setgħet wasslet lill-operatur jistenna għadd ta' rotazzjonijiet li jikkorrespondu għat-traffiku ta' $79\,000 \times ([...]/[...]) = 2\,983$ passigġier, jew madwar 10 rotazzjonijiet fis-sena ⁽¹⁷²⁾. F'dan ix-xenarju alternattiv, operatur seta' jistenna 320 rotazzjoni fis-sena għall-2009, 340 għall-2010 u 340 għall-2011 għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J.

- (623) F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għas-sett ta' ftehimiet G-H-I-J, u għall-ftehimiet G, H, I u J, separatament, għadu negattiv.

(1) Grupp ta' ftehimiet 6-K

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim K*

⁽¹⁷¹⁾ Ara l-premessi minn 99 sa 101 għall-karatteristiċi ta' dawn iż-żewġ ftehimiet li jagħmluhom inseparabbli.

⁽¹⁷²⁾ Jekk wiehed jassumi fattur tat-tagħbija ta' 85 % diġà ssostanzjat fil-premessa 576. L-għadd ta' rotazzjonijiet arrotondat sal-eqreb għaxra.

(624) Franza pproponiet rikostruzzjoni għas-sett ta' ftehimiet 6-K. Franza stmat li l-ghadd ta' rotazzjonijiet kien ta' 370 fl-2010, imbagħad 400 fis-sena fl-2011 u fl-2012. Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 6-K turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

— It-tariffa annwali għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni użati fir-rikostruzzjoni għas-snin 2010, 2011 u 2012 tammonta għal EUR [...]. Madankollu, skont il-ftehim K, it-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni hija ta' EUR [...].

— Għas-snin 2010, 2011 u 2012, Franza adottat fatturi ta' tagħbija ta' 80 %, 80 % u 85 %, rispettivament, li ma kinux ibbażati fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.

(625) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 6-K kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 6-K*

(626) Il-Kummissjoni rrikostrowiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 6-K. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

— hlas ta' 100 % għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehimiet;

— Il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru stmat bħala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha gie ffirmat is-sett ta' ftehimiet 6-K (75 %);

— l-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena ta' 370. Il-ftehim Nru 6 dwar is-servizzi tal-ajruport jinkludi impenn minn Ryanair li topera rotot lejn Londra Stansted (53 000 passiġġier fis-sena), Dublin (17 000 passiġġier fis-sena), Charleroi (17 000 passiġġier fis-sena) u Oslo Rygge (17 000 passiġġier fis-sena). Dan jikkorrespondi għal madwar 370 rotazzjoni b'fattur ta' tagħbija ta' 75 %.

(627) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 6-K fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett huwa negattiv.

(628) Bhal fil-każ tas-settijiet ta' ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A-B, hlief għaż-żieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħħar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni qieset l-ipoteżijiet sottomessi minn Franza, jiġifieri 370 fl-2010, imbagħad 400 fis-sena fl-2011 u fl-2012. F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għas-sett rikostrowit ta' ftehimiet 6-K għadu negattiv.

(1) Il-ftehim L

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L*

(629) Franza pproponiet rikostruzzjoni għall-ftehim L, abbażi tal-ftehim Nru 6 dwar is-servizzi tal-ajruport. Franza stmat li l-ghadd ta' rotazzjonijiet kien ta' 40 fis-sena. Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

— Franza qieset durata ta' 3 snin shah, għalkemm is-servizz ta' kummerċjalizzazzjoni kellu jiġi pprovdut għal 70 jum biss, jiġifieri inqas minn 3 xhur.

- Il-hlas għall-kummerċjalizzazzjoni għas-snin 2010, 2011 u 2012 huwa stmat minn Franza li huwa ta' EUR [...] fis-sena. Madankollu, skont il-ftehim, hemm servizz ta' kummerċjalizzazzjoni wiehed minghajr sugġeriment li jiġi ripetut kull sena.
- Għas-snin 2010, 2011 u 2012, Franza adottat fatturi ta' tagħbija ta' 75 %, 77 % u 80 %, rispettivament, li ma kinux ibbażati fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Madankollu, investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.
- Franza qieset li l-ftehim F jista' jwassal għal zieda sinifikanti fir-rotazzjonijiet inkrementali fis-sena (40 fis-sena, jew 120 għall-perjodu 2010-2012). Madankollu, il-ftehim huwa limitat għall-pubblikazzjoni ta' link wahda għal sit tal-internet indikat mill-fergħa tal-ajruport tas-CCI għal perjodu qasir (70 jum). Fil-fehma tal-Kummissjoni, minhabba l-kamp ta' applikazzjoni estremament limitat tagħha (f'termini ta' durata, volum u tip ta' servizzi offruti, u l-ineffettività ġenerali ta' tali servizzi kif stabbilit fil-premessa 524, flimkien mal-ammont baxx imhallas f'tariffi lil Ryanair/AMS), huwa impossibbli li dan il-ftehim iwassal għal domanda inkrementali li tissostanzja zieda ta' 120 fir-rotazzjonijiet operati minn Ryanair. Barra minn hekk, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza biex tappoġġa din l-ipoteżi.

(630) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L*

(631) Il-Kummissjoni rrikostitwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin: l-ebda rotazzjoni addizzjonali u l-ebda titjib fil-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru. L-ebda investitur prudenti ma jistenna zieda fit-traffiku operat minn Ryanair abbażi ta' dan il-ftehim emendat biss, li n-natura limitata hafna tiegħu hija stabbilita fil-premessa 110. Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza ta' impenn formali jew informali korrispondenti minn Ryanair biex iżżid it-traffiku, jew ta' studju tas-suq li jistabbilixxi rabta kawżali bejn it-tip ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni koperti mill-ftehim emendat u ż-żieda mistennija fit-traffiku. Il-ftehim L dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma jinkludi l-ebda impenn ta' traffiku min-naha ta' Ryanair.

(632) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim L fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan il-ftehim huwa negattiv.

(633) Bhal fil-każ tas-settijiet ta' ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hlief għaž-żieda fl-ghadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni qieset għall-ftehim L li:

— fix-xenarju alternattiv, operatur seta' pjuttost ipotetikament jistenna traffiku proporzjonali għall-ammont tal-kontribuzzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni mħallsa lil Ryanair/AMS għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni abbażi tat-traffiku inkluż fil-ftehim inizjali 6-K. Fi kliem iehor, jekk fil-ftehim 6-K, tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] kienet tikkorrespondi għal impenn tat-traffiku ta' 104 000 passigġier, mela tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] (skont il-ftehim L) setgħet wasslet lill-operatur jistenna għadd ta' rotazzjonijiet li jikkorrespondu għat-traffiku ta' $104\,000 \times ([...]/[...])$, jew madwar 20 rotazzjoni ⁽¹⁷³⁾;

— f'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għall-ftehim F kif rikostruwit għadu negattiv.

⁽¹⁷³⁾ Jekk wiehed jassumi fattur tat-tagħbija ta' 85 % diġà ssostanzjat fil-premessa 576. L-ghadd ta' rotazzjonijiet arrotondat sal-eqreb għaxra.

(1) Sett ta' ftehimiet 7-M

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim M*

- (634) Franza pproponiet pjan ta' direzzjoni tan-negozju rikostruwit għall-ftehim M, ibbażat fuq il-ftehim 7 dwar is-servizzi tal-ajruport. Franza stmat l-għadd ta' rotazzjonijiet għal 70 fl-2011, 80 fl-2012 u 85 fl-2013. Minbarra l-izbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim M turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

— Franza applikat fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' 85 % għat-3 snin koperti mir-rikostruzzjoni għall-ftehim M, li ma kienx ibbażat fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Madankollu, investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.

— Franza stmat li l-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali se jasal għal 70, 80 u 85, rispettivament, għat-3 snin kalendarji koperti mill-ftehim (2011, 2012 u 2013), li jammontaw għal total ta' 235 rotazzjoni. Madankollu, il-ftehim huwa limitat għat-tqeghid fuq is-sit web Portugiż ta' Ryanair ta' link għas-sit web indikat mill-fergħa tal-ajruport tas-CCI għal 365 jum fis-sena, u għall-promozzjoni ta' La Rochelle bħala destinazzjoni ewlenija fuq is-sit web Portugiż ta' Ryanair għal 4 ġimgħat fis-sena (għal ammont annwali ta' EUR [...]). Barra minn hekk, is-servizzi koperti minn dan il-ftehim huma mistennija li jiġu pprovduti għal sentejn biss u, għalhekk, investitur prudenti ma kienx jipproduċi pjan ta' direzzjoni tan-negozju li jinkludi t-tielet sena. Fl-aħhar nett, fil-fehma tal-Kummissjoni, minhabba l-kamp ta' applikazzjoni estremament limitat tagħha (f'termini ta' durata, volum u tip ta' servizzi offruti, u l-ineffettività ġenerali ta' tali servizzi kif stabbilit fil-premessa 524, flimkien mal-ammont baxx imhallas f'tariffi lil Ryanair/AMS), huwa impossibbli li dan il-ftehim iwassal għal domanda inkrementali li tissostanzja zieda fir-rotazzjonijiet operati minn Ryanair. Barra minn hekk, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza biex tappoġġa din l-ipoteżi.

- (635) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim M kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 7-M*

- (636) Il-Kummissjoni rrikostruwiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 7-M. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:

— il-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru stmat bħala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija tas-sentejn ta' qabel is-sena li fiha ġie ffirmat is-sett ta' ftehimiet (76 %);

— l-għadd ta' rotazzjonijiet inkrementali stmat għal 60. Abbażi tal-fattur tat-tagħbija tal-inġenji tal-ajru ta' hawn fuq, u l-kapaċità nominali tat-tip ta' inġenju tal-ajru użat minn Ryanair (189 post għal Boeing 737-800), il-Kummissjoni kkalkolat li l-għadd ta' rotazzjonijiet li jikkorrespondi għall-impenn ta' Ryanair li ġgħorr 17 000 passigġier skont il-ftehim 7 jasal għal 60.

- (637) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għas-sett ta' ftehimiet 7-M fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan is-sett ta' ftehimiet huwa negattiv. Bħala prekawzjoni, il-Kummissjoni kkalkolat ukoll il-valur preżenti nett għas-sett ta' ftehimiet 7-M-N (iffirmati fl-istess hin) bl-użu tal-istess parametri emendati bħal dawk għas-sett ta' ftehimiet 7-M fix-xenarju bażi, u dan kien ukoll negattiv.

- (638) Bħal fil-każ tas-sett ta' ftehimiet 1-A, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hlief għaż-zieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħhar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni qieset għall-analiżi tas-sensittività tagħha li operatur ma setax jistenna, kif tippromponi Franza, 70 u 80 rotazzjoni fis-sena għas-sentejn tal-ftehim M (meta mqabbla ma' 60 u 60 fix-xenarju bażi). F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għas-sett ta' ftehimiet 7-M għadu negattiv ⁽¹⁷⁴⁾.

⁽¹⁷⁴⁾ Bħala prekawzjoni, il-Kummissjoni vvalutat ukoll il-valur preżenti nett ta' sett ipotetiku ta' ftehimiet 7-M-N sabiex tevita kwalunkwe kwistjoni ipotetika hafna dwar jekk il-ftehim N jenhtiegħ li jiġi inkluż fis-sett ta' ftehimiet 7-M (kwalunkwe kwistjoni bħal din hija improbabbli hafna minhabba r-raġunijiet li l-Kummissjoni stabbiliet fid-dettall fil-premessi minn 477 sa 480 għad-distinzjoni tal-ftehimiet 7-M u N). B'hekk, jirriżulta li rikostruzzjoni tas-sett ta' ftehimiet 7-M-N kienet tipproduċi valur preżenti nett negattiv ta' -EUR 371 000 fix-xenarju bażi u -EUR 145 000 fix-xenarju alternattiv.

(1) Il-ftehim N

— *Rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N*

(639) Franza pproponiet pjan ta' direzzjoni tan-negozju rikostruwit għall-ftehim N, ibbażat fuq il-ftehim 6 dwar is-servizzi tal-ajruport. Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha prodotti minn Franza u stabbiliti hawn fuq, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

— Il-ftehim N jemenda l-ftehim K u jimmira lejn vjaġġaturi addizzjonali (minbarra dawk fil-mira tal-ftehim K) minn Oslo (Rygge). Dan ikopri l-inkluzjoni fuq is-sit web Norveġiż ta' Ryanair ta' link għal sit web indikat mill-fergħa tal-ajruport tas-CCI għal 6 ġimghat fis-sena fl-ewwel sena (3 ġimghat fit-tieni sena), u strixxun ta' reklamar għal La Rochelle fuq is-sit web Norveġiż ta' Ryanair għal 4 xhur fis-sena (3 xhur fit-tieni sena) għal EUR [...] biss fl-ewwel sena u EUR [...] fit-tieni sena, jew EUR [...] matul id-durata tal-ftehim. Il-ftehim N ma jinkludi l-ebda impenn ta' traffiku addizzjonali.

— Għas-snien 2011 u 2012, Franza assumiet fatturi ta' taġġbija ta' 80 % u 82 %, li ma humiex ibbażati fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata. Madankollu, investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.

— Franza qieset li l-ftehim N seta' jwassal għal zieda sinifikanti hafna fir-rotazzjonijiet inkrementali fis-sena (400), jew 800 matul id-durata tal-ftehim. Madankollu, il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-ftehim huwa estremament limitat. Is-servizzi deskritti hawn fuq huma limitati hafna fid-durata, fil-volum (il-wiri limitat ta' link wahda u strixxun wiehed fuq is-sit web dens hafna ta' Ryanair, li l-Kummissjoni għandha dubji dwar l-effettività generali tiegħu, kif stabbilit fil-premessa 524) u fit-tariffa mħallsa lil Ryanair/AMS. Għaldaqstant, il-Kummissjoni għandha dubji dwar jekk dan il-ftehim jistax iwassal għal domanda inkrementali li tissostanzja zieda ta' 800 fir-rotazzjonijiet operati minn Ryanair. Barra minn hekk, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza biex tappoġġa din l-ipoteżi.

(640) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.

— *Rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N*

(641) Il-Kummissjoni rrikostrowiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametru speċifiku li ġej:

— L-ebda rotazzjoni addizzjonali. L-ebda investitur prudenti ma jistenna zieda fit-traffiku operat minn Ryanair abbażi biss ta' dan il-ftehim emendat, li ma fih l-ebda impenn min-naħa ta' Ryanair li żżid l-għadd ta' rotazzjonijiet. Din il-pożizzjoni hija kkonfermata mill-fatt li l-fergħa tal-ajruport tas-CCI hallset għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq din ir-rotta (skont il-ftehim K) biss fuq il-bażi tal-impenji tat-traffiku korrispondenti minn Ryanair skont il-ftehim 6. Madankollu, Franza ma pprovdiet l-ebda evidenza ta' impenn formali jew informali korrispondenti minn Ryanair biex iżżid it-traffiku inizjali mal-iffirmar tal-ftehim N, jew ta' studju tas-suq li jistabbilixxi rabta kawżali bejn it-tip ta' servizz ta' kummerċjalizzazzjoni kopert mill-ftehim emendat u ż-żieda mistennija fit-traffiku. Il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni N ma fih l-ebda impenn ta' traffiku min-naħa ta' Ryanair.

— Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim N fit-Tabella 18, il-valur preżenti nett għal dan il-ftehim huwa negattiv.

— Bhal fil-każ tas-settijiet ta' ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A, hlief għaž-zieda fl-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena. Għal dan l-aħħar parametru, aġġustat individwalment għal kull rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju, il-Kummissjoni tqis li, fix-xenarju alternattiv, operatur seta' pjuttost ipotetikament jistenna traffiku proporzjonali għall-ammont tal-kontribuzzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni abbażi tat-traffiku inkluz fil-ftehim K inizjali. Fi kliem ieħor, jekk fil-ftehim K, tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] kienet

tikkorrespondi għal impenn tat-traffiku ta' 17 000 passigġier, mela tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' EUR [...] għall-ewwel sena (EUR [...] għat-tieni sena) skont il-ftehim F setgħet wasslet lill-operatur biex jistenna għadd ta' passigġieri li jikkorrespondu għat-traffiku ta' 17 000*([...]/[...]) ⁽¹⁷⁵⁾, jew madwar 30 rotazzjoni ⁽¹⁷⁶⁾ għall-ewwel sena (20 rotazzjoni fit-tieni sena bl-użu tal-istess formula).

(642) F'dan ix-xenarju alternattiv, il-valur preżenti nett għall-ftehim N għadu negattiv.

(1) Il-ftehimiet 4 u 5

(643) Il-ftehimiet 4 u 5 huma ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport awtonomi li ma humiex assoċjati ma' kwalunkwe ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Dawn ma jnvolvu l-ebda remunerazzjoni mħallsa lil Ryanair/AMS.

(644) Kif stabbilit fil-premessa 70, ir-rati għall-imposti tal-ajruport li jinsabu fil-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport ma' Ryanair (inklużi l-ftehimiet 4 u 5) jikkorrespondu għall-prezzijiet applikati għal-linji tal-ajru kollha skont il-karta tar-rati ġenerali approvata mill-Cocoeco. Konsegwentement, dawn il-ftehimiet ma jagħtux vantaġġ selettiv lil Ryanair/AMS.

(a) Analizi tal-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 ma' Jet2

— *Approċċ metodoloġiku*

(645) Kif stabbilit fil-premessi 117 u 119, il-ftehim bejn is-CCI u Jet2 fih iż-żewġ klawżoli li jkopru l-imposti tal-ajruport u l-klawżoli dwar il-prezzijiet tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Għalhekk, l-approċċ metodoloġiku stabbilit għall-ftehimiet konkluzi bejn is-CCI u Ryanair japplika wkoll għall-analizi tal-profittabilità tal-ftehim bejn is-CCI u Jet2, hlief għall-elementi spjegati fid-dettall fil-premessi minn 646 sa 653.

(646) Fir-rigward tad-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi, għall-kuntrarju tal-ftehimiet ma' Ryanair u AMS, il-fergħa tal-ajruport tas-CCI ma tibbażax ir-rikostruzzjoni tagħha fuq id-dhul inkrementali bbażat fuq id-dhul medju għal kull passigġier osservat, iżda fuq il-kummissjonijiet għal kull passigġier ta':

— EUR 0,57 għall-kumpaniji tal-kiri tal-karozzi

— EUR 0,47 għall-fjuwil

— EUR 0,97 għall-parkeġġ

— EUR 0,10 għall-hwienet mill-2009

— jew, b'kunsiderazzjoni tal-inflazzjoni, dhul unitarju inkrementali ta' EUR 2,01 fl-ewwel sena, EUR 2,14 fit-tieni sena u EUR 2,17 fit-tielet sena.

(647) Fir-rigward tal-kostijiet operatorji, Franza pprovdiet stima kkalkolata bħala s-somma tal-kostijiet tal-persunal u ta' kostijiet varjabbli oħrajn bħala ammonti fissi, li għalihom tiġi applikata inflazzjoni apparenti ta' 2 % fl-aħħar sena tal-ftehim. Franza ma pprovdiet l-ebda ġustifikazzjoni għal dawn il-kostijiet. Il-Kummissjoni tosserva li l-kost medju għal kull passigġier ikkalkolat abbażi tad-data pprovduta minn Franza jammonta għal EUR 0,37-0,38 matul it-3 snin, jiġifieri ftit oghla mir-rata użata għall-ftehimiet ma' Ryanair u AMS. Il-Kummissjoni ssib li, bhal fil-każ tal-kost użat minn Franza għal daww ir-rikostruzzjonijiet (EUR 0,27), il-kost inkrementali użat għall-ftehim konkluz ma' Jet2 huwa manifestament sottovalutat hafna (ara l-premessi 571 u 573 f'dan ir-rigward).

— *Ir-rikostruzzjoni minn Franza tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008*

(648) Franza pproponiet rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008. Minbarra l-iżbalji metodoloġiċi komuni għar-rikostruzzjonijiet kollha magħmula minn Franza għall-ftehimiet ma' Ryanair/AMS (u riprodotti għall-ftehim Jet2), kif stabbilit fil-premessa 582, ir-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 turi problemi metodoloġiċi speċifiċi oħrajn:

⁽¹⁷⁵⁾ Dan huwa s-sehem tat-traffiku mistenni għal Oslo Rygge mit-traffiku totali ppjanat skont il-ftehim 6, assenjat għat-tariffa għas-servizz ta' kummerċjalizzazzjoni stabbilita kull sena skont il-ftehim K (EUR 986 200).

⁽¹⁷⁶⁾ Jekk wiehed jassumi fattur tat-tagħbija ta' 85 % diġà ssostanzjat fil-premessa 576. L-għadd ta' rotazzjonijiet arrotondat sal-eqreb għaxra.

- Franza stmat l-oġġettiv tat-traffiku użat fir-rikostruzzjoni għall-2008, l-2009 u l-2010 għal 7 874, 12 189 u 12 361 passiġġier, rispettivament. It-tariffa annwali korrispondenti għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni giet stmata għal EUR [...], EUR [...] u EUR [...]. Madankollu, il-ftehim ma' Jet2 kien jinkludi impenn ta' 2 000 passiġġier biss għal kull rotta mnedija għal kull staġun (Edinburgh u Leds) għall-ewwel sena biss, li jammonta għal 4 000 passiġġier u mhux 7 874 kif propost minn Franza. Għat-tieni u t-tielet sena, il-ftehim ma kien fih l-ebda impenn sod fir-rigward tat-traffiku pprovdut minn Jet2 jew it-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni (il-ftehim ippreveda biss negozjar mill-ġdid sussegwenti skont l-iskedi tat-titjiriet li fl-aħħar mill-aħħar ġew adottati). Għalhekk, l-inkluzjoni fir-rikostruzzjoni proposta minn Franza tat-tbassir tat-traffiku u tat-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' hawn fuq għat-tieni u t-tielet sena tippresupponi li s-CCI-Ajruport kellha estimi tat-traffiku affidabbli. Madankollu, Franza ma pprovdiet l-ebda dokument biex turi li, fiż-żmien meta ġie ffirmat il-ftehim, Jet2 kienet tat xi impenji formali jew informali li fuqhom setgħet tistrieħ is-CCI-Ajruport biex tiffirma idea soda tal-impenji tat-traffiku ta' Jet2 li jitolqu mill-ajruport ta' La Rochelle wara l-ewwel sena.
- Għat-3 snin, Franza assumiet fatturi tat-tagħbija ta' 70 %, 71 % u 72 %, rispettivament, li ma humiex ibbażati fuq xi ġustifikazzjoni ekonomika dettaljata, speċjalment billi l-ftehim jagħmel il-hlas tat-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fl-ewwel sena kundizzjonali fuq fattur ta' tagħbija ferm aktar baxx ta' 60 %. Investitur prudenti jadotta metodu għall-istima tal-ipoteżijiet tat-traffiku futuri.
- (649) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li r-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 kif ipprovdut minn Franza ma tistax tiġi aċċettata.
- *Ir-rikostruzzjoni mill-Kummissjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008*
- (650) Il-Kummissjoni rrikostrowiet il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008. Għal dan il-ghan, minbarra l-parametri kkoreġuti li japplikaw għall-ftehimiet kollha, il-Kummissjoni adottat il-parametri speċifiċi li ġejjin:
- it-traffiku stmat għal 4 000 passiġġier għall-ewwel sena u żero għall-aħħar sentejn. Kif stabbilit hawn fuq, l-ebda operatur prudenti tal-ajruport ma jistenna oġġettivi tat-traffiku mingħajr xi impenn, anki jekk informali, mil-linja tal-ajru. Għalhekk, il-Kummissjoni llimitat il-valutazzjoni tagħha għall-ewwel sena;
- il-fattur tat-tagħbija tal-ingenji tal-ajru stmat bhala l-medja tal-fatturi tat-tagħbija għat-traffiku operat minn Ryanair fis-sentejn ta' qabel is-sena li fiha ġie ffirmat il-ftehim (73 %); operatur prudenti seta' jibbaża l-estimi tiegħu fuq il-fattur tat-tagħbija attwali ta' linja tal-ajru li topera diversi rotot mill-ajruport ta' La Rochelle. Il-fattur tat-tagħbija użat mill-Kummissjoni huwa fil-fatt oghla minn dak propost minn Franza, u probabbilmment oghla minn dak li seta' jistenna operatur prudenti għal rotta ġdida u linja tal-ajru ġdida inqas magħrufa minn Ryanair, li kienet diġà ilha topera għal diversi snin fl-ajruport;
- l-użu ta' dhul unitarju inkrementali minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi ugwali għal dak użat għal Ryanair (EUR 2,35 fl-2008, EUR 2,40 fl-2009 u EUR 2,45 fl-2010). Din l-ipoteżi prudenti tiegħu l-approċċ aktar loġiku li wiehed jassumi li l-passiġġieri kollha għandhom l-istess imġiba ta' xiri (irrispettivament mil-linja tal-ajru użata).
- (651) Kif jista' jidher mir-riżultat tar-rikostruzzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju għall-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 fit-Tabella 19, il-valur preżenti nett għal dan il-ftehim huwa negattiv.
- (652) Bhal fil-każ tal-ftehimiet l-oħrajn, il-Kummissjoni qieset ukoll li kien prudenti li ssir analiżi tas-sensittività sabiex tiġi ttestjata r-robustezza tax-xenarju bażi tar-rikostruzzjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni dduplikat il-bidliet fil-parametri applikati għas-sett ta' ftehimiet 1-A ffirmati ma' Ryanair, hlief fir-rigward tal-parametri li ġejjin:
- għall-għadd ta' rotazzjonijiet fis-sena, operatur seta' adotta s-suppożizzjoni ipotetika li Jet2 topera żewġ rotot fl-ewwel sena u fit-tieni u t-tielet sena;

- għall-fattur tat-tagħbija, il-Kummissjoni hadet il-fatturi proposti minn Franza, kif stabbilit fil-premessa 648;
- għall-imposti tal-ajruport, il-Kummissjoni applikat l-iskontijiet miftiehma;
- għat-tariffa għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, il-Kummissjoni hadet ammont ta' EUR [...] għat-3 snin koperti mill-ftehim, billi assumiet li ż-żewġ rotot jinżammu matul id-durata kollha tal-ftehim.

(653) F'dan ix-xenarju alternattiv, jidher mit-Tabella 19 li l-valur preżenti nett għall-ftehim rikostruwit tal-4 ta' Lulju 2008 huwa kemxejn pożittiv (EUR 3 511). Minhabba n-natura ottimista hafna tas-suppożizzjonijiet magħmula (b'mod partikolari t-tnaqqis ta' 50 % fil-kostijiet operatorji inkrementali u zieda ta' 20 % fid-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi) u ċ-ċifra kemxejn pożittiva għall-valur preżenti nett rikostruwit f'dan ix-xenarju alternattiv, il-Kummissjoni taħseb li huwa improbabbli hafna li operator prudenti kien jaghžel li jiffirma l-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 ma' Jet2, minhabba l-valur preżenti nett negattiv fix-xenarju bażi.

Tabella 19

Il-valur preżenti nett tal-ftehim tal-4 ta' Lulju 2008 iffirmat ma' Jet2

(f'eluf ta' EUR)

Sett ta' ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni	Valur preżenti nett		
	Xenarju ta' Franza	Xenarju bażi tal-Kummissjoni	Xenarju alternattiv tal-Kummissjoni
Jet2	[0; 100]	[- 100; 0]	[0; 100]

(a) Konkluzjoni dwar l-eżistenza ta' vantaġġ

(654) L-analiżi stabbilita fil-premessi minn 580 sa 653 u, b'mod partikolari, fit-Tabelli 18 u 19, turi li l-ftehimiet kollha li tahtom thallset ir-remunerazzjoni lil Ryanair/AMS u Jet2 għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għandhom valur preżenti nett negattiv⁽¹⁷⁷⁾. Mill-premessa 531 jirriżulta li kull wiehed minn dawn il-ftehimiet jagħti vantaġġ lil Ryanair/AMS jew lil Jet2. B'kontrast ma' dan, kif stabbilit fil-premessa 644, il-ftehimiet 4 u 5 ma jagħtux vantaġġ ekonomiku lil Ryanair/AMS.

7.2.1.6. In-natura selettiva tal-vantaġġ mogħti lil Ryanair/AMS u Jet2

(655) Bl-eċċezzjoni tal-ftehimiet 4 u 5 dwar is-servizzi tal-ajruport ma' Ryanair, il-ftehimiet jew is-settijiet ta' ftehimiet konkluzi mis-CCI ma' Ryanair/AMS u Jet2 jipprevedu l-hlas ta' remunerazzjoni lil dawn il-linji tal-ajru għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni pprovduti minnhom. Ir-remunerazzjoni ta' dawn is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni hija karatteristika speċifika tar-relazzjoni bejn l-ajruport u dawn il-linji tal-ajru, li tirriżulta min-negozjati diretti bejn is-CCI u kull linja tal-ajru kkonċernata, aktar milli mill-prezzijiet applikabbli għal-linji tal-ajru kollha. Il-ftehimiet fihom termini miftiehma speċifikament bejn l-Ajruport ta' La Rochelle u Ryanair/AMS u Jet2 u, għaldaqstant, huma selettivi.

(656) Fir-rigward tal-ftehimiet 4 u 5 dwar is-servizzi tal-ajruport konkluzi ma' Ryanair, kif stabbilit fil-premessa 644, dawn ma jagħtux vantaġġ selettiv lil Ryanair/AMS minhabba li l-imposti ajrunawtiċi li jinsabu fihom jikkorrespondu għall-prezzijiet applikabbli għal-linji tal-ajru kollha f'konformità mal-karta tar-rati generali approvata mill-Cocoeco.

⁽¹⁷⁷⁾ Il-ftehimiet jew is-settijiet ta' ftehimiet li jkopru diversi snin għandhom ukoll valur preżenti nett negattiv għal kull sena tal-ftehim.

7.2.1.7. Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

- (657) Meta l-ghajnuna mogħtija minn Stat Membru ssahha il-pożizzjoni ta' ċerti impriži mqabbla ma' impriži oħrajn li jikkompetu fis-suq intern, dawn tal-aħħar iridu jitqiesu bħala li ġew affettwati minn dik l-ghajnuna. F'konformità mal-kazistika stabbilita ⁽¹⁷⁸⁾, sabiex miżura tohloq distorsjoni tal-kompetizzjoni, huwa biżżejjed li l-benefiċjarju tal-ghajnuna jikkompeti ma' impriži oħrajn fi swieq miftuħa għall-kompetizzjoni.
- (658) Minn meta daħal fis-seħh it-tielet pakkett ta' liberalizzazzjoni tat-trasport bl-ajru fl-1 ta' Jannar 1993 ⁽¹⁷⁹⁾, ma hemm xejn li jwaqqaf lit-trasportaturi tal-ajru tal-UE milli joperaw titjiriet fuq rotot fl-UE u jibbenefikaw minn awtorizzazzjoni ta' kabotaġġ bla limitu.
- (659) Għalhekk, il-vantaġġi (li l-eżistenza tagħhom ġiet stabbilita hawn fuq) li l-linji tal-ajru rċevew taht id-diversi ftehimiet koperti minn din l-investigazzjoni saħhew il-pożizzjoni tagħhom fir-rigward tat-trasportaturi tal-ajru l-oħrajn kollha tal-UE li bħalissa qegħdin jikkompetu jew jistgħu jikkompetu ma' dawn il-linji tal-ajru għar-rotot li joperaw. B'riżultat ta' dan, huma holqu distorsjoni jew heddeu li jholqu distorsjoni tal-kompetizzjoni u affettwaw il-kummerċ intra-UE.

7.2.1.8. Konkluzjoni dwar l-eżistenza ta' ghajnuna

- (660) Bl-eċċezzjoni tal-ftehimiet 4 u 5 dwar is-servizzi tal-ajruport konkluzi ma' Ryanair, il-miżuri kollha rrapprezentati mis-settijiet ta' ftehimiet u emendi għalihom konkluzi ma' Ryanair/AMS (ara t-Tabella 14) u Jet2 jissodisfaw it-testijiet stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-TFUE u, għalhekk, jikkostitwixxu ghajnuna mill-Istat.

7.2.2. In-natura illegali tal-ghajnuna mill-Istat

- (661) Billi dawn il-miżuri ġew implimentati mingħajr ma kienu awtorizzati mill-Kummissjoni, huma jikkostitwixxu ghajnuna illegali.

7.2.3. Il-kompatibbiltà tal-ghajnuna mas-suq intern

- (662) Hija kazistika stabbilita ⁽¹⁸⁰⁾ li hija r-responsabbiltà ta' Franza li tindika fuq liema bażi legali l-ghajnuna inkwistjoni setgħet titqies bħala kompatibbli mas-suq intern u li turi li l-kundizzjonijiet tal-kompatibbiltà ġew issodisfati. Għalhekk, il-Kummissjoni stiednet lil Franza, fid-deċizzjoni tal-ftuħ u f'talba għal aktar informazzjoni, biex tindika x'jistgħu jkun l-bażijiet legali għall-kompatibbiltà u biex turi li l-kundizzjonijiet applikabbli għall-kompatibbiltà ġew issodisfati, b'mod partikolari kieku l-ghajnuna inkwistjoni kellha titqies bħala ghajnuna tal-bidu għat-tnedija ta' rotot godda. Madankollu, Franza ma ssuġġeriet l-ebda bażi għall-kompatibbiltà jew ma pprovdiet l-ebda argument biex tiġġustifika sejba li l-ghajnuna kienet kompatibbli mas-suq intern. B'mod partikolari, Franza fl-ebda punt ma sostniet li l-miżuri taht skrutinju kienu jikkostitwixxu ghajnuna tal-bidu kompatibbli. Barra minn hekk, l-ebda parti terza interessata ma pprovat turi li dawn il-miżuri huma kompatibbli mas-suq intern.
- (663) Madankollu, il-Kummissjoni tqis li huwa utli, għal raġunijiet ta' kompletezza, li tivvaluta sa liema punt din l-ghajnuna tista' tiġi ddikjarata kompatibbli, bis-saħha tal-kontribut tagħha, jekk ikun hemm, mat-tnedija ta' rotot godda jew frekwenzi godda.
- (664) Il-Kummissjoni tirrimarka li l-ghajnuna inkwistjoni kienet marbuta mat-tnedija ta' rotot tal-ajru godda, maż-zieda fil-frekwenza tat-titjiriet fuq rotot eżistenti jew mal-operat kontinwu ta' rotot li altrimenti setgħu ġew irtirati. Għalhekk, il-Kummissjoni ssib li hija tista' tikkostitwixxi ghajnuna operatorja għall-promozzjoni tat-traffiku tal-ajru li jitlaq minn ajruport reġjonali. F'dan ir-rigward, jenhtieg li jiġi rrimarkat li rari jkun probabbli li l-ghajnuna operatorja tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern, minhabba li ġeneralment hija tohloq distorsjoni tal-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni fis-setturi li fihom tingħata.

⁽¹⁷⁸⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tat-30 ta' April 1998, *Het Vlaamse Gewest (ir-Regjun Fjamming) vs il-Kummissjoni*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

⁽¹⁷⁹⁾ Ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 2407/92, 2408/92 u 2409/92 (ĠU L 240, 24.8.1992).

⁽¹⁸⁰⁾ Ara s-sentenza tat-28 ta' April 1993, *L-Italja vs il-Kummissjoni*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:15797, il-punt 20.

7.2.3.1. Mizuri li jmorru lura għal qabel id-dhul fis-sehh tal-Linji Gwida tal-2005

- (665) Uħud mill-mizuri ta' għajjnuna inkwistjoni (is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B) ingħataw qabel ma gew ippubblikati l-Linji Gwida tal-2005 fid-9 ta' Dicembru 2005 ⁽¹⁸¹⁾. Fir-rigward tal-kompatibbiltà tal-ghajjnuna mogħtija qabel din id-data, il-paragrafu 85 tal-Linji Gwida tal-2005 u l-punt 174 tal-Linji Gwida tal-2014 jirreferu għar-regoli applikabbli fiż-żmien meta ngħatat l-ghajjnuna.
- (666) Qabel ma gew adottati l-Linji Gwida tal-2005, il-Kummissjoni kienet adottat il-Linji Gwida tal-1994 ⁽¹⁸²⁾. Madankollu, dawn il-linji gwida ma ttrattawx speċifikament il-kwistjoni tal-ghajjnuna operatorja għall-promozzjoni tat-traffiku tal-ajru li jitlaq minn ajruporti reġjonali. Din il-kwistjoni kkonkretizzat ruhha gradwalment bħala riżultat ta' zieda fil-kongestjoni f'ċerti ajruporti Ewropej kbar u l-emergenza ta' operatori bi prezz baxx, li kienu għadhom ma jeżistux fl-1994. Konsegwentement, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-Linji Gwida tal-1994 ma jistgħux jiġu applikati għall-kaz inkwistjoni. Għalhekk, fil-prinċipju, il-Kummissjoni trid tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajjnuna inkwistjoni direttament abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.
- (667) F'dan ir-rigward, jenhtieg li jiġi nnotat li l-valutazzjoni tal-Kummissjoni ta' dan it-tip ta' għajjnuna mill-Istat għet irfinuta matul iż-żmien, għalkemm kien hemm xi elementi li baqgħu l-istess. Dawn l-elementi joriginaw mill-prinċipji ġenerali li jirregolaw il-kompatibbiltà tal-ghajjnuna f'konformità mad-dispożizzjoni msemmija qabel tat-Trattat.
- (668) Għaldaqstant, fid-deċiżjoni dwar l-ajruport ta' Manchester ta' Ġunju 1999 ⁽¹⁸³⁾, il-Kummissjoni sabet li t-tnaqqis fl-imposti tal-ajruport mogħtija b'mod mhux diskriminatorju u limitat fiż-żmien għall-promozzjoni ta' rotot ġodda kien kompatibbli mar-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat.
- (669) Imbagħad, fid-Deciżjoni 2004/393/KE dwar l-Ajruport ta' Charleroi ⁽¹⁸⁴⁾, il-Kummissjoni sabet li "il-mizuri ta' għajjnuna operatorja mahsuba biex jgħinu fit-tneċċija ta' linji tal-ajru ġodda jew fit-tishih ta' ċerti frekwenzi jistgħu jkunu għodda neċessarja għall-iżvilupp ta' ajruporti reġjonali zġhar. Il-mizuri jistgħu tabilhaqq jipperswadu lill-kumpaniji interessati sabiex jieħdu r-riskju li jinvestu f'rotot ġodda. Madankollu, sabiex tali għajjnuna tiġi ddikjarata bħala kompatibbli abbażi tal-Artikolu 87(3)(c) tat-Trattat, jenhtieg li jiġi stabbilit jekk din l-ghajjnuna hijiex meħtieġa u proporzjonata mal-ghan imfittex, u jekk taffettwax il-kummerċ b'tali mod li jmur kontra l-interess komuni" ⁽¹⁸⁵⁾. Għalhekk, il-Kummissjoni identifikat ċerti kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati sabiex din l-ghajjnuna operatorja tiġi ddikjarata bħala kompatibbli, b'mod partikolari dawn li ġejjin:
- l-ghajjnuna trid tikkontribwixxi għall-iżvilupp ekonomiku ta' ajruport reġjonali permezz ta' zieda netta fit-traffiku fuq rotot ġodda ⁽¹⁸⁶⁾;
 - l-ghajjnuna trid tkun neċessarja fis-sens li ma tingħatax għal rotta li diġà qed tiġi operata mill-istess linja tal-ajru jew minn linja tal-ajru oħra, jew inkella fuq rotta simili ⁽¹⁸⁷⁾;
 - l-ghajjnuna jrid ikollha effett ta' incentiv fis-sens li trid tgħin sabiex tiġi żviluppata attività li, wara ċertu perjodu, x'aktarx li ssir profittabbli, li jfisser li trid tkun limitata fiż-żmien ⁽¹⁸⁸⁾;
 - l-ghajjnuna trid tkun proporzjonali, jiġifieri l-ammont irid ikun marbut maż-zieda netta fit-traffiku ⁽¹⁸⁹⁾.
 - l-ghajjnuna trid tkun ingħatat b'mod trasparenti u mingħajr diskriminazzjoni u ma tridx tkun ikkombinata ma' tipi oħrajn ta' għajjnuna.

⁽¹⁸¹⁾ Ara t-Taqsima 3.2.2.1.

⁽¹⁸²⁾ Il-Linji Gwida dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat tal-KE u tal-Artikolu 61 tal-Ftehim taż-ZEE għall-ghajjnuniet mill-Istat fis-settur tal-avjazzjoni (ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5).

⁽¹⁸³⁾ Id-Deciżjoni tas-26 ta' Mejju 1999 dwar l-ghajjnuna mill-Istat NN 109/98 — L-Ajruport ta' Manchester (ĠU C 65, 13.3.2004).

⁽¹⁸⁴⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2004/393/KE tat-12 ta' Frar 2004 dwar il-vantaġġi mogħtija mir-Reġjun ta' Wallonia u minn Brussels South Charleroi Airport lil-linja tal-ajru Ryanair b'konnessjoni mal-istabbiliment tagħha f'Charleroi (ĠU L 137, 30.4.2004, p. 1). Id-deċiżjoni għet annullata mis-sentenza tas-17 ta' Dicembru 2008 f'*Ryanair Ltd vs il-Kummissjoni*, T-196/04, ECLI:EU:T:2008:585. Madankollu, hija turi l-evoluzzjoni tal-approċċ tal-Kummissjoni biex tivvaluta dan it-tip ta' għajjnuna.

⁽¹⁸⁵⁾ Ara d-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2004/393/KE, il-premessa 279.

⁽¹⁸⁶⁾ Ara l-premessi minn 283 sa 297.

⁽¹⁸⁷⁾ Ara l-premessi minn 288 sa 309.

⁽¹⁸⁸⁾ Ara l-premessi minn 311 sa 317.

⁽¹⁸⁹⁾ Ara l-premessi minn 318 sa 325.

- (670) Barra minn hekk, fil-paragrafu 234 tad-deċiżjoni tal-ftuh, il-Kummissjoni indikat li hija pproponiet li teżamina l-kompatibbiltà ta' din l-ghajjnuna fid-dawl tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE, fejn la Franza u l-ebda parti terza interessata ma oġġezzjonaw għal dan l-approċċ.
- (671) L-ghajjnuna mill-Istat lil-linji tal-ajru, bħal kwalunkwe ghajjnuna mill-Istat ohra, trid tkun neċessarja biex tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika u proporzjonata għal dak l-oġġettiv sabiex tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.
- (672) Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni tqis li, fil-każ inkwistjoni, jenhtieg li l-kompatibbiltà tas-sett ta' ftehimiet 1-A u tal-ftehim B tiġi vvalutata fid-dawl tal-prinċipji ġenerali msemmija qabel.
- (673) Għalhekk, il-Kummissjoni se tivvaluta l-kompatibbiltà ta' dawn il-miżuri fid-dawl tal-kriterji ta' hawn fuq u tal-kazistika ⁽¹⁹⁰⁾.

— *Il-kontribut għall-iżvilupp ekonomiku ta' ajruport reġjonali żgħir permezz ta' zieda netta fit-traffiku fuq rotot ġodda*

- (674) Is-sett ta' ftehimiet 1-A u ftehim B huma marbuta mal-ftuh ta' rotta ġdida u l-manutenzjoni tar-rotta eżistenti lejn Londra Stansted. Għalhekk, huma kkontribwew għal zieda netta fit-traffiku li jitlaq mill-ajruport ta' La Rochelle, filwaqt li kellhom ukoll l-għan li jikkontribwixxu għall-operat kontinwu tar-rotta eżistenti lejn Londra Stansted.

— *L-ghajjnuna ma tingħatax għal rotta li diġà hija operata mill-istess linja tal-ajru jew minn linja tal-ajru ohra jew rotta simili*

- (675) Is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B koprew mhux biss it-tnejja ta' rotot ġodda, iżda wkoll l-operat kontinwu tar-rotta eżistenti lejn Londra Stansted. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tiehu nota tal-fatt li fl-10 ta' April 2003 Ryanair xtrat lil Buzz, li kienet ilha topera din ir-rotta mill-1 ta' April 2001 skont il-ftehim tat-8 ta' Novembru 2002 imsemmi fit-taqsima 3.2.2.3. Barra minn hekk, il-ftehim B kopra din l-istess rotta lejn Londra Stansted diġà operata minn Ryanair skont is-sett ta' ftehimiet 1-A. Għalhekk, is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B ma jissodisfawx il-kundizzjoni li l-miżura ma tridx tingħata għal rotta li diġà hija operata jew għal rotta simili.

— *Il-miżuri huma limitati fiż-żmien u jinvolvu rotot li x'aktarx isiru profittabbli*

- (676) Meta r-rotta La Rochelle-Londra Stansted tnediet minn Buzz fl-2001, l-ebda linja tal-ajru ma kienet qed topera dik ir-rotta. Meta ġie ffirmat is-sett ta' ftehimiet 1-A, Buzz kienet ilha topera r-rotta għal qrib sentejn taht il-ftehim tat-8 ta' Novembru 2002, iżda dak il-ftehim ma kien jinkludi l-ebda tariffa tal-kummerċjalizzazzjoni. B'kuntrast ma' dan, il-ftehimiet li segwew is-sett ta' ftehimiet 1-A u stabbilew it-termini li fuqhom kienet operata din ir-rotta, jiġifieri l-ftehim B (b'data ta' skadenza tal-aħħar ta' April 2006), is-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D (b'data ta' skadenza fl-2009), is-sett ta' ftehimiet G-H-I-J (b'data ta' skadenza fl-aħħar tal-2011) u s-sett ta' ftehimiet 6-K (b'data ta' skadenza fl-aħħar ta' Marzu 2013) kollha inkludew kumpens (fil-forma ta' pagamenti għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni) lil Ryanair/AMS. Għalhekk, din ir-rotta giet iffinanzjata għal 10 snin wara l-iskadenza tas-sett ta' ftehimiet 1-A u għal 7 snin wara l-iskadenza tal-ftehim B. Dan it-tul ta' żmien addizzjonali huwa ta' importanza partikolari. Il-Kummissjoni tinnota wkoll in-nuqqas ta' linji tal-ajru oħrajn fuq din ir-rotta.

- (677) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tosserva li Franza ma pprovdiet l-ebda studju ta' vijabbiltà għad-diversi rotot u frekwenzi koperti mis-sett ta' ftehimiet 1-A u mill-ftehim B. Għaldaqstant, abbażi tal-fatti rreġistrati, jidher li, għall-awtoritajiet li taw l-ghajjnuna inkwistjoni, ma kien hemm l-ebda prospett ċar li dawn ir-rotot u l-frekwenzi jsiru vijabbli mingħajr ghajjnuna f'terminu bejn wiehied u iehor qasir. Jenhtieg li jiġi nnotat li s-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B kienu jikkonċernaw għadd ta' rotot differenti, li whud minnhom lanqas biss kienu identifikati fiż-żmien meta ġew iffirmati l-ftehimiet, li jikkonferma li l-awtoritajiet ikkonċernati ma kellhom l-ebda informazzjoni li x'aktarx tirriassigurawhom li dawn ir-rotot kienu vijabbli.

⁽¹⁹⁰⁾ Sentenza tal-Qorti (l-Awla Manja) tat-22 ta' Settembru 2020, C-594/18 P, *Ir-Repubblika tal-Awstrija vs il-Kummissjoni*, ECLI:EU:C:2020:742, il-punt 20.

(678) Fl-ahhar nett, il-Kummissjoni tenfasizza li l-informazzjoni sottomessa mill-awtoritajiet Franciżi dwar l-impatt ekonomiku tar-rotot tal-ajru operati minn Ryanair tanalizza l-karatteristiċi tal-klijenti ta' Ryanair u l-impatt li dawn jista' jkollhom fuq l-iżvilupp tar-reġjun, iżda ma tinkludix projezzjonijiet tal-vijabbiltà futura ta' dawn ir-rotot jew ta' rotot oħrajn li x'aktarx jiġu operati minn Ryanair fil-futur.

(679) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B ma jissodisfawx il-kundizzjoni li l-miżuri jridu jkunu limitati fiż-żmien u jinvolvu rotot li x'aktarx isiru profittabbli.

— *L-ammont ta' għajjuna huwa marbut ma' zieda netta fit-traffiku*

(680) L-ammonti ta' għajjuna mogħtija skont is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B ma humiex marbuta ma' zieda fit-traffiku minhabba li, għalkemm ikopru t-tnedija ta' rotot godda, it-tnedija hija wahda ipotetika u l-ghan ewlieni tal-ftehim huwa l-operat kontinwu tar-rotta tal-hruġ lejn Londra Stansted. Għalhekk, il-Kummissjoni ssib li s-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B ma jissodisfawx il-kriterju ta' rabta bejn l-ammont ta' għajjuna u zieda netta fit-traffiku.

— *L-għajjuna trid tkun ingħatat b'mod trasparenti u mingħajr diskriminazzjoni u ma tridx tkun ikkombinata ma' tipi oħrajn ta' għajjuna*

(681) Skont Franza, fil-passat is-CCI wettqet riċerka dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni offruti fuq is-siti web ta' għadd ta' kumpaniji, li wasslitha biex tiddeċiedi li t-tip ta' servizz offrut minn AMS kien l-aktar adattat għall-htigijiet u l-istrategija tagħha. Is-CCI sabet li l-linji tal-ajru minbarra Ryanair, li jirrappreżentaw sehem minoritarju tat-traffiku fl-ajruport ta' La Rochelle, ma setgħux joffru sostitut validu għas-sit web ta' Ryanair, it-trasportatur ewlieni tal-ajruport.

(682) B'hekk, l-għajjuna mogħtija skont is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B giet innegożjata b'mod bilaterali, b'mod mhux trasparenti u mingħajr l-ebda proċedura biex jiġi żgurat li ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni bħal sejha pubblika għall-offerti. Għalhekk, din l-għajjuna ma tissodisfax il-kundizzjoni ta' trasparenza u nondiskriminazzjoni.

(683) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li l-għajjuna mill-Istat mogħtija skont is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern.

7.2.3.2. Miżuri li jseħhu wara d-dhul fis-seħh tal-Linji Gwida tal-2005

(684) Billi l-Linji Gwida tal-2005 jipprovdu l-qafas ta' referenza applikabbli mid-dhul fis-seħh tagħhom sal-adozzjoni tal-Linji Gwida tal-2014, il-Kummissjoni tqis li jenhtieg li l-Linji Gwida tal-2005 jiġu applikati għall-miżuri ta' għajjuna l-oħrajn inkwistjoni. Il-Kummissjoni hija marbuta li tosserva l-linji gwida li hija tadotta, sakemm ma jmorru kontra t-Trattat, illi la Franza u lanqas Ryanair jew Jet2 ma sostnew jew ipprovaw.

(685) B'hekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li jenhtieg li l-kompatibbiltà tal-miżuri ta' għajjuna li ġejjin tiġi vvalutata fid-dawl tal-Linji Gwida tal-2005 u l-każistika ⁽¹⁹¹⁾:

— is-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D;

— il-ftehim E;

— il-ftehim F;

— is-sett ta' ftehimiet G-H-I-J;

— is-sett ta' ftehimiet 6-K;

— il-ftehim L;

— is-sett ta' ftehimiet 7-M;

— il-ftehim N;

— il-ftehim konkluz ma' Jet2 fl-4 ta' Lulju 2008.

⁽¹⁹¹⁾ Sentenza tal-Qorti (l-Awla Manja) tat-22 ta' Settembru 2020, C-594/18 P, *Ir-Repubblika tal-Awstrija vs il-Kummissjoni*, ECLI:EU:C:2020:742, il-punt 20.

- (686) L-ghajjnuna mill-Istat lil-linji tal-ajru, bħal kwalunkwe għajjnuna mill-Istat ohra, trid tkun neċessarja biex tiffacilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika u proporzjonata għal dak l-oġettiv sabiex tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(ċ) tat-TFUE. Għalhekk, il-Kummissjoni se tivvaluta l-konformità mal-kriterji tan-neċessità u tal-proporzjonalità flimkien mal-kriterji msemmija qabel mil-Linji Gwida tal-2005.
- (687) Il-Linji Gwida tal-2005 jispeċifikaw, l-ewwel nett, li l-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni u miżuri oħrajn dwar l-ghajjnuna reġionali jippermettu li l-ghajjnuna operatorja mogħtija lil-linji tal-ajru (bħal għajjnuna tal-bidu għal rotot godda) tiġi ddikjarata kompatibbli biss taħt ċirkostanzi eċċezzjonali u taħt kundizzjonijiet stretti f'reġjuni żvantaġġati tal-Ewropa, jiġifieri reġjuni koperti mid-deroga stabbilita fl-Artikolu 107(3)(a) tat-TFUE, l-aktar reġjuni remoti u żoni skarsament popolati ⁽¹⁹²⁾. Billi l-ajruport ta' La Rochelle ma jinsabx f'dan it-tip ta' reġjun, din id-deroga ma tapplikax.
- (688) Il-Linji Gwida tal-2005 jgħaddu biex jiddikjaraw li ajruporti żgħar spiss ma jkollhomx il-volumi ta' passiġġieri meħtieġa biex jilhqqu l-massa kritika u l-punt ta' ekwilibriju u, għalhekk, li l-linji tal-ajru mhux dejjem ikunu lesti, mingħajr incentivi xierqa, biex jaffaċċjaw ir-riskju li jifthu rotot minn ajruporti mhux magħrufa u mhux ittestjati. B'hekk, f'konformità mal-Linji Gwida tal-2005, il-Kummissjoni tista' taċċetta li l-ghajjnuna pubblika tithallas b'mod temporanju lil-linji tal-ajru taħt ċerti kundizzjonijiet, jekk dan jipprovdilhom l-inċentiv meħtieġ biex johlqu rotot godda jew skedi godda minn ajruporti reġionali u biex jattiraw l-għadd ta' passiġġieri li jippermettulhom jilhqqu ekwilibriju fit-tul ⁽¹⁹³⁾.
- (689) Il-kriterji speċifiċi ta' kompatibilità huma stabbiliti fil-paragrafu 79 tal-Linji Gwida tal-2005. Il-Kummissjoni ssib li bosta minn dawn il-kriterji ma humiex issodisfati, speċifikament:
- *Il-vijabbiltà fit-tul u d-digressività (il-kriterju d), in-nuqqas ta' pian ta' direzzjoni tan-negozju (il-kriterju i), u d-durata u l-intensità (il-kriterju f)*
- (690) L-ebda waħda mill-miżuri ma kienet strutturata biex tiżgura li l-ghajjnuna kienet digressiva u limitata għal percentwal tal-kostijiet eliġibbli, li ma humiex imsemmija fil-ftehimiet ikkonċernati jew, sa fejn taf il-Kummissjoni, fi kwalunkwe dokument ieħor għad-dispożizzjoni tas-CCI fiż-żmien meta ġew konklużi l-ftehimiet.
- (691) Barra minn hekk, ma hemm l-ebda evidenza li pian ta' direzzjoni tan-negozju ġie sottomess minn qabel biex jippermetti li ssir valutazzjoni tal-vijabbiltà fit-tul tal-miżuri. Għaldaqstant, u fin-nuqqas ta' kwalunkwe informazzjoni ohra li turi l-kuntrarju, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-ghajjnuna inkwistjoni ma ngħatatx għar-rotot li x'aktarx isiru vijabbli mingħajr għajjnuna. Barra minn hekk, il-miżuri ta' għajjnuna suċċessivi għar-rotot lejn Londra Stansted u Brussell-Charleroi (mill-2003), Dublin (mill-2006), Oslo (mill-2010) u Porto (mill-2011) jissuġġerixxu li Ryanair ma kinitx topera dawn ir-rotot kieku ma baqgħux jiġu ssussidjati.
- (692) Għaldaqstant, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-kriterji msemmija qabel ma huma ssodisfati minn ebda waħda mill-miżuri inkwistjoni.
- *Rabta ma' rotot godda jew frekwenzi addizzjonali fuq ir-rotot eżistenti (il-kriterju ċ)*
- (693) Il-Kummissjoni tinnota li l-ftehimiet inkwistjoni f'xi każijiet ġew konklużi bil-ħsieb li jiġu mnedija rotot godda, iżda primarjament sabiex jiġi żgurat l-operat kontinwu tar-rotot eżistenti:
- Fir-rigward tal-ftehim Ċ, il-premessa 89 tirrimarka li hija sempliciment timpenja lil Ryanair biex topera rotta bejn La Rochelle u Londra Stansted b'minimu ta' 95 000 passiġġier fis-sena. Madankollu, il-premessi 82 u 85 juru li l-ftehimiet A u B diġà koprew rotta ta' kuljum bejn Londra Stansted u La Rochelle. Fl-istima tat-traffiku tagħha għas-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B, il-Kummissjoni kkalkolat li t-traffiku annwali fuq din ir-rotta qatt ma jaqbeż 86 000 passiġġier. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li dawn il-miżuri jissodisfaw il-kriterju (c).
- Fir-rigward tal-ftehim D, il-premessa 92 tirrimarka li hija timpenja lil Ryanair biex topera rotta (gdida) bejn La Rochelle u Dublin b'minimu ta' 45 000 passiġġier fis-sena. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura tissodisfa l-kriterju (c).

⁽¹⁹²⁾ Il-paragrafu 27 tal-Linji Gwida tal-2005.

⁽¹⁹³⁾ Il-paragrafi 71 u 74 tal-Linji Gwida tal-2005.

- Fir-rigward tal-ftehim G, il-premessa 96 tirrimarka li hija timpenja lil Ryanair biex topera rotta bejn La Rochelle u Dublin b'minimu ta' 53 000 passigġier fis-sena, li tirrappreżenta zieda ta' 8 000 passigġier meta mqabbel mal-ftehim D. Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura tissodisfa l-kriterju (ċ).
- Fir-rigward tal-ftehim H, il-premessa 99 tirrimarka li hija timpenja lil Ryanair biex topera rotta ġdida bejn La Rochelle u Brussell-Charleroi b'minimu ta' 9 000 passigġier fis-sena fl-ewwel sena u 16 000 passigġier fis-snin ta' wara. Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura tissodisfa l-kriterju (c).
- Fir-rigward tal-ftehim I, il-premessa 102 tirrimarka li hija timpenja lil Ryanair biex topera rotta bejn La Rochelle u Dublin b'minimu ta' 17 000 passigġier fis-sena. Madankollu, skont il-ftehim D preċedenti, Ryanair kienet diġà qed topera din ir-rotta b'objettiv ta' traffiku oghla (45 000 passigġier fis-sena). Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura ma tissodisfax il-kriterju (c).
- Skont il-ftehim K, Ryanair impenjat ruhha, kif stabbilit fil-premessa 106, li topera rotta ġdida lejn in-Norveġja. Kif deskritt fil-premessa 78 hawn fuq, fil-ftehim 6 dwar is-servizzi tal-ajruport, li l-Kummissjoni tqis li jifforma miżura waħda flimkien mal-ftehim K (ara t-taqsim 7.2.1.5(b)(4)), Ryanair ma tat l-ebda impenn fir-rigward tal-frekwenza, iżda ghamlet l-impenji tat-traffiku li ġejjin: 53 000 passigġier lejn Londra Stansted, 17 000 passigġier lejn Dublin, 17 000 passigġier lejn Brussell-Charleroi u 17 000 passigġier lejn Oslo-Rygge. Il-Kummissjoni tinnota li dawn l-impenji huma stabbli għar-rotta ta' Dublin, kemxejn oghla għar-rotta ta' Brussell-Charleroi (1 000 passigġier, jew bejn wiehied u iehor +6 %), iżda ferm inqas għar-rotta ta' Londra-Stansted (-28 000 passigġier meta mqabbla mal-objettiv ta' 95 000 passigġier stabbilit fil-ftehim Ċ, jew tnaqqis ta' 30 %). L-inkluzjoni ta' rotta ġdida lejn in-Norveġja bi traffiku stabbilit għal 17 000 passigġier ma tikkompensax għat-tnaqqis ġenerali fit-traffiku skont il-ftehim K (-10 000 passigġier ⁽¹⁹⁴⁾). Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura ma tissodisfax il-kriterju (c).
- Skont il-ftehim L, Ryanair impenjat ruhha, kif stabbilit fil-premessa 110, li topera rotta ġdida lejn Cork. Madankollu, Ryanair ma ghamlet l-ebda impenn f'termini ta' traffiku jew ta' frekwenza tat-titjiriet. Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li din il-miżura ma tissodisfax il-kriterju (c).
- Il-ftehimiet E, F, J, M u N ma fihom l-ebda impenn ta' traffiku jew frekwenza. Ghaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li dawn il-miżuri ma jissodisfawx il-kriterju (ċ).

(694) B'hekk, il-kriterju (ċ) huwa ssodisfat biss mill-ftehimiet Ċ, D, G u H.

- *Kumpens għall-kostijiet addizzjonali tal-bidu (il-kriterju e)* ⁽¹⁹⁵⁾

(695) Il-Kummissjoni tqis li, għal kull waħda mill-miżuri inkwistjoni, dan il-kriterju ma ġiex issodisfat. L-ammonti mhallsin mis-CCI ma kinux maħsuba biex jirrappreżentaw porzjon tal-kostijiet addizzjonali tal-bidu, li għalihom, skont l-għarfien tal-Kummissjoni, l-estimi qatt ma ġew prodotti minn Ryanair/AMS jew Jet2 u fornuti lis-CCI.

- *Rabta mal-iżvilupp tar-rotta (il-kriterju g)* ⁽¹⁹⁶⁾

(696) Il-Kummissjoni tinnota li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmati ma' Ryanair u Jet2 ma humiex maħsuba biex iżidu l-ghadd ta' passigġieri li jiru ma' dawn iż-żewġ linji tal-ajru. Huwa minnu li xi whud minn dawn il-ftehimiet jikkoincidu mat-tnedija ta' ċerti rotot u xi whud jinkludu impenji ta' frekwenza jew ta' ghadd ta' passigġieri kif stabbilit fit-taqsimiet 3.2.2.1 u 3.2.2.2. Madankollu, il-Kummissjoni ssib li dawn l-impenji ma jinbidlux matul id-durata tal-ftehim u li ma hemm l-ebda skema reali ta' incentivi għall-iżvilupp tat-traffiku

⁽¹⁹⁴⁾ B'hekk, il-varjazzjoni ġenerali fl-impenn tat-traffiku li tirriżulta mill-ftehim K, ikkalkolata abbażi tal-varjazzjoni individwali fit-traffiku fuq kull rotta tasal għal: $0+1\,000-280\,000+17\,000 = -10\,000$ passigġier.

⁽¹⁹⁵⁾ L-ammont ta' ghajjnuna jrid ikun strettament marbut mal-kostijiet addizzjonali tal-bidu mgarrba fit-tnedija tar-rotta jew tal-frekwenza l-ġdida u li l-operatur tal-ajru ma jkollux għaliex iħallas ladarba din tkun qed tithaddem.

⁽¹⁹⁶⁾ Il-ħlasijiet tal-ghajjnuna jridu jkunu marbuta mal-iżvilupp nett tal-ghadd ta' passigġieri ttrasportati.

ekwivalenti għal dik f'każijiet simili li ġew investigati reċentement mill-Kummissjoni ⁽¹⁹⁷⁾. B'hekk, ma hemm l-ebda skont jew penali marbuta mat-tkabbir attwali fit-traffiku. Għalhekk, l-ammonti ta' għajjnuna mhallsin lil-linji tal-ajru ma humiex marbuta mal-iżvilupp attwali tar-rotot. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tqis li dan il-kriterju ma huwa ssodisfat minn ebda waħda mill-miżuri inkwistjoni.

— *Allokazzjoni mhux diskriminatorja (il-kriterju h)* ⁽¹⁹⁸⁾

(697) Il-Kummissjoni tosserva li fil-każ inkwistjoni, il-ftehimiet ġew innegożjati direttament mal-linji tal-ajru kkonċernati, u ma kien hemm l-ebda pubbliċità. Għalhekk, dan ifisser li l-għajjnuna nġhatat minghajr ebda proċedura kompetittiva li fiha l-linji tal-ajru potenzjalment interessati setgħu joffru li joperaw ir-rotot ikkonċernati, taht l-istess termini, sabiex jibbenefikaw mill-għajjnuna tal-bidu.

(698) Konsegwentement, il-kriterju msemmi fil-punt (h) ma ġiex issodisfat.

(699) Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li l-ebda għajjnuna illegali mogħtija lil Ryanair/AMS u Jet2 permezz tal-ftehimiet koperti minn din l-investigazzjoni ma tissodisfa l-kriterji kollha stabbiliti mil-Linji Gwida tal-2005. Għaldaqstant, l-għajjnuna li tirriżulta mill-miżuri li ġeġjin hija inkompatibbli mas-suq intern:

— is-sett ta' ftehimiet 2-3-C-D;

— il-ftehim E;

— il-ftehim F;

— is-sett ta' ftehimiet G-H-I-J;

— is-sett ta' ftehimiet 6-K;

— il-ftehim L;

— is-sett ta' ftehimiet 7-M;

— il-ftehim N;

— il-ftehim konkluz ma' Jet2 fl-4 ta' Lulju 2008.

8. KONKLUŻJONIJIET

(700) Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib, l-ewwel nett, li s-sussidji għal kompiti li jaqgħu taht il-mandat ta' awtorità pubblika mhallsin lill-Ajruport ta' La Rochelle u l-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-ajruport bejn l-2006 u l-2012 ma jikkostitwux għajjnuna mill-Istat.

(701) Il-Kummissjoni ssib ukoll li Franza implimentat b'mod illegali l-ġhotjiet ta' investment imhallsin bejn l-2001 u l-2006 bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-TFUE. Madankollu, dawn l-ġhotjiet ta' investment jikkostitwixxu għajjnuna kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(ċ) tat-TFUE.

(702) Il-Kummissjoni mbaġħad issib li Franza implimentat illegalment għadd ta' miżuri ta' għajjnuna operatorja favur l-Ajruport ta' La Rochelle (sottofatturazzjoni tas-servizzi furnuti mill-fergħa ġenerali tas-CCI lill-Ajruport ta' La Rochelle bejn l-2001 u l-2005, hlasijiet bil-quddiem ripagabbli riċevuti mill-Ajruport ta' La Rochelle u sussidji mill-awtoritajiet lokali maħsuba biex jikkontribwixxu għal miżuri li jippromwovu l-Ajruport ta' La Rochelle) bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-TFUE. Madankollu, dawn il-miżuri ta' għajjnuna operatorja jikkostitwixxu għajjnuna kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE.

⁽¹⁹⁷⁾ Pereżempju, il-ftehim imsemmi fil-premessa 99 tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-Ajruport ta' Nîmes iċċitata fin-nota 12 f'qiegħ il-paġna kien fih "skema ta' incentivi għall-iżvilupp tat-traffiku". Din kienet tinvolvi l-hlas mis-CCI ta' Nîmes ta' kontribuzzjoni ta' EUR 5.50 għal kull passigġier (mill-ewwel sad-49 999 passigġier), EUR 6.50 għal kull passigġier (mill-50 000 sad-99 999 passigġier) u EUR 10 (mill-100 000 sal-129 999 passigġier). Din kienet tinkludi wkoll penali ta' EUR 5.65 għal kull passigġier li għandha tithallas minn Ryanair jekk il-mira tat-traffiku tkun inqas minn 71 000 passigġier.

⁽¹⁹⁸⁾ Kwalunkwe korp pubbliku li jippjana li jagħti għajjnuna tal-bidu lil linja tal-ajru għal rotta ġdida, kemm jekk permezz ta' ajruport kif ukoll jekk le, irid jagħmel il-pjanijiet tiegħu pubbliċi fi żmien tajjeb u b'pubbliċità adegwata sabiex il-linji tal-ajru interessati kollha jkunju jistgħu joffru s-servizzi tagħhom.

- (703) Barra minn hekk, il-Kummissjoni ssib li, bl-eċċezzjoni tal-ftehimiet 4 u 5 dwar is-servizzi tal-ajruport ma' Ryanair, id-diversi ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi bejn is-CCI u Ryanair, AMS u Jet2 koperti mill-proċedura ta' investigazzjoni formali jnvolv u għajnuna mill-Istat implimentata bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-TFUE u li hija inkompatibbli mas-suq intern.
- (704) Fl-aħhar nett, il-Kummissjoni ssib li l-eżenzjoni mill-imposti tad-dawl tar-runway li tgawdi Ryanair ma tinvolvi għajnuna mill-Istat. Bl-istess mod, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-linji tal-ajru Flybe, Aer Arann, Buzz u easyJet ma rċevew għajnuna mill-Istat għall-operazzjonijiet tagħhom fl-ajruport ta' La Rochelle.

9. L-IRKUPRU

- (705) Skont il-kazistika stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, meta l-Kummissjoni tkun sabet li l-għajnuna hija inkompatibbli mas-suq intern, hija trid tordna lill-Istat Membru kkonċernat biex jabolixxiha jew ibiddilha ⁽¹⁹⁹⁾.
- (706) Skont l-Artikolu 16 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 ⁽²⁰⁰⁾, "fejn jittiehdu deċiżjonijiet negattivi f'kazijiet ta' għajnuna illegali, il-Kummissjoni għandha tiddeciedi li l-Istat Membru kkonċernat għandu jiehu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jirkupra l-għajnuna mill-benefiċjarju ("deċiżjoni ta' rkupru"). Il-Kummissjoni ma għandhiex teħtieġ l-irkupru tal-għajnuna jekk dan ikun kuntrarju għal prinċipju ġenerali tal-liġi tal-Komunità". Il-Qorti sostniet b'mod konsistenti li fejn l-għajnuna tinstab li hija inkompatibbli mas-suq intern mill-Kummissjoni, l-iskop tal-irkupru huwa li tiġi stabbilita mill-ġdid is-sitwazzjoni li kienet teżisti qabel ⁽²⁰¹⁾. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li l-iskop jinkluda meta l-benefiċjarji tal-għajnuna jkunu hallsu lura l-ammonti mogħtija permezz ta' għajnuna illegali, bl-imghax, sabiex b'hekk jitlejfu l-vantaġġ li jkunu gawdew fuq il-kompetituri. B'dan il-mod, is-sitwazzjoni titreġġa' lura għal kif kienet qabel thallset l-għajnuna ⁽²⁰²⁾.
- (707) Fil-kaz inkwistjoni, jidher li l-ebda prinċipju ġenerali tad-dritt tal-Unjoni ma jipprevjeni l-irkupru tal-għajnuna illegali u inkompatibbli identifikata f'din id-Deċiżjoni. B'mod partikolari, la Franza u lanqas il-partijiet interessati ma pprezentaw xi argumenti f'dak is-sens.
- (708) Għalhekk, Franza trid tiehu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex tirkupra minghand Ryanair, AMS u Jet2 l-għajnuna illegali mogħtija permezz tal-ftehimiet inkwistjoni.
- (709) Fit-Tabella 20 ta' hawn taht tagħti l-ammonti mhallsin skont Franza mis-CCI lil Ryanair/AMS sal-2011 għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.

Tabella 20

Ammonti mhallsin lil Ryanair/AMS u Jet2 bejn l-2003 u l-2013

Sena	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ryanair/AMS		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jet2							[...]		[...]	[...]	[...]

- (710) Fit-Tabella 20 tagħti biss l-ammonti globali għall-pagamenti li jsiru kull sena skont id-diversi ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Madankollu, Franza ma pprovdietx tabella li turi rabta bejn l-ammonti stabbiliti fil-ftehimiet u l-ammonti effettivament imhallsin kull sena skont kull ftehim.

⁽¹⁹⁹⁾ Is-sentenza tat-12 ta' Lulju 1973, *Il-Kummissjoni vs il-Ġermanja*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, il-punt 13.

⁽²⁰⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (GU L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽²⁰¹⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-14 ta' Settembru 1994, *Spanja vs il-Kummissjoni*, C-278/92, C-279/92 u C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, il-punt 75.

⁽²⁰²⁾ Is-sentenza tal-Qorti tas-17 ta' Ġunju 1999, *Il-Belġju vs il-Kummissjoni*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, il-paragrafi 64 u 65.

(711) Ghalhekk, l-ammonti ta' ghajjnuna li għandhom jiġu rkuprati jridu jiġu stabbiliti kif ġej:

- L-ammont li għandu jiġi rkuprat irid jiġi kkalkolat għal kull waħda mill-miżuri ta' ghajjnuna inkompatibbli msemmija fil-premessa 699. Għal kull miżura eżaminata, l-ammont ta' ghajjnuna jikkorrespondi għall-valur preżenti nett ta' kull miżura, ikkalkolat bħala s-somma tal-flussi ta' flus inkrementali skontati fis-sena kif stabbilit fit-Tabella 15.
- Billi Franza ma pprovdietx rikostruzzjoni affidabbli tal-valur preżenti nett għal kull waħda mill-miżuri, ir-rikostruzzjoni proposta mill-Kummissjoni (ibbażata fuq ix-xenarju bażi) se jkollha sservi bħala bażi għall-kalkolu tal-ammont ta' ghajjnuna li għandu jiġi rkuprat.

(712) Sabiex tirrifletti l-vantaġġ attwali li jgawdu l-linja tal-ajru u s-sussidjarji tagħha skont il-ftehimiet, Franza trid taġġusta l-ammonti msemmija fil-premessa 711 kif ġej:

- Franza tista' taġġusta l-ammont tal-kostijiet ajrunawtiċi inkrementali kkunsidrati fil-kalkolu abbażi tal-evidenza tal-pagamenti li fil-fatt saru, li Franza jenhtieg li tipprovdi.
- Franza trid tqis kwalunkwe differenza bejn il-pagamenti li fil-fatt saru mil-linja tal-ajru skont il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport, kif osservat wara l-avveniment, u l-flussi (*ex ante*) ipplanati li jikkorrespondu għal dawn l-entrati ta' dhul. Dawn l-aġġustamenti jridu jkunu bbażati fuq prova tal-pagamenti attwali li saru, li Franza jenhtieg li tipprovdi.
- Franza trid tqis kwalunkwe differenza bejn il-pagamenti ta' kummerċjalizzazzjoni li fil-fatt saru lil-linja tal-ajru jew lis-sussidjarji tagħha skont il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, kif osservat wara l-avveniment, u l-kostijiet ta' kummerċjalizzazzjoni (*ex ante*) ipplanati korrispondenti. Dawn l-aġġustamenti jridu jkunu bbażati fuq prova tal-pagamenti attwali li saru, li Franza jenhtieg li tipprovdi.
- Franza trid tqis kwalunkwe differenza bejn id-durata (*ex ante*) pplanata tad-diversi ftehimiet (ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport u dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni) u d-durata attwali tagħhom. Fil-każ ta' terminazzjoni bikrija ta' xi whud mill-ftehimiet, il-linja tal-ajru fil-prinċipju ma rċeviet l-ebda pagament skont dawn il-ftehimiet u ma bbenefikatx minn aċċess għall-infrastruttura tal-ajruport u s-servizzi fuq l-art skont dawn il-ftehimiet. Dawn l-aġġustamenti jridu jkunu bbażati fuq prova tal-pagamenti attwali li saru, li Franza jenhtieg li tipprovdi.

(713) Kif spjegat fil-premessa 451, il-Kummissjoni tqis li, għall-fini tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat, Ryanair u AMS jiffirmaw entità ekonomika waħda, u li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport li ġew iffirmati flimkien iridu jitqiesu bħala li jiffirmaw tranżazzjoni waħda bejn din l-entità u s-CCI. Ghalhekk, il-Kummissjoni ssib li Ryanair u AMS huma responsabbli b'mod kongunt għall-hlas lura tal-ghajjnuna riċevuta skont il-ftehimiet iffirmati bejn l-2003 u l-2011 (qabel id-data tal-adozzjoni tad-deċiżjoni tal-ftuħ imsemmija fil-premessa 4, jiġifieri t-8 ta' Frar 2012). B'kuntrast ma' dan, Ryanair biss hija mehtieġa thallas lura l-ghajjnuna skont is-sett ta' ftehimiet 1-A u l-ftehim B, minhabba li dawn ġew konklużi direttament bejn is-CCI u Ryanair mingħajr l-involviment ta' AMS.

(714) L-ghajjnuna li għandha tiġi rkuprata minn Jet2 trid issewgi l-prinċipji metodoloġiċi stabbiliti fil-premessi minn 711 sa 713. Minhabba li l-ammont ta' ghajjnuna li għandu jiġi rkuprat minn Jet2 ma jistax jaqbeż EUR 200 000, ma jistax jiġi eskluż li l-ammont ta' ghajjnuna jista' jkun taht il-limitu ta' eżenzjoni fir-Regolament *de minimis* ⁽²⁰³⁾. Madankollu, la l-awtoritajiet Franċiżi u lanqas il-partijiet interessati ma affermaw li dan ir-Regolament jista' japplika matul il-proċedura ta' investigazzjoni formali.

(715) L-awtoritajiet Franċiżi jridu jirkupraw l-ammonti indikati hawn fuq fi żmien 4 xhur mid-data tan-notifika ta' din id-Deciżjoni.

⁽²⁰³⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1407/2013 tat-18 ta' Diċembru 2013 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna *de minimis* (ĠU L 352, 24.12.2013, p. 1).

- (716) L-awtoritajiet Franciżi jridu jżidu wkoll mal-ammont ta' għajnuna l-ammont ta' mgħax tal-irkupru, li jrid jiġi kkalkolat mid-data li fiha l-għajnuna inkwistjoni tqiegħdet għad-dispożizzjoni tal-impriza, jiġifieri f'kull data effettiva tal-izborż tal-għajnuna, sad-data tal-irkupru effettiv tagħha ⁽²⁰⁴⁾, f'konformità mal-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 2015/2282 ⁽²⁰⁵⁾. Minhabba li, fil-każ inkwistjoni, il-flussi li jikkostitwixxu din l-għajnuna huma kumplessi u jsejtnu f'diversi dati matul is-sena, u huma saħansitra kontinwi għal ċerti kategoriji ta' dħul, il-Kummissjoni hija tal-fehma li huwa aċċettabbli, fil-kalkolu tal-imgħax tal-irkupru, li jiġi kkunsidrat li l-mument tal-hlas tal-għajnuna kkonċernata huwa fl-aħħar tas-sena, jiġifieri l-31 ta' Diċembru ta' kull sena inkwistjoni.
- (717) F'konformità mal-każistika stabbilita, jekk Stat Membru jiltaqa' ma' diffikultajiet mhux previsti u imprevedibbli jew isir konxju ta' konsegwenzi injorati mill-Kummissjoni, huwa jista' jippreżenta dawn il-problemi biex jiġu kkunsidrati mill-Kummissjoni, flimkien ma' proposti għal emendi xierqa. F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni u l-Istat Membru jridu jaħdmu flimkien in bona fide bil-ħsieb li jegħlbu d-diffikultajiet, filwaqt li josservaw bis-shih id-dispożizzjonijiet tat-TFUE ⁽²⁰⁶⁾.
- (718) Il-Kummissjoni tistieden lil Franza tippreżentalha kwalunkwe problema li tista' tiltaqa' magħha fl-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

1. Il-hlasijiet bil-quddiem ripagabbli mogħtijin mill-fergħa ġenerali tal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle lill-fergħa tal-ajruport tagħha mill-2001 sal-2012 jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Din l-għajnuna mill-Istat ingħatat b'mod illegali minn Franza bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
2. Is-sottofatturazzjoni tas-servizzi pprovduti mill-fergħa ġenerali tal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle lill-fergħa tal-ajruport tagħha mill-2001 sal-2005 tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Din l-għajnuna mill-Istat ingħatat b'mod illegali minn Franza bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
3. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji mogħtija mid-Dipartiment ta' Charente-Maritime, mill-Communauté d'Agglomération de La Rochelle u mir-Regjun ta' Poitou-Charentes lill-Ajruport ta' La Rochelle għax-xogħol promozzjonali mwettaq mill-Ajruport ta' La Rochelle jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Din l-għajnuna mill-Istat ingħatat b'mod illegali minn Franza bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
4. L-ghotjiet ta' investiment mogħtija mill-Kunsill Ġenerali ta' Charente-Maritime, mill-Kunsill Reġjonali ta' Poitou-Charentes, mill-Communauté d'agglomération de La Rochelle u mill-FEŻR bejn l-2001 u l-2005 jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Din l-għajnuna mill-Istat ingħatat b'mod illegali minn Franza bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
5. Ir-remunerazzjoni għas-servizzi furnuti lill-Ajruport ta' Rochefort/Saint-Agnant mill-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle ma tikkostitwix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

⁽²⁰⁴⁾ Ara l-Artikolu 16(2) tar-Regolament 2015/1589 (iċċitat fin-nota 175 f'qiegħ il-paġna).

⁽²⁰⁵⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1), u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2015/2282 tas-27 ta' Novembru 2015 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 794/2004 fir-rigward tal-formoli ta' notifika u l-iskedi ta' informazzjoni (ĠU L 325, 10.12.2015, p. 1).

⁽²⁰⁶⁾ Ara, pereżempju, is-sentenza tat-2 ta' Frar 1989, *Il-Kummissjoni vs il-Ġermanja*, C-94/87, ECLI:EU:C:1989:46, il-punt 9, u s-sentenza tal-4 ta' April 1995, *Il-Kummissjoni vs l-Italja*, C-348/93, ECLI:EU:C:1995:95, il-punt 17.

6. L-allegata sottofatturazzjoni tas-servizzi pprovduti mill-fergħa ġenerali tal-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle lill-fergħa tal-ajruport tagħha mill-2006 sal-2012 ma tikkostitwix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
7. Is-sussidji mogħtija mill-FIATA biex ikopru l-kompiti li jaqgħu taħt il-mandat ta' awtorità pubblika mwettqa mill-Ajruport ta' La Rochelle ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
8. L-għajnuna mill-Istat imsemmija fil-paragrafi minn 1 sa 4 hija kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3) (ċ) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 2

1. Il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport konkluzi bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair, rispettivament, fl-1 ta' Frar 2007 u fit-13 ta' Jannar 2010, ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
2. Il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport konkluz bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Aer Arann għar-rotta ta' Cork (l-Irlanda) ma jikkostitwix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
3. Il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport konkluz bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Flybe fit-18 ta' Marzu 2009 għar-rotta ta' Glasgow (l-Iskozja) ma jikkostitwix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
4. Il-miżuri promozzjonali u n-nefqa fuq il-komunikazzjoni relatati mal-linja tal-ajru Buzz u msemija fir-rapport tas-CRC ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
5. L-allegati servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni akkwistati minn easyJet imsemmija fir-rapport tas-CRC ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 3

1. Il-miżuri li ġejjin, li jinvolvu għajnuna mill-Istat mogħtija b'mod illegali minn Franza b'mod kongunt lil Ryanair u lil Airport Marketing Services bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, huma inkompatibbli mas-suq intern:
 - (a) il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmat fl-10 ta' Diċembru 2003 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair u l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmat fl-1 ta' Diċembru 2003 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair;
 - (b) il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmat fl-1 ta' Jannar 2004 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair;
 - (c) il-ftehimiet dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmati fl-1 ta' Mejju 2006 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmati fl-1 ta' April 2006 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
 - (d) l-emenda iffirmata fl-1 ta' Ġunju 2007 għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmat fl-1 ta' April 2006 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
 - (e) il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmat fl-21 ta' Settembru 2007 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
 - (f) il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni iffirmati fis-17 ta' Settembru 2009 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;

- (g) l-emenda ffirmata fl-1 ta' Frar 2010 għall-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmit fit-13 ta' Jannar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair u għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fil-25 ta' Frar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
- (h) l-emenda ffirmata fit-23 ta' Ġunju 2010 għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fil-25 ta' Frar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
- (i) l-emenda ffirmata fit-28 ta' Jannar 2011 għall-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport iffirmit fit-13 ta' Jannar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Ryanair u l-emenda ffirmata fil-11 ta' Frar 2011 għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fil-25 ta' Frar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services;
- (j) l-emenda ffirmata fil-11 ta' Frar 2011 għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fil-25 ta' Frar 2010 bejn il-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle u Airport Marketing Services.

2. L-għajnuna mill-Istat mogħtija illegalment minn Franza lil Jet2 bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont il-ftehim dwar is-servizzi tal-ajruport u dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ffirmat fl-4 ta' Lulju 2008 mill-Kamra tal-Kummerċ u tal-Industrija ta' La Rochelle ma' Jet2, hija inkompatibbli mas-suq intern.

Artikolu 4

- 1. Franza għandha tirkupra l-għajnuna mill-Istat imsemmija fl-Artikolu 3 mingħand il-benefiċjarji. Ryanair u Airport Marketing Services huma responsabbli *in solidum* għall-hlas lura tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 3(1).
- 2. L-ammonti li għandhom jithallsu lura għandu jkollhom l-imghax mid-data li fiha thallset l-għajnuna lill-benefiċjarji sad-data li fiha tkun effettivament irkuprata.
- 3. L-imghax għandu jiġi kkalkolat fuq bażi komposta f'konformità mal-Kapitolu V tar-Regolament (KE) Nru 794/2004 u mar-Regolament (KE) Nru 271/2008 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 794/2004.
- 4. Franza għandha tikkancella l-hlasijiet pendenti kollha tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 1 b'effett mid-data tal-adozzjoni ta' din id-Deciżjoni.

Artikolu 5

- 1. L-irkupru tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 3 għandu jkun immedjat u effettiv.
- 2. Franza għandha tiżgura li din id-Deciżjoni tiġi implimentata fi żmien 4 xhur mid-data tan-notifika tagħha.

Artikolu 6

- 1. Fi żmien xahrejn min-notifika ta' din id-Deciżjoni, Franza għandha tissottometti l-informazzjoni li ġejja lill-Kummissjoni:
 - (a) l-ammonti ta' għajnuna li għandhom jiġu rkuprati skont l-Artikolu 4;
 - (b) il-kalkolu tal-imghax tal-irkupru;
 - (c) deskrizzjoni dettaljata tal-miżuri diġà mehuda u daww ipplanati biex jikkonformaw ma' din id-Deciżjoni;
 - (d) id-dokumenti li juru li l-benefiċjarji ġew innotifikati formalment li jridu jhallsu lura l-għajnuna.
- 2. Franza għandha żżomm lill-Kummissjoni infurmata bil-progress tal-miżuri nazzjonali li ġew adottati skont din id-Deciżjoni sakemm l-għajnuna msemmija fl-Artikolu 3 tkun giet irkuprata kollha. Hija għandha tissottometti minnufih, meta sempliċement tintalab mill-Kummissjoni, informazzjoni dwar il-miżuri diġà mehuda u daww ipplanati biex jikkonformaw ma' din id-Deciżjoni. Hija għandha tipprovdi wkoll informazzjoni dettaljata dwar l-ammonti ta' għajnuna u mghax diġà rkuprati mingħand il-benefiċjarji.

Artikolu 7

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Franċiża.

Magħmul fi Brussell, is-26 ta' Lulju 2022.

Għall-Kummissjoni
Margrethe VESTAGER
Membru tal-Kummissjoni
